

ISSN 1820-063X

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE PANČEVO

B I L T E N
ZDRAVSTVENO-STATISTIČKIH POKAZATELJA
ZA JUŽNOBANATSKI OKRUG
ZA 2021. GODINU

Pančevo, 2022. godina

Izdavač:
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE PANČEVO
Pančevo, ul. Pasterova 2,
Tel/fax 013-322-965

Za izdavača:
Prim.dr Ljiljana Lazić

Recenzent:
Prim. dr Jasmina Pavlović Stojanović
specijalista socijalne medicine,
subspecijalista medicinske informatike

Urednik:
dr Aleksandra Perović,
specijalista socijalne medicine

Priprema podataka:
Centar za promociju zdravlja, analizu, planiranje,
Organizaciju zdravstvene zaštite,
informatiku i biostatistiku u zdravstvu

Kompjuterska priprema:

Sladana Trebješanin
Viši zdravstveni statističar

Jasna Vukotić
Viši zdravstveni statističar

Ivana Popov
Viši zdravstveni statističar

2022. godine

PREDGOVOR

Zavod za javno zdravlje Pančevo kao nosilac aktivnosti u oblasti delovanja javnog zdravlja za teritoriju Južnobanatskog okruga, izdaje publikaciju Bilten koja predstavlja statistički prikaz zdravstvene delatnosti i zdravstvenog stanja stanovništva. Bilten je redovna publikacija Zavoda za javno zdravlje Pančevo u kojoj se objavljuju aktuelni godišnji zdravstveno-statistički podaci za teritoriju Južnobanatskog okruga. Prvi Bilten zdravstveno-statističkih pokazatelja za naš okrug je izdat 1974. godine, a kao redovna publikacija se objavljuje od 1977. godine.

Zdravstveno-statistički podaci prikazani u Biltenu su prikupljeni na osnovu zakonskih propisa u oblasti zdravstva i Programa i planova o statističkim istraživanjima u oblasti zdravstva. Prikazani podaci obrađivani su korišćenjem jedinstvenih metoda, koje omogućavaju njihovu uporedivost i kontinuitet u dužem vremenskom periodu.

Poglavlja u publikaciji obuhvataju demografska kretanja u okrugu, registrovano oboljevanje i umiranje stanovnika od najčešćih bolesti i povreda u sklopu zdravstvenog stanja stanovništva, korišćenje zdravstvene zaštite, kao i preventivne aktivnosti zdravstvenih ustanova u oblasti promocije zdravlja i prikaz higijensko-epidemiološke situacije u Južnobanatskom okrugu tokom prethodne godine.

Bilten je i odraz kontinuirane saradnje svih činilaca sistema zdravstvene zaštite i nadamo se da ćemo i u narednom periodu uz podršku naših saradnika unaprediti kvalitet podataka koji se objavljuju u ovoj publikaciji. Ujedno im izražavamo i neizmernu zahvalnost, kao i svim našim korisnicima, čije sugestije i saveti su od izuzetnog značaja za dalji rad naše ustanove u ovoj oblasti.

VD DIREKTORA ZAVODA

Pančevo, oktobar, 2022. godine

Prim.dr Ljiljana Lazić

Redni broj   **S A D R Ź A J**

*Broj
tabele*   *Broj
strane*

1. Uvod.....		1
2. Organizacija zdravstvene zaštite u Južnobanatskom okrugu		5
3. Demografski podaci	1-17	10
4. Zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta.....	18-21	38
5. Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i omladine	22-26	53
6. Zdravstvena zaštita žena.....	27-32	71
7. Zdravstvena zaštita radnika	33-36	82
8. Zdravstvena zaštita odraslih.....	37-39	93
9. Zdravstvena zaštita u službama hitne medicinske pomoći.....	40-41	106
10. Zdravstvena zaštita u službama za polivalentnu patronažu	42-44	110
11. Stomatološka zdravstvena zaštita	45-47	115
12. Zdravstveno-vaspitni rad.....	48	123
13. Dermatovenerološka zdravstvena zaštita	49	126
14. Antituberkulozna zdravstvena zaštita	50-54	129
15. Zdravstvena zaštita u službama za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju.....	55-58	136
16. Specijalističko konsultativna zdravstvena zaštita	59-60	142
17. Stacionarna zdravstvena zaštita.....	61-67	148
18. Pobačaji u zdravstvenim ustanovama.....	68-69	160
19. Zdravstvena zaštita u službama za transfuziju.....	70	166
20. Privatna praksa	71-74	169
21. Rad Centra za prevenciju i kontrolu bolesti Zavoda za javno zdravlje Pančevo.....		173
22. Rad Centra za higijenu i humanu ekologiju Zavoda za javno zdravlje Pančevo.....		200
23. Rad Odseka za promociju zdravlja Zavoda za javno zdravlje Pančevo.....		228
24. Preporuke		234
25. Zaključak.....		235

r.br NAZIV GRAFIKONA

	Broj grafikona	Broj strane
1. Procentualno učešće pet vodećih uzroka smrti po opštinama u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini.	1-9	30-34
2. Pet vodećih uzroka smrti u Južnobanatskom okrugu, AP Vojvodini i Republici Srbiji u 2021.godini	10	35
3. Natalitet i mortalitet u Južnobanatskom okrugu od 1997. do 2021. godine	11	36
4. Prirodno kretanje stanovništva u Južnobanatskom okrugu od 1997-2021. godine	12	37
5. Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece predškolskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini	13	51
6. Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece predškolskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema dijagnozama	14	52
7. Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece školskog uzrasta i omladine u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema grupama oboljenja	15	69
8. Deset najčešćih oboljenja i stanja u osnovnoj zdravstvenoj zaštiti dece školskog uzrasta i omladine u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema dijagnozama	16	70
9. Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema grupama oboljenja	17	80
10. Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema dijagnozama	18	81
11. Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti radno aktivnog stanovništva u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema grupama oboljenja	19	91
12. Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti radnoaktivnog stanovništva u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema dijagnozama	20	92
13. Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti odraslih u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema grupama oboljenja	21	104
14. Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti odraslih u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema dijagnozama	22	105

15. Utvrđena oboljenja po MKB-10 u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini (stopa na 1000 stanovnika)	23	122
16. Broj medicinskih prekida trudnoće u Južnobanatskom okrugu u periodu od 1999-2021. godine	24	163
17. Procentualno učešće medicinskih prekida trudnoće prema broju živorođene dece u Južnobanatskom okrugu u 2021.godini	25	165
18. Procentualno učešće medicinskih prekida trudnoće prema starosti žene u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini	26	165

**organizacija Zdravstvene zaštite
u južnobaštarskom okrugu**

Na teritoriji Južnobanatskog okruga u skladu sa Planom mreže zdravstvenih ustanova nalazi se 14 zdravstvenih ustanova i to: 8 domova zdravlja (u Alibunaru, Beloj Crkvi, Vršcu, Kovačici, Kovinu, Opovu, Plandištu, Pančevo), Opšta bolnica Pančevo i Opšta bolnica Vršac, Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti u Kovinu, Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti „Dr Slavoljub Bakalović” u Vršcu, Specijalna bolnica za plućne bolesti „Dr Budislav Babić” u Beloj Crkvi, Zavod za javno zdravlje Pančevo, dok je Apoteka Pančevo u stečaju od 2015. godine, a zbog otežanog poslovanja Apoteke Vršac, Grad Vršac je u svojstvu nosioca prava svojine organizovao obavljanje apotekarske delatnosti koja je od javnog interesa za građane, tako što je poslovne objekte nakon sprovedenih procedura izdao u vešegodišnji zakup sa namenom daljeg obavljanja apotekarske delatnosti na teritoriji grada.

Jasno definisanom zdravstvenom politikom, predviđeno je da veliki broj naseljenih mesta u svim opštinama u Južnobanatskom okrugu ima adekvatno organizovanu, razvijenu, razgranatu i dostupnu mrežu državnih zdravstvenih ustanova, čiju organizaciju i rad prati Zavod za javno zdravlje Pančevo.

Farmaceutska delatnost tokom 2021. godine obavljala se u okviru domova zdravlja u DZ Opovo (pri matičnoj ustanovi i punktovima) i DZ Alibunar pri matičnoj ustanovi.

Stacionarna zdravstvena zaštita se ostvaruje u dve opšte bolnice, koje imaju ukupno 950 postelja. Obezbeđenost iznosi 3 postelje na 1000 stanovnika Južnobanatskog okruga. Prosečan broj dana lečenja u ovim bolnicama iznosi 7 dana, a iskorišćenost opštih bolnica u Južnobanatskom okrugu iznosi 46%. U okrugu se nalaze i tri specijalne bolnice (dve psihijatrijske i jedna plućna) sa ukupno 2100 bolesničkih postelja koje obezbeđuju stanovništvo u Srbiji zdravstvenom zaštitom u navedenim oblastima.

**ZDRAVSTVENE USTANOVE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU PO OPŠTINAMA**

Sedište zdravstvene ustanove	Naziv zdravstvene ustanove
Alibunar	Dom zdravlja "Alibunar"
Bela Crkva	Dom zdravlja "Bela Crkva"
	Specijalna bolnica za plućne bolesti "Dr Budislav Babić"
Vršac	Dom zdravlja Vršac
	Opšta bolnica Vršac
	Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti "Dr Slavoljub Bakalović"
Kovačica	Dom zdravlja "Kovačica"
Kovin	Dom zdravlja "Kovin"
	Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti "Kovin"
Opovo	Dom zdravlja "Opovo"
Pančevo	Zavod za javno zdravlje Pančevo
	Dom zdravlja Pančevo
	Opšta bolnica Pančevo
Plandište	Dom zdravlja "1. oktobar"

DEMOGRAFSKO-ZDRAVSTVENA SITUACIJA I ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE SLUŽBE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Zavod za javno zdravlje Pančevo pokriva svojom delatnošću Južnobanatski okrug površine 4248 km² sa 293 730 stanovnika, prema popisu iz 2011. godine, sa 8 opština (najveća opština Pančevo 123.414, najmanja opština Opovo 10.440 stanovnika) u okviru kojih se nalazi 94 naseljenih mesta. Prosečna gustina naseljenosti je 65 stanovnika po 1 km². Osnovne vitalne događaje stanovnika Južnobanatskog okruga u 2021. godine karakteriše blagi porast opšte smrtnosti, blagi porast nataliteta i porast stope prirodnog priraštaja. Starosna struktura stanovništva Južnobanatskog okruga godinama unazad odgovara regresivnom biološkom tipu.

Stopa smrtnosti odojčadi kao najosetljiviji pokazatelj rada zdravstvene službe pa i ukupne socijalno-ekonomske situacije u 2021. godini iznosi 5,05 promila.

U pogledu uzroka smrti, uočava se pad udela nasilnih smrti u poslednjih 10 godina (2011. godine iznosi 3,5% a u 2021. godini 2,12%). Vrednosti stopa specifičnog mortaliteta u pogledu vodećih uzroka prirodnih smrti pokazuju da se na vodećem mestu u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini nalaze bolesti sistema krvotoka, zatim šifre posebnih namena, na trećem mestu su tumori čijem nastanku znatno doprinosi demografska struktura stanovništva i savremeni način života (smanjena fizička aktivnost, neadekvatna ishrana, korišćenje duvana i alkohola i drugo), na četvrtom mestu su bolesti sistema za disanje, i na petom simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi.

Vrednost stope vanbolničkog morbiditeta odraslih u 2021. godini je 1383/1000 stanovnika. Na prvom mestu se nalazi grupa bolesti sistema krvotoka (279/1000), na drugom se nalaze bolesti sistema za disanje (247/1000), a na trećem mestu se nalazi privremeno dodeljivanje novih bolesti neizvesne etiologije (189/1000). U mnogim grupama registrovanih oboljenja preovlađuju hronične masovne nezarazne bolesti koje su rezultat starenja i savremenog načina života stanovništva. Kada je u pitanju registrovano oboljevanje dece do 18 godina izdvajaju se bolesti sistema za disanje (719/1000), zatim simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (245/1000) i na trećem mestu se nalaze zarazne bolesti i parazitarne bolesti (212/1000). Oboljevanje registrovano u vanbolničkim zdravstvenim ustanovama Južnobanatskog okruga odgovara po obimu i strukturi oboljevanju stanovništva Vojvodine.

Registrovano oboljevanje stanovništva u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti u opštim bolnicama varira u poslednjih 10 godina, s tim da je u 2021. godini (80 lečenih na 1000 stanovnika) došlo do smanjenja korišćenja bolničke zdravstvene zaštite u odnosu na 2020. godinu (82 epizoda na 1000 stanovnika). Na prvom mestu u registrovanom bolničkom morbiditetu se nalaze nove bolesti neizvesne etiologije (Covid 19) (1429/100 000), na drugom mestu su bolesti mokraćno polnog sistema (904/100 000), zatim slede bolesti sistema krvotoka (700/100 000), na četvrtom mestu su bolesti sistema za varenje (669/100 000), a na petom mestu su tumori u (674/100 000).

Broj porođaja u zdravstvenim ustanovama Južnobanatskog okruga u 2021.godini se smanjio za 0,8% u odnosu na 2020.godinu, a pobačaja smanjio za 7,4%.

Veliki broj naseljenih mesta u svim opštinama u Južnobanatskom okrugu ima adekvatno organizovanu, razvijenu, razgranatu i dostupnu mrežu državnih zdravstvenih ustanova, čiju organizaciju i rad prati Zavod za javno zdravlje Pančevo. Na okrugu se nalazi 14 zdravstvenih ustanova: 8 domova zdravlja, 2 opšte bolnice, 3 specijalne bolnice i 1 zavod za javno zdravlje. U njima je u 2021. godini bilo zaposleno ukupno 4.017 radnika (77% medicinski a 23% nemedicinskih radnika). Ukupna obezbeđenost lekarima u Južnobanatskom okrugu iznosi 364 stanovnika po jednom lekaru.

Punktovima primarne zdravstvene zaštite je pokriveno 73% naseljenih mesta u Južnobanatskom okrugu, s tim da zdravstvenu zaštitu obezbeđuje 1 lekar za 909 stanovnika. Samo dva doma zdravlja u okrugu imaju organizacione jedinice koje obavljaju farmaceutsku delatnost (apoteke) u svom sastavu.

Bolnička zdravstvena zaštita se ostvaruje u 2 opšte bolnice, koje imaju ukupno 950 postelja. Obezbeđenost iznosi 3,5 postelje na 1000 stanovnika Južnobanatskog okruga.

Prosečan broj dana lečenja u ovim bolnicama iznosi 7,3 dana, a iskorišćenost opštih bolnica u Južnobanatskom okrugu iznosi 45,5%. Ukupna stopa hospitalizacije u opštim bolnicama iznosi 80 hospitalizovanih na 1000 stanovnika. U okrugu se nalaze i 3 specijalne bolnice (2 psihijatrijske i 1 plućna) sa ukupno 2100 bolesničkih postelja koje obezbeđuju stanovništvo u Srbiji zdravstvenom zaštitom u navedenim oblastima.

Demografski podaci

DEMOGRAFSKI PODACI

Južnobanatski okrug obuhvata teritoriju od 4248 km². Po popisu iz 2002. godine na teritoriji Južnobanatskog okruga je živelo 313.937 stanovnika, a prema popisu iz 2011. godine okrug ima 293.730 stanovnika, što znači da je između dva popisa došlo do smanjenja broja stanovnika za 6%. Prosečna gustina naseljenosti je 65 stanovnika po 1 km².

Starosna struktura stanovnika Južnobanatskog okruga je prikazana prema podacima iz popisa stanovnika iz 2011. godine i odgovara regresivnom biološkom tipu sa oko 16,4% stanovnika starijih od 65 godina i 6,5% u dobnoj grupi od 0-6 godina.

Osnovne vitalne događaje stanovnika Južnobanatskog okruga od 1989. do 2021. godine karakteriše:

- Prisutan je blagi porast broja živorođene dece u odnosu na predhodnu godinu (2020. godine živorođenih je bilo 2.362, a 2021. godine 2.374). Od 1989. do 1991. godine stopa nataliteta varira od 10,91 do 11,14 na 1000 stanovnika, da bi u 1998. godini došlo do smanjenja ispod 10 promila i u 2021. godini ova stopa iznosi 8,71 promila. Uočava se da se Južnobanatski okrug u opisanom periodu nalazi u fazi nepovoljnog nataliteta prema svetskim standardima (ispod 12 promila po SZO).
- Kao pokazatelji starenja populacije Južnobanatskog okruga prati se stopa prirodnog priraštaja, koja nastavlja svoj negativni trend i u 2021. godini i iznosi -11,81; što je najniža vrednost u poslednjih 10 godina. Vitalni indeks pokazuje trend opadanja do 2011. godine (56,73), da bi u 2021. godini došlo do pada vitalnog indeksa na 42,44. Vrednosti ovih pokazatelja imaju približne vrednosti u odnosu na populaciju Vojvodine koja ima sličnu starosnu strukturu stanovništva. U 2021. godini najnepovoljniji vitalni indeks u Južnobanatskom okrugu ima stanovništvo opština Plandište i Bela Crkva (24,89 i 31,43).

- Reproduktivna sposobnost žena, koja se meri stopom fertiliteta, od 1989. do 1997. godine nije pokazivala značajna odstupanja, tokom 2021. godine iznosila je 41,16.
- Opšta stopa mortaliteta tokom 2021. godine iznosi 20,52, što je viša vrednost nego u 2020. godini (15,79); ovaj porast je posledica povećane smrtnosti usled pandemije virusa Covid 19. U ukupnom broju umrlih najveći udeo imali su stanovnici starosti 55 godina i više (93,4%). Među umrlima muškarci imaju učešće od 50,1%, a žene 49,9%. Prosečna starost umrlih muškaraca u Južnibanatskom okrugu je 71,75 godina, a umrlih žena 77,22 godina, što odgovara prosečnoj starosti umrlih na nivou Republike Srbije.
- Stopa smrtnosti odojčadi od 1991. godine (18,58 ‰) do 1997. godine (14,2 ‰) varira, da bi 1998. godine imala nagli pad (9‰), a tokom 1999. godine beleži se nagli porast (14,1‰). U 2000 i 2001. godini dolazi do pada smrtnosti odojčadi na 13,30‰, da bi u 2021.godini stopa smrtnosti odojčadi iznosila 5.05‰.
- U 2021. godini stopa mrtvorodjenosti je 3,79‰ što je niže od stope mrtvorodenosti za Republiku Srbiju (5,47%). Najnepovoljnija stopa mrtvorodenosti u 2021. godini je registrovana u opštini Opovo (12,35‰).
- U pogledu uzroka smrti, uočava se pad udela nasilnih smrti u poslednjih 10 godina (2011. godine iznosi 3,46% a u 2021. godini 2,12%).
- Vrednosti specifičnog mortaliteta u pogledu uzroka prirodnih smrti pokazuju da se u Južnibanatskom okrugu u 2021. godini na prvom mestu nalaze bolesti sistema krvotoka, na drugom mestu su privremeno dodeljene šifre novih bolesti neizvesne etiologije (Covid 19), a na trećem tumori.

BROJ STANOVNIKA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU (PREMA POPISU 1991, 2002 , 2011. GODINE)

Tabela 1.

Redni broj	OPŠTINA	BROJ STANOVNIKA PO POPISU 1991	BROJ STANOVNIKA PO POPISU 2002.	BROJ STANOVNIKA PO POPISU 2011.	DECA I OMLADINA						POSEBNE GRUPE STANOVNIŠTVA		Index starenja	65 i više/br.stan.po popisu 2011.	ŽENE		
					DOBNE GRUPE						DOBNE GRUPE						
					0 godina	0-6 godina	7-14 godina	15-18 godina	7-18 godina	19-27 godina	18 i više	65 i više			15-49 godina	25-49 godina	15 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	UKUPNO	328428	313937	293730	2669	19231	23297	13368	36665	32920	241351	48444	0,51	15,43	64879	48192	129030
1	ALIBUNAR	26535	22954	20151	171	1237	1573	1013	2586	2145	16583	4026	0,61	17,54	4136	2945	8816
2	BELA CRKVA	23707	20367	17367	150	1111	1480	849	2329	1828	14119	2825	0,48	13,87	3613	2642	7581
3	VRŠAC	58228	54369	52026	485	3484	4205	2336	6541	5656	42582	8606	0,50	15,83	11694	8796	23262
4	KOVAČICA	30469	27890	25274	241	1736	2179	1158	3337	2770	20509	4394	0,51	15,75	5275	3852	10746
5	KOVIN	38263	36802	33722	295	2175	2808	1682	4490	3956	27511	5405	0,47	14,69	7239	5159	14423
6	OPOVO	11384	11016	10440	107	762	841	466	1307	1222	8503	1787	0,51	16,22	2231	1629	4439
7	PANČEVO	125261	127162	123414	1151	8177	9345	5350	14695	14268	101990	19164	0,49	15,07	28493	21549	54822
8	PLANDIŠTE	14581	13377	11336	69	549	866	514	1380	1075	9554	2237	0,66	16,72	2198	1620	4941

VITALNE KARAKTERISTIKE STANOVNIŠTVA PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 2.

Redni broj	OPŠTINA	ŽIVORODENI		STOPA PRIRODNOG PRIRASTAJA	U M R L I				STOPA SMRTNOSTI ODOJČADI (NA 1000 ŽIVORODENIH)	BROJ MRTVORODENIH	STOPA MORTALITETA (NA 1000 ŽIVORODENIH)	STOPA FERTILITETA (NA 1000 ŽENA UZRASTA 15-49 GODINA)	VITALNI INDEKS
		BROJ	STOPA NATALITETA (NA 1000 STANOVNIKA)		UKUPNO		OD TOGA ODOJČAD						
					BROJ	STOPA (NA 1000 STANOVNIKA)	BROJ	%					
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	REPUBLIKA SRBIJA*	62180	9,10	-10,89	136622	19,99	293	0,21	4,71	340	5,47	42,16	45,51
	AP VOJVODINA	16737	9,17	-10,07	35126	19,24	73	0,21	4,36	115	6,87	42,58	47,65
	OKRUG JUŽNI BANAT	2374	8,71	-11,81	5594	20,52	12	0,21	5,05	9	3,79	41,16	42,44
1	ALIBUNAR	146	8,19	-16,44	439	24,64	1	0,23	6,85	1	6,85	42,01	33,26
2	BELA CRKVA	110	7,07	-15,43	350	22,50	0	0,00	0,00	1	9,09	34,30	31,43
3	VRŠAC	414	8,63	-11,21	952	19,84	0	0,00	0,00	3	7,25	39,90	43,49
4	KOVAČICA	200	8,61	-13,91	523	22,53	0	0,00	0,00	-	0,00	41,76	38,24
5	KOVIN	261	8,57	-13,33	667	21,90	2	0,30	7,66	-	0,00	41,98	39,13
6	OPOVO	81	8,52	-12,94	204	21,45	0	0,00	0,00	1	12,35	42,83	39,71
7	PANČEVO	1103	9,33	-9,47	2222	18,80	9	0,41	8,16	3	2,72	42,55	49,64
8	PLANDIŠTE	59	5,99	-18,07	237	24,06	0	0,00	0,00	-	0,00	32,89	24,89

* Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

VITALNE KARAKTERISTIKE STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU OD 1989. DO 2021.GODINE

Tabela 3.

Redni broj	GODINA	ŽIVORODENI			U M R L I						STOPA SMRTNOSTI ODOJČADI (NA 1000 ŽIVORODENIH)	STOPA FERTILITETA	VITALNI INDEKS
		BROJ	STOPA NATALITETA (NA 1000 STANOVNIKA)	STOPA PRIRODNOG PRIKRAŠTAJA	UKUPNO		OD TOGA ODOJČAD		UMRLI NASILNOM SMRCU				
					BROJ	STOPA (NA 1000 STANOVNIKA)	BROJ	%	BROJ	%			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	1989	3762	10,91	-1,11	4143	12,02	71	1,71	160	3,86	18,87	43,95	90,80
2	1990	3791	11,55	-0,94	4100	12,49	67	1,63	186	4,54	17,67	48,61	92,46
3	1991	3660	11,14	-1,98	4310	13,12	68	1,56	194	4,50	18,58	46,16	84,92
4	1992	3564	10,85	-2,89	4514	13,74	55	1,22	208	4,61	15,43	46,03	78,95
5	1993	3499	10,65	-3,20	4549	13,85	73	1,61	179	3,93	20,86	45,11	76,92
6	1994	3490	10,60	-3,30	4555	13,90	61	1,34	200	4,39	17,50	25,57	76,62
7	1995	3506	10,70	-2,60	4352	13,30	34	0,78	133	3,06	9,70	44,95	80,56
8	1996	3477	10,60	-3,90	4740	14,50	42	0,89	195	4,11	12,10	44,60	73,40
9	1997	3307	10,20	-3,90	4605	14,10	47	1,02	194	4,21	14,20	42,40	71,81
10	1998	3110	9,55	-4,61	4603	14,20	28	0,61	183	3,98	9,00	39,87	67,56
11	1999	2979	9,15	-5,07	4621	14,30	42	0,91	197	4,26	14,10	38,19	64,47
12	2000	2930	9,00	-5,75	4795	14,79	39	0,81	143	2,98	13,31	38,19	61,11
13	2001	3158	9,89	-4,77	4681	14,66	42	0,90	217	4,63	13,30	40,49	67,46
14	2002	3146	10,02	-4,80	4653	14,82	45	0,97	177	3,80	14,30	41,60	67,61
15	2003	3348	10,66	-4,61	4794	15,27	46	0,96	167	4,98	13,74	44,27	69,84
16	2004	3206	10,21	-4,58	4644	14,79	35	0,75	182	5,67	10,92	42,40	69,04
17	2005	3033	9,66	-5,42	4734	15,08	32	0,68	165	3,49	10,55	40,11	64,07
18	2006	2989	9,52	-4,77	4486	14,29	31	0,69	179	3,99	10,37	39,53	66,63
19	2007	2871	9,15	-5,27	4526	14,42	19	0,42	205	7,14	6,62	37,97	63,43
20	2008	2774	8,84	-5,44	4481	14,27	26	0,58	189	6,81	9,37	36,68	61,91
21	2009	2745	8,74	-5,22	4384	13,96	15	0,34	158	5,75	3,60	36,30	62,61
22	2010	2675	8,52	-5,64	4446	14,16	21	0,47	203	4,56	7,85	35,37	60,17
23	2011	2555	8,56	-6,53	4504	15,09	20	0,44	156	3,46	7,83	37,77	56,73
24	2012	2676	8,97	-5,26	4246	14,23	16	0,38	146	3,44	5,98	39,55	63,02
25	2013	2565	8,60	-5,24	4128	13,83	16	0,39	132	3,19	6,24	37,91	62,14
26	2014	2531	8,48	-5,42	4148	13,90	18	0,43	127	3,06	7,11	37,41	61,02
27	2015	2449	8,21	-6,26	4317	14,47	24	0,56	101	2,33	9,80	36,20	56,73
28	2016	2470	8,28	-5,92	4237	14,20	16	0,38	111	2,61	6,48	36,51	58,30
29	2017	2500	8,38	-6,10	4319	14,47	13	0,30	117	2,7	5,20	36,95	57,88
30	2018	2427	8,13	-5,46	4057	13,60	13	0,32	94	3,31	5,36	35,87	59,82
31	2019	2344	7,86	-6,07	4154	13,92	14	0,34	103	2,47	5,97	34,65	56,43
32	2020	2362	7,92	-7,88	4712	15,79	14	0,30	112	2,37	5,93	34,91	50,13
33	2021	2374	8,71	-11,81	5594	20,52	12	0,21	119	2,12	5,05	41,16	42,44

UMRLI PREMA POLU I PROSEČNA STAROST UMRLIH PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 4.

R.br	OPŠTINA	UKUPNO UMRLI	P O L		PROSEČNA STAROST UMRLIH		
			MUŠKO	ŽENSKO	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO
0	1	2	3	4	5	6	7
	REPUBLIKA SRBIJA*	136622	69908	66714	75,2	72,90	77,60
	AP VOJVODINA	35126	17869	17257	71,9	77,20	74,30
	OKRUG JUŽNI BANAT	5594	2803	2791	74,48	71,75	77,22
1	ALIBUNAR	439	196	243	75,58	73,84	76,98
2	BELA CRKVA	350	184	166	74,11	72,44	75,95
3	VRŠAC	952	450	502	74,99	71,68	77,95
4	KOVAČICA	523	252	271	74,35	71,11	77,37
5	KOVIN	667	351	316	73,41	69,91	77,30
6	OPOVO	204	98	106	74,87	70,93	78,51
7	PANČEVO	2222	1139	1083	74,34	71,92	76,89
8	PLANDIŠTE	237	133	104	75,23	73,12	77,92

*Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

UMRLI PREMA STAROSTI PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 5.

Redni broj	OPŠTINA	UKUPNO UMRLI	S T A R O S T															
			DO 1 GODINE		1-4 GODINE		5-14 GODINA		15-24 GODINA		25-54 GODINA		55-64 GODINA		65-84 GODINA		85 I VIŠE	
			BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	17	18	19	20
	REPUBLIKA SRBIJA *	136622	293	0,2	47	0,0	86	0,1	292	0,2	8244	6,0	15263	11,2	80198	58,7	32199	23,6
	AP VOJVODINA	35126	73	0,2	17	0,0	20	0,1	73	0,2	2264	6,4	4458	12,7	20766	59,1	7455	21,2
	OKRUG JUŽNI BANAT	5594	12	0,2	4	0,1	2	0,0	14	0,3	336	6,0	684	12,2	3382	60,5	1160	20,7
1	ALIBUNAR	439	1	0,2	0	0,0	0	0,0	1	0,2	27	6,2	39	8,9	262	59,7	109	24,8
2	BELA CRKVA	350	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	28	8,0	41	11,7	214	61,1	67	19,1
3	VRŠAC	952	0	0,0	1	0,1	0	0,0	2	0,2	52	5,5	114	12,0	578	60,7	205	21,5
4	KOVAČICA	523	0	0,0	1	0,2	0	0,0	2	0,4	29	5,5	70	13,4	316	60,4	105	20,1
5	KOVIN	667	2	0,3	0	0,0	1	0,1	2	0,3	50	7,5	97	14,5	394	59,1	121	18,1
6	OPOVO	204	0	0,0	0	0,0	1	0,5	1	0,5	9	4,4	27	13,2	114	55,9	52	25,5
7	PANČEVO	2222	9	0,4	2	0,1	0	0,0	5	0,2	132	5,9	269	12,1	1361	61,3	444	20,0
8	PLANDIŠTE	237	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4	9	3,8	27	11,4	143	60,3	57	24,1

*Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

UMRLI PREMA UZROKU SMRTI I PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 6.

Redni broj	OPŠTINA	UKUPNO UMRLI	UZROK SMRTI						NEUTVRĐENO
			PRIRODNA	N A S I L N A				OSTALO	
				SVEGA	NESREĆNI SLUČAJEVI	SAMOUBISTVO	UBISTVO		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	REPUBLIKA SRBIJA*	136622	128624	2743	1466	883	73	321	5255
	AP VOJVODINA	35126	33328	872	456	312	21	83	926
	OKRUG JUŽNI BANAT	5594	5354	119	77	28	3	11	121
1	ALIBUNAR	439	427	5	3	2	0	0	7
2	BELA CRKVA	350	343	2	2	0	0	0	5
3	VRŠAC	952	914	21	13	8	0	0	17
4	KOVAČICA	523	505	13	10	2	0	1	5
5	KOVIN	667	632	15	8	5	1	1	20
6	OPOVO	204	188	6	3	2	0	1	10
7	PANČEVO	2222	2117	52	37	7	2	6	53
8	PLANDIŠTE	237	228	5	1	2	0	2	4

*Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

UMRLI PREMA UZROKU SMRTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU OD 1993. DO 2021. GODINE

Tabela 7.

Redni broj	GODINE	UKUPNO UMRLI	UZROK SMRTI						NEUTVRĐENO
			PRIRODNA	NASILNA					
				SVEGA	NESREĆNI SLUČAJEVI	SAMOUBISTVO	UBISTVO	OSTALO	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1993	4549	4370	179	86	71	22	0	
2	1994	4555	4355	200	86	99	15	0	
3	1995	4352	4219	133	69	50	14	0	
4	1996	4740	4545	195	103	73	19	0	
5	1997	4605	4411	194	112	72	10	0	
6	1998	4603	4420	183	92	74	17	0	
7	1999	4621	4424	197	49	81	13	46	
8	2000	4795	4652	143	57	60	6	20	
9	2001	4681	4464	217	115	65	13	24	
10	2002	4653	4476	177	82	63	17	15	
11	2003	4794	4627	167	61	68	14	24	
12	2004	4644	4462	182	83	72	5	22	
13	2005	4734	4471	165	93	57	6	9	98
14	2006	4486	4214	179	109	60	8	2	93
15	2007	4526	4258	205	103	85	6	11	66
16	2008	4481	4185	189	96	82	7	4	107
17	2009	4384	4116	158	89	59	6	4	110
18	2010	4446	4243	135	67	53	13	2	68
19	2011	4504	4270	156	73	64	7	12	78
20	2012	4246	4024	146	78	51	11	6	76
21	2013	4128	3903	132	74	54	3	1	93
22	2014	4148	3926	127	59	51	8	9	95
23	2015	4317	4095	101	59	36	3	3	121
24	2016	4237	3976	111	63	32	2	14	150
25	2017	4319	4043	117	79	22	4	12	159
26	2018	4057	3835	94	50	33	3	8	128
27	2019	4154	3932	103	58	29	5	11	119
28	2020	4712	4502	112	62	42	3	5	98
29	2021	5594	5354	119	77	28	3	11	121

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI ALIBUNAR U 2021. GODINI

Tabela 8.

R.br	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI		
				BROJ	%	
0	1			2	3	
UKUPNO				A00-T98	439	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	3	0,68	
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	55	12,53	
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	13	2,96	
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	5	1,14	
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	5	1,14	
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59			
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95			
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	211	48,06	
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	16	3,64	
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	13	2,96	
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2	0,46	
13	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	1	0,23	
14	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	6	1,37	
15	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	14	3,19	
16	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	5	1,14	
17	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	90	20,50	

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI BELA CRKVA U 2021. GODINI

Tabela 9.

R.br	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI		
				BROJ	%	
0	1			2	3	
	UKUPNO			A00-T98	350	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	5	1,43	
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	58	16,57	
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	1	0,29	
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	10	2,86	
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	4	1,14	
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	9	2,57	
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59			
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95			
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	133	38,00	
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	25	7,14	
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	5	1,43	
12	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	7	2,00	
13	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	6	1,71	
14	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	2	0,57	
15	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	85	24,29	

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI VRŠAC U 2021. GODINI

Tabela 10.

R.br	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI		
				BROJ	%	
0	1			2	3	
UKUPNO				A00-T98	952	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	18	1,89	
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	127	13,34	
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	2	0,21	
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	15	1,58	
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	8	0,84	
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	12	1,26	
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59			
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95			
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	440	46,22	
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	45	4,73	
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	23	2,42	
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2	0,21	
13	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	1	0,11	
14	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	23	2,42	
15	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	24	2,52	
16	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	21	2,21	
17	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	191	20,06	

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI KOVAČICA U 2021. GODINI

Tabela 11.

R.br	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI		
				BROJ	%	
0	1			2	3	
UKUPNO				A00-T98	523	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	5	0,96	
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	81	15,49	
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	14	2,68	
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	3	0,57	
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	8	1,53	
6	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59			
7	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95			
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	232	44,36	
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	25	4,78	
10	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	14	2,68	
11	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2	0,38	
12	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	2	0,38	
13	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	14	2,68	
14	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	8	1,53	
15	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	13	2,49	
16	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	102	19,50	

VOĐEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI KOVIN U 2021. GODINI

Tabela 12.

R.br	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI		
				BROJ	%	
0.	1.			2.	3.	
UKUPNO				A00-T98	667	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	6	0,90	
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	93	13,94	
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	14	2,10	
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	6	0,90	
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	13	1,95	
6	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59			
7	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95			
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	295	44,23	
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	29	4,35	
10	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	16	2,40	
11	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2	0,30	
12	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	0	0,00	
13	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	11	1,65	
14	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	2	0,30	
15	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	35	5,25	
16	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	15	2,25	
17	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	130	19,49	

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI OPOVO U 2021. GODINI

Tabela 13.

R.br	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI		
				BROJ	%	
0.				2.	3.	
UKUPNO				A00-T98	204	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	1	0,49	
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	34	16,67	
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	1	0,49	
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNjim LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	2	0,98	
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	2	0,98	
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	6	2,94	
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59			
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95			
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	69	33,82	
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	14	6,86	
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	4	1,96	
12	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	1	0,49	
13	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	1	0,49	
14	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	1	0,49	
15	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	19	9,31	
16	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	6	2,94	
17	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	43	21,08	

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI PANČEVO U 2021. GODINI

Tabela 14.

R.br	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI		
				BROJ	%	
0	1			2	3	
	UKUPNO			A00-T98	2222	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	28	1,26	
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	373	16,79	
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	6	0,27	
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	55	2,48	
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	18	0,81	
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	37	1,67	
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59			
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95			
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	871	39,20	
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	83	3,74	
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	38	1,71	
12	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	1	0,05	
13	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	43	1,94	
14	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	8	0,36	
15	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	1	0,05	
16	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	80	3,60	
17	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	52	2,34	
18	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	528	23,76	

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI PLANDIŠTE U 2021. GODINI

Tabela 15.

R.br	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI		
				BROJ	%	
0	1			2	3	
UKUPNO				A00-T98	237	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	2	0,84	
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	33	13,92	
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	4	1,69	
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	4	1,69	
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	5	2,11	
6	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59			
7	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95			
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	109	45,99	
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	10	4,22	
10	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	2	0,84	
11	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	3	1,27	
12	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	5	2,11	
13	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	5	2,11	
14	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	5	2,11	
15	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	50	21,10	

VODEĆI UZROCI SMRTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU, AP VOJVODINI I REPUBLICI SRBIJI U 2021. GODINI

Tabela 16.

R.br	UZROK SMRTI			Južnobanok.		Vojvodina		Srbija**		
				broj	stopa*	broj	stopa*	broj	stopa*	
0.				2	3	3	3	3	3	
UKUPNO				A00-T98	5594	20,5	35126	19,2	136622	20,0
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	68	24,9	236	12,9	1120	16,4	
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	854	313,3	5900	323,1	20609	301,6	
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	10	3,7	71	3,9	296	4,3	
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	127	46,6	817	44,7	3526	51,6	
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	50	18,3	418	22,9	1658	24,3	
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	95	34,9	736	40,3	2891	42,3	
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59							
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95							
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	2360	865,9	14754	808,0	56610	828,3	
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	247	90,6	1752	95,9	7197	105,3	
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	115	42,2	922	50,5	2948	43,1	
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	11	4,0	59	3,2	138	2,0	
13	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	6	2,2	60	3,3	144	2,1	
14	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	110	40,4	517	28,3	2275	33,3	
15	GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	O00-O99	0	0,0	2	0,1	14	0,2	
16	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	10	3,7	45	2,5	202	3,0	
17	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	2	0,7	32	1,8	96	1,4	
18	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	191	70,1	1377	75,4	6413	93,8	
19	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	119	43,7	872	47,8	2743	40,1	
20	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	1219	447,2	6556	359,0	27742	405,9	

* Ukupno - opšta stopa mortaliteta na 1000 stanovnika

Grupe bolesti - specifična stopa mortaliteta na 100000 stanovnika

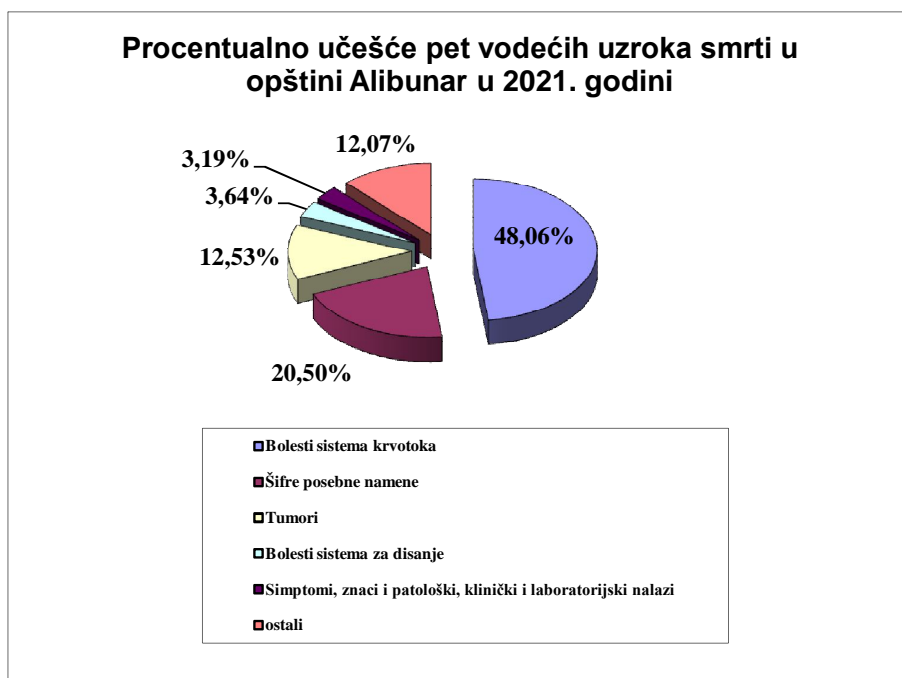
** Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

ŽIVOROĐENI PREMA POLU I MRTVOROĐENI PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI.

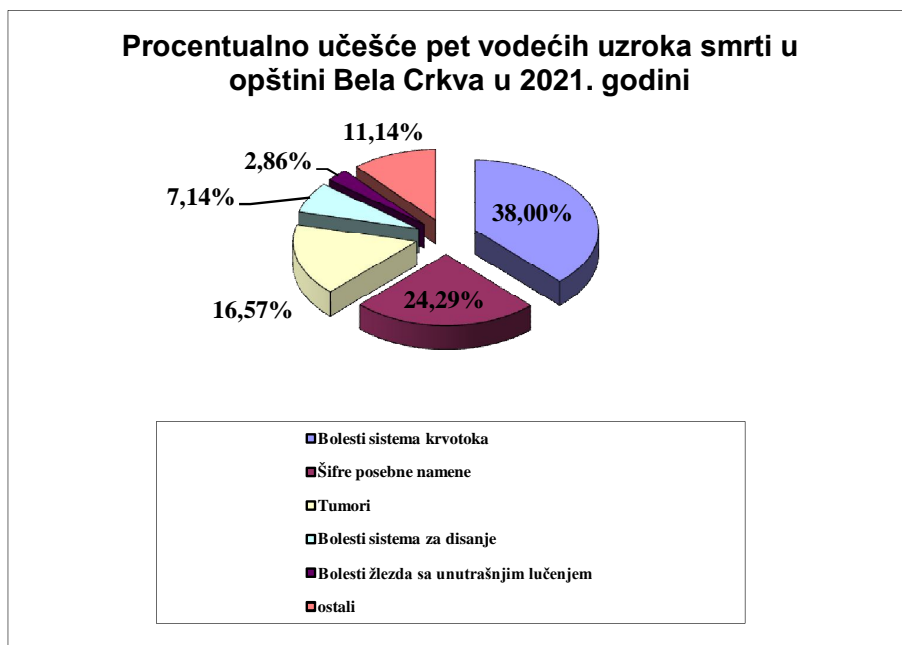
Tabela 17.

R.br	OPŠTINA	UKUPNO ROĐENI	ŽIVOROĐENI						MRTVOROĐENI	
			SVEGA		MUŠKO		ŽENSKO		BROJ	%
			BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	OKRUG JUŽNI BANAT	2383	2374	99,62	1226	51,64	1148	48,36	9	0,38
1	ALIBUNAR	147	146	99,32	75	51,37	71	48,63	1	0,68
2	BELA CRKVA	111	110	99,10	53	48,18	57	51,82	1	0,90
3	VRŠAC	417	414	99,28	223	53,86	191	46,14	3	0,72
4	KOVAČICA	200	200	100,00	100	50,00	100	50,00	-	0,00
5	KOVIN	261	261	100,00	141	54,02	120	45,98	-	0,00
6	OPOVO	82	81	98,78	42	51,85	39	48,15	1	1,22
7	PANČEVO	1106	1103	99,73	564	51,13	539	48,87	3	0,27
8	PLANDIŠTE	59	59	100,00	28	47,46	31	52,54	-	0,00

Grafikon 1.

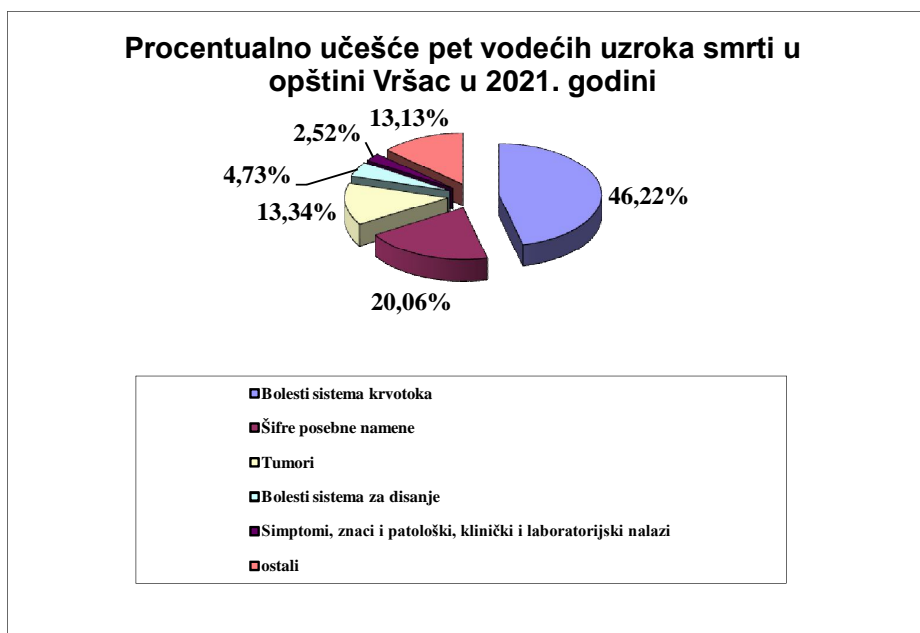

Grafikon 2.

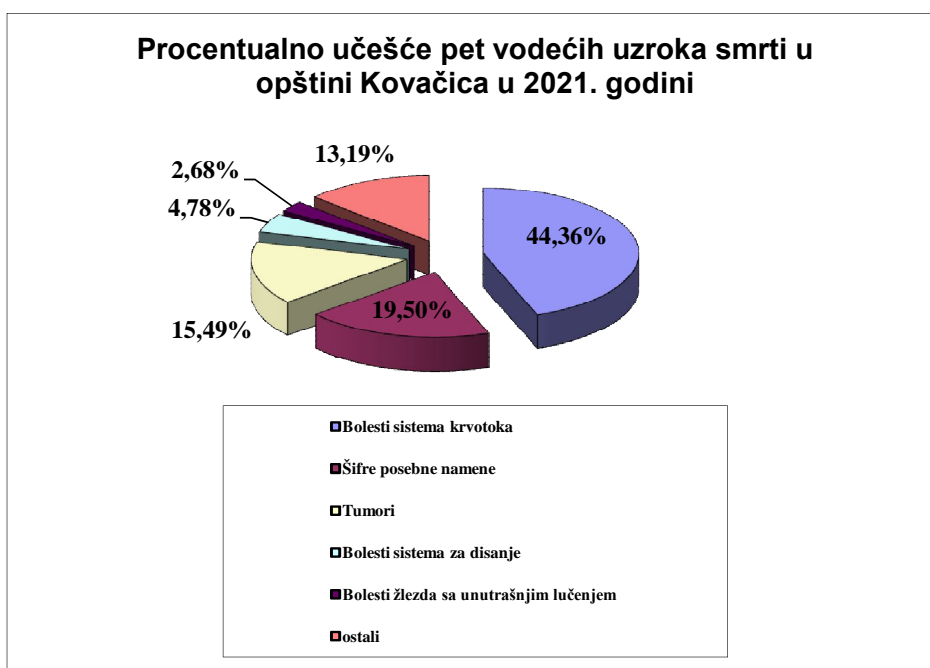

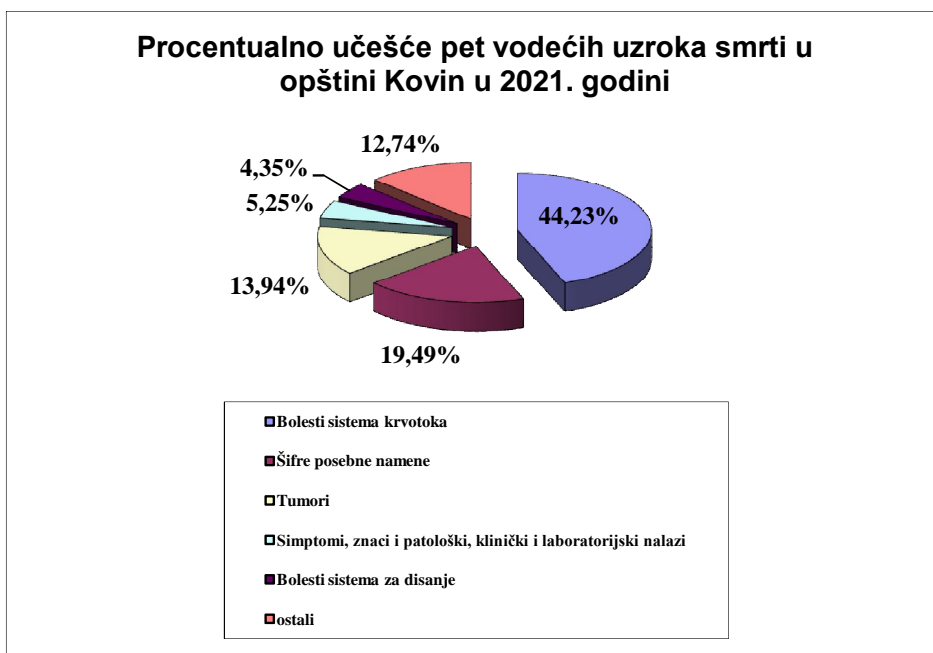
Grafikon 3.

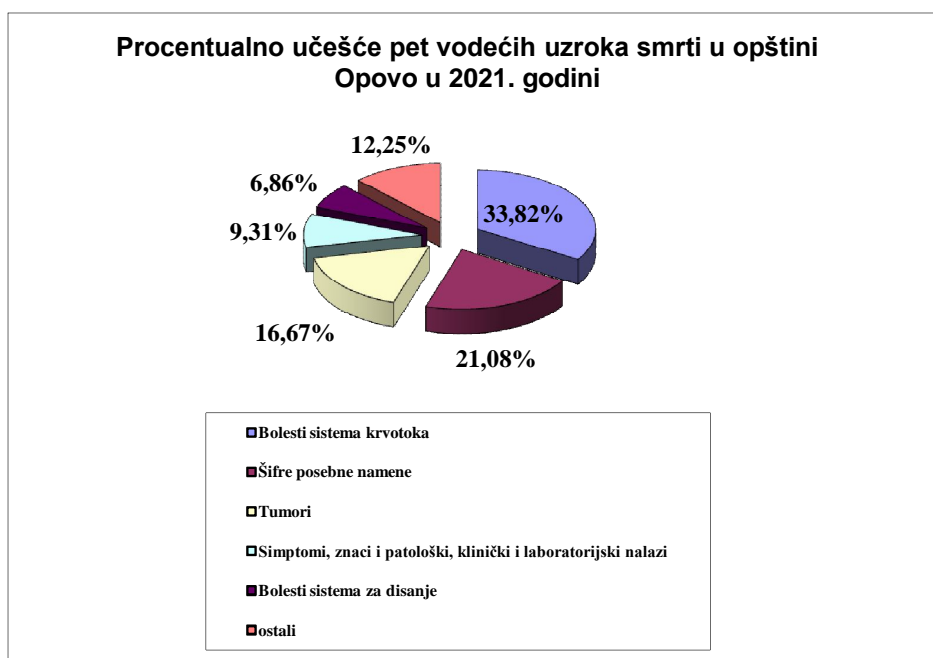
Grafikon 4.

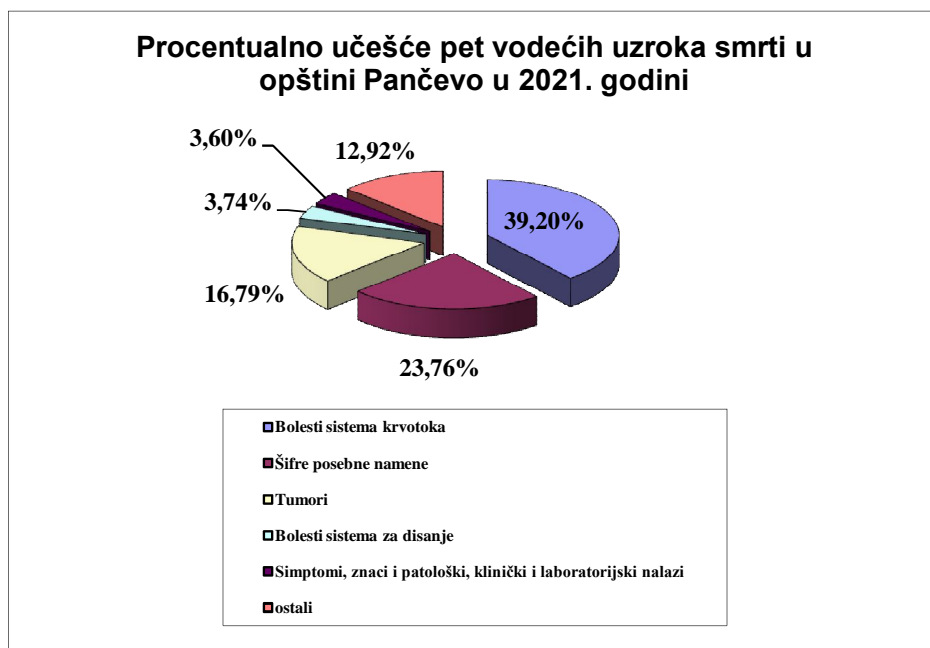
Grafikon 5.

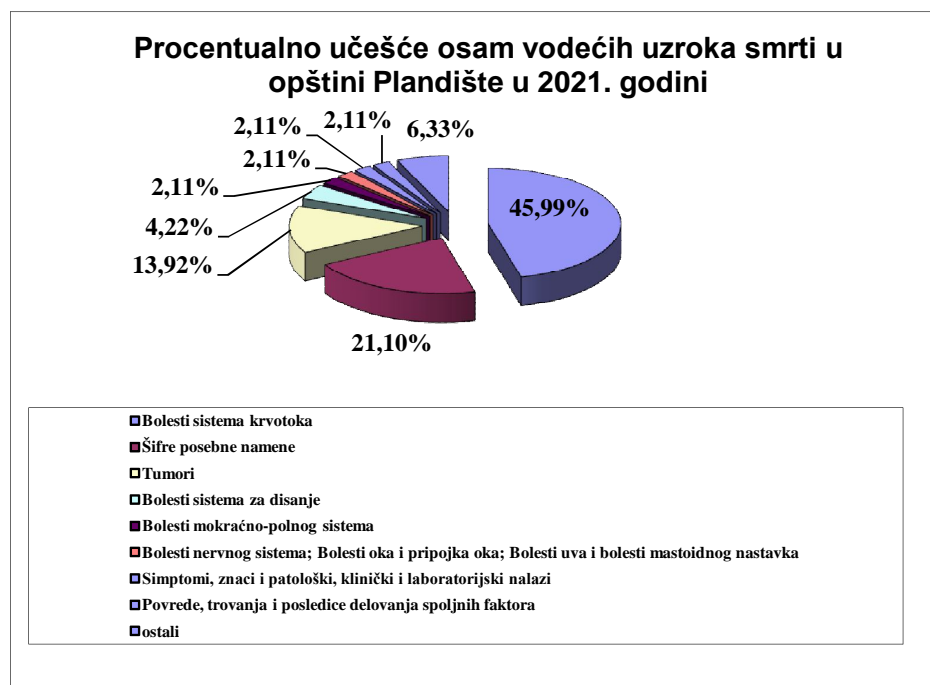
Grafikon 6.

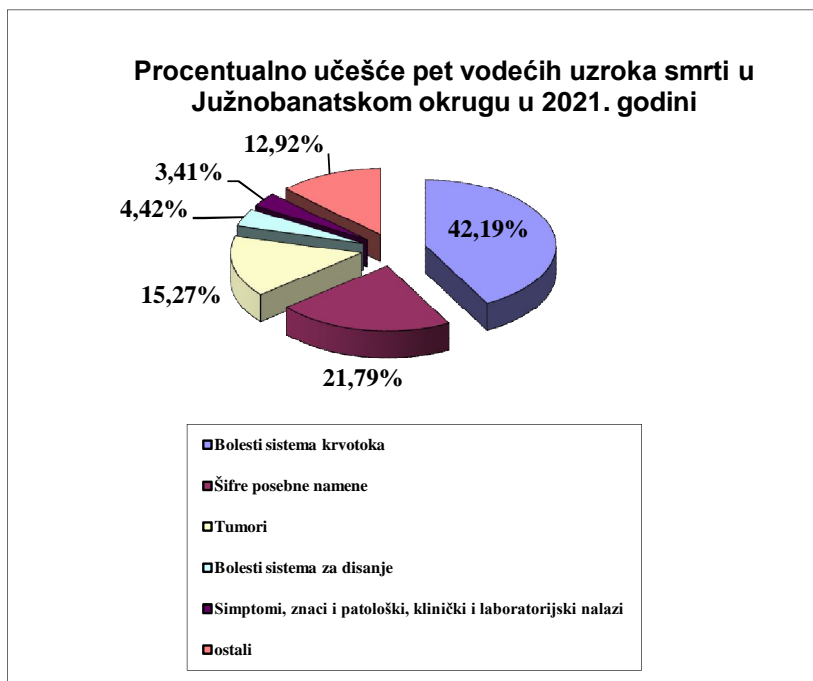
Grafikon 7.

Grafikon 8.

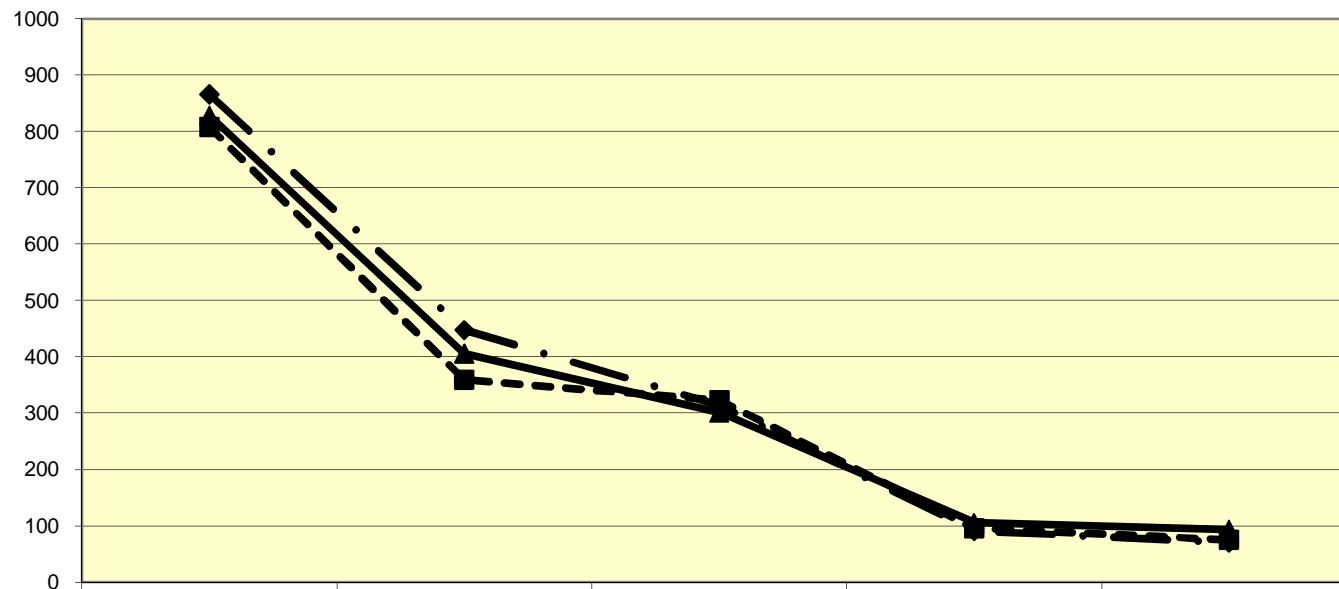

Grafikon 9.

Grafikon 10.

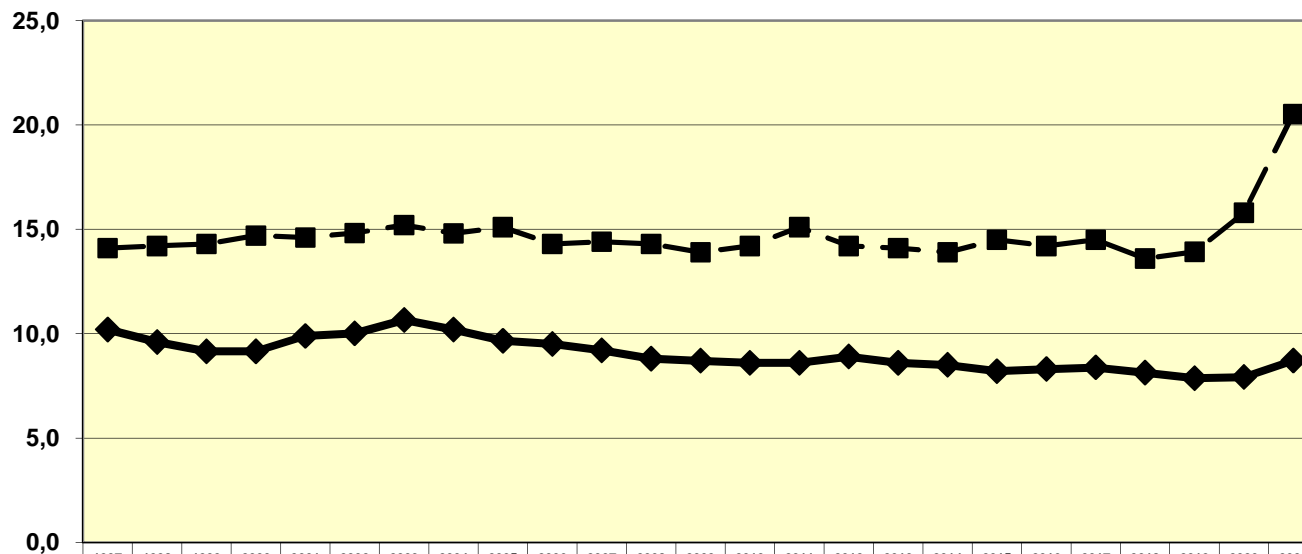
Pet vodećih uzroka smrti u Južnobanatskom okrugu, AP Vojvodini i Republici Srbiji u 2021. godini

	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	ŠIFRE POSEBNE NAMENE	TUMORI	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI
—●— Južnob. okrug	865,9	447,2	313,3	90,6	70,1
-■- Vojvodina	808	359	323,0	95,9	75,4
—▲— Srbija	828,3	406,0	301,6	105,3	93,8

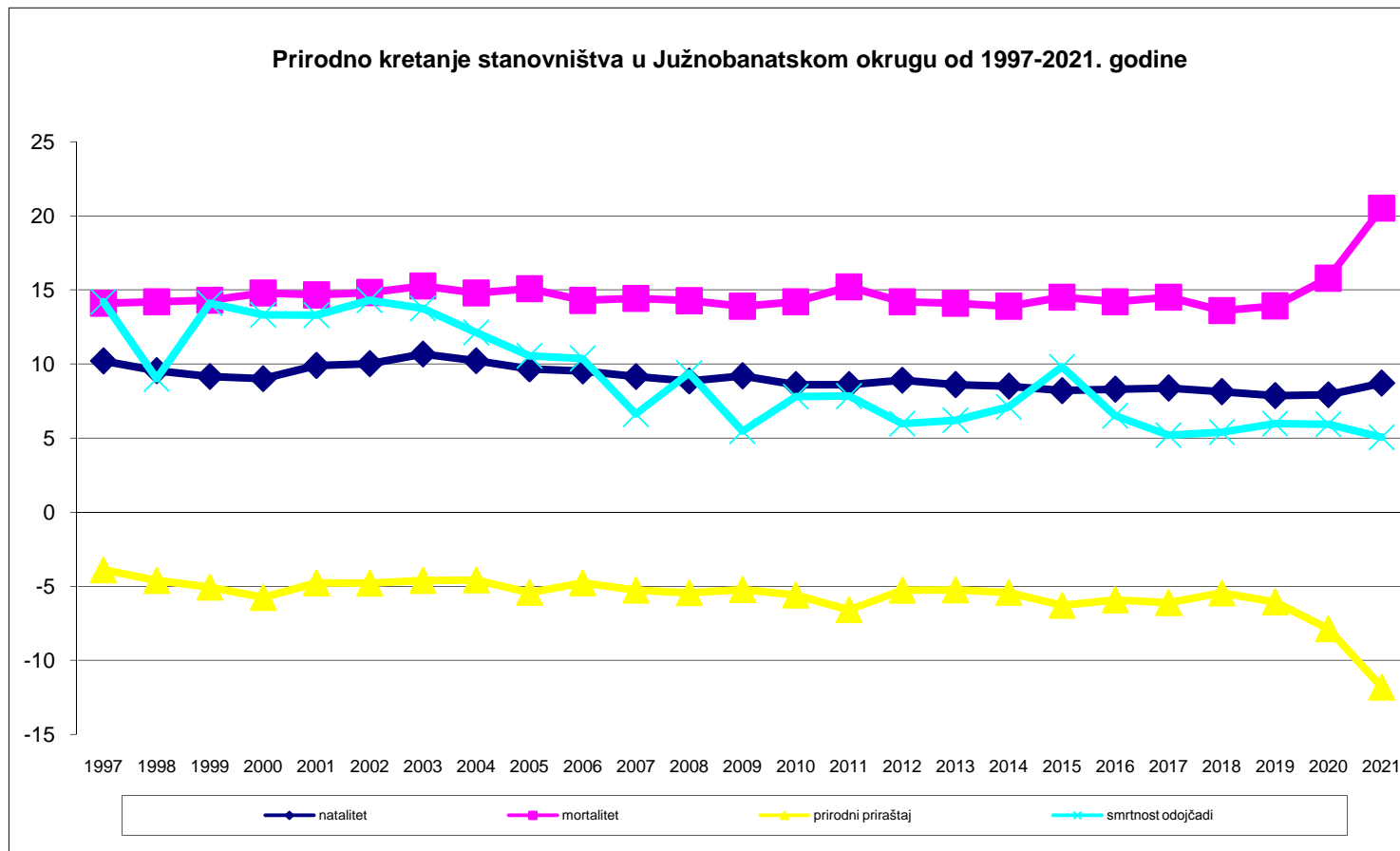
Grafikon 11.

**Natalitet i mortalitet u Južnobanatskom okrugu
od 1997. do 2021. godine**

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
◆ NATALITET	10,2	9,6	9,2	9,2	9,9	10,0	10,7	10,2	9,7	9,5	9,2	8,8	8,7	8,6	8,6	8,9	8,6	8,5	8,2	8,3	8,38	8,13	7,86	7,92	8,71
■ MORTALITET	14,10	14,20	14,30	14,70	14,60	14,82	15,20	14,80	15,10	14,30	14,40	14,30	13,90	14,20	15,10	14,20	14,10	13,90	14,50	14,20	14,50	13,60	13,92	15,79	20,52

Grafikon 12.

**Zdravstvena zaštita dece
predškolskog uzrasta**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA

Zdravstvenu zaštitu deci predškolskog uzrasta, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2021. godini pružalo je 23 doktora medicine, od kojih je 20 specijalista pedijatrije (86,9%), kao i 3 doktora medicine na specijalizaciji i 32 medicinske sestre-tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom. Pojedini domovi zdravlja imaju jedinstvene službe za zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece (domovi zdravlja u Kovačici, Alibunaru, Opovu i Plandištu), s tim da u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga zbog velike razuđenosti naseljenih mesta zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece pružaju i stručni timovi opšte medicine u zdravstvenim stanicama. Broj i struktura zdravstvenih radnika koji obavljaju ovu zdravstvenu delatnost su prikazani prema specifičnoj organizaciji zdravstvene zaštite predškolske dece u pojedinim zdravstvenim ustanovama. U proseku 1 lekar obezbeđuje zdravstvenu zaštitu za 745 dece predškolskog uzrasta, a jedna medicinska sestra 535 dece.

U 2021. godini svako dete je, u proseku, imalo 4,2 epizode lečenja sa 3,6 prvih poseta kod doktora medicine u ordinaciji zbog bolesti ili povrede po epizodi i sa 1,8 poseta kod medicinske sestre zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije. Kod svakog deteta je u proseku obavljeno 2 sistematska ili kontrolna pregleda u savetovalištu. Pri tome svako dete je u prvoj godini imalo 8,5 preventivnih pregleda, a u ostalim godištim 1,3 preventivna pregleda. Više od polovine svih kurativnih pregleda čine prvi pregledi, dok je za rešavanje dijagnostičko-terapijskog problema lekaru bila potrebna 0,5 poseta pacijenta radi kontrole.

U službama za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta, na teritoriji Južnobanatskog okruga, tokom 2021. godine je utvrđeno prosečno 2-3 oboljenja po svakom detetu. Opšta stopa morbiditeta iznosi 2470 na 1000 dece predškolskog uzrasta. Pet vodećih grupa bolesti čine oko 63 % ukupnog morbiditeta:

- bolesti sistema za disanje (984 na 1000 dece),
- zarazne i parazitarne bolesti (353 na 1000 dece),
- simptomi, znaci i patološki, klinički i laboratorijski nalazi (285 na 1000 dece),
- bolesti kože i potkožnog tkiva (114 na 1000 dece).
- bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (80 na 1000 dece)

ZDRAVSTVENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 18.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI								sa nižom spremom	Mesta punktovi
			LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA			
			SVEGA	OD TOGA			SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI		
				Opšte medicine	Na specijalizaciji	Specijalisti						
0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	UKUPNO	55	23	0	3	20	9	8	23	20	0	17
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	2	2			2	1		3	3		2
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	3	1			1	1	1	1	1		1
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	8	2			2	1	1	5	5		1
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	7	4		1	3			3	3		5
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	7	2			2	1	1	4	2		2
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	3	2			2			1			4
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	19	9		2	7	5	5	5	5		1
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	2	1			1			1	1		1

BROJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 19.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE U ORDINACIJI						KUĆNE POSETE		POSETE KOD		
		UKUPNO	PRVE POSETE KOD LEKARA				KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	PSIHOLOGA	LOGOPEDA	
			SVEGA	OD TOGA PREMA STAROSTI								
				0 god.	1 - 2 god.	3 - 5 god.						6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
UKUPNO		71142	62242	11865	16712	23271	10394	31424	1	51	1739	6803
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	6002	5605	969	1624	2265	747					
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	3591	3256	1104	848	993	311	874				
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	8346	9608	1995	2684	3353	1576	2774	1	51	25	2143
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	9059	7011	1523	1943	3545		5714				
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	8752	8685	1393	1792	3878	1622	2520			57	1195
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	3259	2388	391	729	805	463	1762				
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	29571	24203	4209	6756	7981	5257	16667			1657	3465
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	2562	1486	281	336	451	418	1113				

BROJ POSETA U SAVETVALIŠTU U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 20.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE U SAVETVALIŠTU								
		SISTEMATSKI PREGLEDI	KONTROLNI PREGLEDI	UKUPNO	ODOJČADI				UKUPNO	OD TOGA PRVE POSETE
					OD TOGA PRVE POSETE PREMA STAROSTI ODOJČETA					
					SVEGA	do 2 meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	UKUPNO	27972	1401	20161	16097	5313	5437	5347	19922	13511
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	1034	5	665	665	214	208	243	968	968
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	401	45	618	499	132	162	205	799	799
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	976	195	1934	1934	677	663	594	1679	1679
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	1629	13	879	234	163	32	39	2160	493
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	1852	320	495	314	144	90	80	1930	871
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	1108	373	460	76	56	16	4	287	240
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	20380	379	15045	12341	3918	4253	4170	12042	8435
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	592	71	65	34	9	13	12	57	26

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 21.

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
UKUPNO		A00 - T98	42350	944	1905	5037	11539	17490	5435
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	6044	46	169	705	1851	2496	777
005	Diarrhoea et gastroenteritis	A09	363	2	3	25	106	178	49
006	Druge zarazne bolesti	A02,A04-A05,A07-A08	527	6	7	45	199	214	56
017	Septicaemia	A40-A41	1				1		
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-A32,A38,A42-A49	10				3	3	4
033	Infectiones herpesvirales	B00	134		1	17	62	44	10
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	331	1	6	22	66	164	72
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34	3729	19	119	469	1204	1565	353
042	Mycoses	B35-B49	215	9	11	30	61	85	19
052	Ankylostomiasis	B76	1						1
053	Druge helmintijaze	B68-B71,B75,B77-B83	38				9	14	15
057	Druge zarazne bolesti i parazitarne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58-B64,B85-B89,B94,B99	695	9	22	97	140	229	198
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	49	2	1	3	10	26	7
068	Drugi zloćudni tumori organa za disanje i intratorakalnih organa	C30-C31,C37-C39	2					2	
069	Zloćudni tumor kosti i zglobne hrskavice	C40-C41	1					1	
081	Neoplasma malignum oculi et adnexorum oculi	C69	1					1	
083	Zloćudni tumori drugih delova centralnog nervnog sistema	C70,C72	1					1	
084	Drugi sekundarni, zloćudni tumori neoznačenih i raznih lokalizacija	C73-C80, C97	2					2	
087	Leucaemia	C90-C95	1					1	
088	Drugi zloćudni tumori limfne žlezde, krvne loze i srodnog tkiva	C88-C90,C96	1					1	
089	Carcinoma in situ cervicis uteri	D06	1						1
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	6	2					4
096	Dobročudni tumori, drugi tumori >>in situ<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	33		1	3	10	17	2

BRJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 21.-nast. 1

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	370	13	8	122	127	79	21
097	Anemia sideropenica	D50	318	13	5	117	110	59	14
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	18			1	7	10	
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	33		2	4	10	10	7
100	Neki poremećaji imunog sistema	D80-D89	1		1				
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	137	15	7	6	21	64	24
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04,E06-E07	13	9	1	1	1	1	
104	Diabetes mellitus	E10-E14	10		2			7	1
105	Pothranjenost	E40-E46	11	2		2	6		1
107	Drugi nedostaci vitamina	E51-E56	5	2		2			1
108	Sequalae malnutritionis et deficientiae materiariarum nutritivarium aliae	E64	1		1				
109	Obesitas	E66	52				10	31	11
110	Dehydratio et hypovolaemia	E86	6	1			2	1	2
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjm,ishrane i metabolizma	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-E90	39	1	3	1	2	24	8
GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	260	1	5	40	34	117	63
117	Neurotski, stresogeni i somatoformni poremećaji	F40-F48	4					3	1
118	Retardatio mentalis	F70-F79	7					2	5
119	Drugi duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09,F50-F69,F80-F99	249	1	5	40	34	112	57
GRUPA VI	BOLESTI NERVOG SISTEMA	G00-G99	104	1	1	2	13	44	43
124	Epilepsija	G40-G41	61			2	9	26	24
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	12				1	5	6

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 21.-nast. 2

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	25				2	11	12
129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-G73,G90-G99	6	1	1		1	2	1
GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJKA OKA	H00-H59	635	20	20	64	177	291	63
130	Bolesti ocnog kapka	H00-H01	93		4	17	29	38	5
131	Bolesti veznjače oka	H10-H13	342	11	14	37	100	154	26
133	Katarakta i druga oboljenja sočiva	H25-H28	1			1			
134	Ablatio retinae et ruptura retinae	H33	1				1		
136	Strabismus	H49-H50	47				9	31	7
137	Anomaliae refractionis et anomaliae accommodationis	H52	41				12	17	12
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	110	9	2	9	26	51	13
GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	1378	8	50	94	354	710	162
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	892	5	40	56	205	465	121
141	Surditas	H90-H91	14					8	6
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H62,H80-H83,H92,H95	472	3	10	38	149	237	35
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	18	0	1	2	10	3	2
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	3			1		1	1
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije srca	I44-I49	4			1	1	2	
151	Insufficiencia cordis	I50	2				2		
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	4		1		2		1
163	Haemorrhoides	I84	2				2		
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	3				3		

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 21.-nast. 3

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 mesecca	3 - 5 mesecci	6 - 11 mesecci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	16858	133	513	1807	4602	7802	2001
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	5971	12	83	613	1564	2917	782
166	Laryngitis et tracheitis acuta	J04	707		73	82	210	273	69
167	Infectiones tractus respiratorii superioris multiplices acutae loci non	J00-J01,J05-J06	6206	89	261	638	1863	2643	712
168	Influenza	J10-J11	0						
169	Pneumonia	J12-J18	54	1	1	1	6	31	14
170	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	J20-J21	2323	28	95	366	547	1094	193
171	Sinusitis chronica	J32	3					1	2
172	Druge bolesti nosa i sinusa nosa	J30-J31,J33-J34	881	3		81	219	430	148
173	Morbi tonsilarij et vegetatum adenoideum chronicum	J35	359			5	124	206	24
174	Druge bolesti gornjeg dela sistema za disanje	J36-J39	126			11	21	87	7
175	Zapaljenje dušnica, emfizem i druge obstruktivne bolesti pluća	J40-J44	45				9	27	9
176	Asthma bronchiale	J45-J46	171			10	37	88	36
179	Druge bolesti sistema za disanje	J22,J66-J99	12				2	5	5
GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	818	17	25	74	251	354	97
180	Caries dentium	K02	25				5	18	2
181	Druge bolesti zuba i potpornih struktura	K00-K01,K03-K08	75		1	9	12	41	12
182	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica	K09-K14	83		4	10	29	34	6
184	Gastritis et duodenitis	K29	17				6	10	1
185	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva	K20-K23	98	4	5	2	27	45	15
186	Bolesti slepog creva	K35-K38	8					1	7
187	Hernia inguinalis	K40	42	5	2	4	9	16	6
188	Hernia femoralis	K41-K46	6	3		1	1	1	
189	Morbus Crohn et colitis ulcerosa	K50-K51	6				6		
190	Ileus paralyticus et obstructio intestinalis,sine hernia	K56	1						1

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 21.-nast. 4

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više
0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
192	Druge bolesti creva i potrbušnice	K52-K55,K58-K67	395	2	4	33	143	169	44
197	Druge bolesti sistema za varenje	K82-K83,K87-K93	62	3	9	15	13	19	3
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	1958	28	78	267	668	753	164
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	672	5	28	76	235	281	47
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	1286	23	50	191	433	472	117
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	128	4	11	13	20	50	30
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	4						4
202	Stečeni deformiteti udova	M20-M21	21			1	1	9	10
203	Druga oboljenja zglobova	M00-M03,M22-M25	11				3	5	3
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	4				1	3	
206	Druga oboljenja leđa	M40-M49,M53-M54	65	4	10	12	11	20	8
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	15				4	7	4
208	Poremećaj strukture i gustine kostiju	M80-M85	2					1	1
210	Druge bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	M87-M99	6		1			5	
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	667	7	18	53	148	345	96
212	Druge bolesti glomerula bubrega	N02-N08	1						1
213	Bolesti kanalića bubrega i međučelijskog tkiva	N10-N16	13		2	5	3	3	
214	Nedovoljna funkcija bubrega	N17-N19	1					1	
216	Cystitis	N30	260	3	8	20	42	140	47
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	167	4	4	13	37	90	19
220	Hydrocele et spermatocele	N43	6				1	5	

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 21.-nast. 5

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
221	Phymosis et paraphymosis	N47	131		3	9	41	63	15
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	44		1	3	12	22	6
223	Bolesti dojke	N60-N64	3			1	1	1	
225	Cervitis uteri	N72	5			1	1	2	1
226	Druga zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	28				9	17	2
233	Druga oboljenja polnomokračnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	8			1	1	1	5
GRUPA XVI	STANJA U PORODAJNOM PERIODU	P00-P96	234	234	0	0	0	0	0
245	Oštećenje ploda i novorođenčeta zbog bolesti majke i komplikacija	P00-P04	1	1					
246	Poremećaji u toku trudnoće i razvoja ploda	P05-P07	38	38					
247	Porodajne povrede novorođenčeta	P10-P15	13	13					
248	Hypoxia intrauterina et asphixa neonatalis	P20-P21	8	8					
249	Druge smetnje disanja u porođajnom periodu	P22-P28	28	28					
250	Urođena infekcija i parazitarne bolesti	P35-P37	4	4					
251	Druge specifične infekcije u porođajnom periodu	P38-P39	16	16					
253	Druga stanja u porođajnom periodu	P08,P29,P50-P54,P56-P96	126	126					
GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	316	19	35	53	88	97	24
254	Spina bifida	Q05	3					3	
255	Druge urođene anomalije nervnog sistema	Q00-Q04,Q06-Q07	6			1	2	3	
256	Urođene anomalije krvotoka	Q20-Q28	66	11	10	17	8	17	3
257	Labium leporinum et palatoschisis	Q35-Q37	10	1	1		2	2	4
259	Druge urođene anomalije sistema za varenje	Q38-Q40, Q42-Q45	9		3	5		1	
260	Cryptorchismus	Q53	33	1	3	3	7	17	2

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

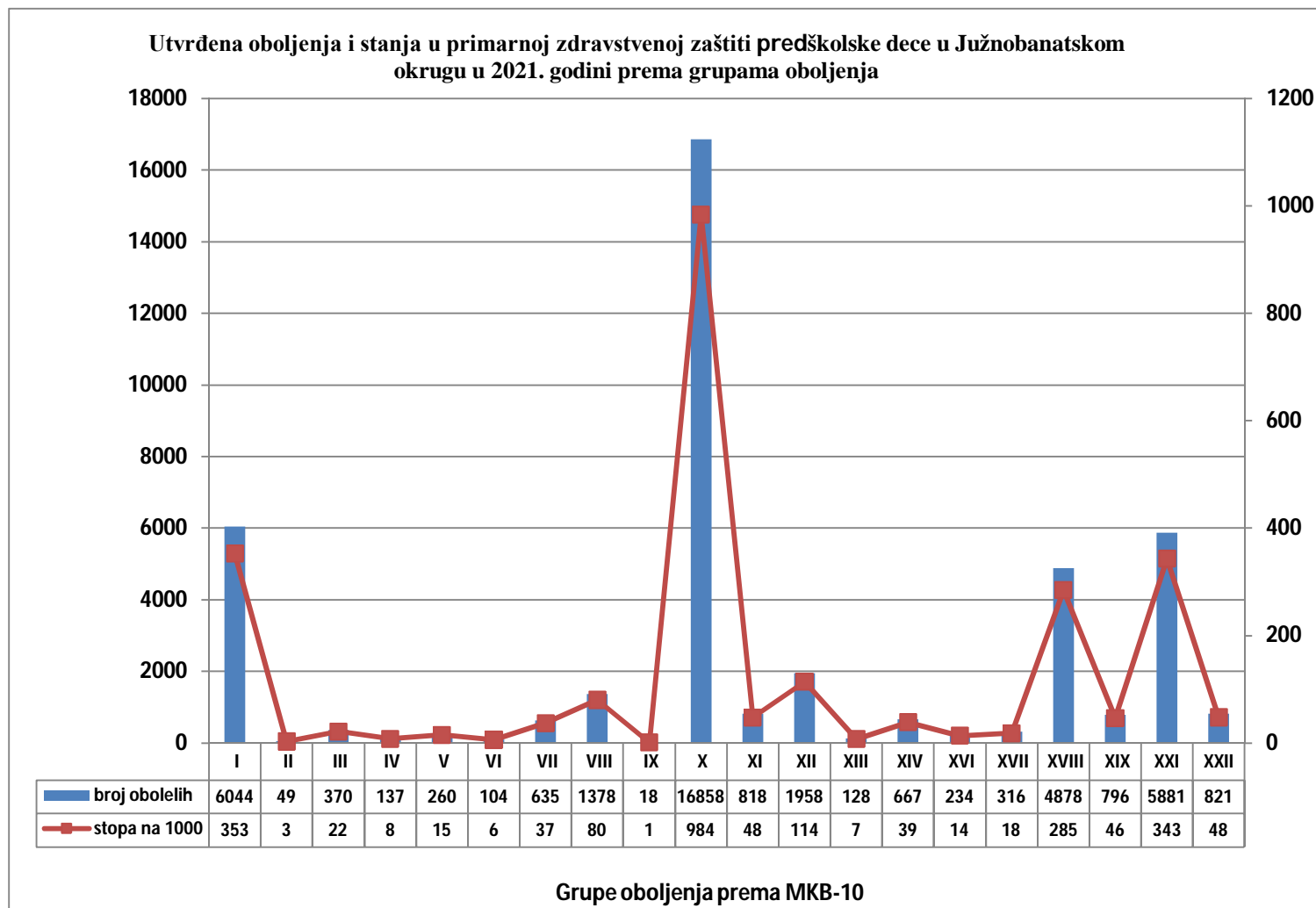
Tabela 21.-nast. 6

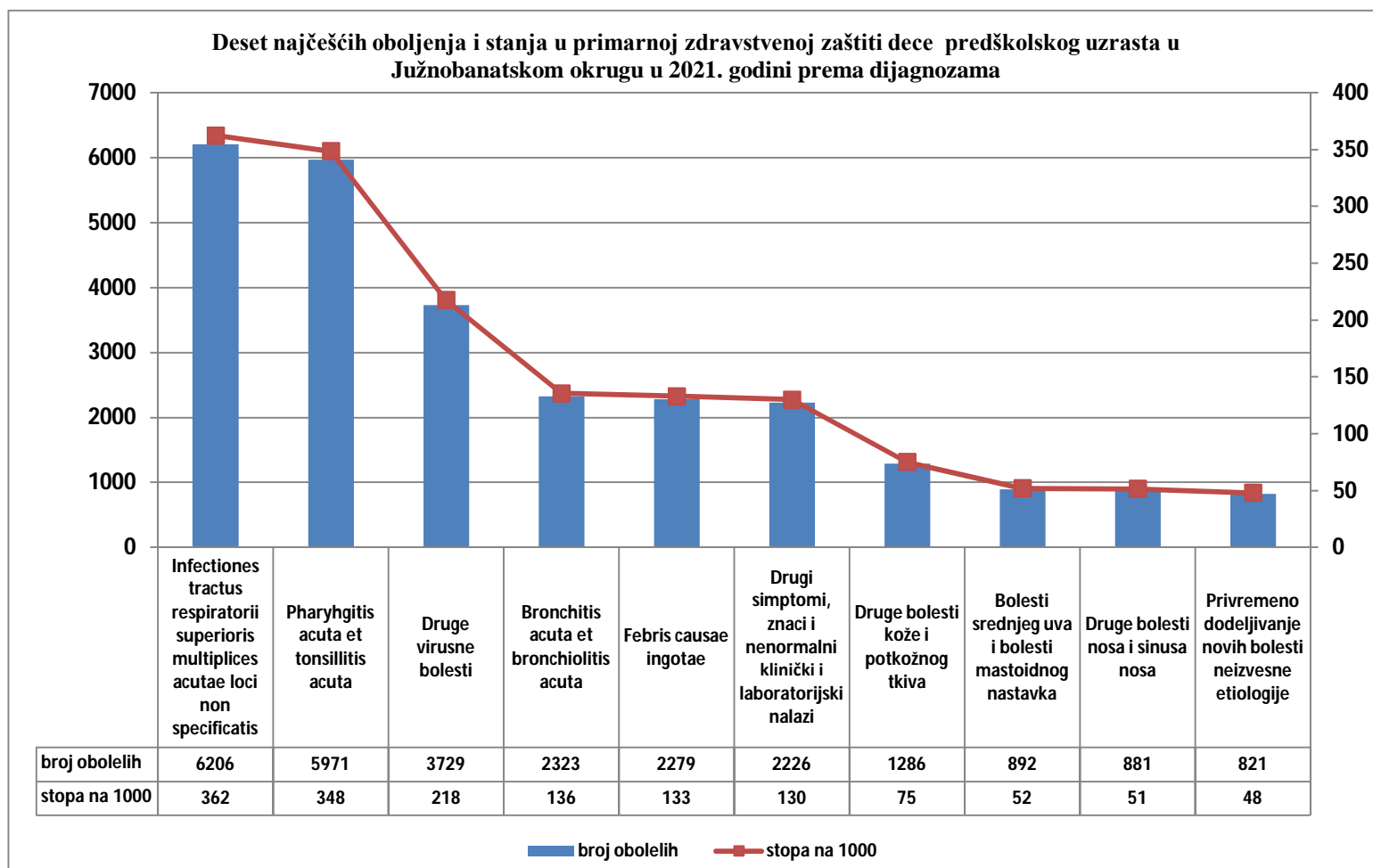
R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
259	Druge urodene anomalije sistema za varenje	Q38-Q40,Q42-Q45	9		3	5		1	
261	Druge anomalije polnomokraćnog sistema	Q50-Q52,Q54-Q64	65	1	4	7	33	18	2
262	Deformationes coxae congenitae	Q65	4		1	1		2	
263	Deformationes pedis congenitae	Q66	62	3	4	11	21	17	6
264	Druge urodene anomalije i deformacije mišićno-koštanog sistema	Q67-Q79	35	2	7	8	10	6	2
265	Druge urodene anomalije	Q10-Q18,Q30-Q34,Q80-Q89	17		2		4	6	5
266	Hromosomske nenormalnosti	Q90-Q99	6				1	5	
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	4878	61	177	470	1428	1957	785
267	Dolor abdominalis et pelvis	R10	373		4	12	81	206	70
268	Febris causae ingotae	R50	2279	25	101	245	804	751	353
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	2226	36	72	213	543	1000	362
GRUPA XIX	POVREDE TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-S98	796	1	9	30	228	384	144
271	Fractura cranii et ossium faciei	S02	4				1	3	
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42,S52,S62,S82,S92,T10,T12	31				2	20	9
276	Specifična i višestruka uguanuća, rascepi i utisnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S73,S83,S93,T03	32				5	20	7
277	Laesio traumatica oculi et orbitae	S05	10				3	6	1
278	Laesio traumatica intracranialis	S06	5			1	2	1	1
280	Udarne povrede i specifične, višestruke povrede sa amputacijom	S07-S08,S17-S18,S28,S38,S47-S48,S57-S58,S67-S68,S77-S78,S87-S88,S97-S98,T04-T05	6				2	4	

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU
U 2021. GODINI**

Tabela 21.-nast. 6

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	519		5	20	132	260	102
282	Uticaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	22				10	8	4
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	63		1	4	32	24	2
284	Trovanje drogama i biološkim supstancama	T36-T50	6				2	3	1
285	Toksična dejstva supstanci nemedicinskog porekla	T51-T65	1			1			
286	Sindrom lošeg postupanja	T74	13		1	1	4	5	2
287	Drugi i nespecifični uticaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	24			1	6	10	7
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih uzroka	T90-T98	60	1	2	2	27	20	8
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	5881	314	735	1151	1309	1572	800
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	4286	257	611	822	885	1230	481
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	1382	53	117	302	353	265	292
295	Živorodena deca prema mestu rođenja	Z38	1		1				
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdr. zaštite	Z40-Z54	10	1		1	1	5	2
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	202	3	6	26	70	72	25
GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	821	20	42	81	200	346	132

**Zdravstvena zaštita dece
školskog uzrasta i omladine**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DECE ŠKOLSKOG UZRASTA

Zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta i omladine, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, pružalo je u 2021. godini 24 doktora medicine, od kojih su 12 specijalisti pedijatrije (50%), dok je 7 doktora medicine na specijalizaciji i 29 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme. Pojedini domovi zdravlja imaju jedinstvene službe za zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece (domovi zdravlja u Kovačici, Alibunaru, Opovu i Plandištu), s tim da u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga zbog velike razućedenosti naseljenih mesta zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece pružaju i stručni timovi opšte medicine u zdravstvenim stanicama. Prema specifičnoj organizaciji zdravstvene zaštite školske dece i omladine u pojedinim zdravstvenim ustanovama je iskazan broj i struktura zdravstvenih radnika koji obavljaju ovu zdravstvenu delatnost. Jedan doktor medicine u zdravstvenoj zaštiti školskog uzrasta je pružao zdravstvenu zaštitu za 1378 dece, a jedna medicinska sestra za 1140 dece.

U 2021. godini svako dete ovog uzrasta je u proseku imalo 3,3 posete kod doktora medicine u ordinaciji, od toga 2 epizode lećenja zbog bolesti ili povrede i 1,5 kontrolnu posetu po epizodi lećenja sa oko 0,5 poseta kod medicinske sestre zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije. Kod svakog trećeg deteta je tokom godine obavljen sistematski ili kontrolni pregled u savetovalištu. Sistematskim pregledima je obuhvaćeno 40 % ućenika osnovnih i srednjih škola. U okviru preventivnih aktivnosti zdravstvenih radnika evidentiran je i savetovališni rad sa roditeljima i nastavnicima, kao i obilazak škola i školskih kuhinja.

U službama za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta i omladine, na teritoriji Južnobanatskog okruga, tokom 2021. godine je utvrđeno prosečno 2 oboljenja po svakom detetu. Opšta stopa morbiditeta iznosi 1969 na 1000 dece školskog uzrasta. Pet vodećih grupa bolesti čine oko 69% ukupnog morbiditeta:

- bolesti sistema za disanje (644 na 1000 dece),
- simptomi, znaci i patološki, klinički i laboratorijski nalazi (246 na 1000 dece),
- zarazne i parazitarne bolesti (158 na 1000 dece),
- privremeno dodeljivanje novih bolesti neizvesne etiologije (125 na 1000 dece)
- povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (83 na 1000 dece)

ZDRAVSTVENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 22.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	MEDICINSKI RADNICI							NEMEDICINSKI RADNICI				MESTA PUNKTOVI		
		LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA		NİŽA STRUČNA SPREMA	UKUPNO	PSIHOLOZI		LOGOPEDI	OSTALI
		UKUPNO	OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJ	SPECIJALISTI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	UKUPNO	24	5	7	12	6	6	23	22	0	1	1	0	0	8
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	1			1			1	1						1
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	2		1	1			3	3						1
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	6	2	3	1	1	1	4	4		1	1			1
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	3		1	2			2	2						1
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	2		1	1			3	2						1
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	1			1			1	1						1
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	8	3	1	4	5	5	8	8						1
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	1			1			1	1						1

BRJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 23.

ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE																					
	U SAVETOVALIŠTU						ŠKOLAMA	ŠKOLSKIM KUHINJAMA	LETOVALIŠTIMA	PATRONAZNE	POSETE U ORDINACIJI							KUĆNE POSETE				
	RADI SISTEMATSKIH PREGLEDA		RADI KONTROLNIH PREGLEDA		RADI SAVETOVANJA						PRVE POSETE KOD LEKARA					KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	PSIHOLOGA	LOGOPEDA		
	UČENIKA	NASTAVNIKA	UČENIKA	NASTAVNIKA	RODITELJA	NASTAVNIKA					UKUPNO	OD TOGA PREMA STAROSTI										
							SVEGA	do 6 godina	7 - 9 godina	10 - 14 godina		15 - 19 godina	20 i više godina									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
UKUPNO	10090	0	1827	0	30	0	3	0	0	3	108929	60273	2009	16500	23005	18769	23	17181	0	382	848	780
DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	114		133								7739	6173		1610	2507	2056		922				
DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	201		257								8687	3672		937	1480	1255		1325				
DOM ZDRAVLJA VRŠAC	375		431								13336	9467		3042	3596	2829		3002		382	34	198
DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	798		104								9344	4994		1500	1671	1823		2142				
DOM ZDRAVLJA KOVIN	1100		436								13673	8011		2387	3340	2284		2115			33	582
DOM ZDRAVLJA OPOVO	337		353								3956	2031		745	695	591		707				
DOM ZDRAVLJA PANČEVO	7159		106		30		3			3	48911	24383	2009	5889	9098	7397	23	6578			781	
DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	6		7								3283	1542		390	618	534		390				

BROJ POSETA U SAVETOVALIŠTU U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 24.

R.br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	VRSTA POSETE					
		SISTEMATSKI PREGLED UČENIKA	KONTROLNI PREGLED	SAVETOVANJE SA RODITELJIMA	SAVETOVANJE SA NASTAVNICIMA	OBILAZAK ŠKOLE	OBILAZAK ŠKOLSKIH KUHINJA
0	1	2	3	4	5	6	7
UKUPNO		10090	1827	30	0	3	0
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	114	133				
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	201	257				
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	375	431				
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	798	104				
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	1100	436				
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	337	353				
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	7159	106	30		3	
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	6	7				

BROJ I PROCENAT DECE I OMLADINE PREMA VRSTI STANJA UTVRĐENOG PRI SISTEMATSKIM PREGLEDIMA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 25.

Redni broj	VRSTA STANJA	UTVRĐENO STANJE	BROJ I PROCENAT DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE						
			UKUPNO		U OSNOVNIM ŠKOLAMA		U SREDNJIM ŠKOLAMA		
			BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	
UKUPNO		UKUPNO ŠKOLSKE DECE I OMLADINE	13943		9800		4143		
		OD TOGA PREGLEDANO	5627	40,4	4201	42,9	1426	34,4	
1	ČISTOĆA TELA	DOBRA	5490	97,6	4077	97,0	1413	99,1	
		LOŠA	97	1,7	84	2,0	13	0,9	
2	VAŠLJIVOST	PRISUTNA	6	0,1	6	0,1	0	0,0	
3	TELESNO DRŽANJE	DOBRO	4551	80,9	3439	81,9	1112	78,0	
		LOŠE	1035	18,4	721	17,2	314	22,0	
4	TELESNA RAZVIJENOST	DOBRA	4679	83,2	3613	86,0	1066	74,8	
		SREDNJA	708	12,6	397	9,5	311	21,8	
		LOŠA	199	3,5	150	3,6	49	3,4	
5	TELESNA UHRANJENOST	DOBRA	4339	77,1	3252	77,4	1087	76,2	
		SREDNJA	259	4,6	209	5,0	50	3,5	
		LOŠA	988	17,6	699	16,6	289	20,3	
6	DEFORMACIJE KIČMENOG STUBA	KIFOZA	NAZNAČENA	219	0,4	162	0,4	57	0,4
			IZRAŽENA	3	0,1	0	0,0	3	0,2
		SKOLIOZA	NAZNAČENA	298	5,3	185	4,4	113	7,9
			IZRAŽENA	1	0,0	0	0,0	1	0,1
		LORDOZA	NAZNAČENA	5	0,1	5	0,1	0	0,0
			IZRAŽENA	0	0,0	0	0,0	0	0,0

**BROJ I PROCENAT DECE I OMLADINE PREMA VRSTI STANJA UTVRĐENOG PRI SISTEMATSKIM PREGLEDIMA U ZDRAVSTVENOJ
ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 25-nastavak 1

Redni broj	VRSTA STANJA	UTVRĐENO STANJE	BROJ I PROCENAT DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE					
			UKUPNO		U OSNOVNIM ŠKOLAMA		U SREDNJIM ŠKOLAMA	
			BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8
7	DEFORMACIJA GRUDNOG KOŠA	PRISUTNA	71	0,1	46	0,1	25	0,2
8	DEFORMACIJA STOPALA	PRISUTNA	1335	23,7	1010	24,0	325	22,8
9	DEFORMACIJA DRUGIH DELOVA KOSTURA	JEDNOSTRANO	34	0,6	34	0,8	0	0,0
		OBOSTRANO	0	0,0	0	0,0	0	0,0
10	SMETNJE VIDA I MOTILITETA	STRABIZAM	21	0,4	16	0,4	5	0,4
		NISTAGMUS	13	0,2	10	0,2	3	0,2
		SLEPILO ZA BOJE	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11	OŠTEĆENJE SLUHA	JEDNOSTRANO	3	0,1	3	0,1	0	0,0
		OBOSTRANO	0	0,0	0	0,0	0	0,0
12	KARIES	PRVI STUPANJ	119	2,1	96	2,3	23	1,6
		DRUGI STUPANJ	30	0,5	26	0,6	4	0,3
13	PARADENTOPATIJA	PRISUTNA	0	0,0	0	0,0	0	0,0
14	ORTODONTSKE ANOMALIJE	PRISUTNE	0	0,0	0	0,0	0	0,0
15	SRČANE MANE	KONGENITALNE	91	1,6	74	1,8	17	1,2
		STEĆENE	3	0,1	1	0,0	2	0,1
16	NEDOVOLJNA PSIHIČKA RAZVIJENOST	PRISUTNA	8	0,1	8	0,2	0	0,0
17	GOVORNE MANE	PRISUTNE	22	0,4	22	0,5	0	0,0
18	HEMOGLOBIN	ISPOD 10gr %	0	0,0	0	0,0	0	0,0
		OD 10 - 13gr %	0	0,0	0	0,0	0	0,0
		IZNAD 13gr %	0	0,0	0	0,0	0	0,0
19	ALBUMIN U MOKRAĆI	POZITIVAN	0	0,0	0	0,0	0	0,0
		NEGATIVAN	0	0,0	0	0,0	0	0,0
20	STOLICA NA CREVNE PARAZITE	POZITIVNA	0	0,0	0	0,0	0	0,0
		NEGATIVNA	0	0,0	0	0,0	0	0,0
21	ALERGIJSKA OBOLJENJA	PRISUTNA	4	0,1	4	0,1	0	0,0
		NISU PRISUTNA	186	3,3	0	0,0	186	13,0
22	SVA OSTALA HRONIČNA PATOLOŠKA STANJA	PRISUTNA	1	0,0	0	0,0	1	0,1

**БРОЈ УТВРЂЕНИХ ОБОЛЈЕНЈА И СТАЊА У ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ ШКОЛСКЕ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ У ЈУЖНОБАНАТСКОМ ОКРУГУ У
2021. ГОДИНИ**

Tabela 26.

Р.бр.	МОРБИДИТЕТНА ЛИСТА (МКБ - 10)	ШИФРА	СВЕГА	До 6 год.	7-9 год.	10-14 год.	15-19 год.	20 и више
0	1	2	3	4	5	6	7	8
УКУПНО		A00 - T98	65106	2304	17952	25108	19742	0
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	5212	310	1388	1966	1548	0
002	Febris typhica et febris paratyphica	A01	1	0	0	1	0	0
005	Diarrhoea et gastroenteritis	A09	271	17	72	99	83	0
006	Druge zarazne bolesti	A02,A04-A05,A07-A08	475	32	137	154	152	0
015	Pertussis	A37	2	0	2	0	0	0
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-A32,A38,A42 A49	44	2	16	13	13	0
024	Druge infekcije pretežno prenete polnim putem	A57-A64	1	0	0	0	1	0
025	Febris recurrens	A68	2	0	0	2	0	0
033	Infectiones herpesvirales	B00	28	0	3	18	7	0
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	289	18	112	107	52	0
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07- B09,B25,B27-B34	3789	238	966	1460	1125	0
042	Mycoses	B35-B49	179	2	51	58	68	0
047	Infectiones trematodicae aliae	B66	1	0	0	0	1	0
052	Ankylostomiasis	B76	1	0	0	0	1	0
053	Druge helmintijaze	B68-B71,B75,B77-B83	34	1	10	15	8	0
055	Sequelae poliomyelitidis	B91	0	0	0	0	0	0
056	Sequelae leprae	B92	0	0	0	0	0	0
057	Druge zarazne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58 B64,B85-B89,B94,B99	95	0	19	39	37	0

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U
2021. GODINI**

Tabela 26.-nastavak 1

GRUPA II	TUMORI	C00-D48	209	0	38	73	98	0
058	Zloćudni tumori usne, usne duplje i ždrela	C00-C14	5	0	1	3	1	0
069	Zloćudni tumor kosti i zglobne hrskavice	C40-C41	3	0	0	2	1	0
078	Drugi zloćudni tumori muških polnih organa	C60,C62-C63	3	0	0	0	3	0
085	Morbus Hodgkin	C81	4	0	0	1	3	0
086	Lymphoma non-Hodgkin	C82-C85	1	0	0	1	0	0
087	Leucaemia	C91-C95	3	0	1	1	1	0
088	Drugi zloćudni tumori limfne žlezde, krvne loze i srodnog tkiva	C88-C90,C96	1	0	0	1	0	0
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	90	0	25	17	48	0
091	Neoplasma benignum mammae	D24	34	0	4	16	14	0
092	Leiomyoma uteri	D25	1	0	0	1	0	0
095	Neoplasmata benigna cerebri et systematis nervosi centralis, partium aliorum	D33	1	0	1	0	0	0
096	Dobroćudni tumori, drugi tumori >>in situ<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	63	0	6	30	27	0
GRUPA III	BOLESTI KRVI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	267	10	73	88	96	0
097	Anemia sideropenica	D50	193	5	44	64	80	0
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	51	4	21	15	11	0
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	22	1	7	9	5	0
100	Neki poremećaji imunog sistema	D80-D89	1	0	1	0	0	0
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	566	2	96	275	193	0
101	Poremećaji štitaste žlezde zbog nedostatka joda	E00-E02	5	0	1	2	2	0
102	Thyreotoxicosis	E05	4	0	0	1	3	0
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04,E06-E07	77	2	5	35	35	0

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U
2021. GODINI**

Tabela 26.-nastavak 2

104	Diabetes mellitus	E10-E14	63		9	35	19	0
105	Pothranjenost	E40-E46	6	0	1	2	3	0
107	Drugi nedostaci vitamina	E51-E56	2	0	0	1	1	0
108	Sequela malnutritionis et deficientiae matariarum nutritivarum aliae	E64	3	0	0	2	1	0
109	Obesitas	E66	173	0	31	90	52	0
110	Dehydratio et hypovolaemia	E86	6	0	3	2	1	0
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	E15-E35, E58-E63, E65, E67- E85, E87-E90	227	0	46	105	76	0
GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	494	0	94	193	207	0
113	Disordines mentales et disordines morum propter usum alcoholis (Alcoholismus)	F10	1	0	0	0	1	0
114	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani upotrebom droga	F11-F19	3	0	0	0	3	0
115	Shizofrenija, shiotipski poremećaji, sumanuti	F20-F29	33	0	0	9	24	0
116	Poremećaji raspoloženja (afektivni)	F30-F39	32	0	1	7	24	0
117	Neurotski, stresogeni i somatoformni	F40-F48	114	0	6	40	68	0
118	Retardatio mentalis	F70-F79	44	0	11	18	15	0
119	Drugi duševni poremećaji i poremećaji	F04-F09, F50-F69, F80-F99	267	0	76	119	72	0
GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	498	1	95	205	197	0
120	Zapaljenske bolesti centralnog nervnog sistema	G00-G09	2	0	0	1	1	0
123	Sclerosis multiplex	G35	1	0	0	0	1	0
124	Epilepsia	G40-G41	162	0	38	82	42	0
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	258	1	45	89	123	0
126	Ischaemia cerebri transitiva et syndromae affines	G45	1	0	0	1	0	0
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	12	0	1	4	7	0
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	22	0	3	12	7	0

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U
2021. GODINI**

Tabela 26.-nastavak 3

129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-G73,G90-G99	40	0	8	16	16	0
GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJKA OKA	H00-H59	938	48	228	391	271	0
130	Bolesti očnog kapka	H00-H01	155	5	31	79	40	0
131	Bolesti vežnjače oka	H10-H13	232	32	53	91	56	0
132	Bolesti beonjače i rožnjače	H15-H19	14	0	2	3	9	0
133	Cataracta i druga oboljenja sočiva	H25-H28	2	0	0	0	2	0
134	Ablatio retinae et ruptura retinae	H33	0	0	0	0	0	0
135	Glaucoma	H40-H42	7	0	2	1	4	0
136	Strabismus	H49-H50	35	0	20	9	6	0
137	Anomaliae refractionis et anomaliae accommodationis	H52	149	0	39	57	53	0
138	Amaurosis et amblyopia	H54	4	0	1	3	0	0
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	340	11	80	148	101	0
GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	2249	255	693	826	475	0
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	1496	240	460	516	280	0
141	Surditas	H90-H91	22	0	4	7	11	0
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog	H60-H62,H80-H83,H92,H95	731	15	229	303	184	0
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	177	5	24	42	106	0
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	49	0	1	15	33	0
146	Druge bolesti krvnog pritiska	I11-I15	2	0	0	2	0	0
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije srca	I44-I49	34	1	6	9	18	0
151	Insufficiencia cordis	I50	1	0	1	0	0	0
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	27	3	6	9	9	0
153	Krvarenja u mozgu	I60-I62	2	0	0	1	1	0
154	Infarctus cerebri	I63	1	0	1	0	0	0

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U
2021. GODINI**

Tabela 26.-nastavak 4

156	Druge bolesti krvnih sudova mozga	I65-I69	1	0	0	0	1	0
158	Morbi vasorum periphericorum alii	I73	2	0	0	0	2	0
160	Druge bolesti arterija, arteriola i kapilara	I71-I72,I77-I79	1	0	0	0	1	0
161	Zapaljenje vena, zapaljenje vena sa trombozom, embolija i tromboza vena	I80-I82	2	0	0	2	0	0
162	Varices venarum extremitatum inferiorum	I83	3	0	0	0	3	0
163	Haemorrhoides	I84	7	0	0	0	7	0
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	45	1	9	4	31	0
GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	21301	974	7036	7909	5382	0
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	8704	238	2777	3438	2251	0
166	Laryngitis et tracheitis acuta	J04	535	33	231	200	71	0
167	Infectiones tractus respiratorii superioris	J00-J01,J05-J06	8282	529	2683	2931	2139	0
168	Influenza	J10-J11	244	68	50	71	55	0
169	Pneumonia	J12-J18	87	4	16	27	40	0
170	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	J20-J21	1643	70	713	549	311	0
171	Sinusitis chronica	J32	17	0	2	4	11	0
172	Druge bolesti nosa i sinusa nosa	J30-J31,J33-J34	942	9	300	341	292	0
173	Morbi tonsillarum et vegetationum adenoidium chronici	J35	164	2	82	57	23	0
174	Druge bolesti gornjeg dela sistema za disanje	J36-J39	21	0	6	9	6	0
175	Zapaljenje dušnica, emfizem i druge obstruktivne	J40-J44	24	0	8	10	6	0
176	Asthma bronchiale	J45-J46	378	5	120	160	93	0
177	Bronchiaectasia	J47	8	0	5	3	0	0
178	Pneumoconiosis	J60-J65	0	0	0	0	0	0
179	Druge bolesti sistema za disanje	J22,J66-J99	252	16	43	109	84	0
GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	1403	29	266	562	546	0
180	Caries dentium	K02	76	0	6	17	53	0
181	Druge bolesti zuba i potpornih struktura	K00-K01,K03-K08	96	7	36	31	22	0

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U
2021. GODINI**

Tabela 26.-nastavak 5

182	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica	K09-K14	77	0	22	39	16	0
183	Ulcus ventriculi et ulcus duodeni	K25-K27	1	0	0	1	0	0
184	Gastritis et duodenitis	K29	127	0	13	42	72	0
185	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva	K20-K23	318	0	50	129	139	0
186	Bolesti slepog creva	K35-K38	44	0	6	26	12	0
187	Hernia inguinalis	K40	13	0	8	4	1	0
188	Hernia femoralis	K41-K46	3	0	1	1	1	0
189	Morbus Crohn et colitis ulcerosa	K50-K51	36	0	8	15	13	0
190	Ileus paralyticus et obstructio intestinalis, sine hernia	K56	1	0	1	0	0	0
192	Druge bolesti creva i potrbušnice	K52-K55, K58-K67	427	22	82	154	169	0
194	Druge bolesti jetre	K71-K77	3	0	0	1	2	0
195	Cholelithiasis et cholecystitis	K80-K81	14	0	0	8	6	0
197	Druge bolesti sistema za varenje	K82-K83, K87-K93	167	0	33	94	40	0
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2443	63	567	923	890	0
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	797	17	182	314	284	0
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	1646	46	385	609	606	0
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	707	3	79	297	328	0
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	30	1	0	17	12	0
201	Degenerativno zapaljenje zglobova	M15-M19	1	0	0	0	1	0
202	Stečeni deformiteti udova	M20-M21	13	0	6	5	2	0
203	Druga oboljenja zglobova	M00-M03, M22-M25	137	1	13	60	63	0
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	12	0	0	6	6	0
205	Poremećaji vratnog i drugog međupršljenkog diska	M50-M51	4	0	0	2	2	0
206	Druga oboljenja leđa	M40-M49, M53-M54	342	1	39	130	172	0
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	133	0	14	62	57	0
208	Poremećaji strukture i gustine kostiju	M80-M85	12	0	2	4	6	0

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U
2021. GODINI**

Tabela 26.-nastavak 6

209	Osteomyelitis	M86	0	0	0	0	0	0
210	Druge bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	M87-M99	23	0	5	11	7	0
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	1172	15	260	383	514	0
211	Akutni i progresivni bubrežni sindromi	N00,N01	1	0	0	0	1	0
212	Druge bolesti glomerula bubrega	N02-N08	9	0	0	3	6	0
213	Bolesti kanalića bubrega i međućelijskog	N10-N16	8	0	0	4	4	0
214	Nedovoljna funkcija bubrega	N17-N19	4	0	0	0	4	0
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	24	0	0	3	21	0
216	Cystitis	N30	545	5	130	179	231	0
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	234	1	52	85	96	0
218	Hyperplasia prostatae	N40	0	0	0	0	0	0
220	Hydrocele et spermatocele	N43	5	0	2	2	1	0
221	Phymosis et paraphymosis	N47	59	2	30	20	7	0
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	67	5	15	22	25	0
223	Bolesti dojke	N60-N64	38	0	7	15	16	0
224	Salpingitis et oophoritis	N70	3	0	1	2	0	0
225	Cervicitis uteri	N72	13	0	7	2	4	0
226	Druga zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	28	2	7	9	10	0
227	Endometriosis	N80	1	0	0	0	1	0
229	Morbi ovarii, tubae uterinae et parametria non inflammatorii	N83	6	0	0	0	6	0
230	Poremećaji menstruacije	N91-N92	21	0	1	9	11	0
233	Druga oboljenja polnomokraćnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	106	0	8	28	70	0
GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	171	0	60	72	39	0
254	Spina bifida	Q05	7	0	1	6	0	0
255	Druge urođene anomalije nervnog sistema	Q00-Q04,Q06-Q07	2	0	2	0	0	0
256	Urođene anomalije krvotoka	Q20-Q28	42	0	15	16	11	0
257	Labium leporinum et palatoschisis	Q35-Q37	3	0	2	0	1	0

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U
2021. GODINI**

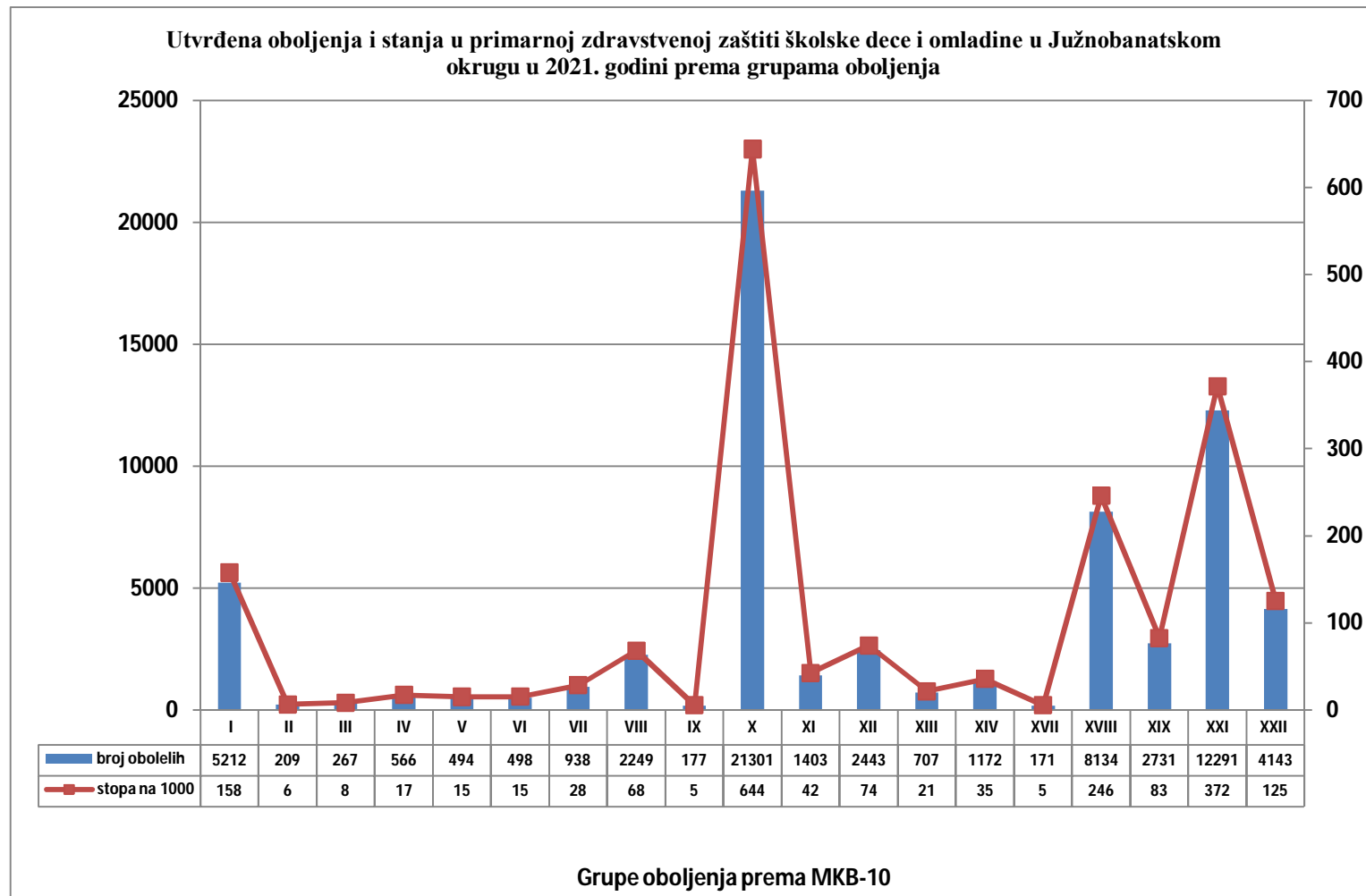
Tabela 26.-nastavak 7

259	Druge urodene anomalije sistema za varenje	Q38-Q40,Q42-Q45	1	0	0	0	1	0
260	Cryptorchismus	Q53	21	0	12	8	1	0
261	Druge anomalije polnomokraćnog sistema	Q50-Q52,Q54-Q64	21	0	6	10	5	0
262	Deformationes coxae congenitae	Q65	8	0	1	6	1	0
263	Deformationes pedis congenitae	Q66	31	0	12	14	5	0
264	Druge urodene anomalije i deformacije mišićno koštanog sistema	Q67-Q79	18	0	6	7	5	0
265	Druge urodene anomalije	Q10-Q18,Q30-Q34,Q80-Q89	15	0	2	5	8	0
266	Hromosomske nenormalnosti	Q90-Q99	2	0	1	0	1	0
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	8134	428	2311	3039	2356	0
267	Dolor abdominalis et pelvis	R10	1953	67	435	784	667	0
268	Febris causae ingotae	R50	2696	226	806	947	717	0
269	Senilitas	R54	0	0	0	0	0	0
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	3485	135	1070	1308	972	0
XIX	POVEDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T8	2731	60	584	1238	849	0
271	Fractura cranii et ossium faciei	S02	8	0	2	0	6	0
272	Prelomi vrata, grudnog koša i karlice	S12,S22,S32,T08	3	0	0	1	2	0
273	Fractura femoris	S72	6	0	4	0	2	0
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42,S52,S62,S82,S92,T10,T12	248	0	56	130	62	0
276	Specifična i višestruka uguanuća, rascepi i utisnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S73,S83,S93,T03	286	1	45	117	123	0
277	Laesio traumatica oculi et orbitae	S05	16	0	12	2	2	0
278	Laesio traumatica intracranialis	S06	3	0	1	2	0	0

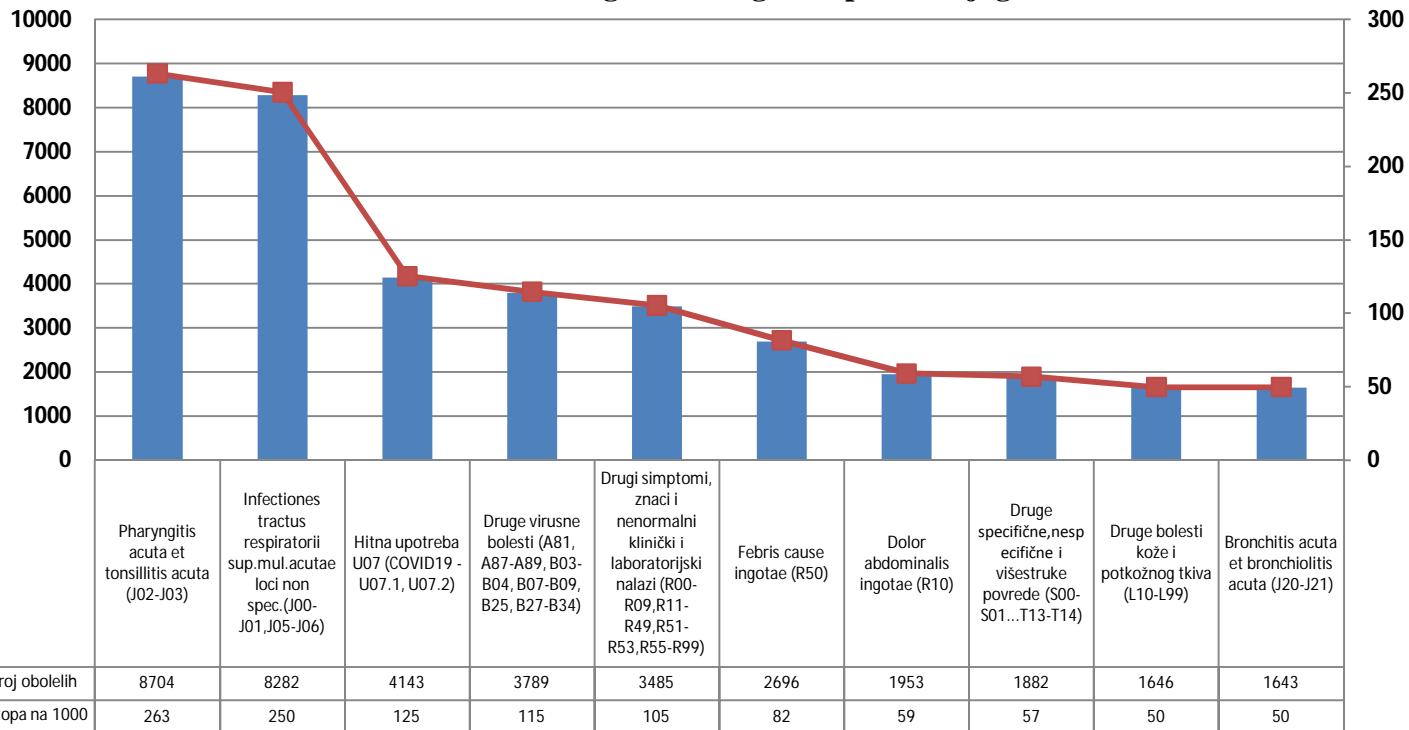
**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U
2021. GODINI**

Tabela 26.-nastavak 8

281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	1882	50	395	860	577	0
282	Uticaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	47	4	12	18	13	0
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	89	0	21	39	29	0
284	Trovanje drogama i biološkim supstancama	T36-T50	4	0	0	1	3	0
285	Toksična dejstva supstanci nemedicinskog porekla	T51-T65	2	0	0	1	1	0
286	Sindrom lošeg postupanja	T74	13	0	1	6	6	0
287	Drugi i nespecifični uticaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	55	4	13	24	14	0
288	Neke rane komplikacije povreda i komplikacije hirurškog i medicinskog lečenja neklasifikovane na drugom mestu	T79-T88	1	1	0	0	0	0
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih uzroka	T90-T98	68	0	22	37	9	0
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM	Z00-Z99	12291	69	3357	4902	3963	0
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	9847	56	2872	3899	3020	0
291	Nesimptomatska virusna bolest smanjenog imuniteta (sida)	Z21	0	0	0	0	0	0
293	Kontracepcija	Z30	0	0	0	0	0	0
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	593	9	110	155	319	0
GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	4143	32	703	1724	1684	0

Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece školskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema dijagnozama

**Zdravstvena zaštita
žena**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŽENA

Zdravstvenu zaštitu žena starijih od 15 godina, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2021. godini pružalo je 20 doktora medicine, od kojih su 18 specijalisti ginekologije i akušerstva (90%), dok je 2 doktora medicine na specijalizaciji i 25 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme.

U proseku 1 doktor medicine je obezbeđivao zdravstvenu zaštitu za 5987 žena starijih od 15 godina, a jedna medicinska sestra-tehničar na 4.789 žena.

U 2021. godini svaka treća žena starija od 15 godina je posetila doktora medicine specijalistu ginekologa zbog dijagnostike i lečenja, sa prosečno 3 posete po epizodi lečenja. Najviše lečenih žena (34%) pripada dobnoj grupi od 30-39 godina. Kod ostalih medicinskih radnika, zbog dijagnostičkih i terapijskih procedura obavljena je 1,5 poseta na svaki prvi pregled kod doktora medicine. Godišnja opterećenost lekara iznosi 2096 poseta, dnevna opterećenost 10 poseta.

U okviru savetovališnog rada, posebno se prati rad savetovališta za trudnice i savetovališta za planiranje porodice. U savetovalištim za trudnice evidentirano je 19.920 poseta, sa prosečno 8,6 poseta po trudnoj ženi, od toga 2.308 prvih poseta. Najveći broj žena (45%), koje su posetile savetovalište za trudnice je bio u dobnoj grupi od 20-29 godina; u odnosu na mesec trudnoće, 35,6% je posetilo doktora medicine u prvom tromesečju, a 47,9% u drugom tromesečju. 16,5% žena se prvi put javilo lekaru u podmakloj trudnoći (posle 6 meseci). Od ukupnog broja prvih poseta savetovalištu za trudnice, 84% su posete zbog nekog patološkog stanja. Savetovalište za planiranje porodice, ove godine prvi put u životu je posetilo 1093 žena generativnog doba. Među ženama koje su se prvi put javile doktoru medicine u vezi planiranja porodice, najveći broj pripada dobnoj grupi od 30-39 godina (36%), a oko 11% njih je bilo mlađe od 19 godina. Doktori medicine su najčešće ordinirali druga lokalna kontraceptivna sredstva (39%).

U službama za zdravstvenu zaštitu žena starijih od 15 godina, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2021. godini, opšta stopa morbiditeta iznosi 103 na 1000 žena. Tri vodeće grupe bolesti čine oko 50% ukupnog morbiditeta:

- bolesti mokraćno-polnog sistema (45 na 1000 žena),
- tumori (5 na 1000 žena),
- trudnoća, rađanje i babinje (1 na 1000 žena)

**ZDRAVSTENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 27.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI								ZDRAVSTVENI SARADNICI	Punktovi
			LEKARI				SA VIŠOM STRUČNOM SPREMOM		SREDNJA STRUČNA SPREMA			
			SVEGA	OD TOGA			UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE- TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE- TEHNIČARI		
				OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJA- LIZACIJI	SPECIJALISTI						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
UKUPNO		45	20	0	2	18	4	2	21	18	0	8
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	3	1			1			2			1
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	3	1			1			2	2		1
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	10	4		1	3	1	1	5	5		1
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	4	2		1	1			2	2		1
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	4	2			2	2					1
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	3	1			1			2	1		1
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	16	8			8	1	1	7	7		1
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	2	1			1			1	1		1

BROJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 28.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	RADI SISTEMATSKIH PREGLEDA	RADI KONTROLNIH PREGLEDA	POSETE U ORDINACIJI							KUĆNE POSETE			psihologu	soc. radniku
				UKUPNO	PRVE POSETE KOD LEKARA					KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA			
					SVEGA	OD TOGA PREMA STAROSTI ŽENA									
						do 19 godina	20 - 29 godina	30 - 39 godina	40 - 49 godina				50 i više godina		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
UKUPNO	8924	6378	37731	10870	611	2739	3733	1946	1841	7366	0	0	37	32	
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	514	511	2587	1003	44	200	174	204	381	570				
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	600	596	1920	1341	96	274	338	361	272	181				
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	1332	847	1306	1178	26	186	332	296	338	962				
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	706	506	3098	552	134	196	83	78	61	893				
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	895	858	4752	1526	76	257	275	390	528	2979			37	32
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	820	1721	2335	241	34	51	39	69	48	1781				
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	3715		19819	4683	195	1540	2390	483	75					
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	342	1339	1914	346	6	35	102	65	138					

**BROJ ORDINIRANIH KONTRACEPTIVNIH SREDSTAVA U SAVETOVALIŠTU ZA PLANIRANJE PORODICE U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA
U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 29

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	UKUPNO POSETA	OD TOGA PO VRSTI ORDINIRANIH KONTRACEPTIVNIH SREDSTAVA				DRUGI RAZLOZI POSETE
			ORALNA	INTRAUTERINA	DIJAFRAGMA	DRUGA LOKALNA	
			1	2	3	4	
UKUPNO		3244	1255	101	0	1256	632
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	503	33			145	325
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	318	309	9			
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	213	213				
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	144	141	3			
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	785	86	3		424	272
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	235	200				35
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	936	245	68		623	
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	110	28	18		64	

**BROJ POSETA SAVETOVALIŠTU ZA PLANIRANJE PORODICE U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA
U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 30.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE SAVETOVALIŠTU ZA PLANIRANJE PORODICE						PRVI PUT U SAVETOVALIŠTU UOPŠTE
		UKUPNO POSETA	SVEGA	POSETE KOD LEKARA				
				OD TOGA PREMA STAROSTI ŽENE				
				do 19 godina	20 - 29 godina	30 - 39 godina	40 i više godina	
1	2	3	4	5	6	7	8	
UKUPNO		3244	2879	364	855	1165	495	1093
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	503	385	36	164	128	57	43
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	318	169			169		
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	213	213		40	152	21	213
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	144	80	39	21	14	6	
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	785	785	38	213	292	242	785
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	235	235	33	42	89	71	43
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	936	936	215	353	285	83	
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	110	76	3	22	36	15	9

BROJ POSETA SAVETOVALIŠTU ZA TRUDNICE U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 31.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	OD TOGA PRVE POSETE SAVETOVALIŠTU ZA TRUDNICE														
		UKUPNO	Trudnice prvi put u savetovalištu			PREMA PATOLOŠKOM STANJU				prve posete prema starosti						
			do 3 meseca	4-6 meseci	7 i više meseci	ukupno	do 3 meseca	4 - 6 meseci	7 - 9 meseci	ukupno	svoga	do 19g	20-29	30-39	40-49	50 i više
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
	UKUPNO	2308	822	1105	381	1945	811	807	327	19920	2308	203	1037	927	140	1
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	176	83	56	37	62	27	26	9	1284	176	11	105	58	2	
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	78	54	24		10	6	4		917	78	6	40	29	3	
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	643	351	145	147	7	5	2		2771	643	13	285	326	19	
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	171	69	63	39	1113	466	345	302	1284	171	45	68	58		
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	239	179	40	20	146	103	27	16	2959	239	21	133	77	8	
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	93	38	50	5	6	2	4		753	93	4	34	35	19	1
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	855	20	705	130	570	183	387		9720	855	101	336	330	88	
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	53	28	22	3	31	19	12		232	53	2	36	14	1	

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 32.

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10.)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
UKUPNO		A00 - T98	12364
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	21
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-A32,A38,A42-A49	3
024	Druge infekcije pretežno prenete polnim putem	A57-A64	17
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	1
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	610
073	Neoplasma malignum mammae	C50	74
074	Neoplasma malignum cervicis uteri	C53	60
075	Neoplasma malignum corporis uteri	C54-C55	57
076	Drugi zloćudni tumori ženskih polnih organa	C51-C52,C56-C58	37
089	Carcinoma in situ cervicis uteri	D06	11
091	Neoplasma benignum mammae	D24	67
092	Leiomyoma uteri	D25	204
093	Neoplasma benignum ovarii	D27	61
094	Neoplasma benignum organorum urinarium	D30	1
096	Dobročudni tumori, drugi tumori in situ i tumori	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	37
GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	43
097	Anemia sideropenica	D50	40
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	3
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	29
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-E90	29
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	2
161	Zapaljenje vena,zapaljenje vena sa trombozom, embolija i tromboza vena	I80-I82	2
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	3
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	2
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	1
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	5435
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	8
216	Cystitis	N30	266
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	237
223	Bolesti dojke	N60-N64	181
224	Salpingitis et oophoritis	N70	101

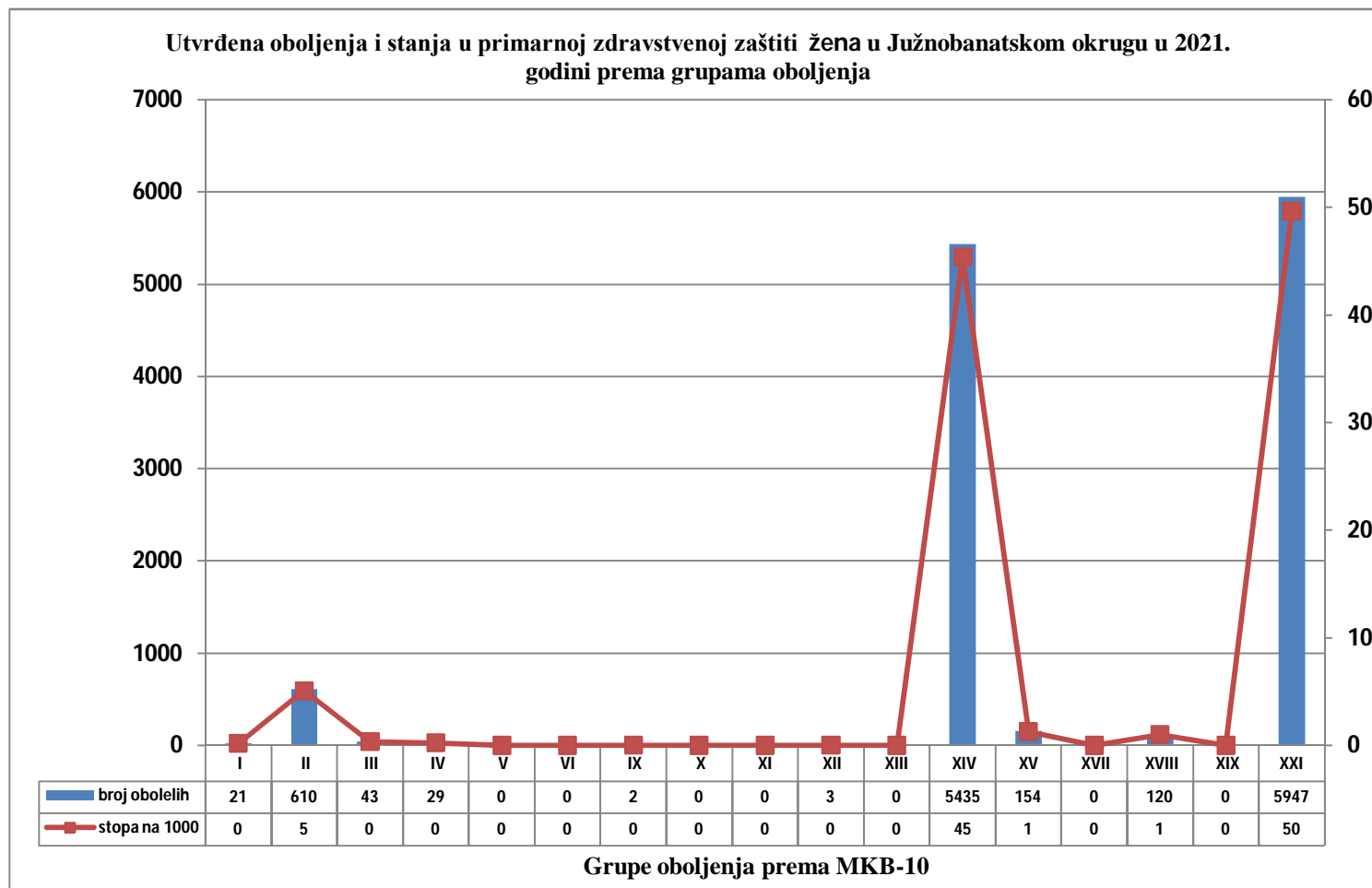

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

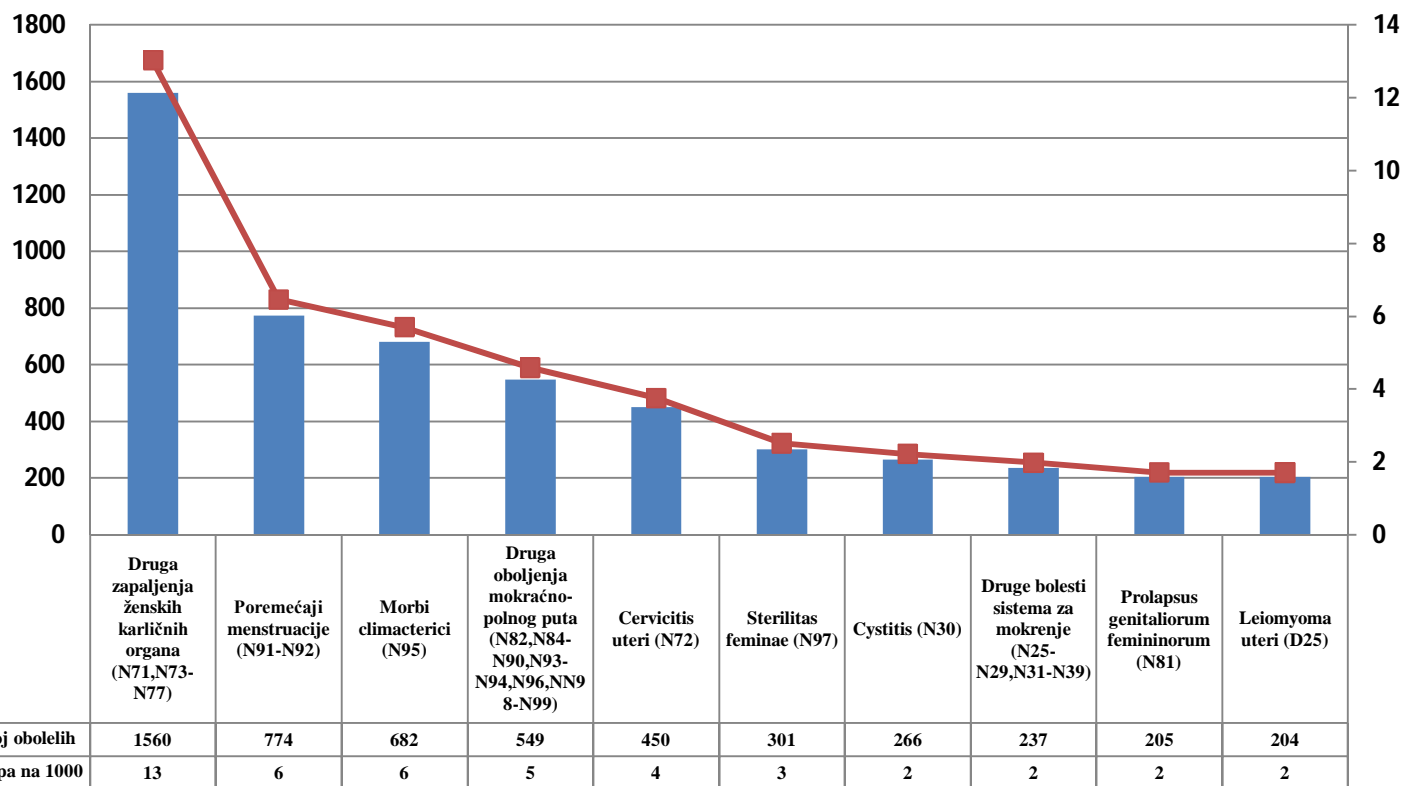
Tabela 32. nast.-1

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
225	Cervicitis uteri	N72	450
226	Druga zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	1560
227	Endometriosis	N80	23
228	Prolapsus genitaliorum femininorum	N81	205
229	Morbi ovarii, tubae uterinae et parametrij non inflammatorii	N83	98
230	Poremećaji menstruacije	N91-N92	774
231	Morbi climacterici	N95	682
232	Sterilitas feminae	N97	301
233	Druga oboljenja polnomokraćnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	549
GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	O00-O48	154
234	Abortus spontaneus	O03	18
235	Abortus medicalis	O04	3
236	Druge trudnoće sa pobačajem	O00-O02,O05-O08	38
238	Nisko usadena posteljica, prevremeno odvajanje posteljice i preporođajno krvarenje	O44-O46	3
242	Druge komplikacije trudnoće i porođaja	O20-O29,O60-O63,O67-O71,O73-O75,O81-O84	84
243	Partus spontaneus simplex	O80	1
244	Komplikacije u babinjama i drugim stanjima koja komplikuju trudnoću i rađanje	O85-O99	7
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	120
267	Dolor abdominalis et pelvici	R10	90
269	Senilitas	R54	2
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	28
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	5947
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	1325
293	Kontracepcija	Z30	342
294	Preporođajni pregledi i druge kontrole trudnoće	Z34-Z36	3743
296	Nega i pregled posle porođaja	Z39	331

Grafikon 17.

Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema dijagnozama

Zdravstvena zaštita radnika

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA RADNIKA

Prema popisu iz 2011. godine radno aktivno stanovništvo obuhvata populaciju između 20 i 65 godina starosti, što iznosi 63% stanovnika Južnobanatskog okruga. Ovoj populaciji zdravstvenu zaštitu obezbeđuju služba za zdravstvenu zaštitu odraslih i služba za zdravstvenu zaštitu radnika. Zdravstvena zaštita radno angažovanog stanovništva se obavlja u službama medicine rada i na teritoriji Južnobanatskog okruga ona obuhvata zaposlene u državnom i privatnom sektoru (prema podacima Republičkog Zavoda za statistiku broj zaposlenih u 2021. godini iznosi 68881 stanovnika ili 25 % od ukupnog broja stanovnika u okrugu). U službama medicine rada u 2021. godini, angažovano je 6 doktora medicine, od kojih su 5 specijalisti (83%) i 10 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme. U proseku 1 doktor medicine je obezbeđivao zdravstvenu zaštitu za 11480 radno aktivnih stanovnika, a jedna medicinska sestra-tehničar 6888 radno aktivnih stanovnika.

Tokom 2021. godine svaki radnik je prosečno imao 0,42 epizode lečenja. Ostvareno je ukupno 1,5 kontrolnih poseta doktoru medicine u ordinaciji zbog bolesti ili povreda i 0,7 poseta kod medicinske sestre-tehničara zbog različitih intervencija. Godišnja opterećenost lekara iznosi 5186 poseta, dnevna opterećenost 23 poseta i 3 posete na sat.

Preventivnim pregledima (sistematski, periodični, kontrolni) je obuhvaćeno 2,2% radnika. U cilju zapošljavanja pregledano je ukupno 27467 lica, pri čemu nije bilo nesposobnih za rad.

U službama za zdravstvenu zaštitu radno aktivnog stanovništva, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2021. godini, na 1000 radnika registrovano je 174 različitih oboljenja. Pet vodećih grupa bolesti čine 49% ukupnog morbiditeta ove grupacije stanovnika, a to su:

- bolesti sistema za disanje (44 na 1000 zaposlenih stanovnika),
- bolesti sistema krvotoka (21 na 1000 zaposlenih stanovnika),
- bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (17 na 1000 zaposlenih stanovnika),
- bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (10 na 1000 zaposlenih stanovnika)
- privremeno dodeljivanje novih bolesti neizvesne etiologije (10 na 1000 zaposlenih stanovnika)

ZDRAVSTVENI RADNICI I ZDRAVSTVENI SARADNICI PO OPŠTINAMA U SLUŽBI MEDICINE RADA U 2021. GODINI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Tabela 33.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI								SA NIŽOM SPREMOM	NEMEDICINSKI RADNICI				MESTA PUNKTOVI	
		LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA			UKUPNO	PSIHOLOZI	SOCIJALNI RADNICI	OSTALI		
		SVEGA	OD TOGA			UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI							
			OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJU	SPECIJALISTI											
0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
	UKUPNO	6	0	1	5	1	1	9	9	0	1	0	1	0	2	
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	3			3	1	1	5	5		1		1		1	
4	DOM ZDRAVLJA KOVIN	3		1	2			4	4						1	

PERIODIČNI, SISTEMATSKI I KONTROLNI PREGLEDI PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 34.

R e d n i b r o j	ZDRAVSTVENA USTANOVA	SISTEMATSKI I KONTROLNI PREGLEDI RADNIKA			PERIODIČNI I SISTEMATSKI PREGLEDI OMLADINE								
		SISTEMATSKI PREGLEDI			KONTROLNI PREGLEDI	UČENICI ŠKOLE ZA KVALIFIKOVANE RADNIKE			PREDLOŽENO ZA PROMENU RADNOG MESTA	OMLADINA DO 19 GOD			PREDLOŽENO ZA PROMENU RADNOG MESTA
		PREGLEDANO				UKUPNO	OD TOGA PREGLEDANO	NADENO SA UTVRĐENIM PATOLOŠKIM STANJEM		UKUPNO	OD TOGA PREGLEDANO	NADENO SA UTVRĐENIM PATOLOŠKIM STANJEM	
		UKUPNO	OD TOGA SA UTVRĐENIM PATOLOŠKIM STANJEM	PREDLOŽENO ZA PROMENU RADNOG MESTA	UKUPNO				OD TOGA PREGLEDANO				NADENO SA UTVRĐENIM PATOLOŠKIM STANJEM
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	UKUPNO	4594	122	27	2291	0	0	0	157	0	0	0	0
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	4392			2291				157				
4	DOM ZDRAVLJA KOVIN	202	122	27									

POSETE, PREGLEDANA LICA U CILJU ZAPOSLENJA PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 35.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZAPOSJAVANJA															
		RADI SISTEMATSKIH PREGLEDA	RADI PERIODIČNIH MEDICINSKIH PREGLEDA	RADI KONTROLNIH PREGLEDA	PATRONAŽNE	U ORDINACIJI			KUĆNE POSETE		UKUPNO PREGLEDANIH	SPOSOBNI ZA RAD		NESPOSOBNI ZA RAD		POSETE KOD PSIHOLOGA	POSETE KOD SOCIJALNOG RADNIKA
						KOD LEKARA		KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA		SVEGA	OD TOGA SAMO NA ODREĐENO RADNO MESTO	SVEGA	OD TOGA PRIVREMENO		
						UKUPNO	OD TOGA PRVE										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	16	17	18	19	20	21	22
	UKUPNO	316	115	1087	0	29595	11396	8677	3	3	634	584	173	0	0	5598	663
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	280		1087		15967	8417	5432			511	461	50			4817	526
4	DOM ZDRAVLJA KOVIN	36	115			13628	2979	3245	3	3	123	123	123			781	137

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 36.

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
UKUPNO		A00 - T98	11653
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	577
005	Diarrhoea et gastroenteritis	A09	10
006	Druge zarazne bolesti	A02,A04-A05,A07-A08	75
017	Septicaemia	A40-A41	1
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-	10
033	Infectiones herpesvirales	B00	2
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	4
038	Druga virusna žutica	B15,B17-B19	1
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34	362
042	Mycoses	B35-B49	1
057	Druge zarazne bolesti i parazitarne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58-B64,B85-B89,B94,B99	111
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	248
058	Zloćudni tumori usne, usne duplje i ždrela	C00-C14	29
061	Neoplasma malignum coli	C18	2
062	Zloćudni tumori rektosigmoidnog spoja debelog creva,čmara i čmarnog kanala	C19-C21	35
063	Neoplasma malignum hepatis et ductum biliarium intrahepaticorum	C22	1
064	Neoplasma malignum pancreatis	C25	1
065	Drugi zloćudni tumori organa za varenje	C17,C23-C24,C26	1
067	Neoplasma malignum tracheae,bronchi et pulmonis	C33-C34	6
068	Drugi zloćudni tumori organa za disanje i intratorakalnih organa	C30-C31,C37-C39	5
070	Melanoma malignum cutis	C43	3
071	Neoplasma malignum cutis aliud	C44	2
073	Neoplasma malignum mammae	C50	36
077	Neoplasma malignum prostatae	C61	2
079	Neoplasma malignum vesicae urinariae	C67	3
084	Drugi sekundarni, zloćudni tumori neoznačenih i raznih lokalizacija	C73-C80,C97	3
088	Drugi zloćudni tumori limfne žlezde, krvne loze i srodnog tkiva	C88-C90,C96	54
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	7
092	Leiomyoma uteri	D25	1
095	Neoplasmata benigna cerebri et systematis nervosi centralis, partium aliorum	D33	39
096	Dobročudni tumori, drugi tumori >>in sity<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	18
GRUPA III	BOLESTI KRVII I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	251
097	Anemia sideropenica	D50	135
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	76
100	Neki poremećaji imunog sistema	D80-D89	40
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	1183
101	Poremećaji štitaste žlezde zbog nedostatka joda	E00-E02	120
102	Thyreotoxicosis	E05	51
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04,E06-E07	207
104	Diabetes mellitus	E10-E14	279
105	Pothranjenost	E40-E46	155
106	Avitaminosis A	E50	3
109	Obesitas	E66	252
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjm,ishrane i metabolizma	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-E90	116
GRUPA V	DUSEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	161
112	Dementia	F00-F03	19

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 36.-nastavak 1

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
115	Shizofrenija, shiotipski poremećaji, sumanuti poremećaji	F20-F29	14
116	Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji)	F30-F39	55
117	Neurotski, stresogeni i somatofornni poremećaji	F40-F48	64
119	Drugi duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09,F50-F69,F80-F99	9
GRUPA VI	BOLESTI NERVOG SISTEMA	G00-G99	178
121	Morbus Parkison	G20	8
122	Morbus Alzheimer	G30	5
123	Sclerosis multiplex	G35	1
124	Epilepsia	G40-G41	9
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	75
126	Ischaemia cerebri transitiva et syndromae affines	G45	
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	62
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	3
129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-G73,G90-G99	15
GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJKA OKA	H00-H59	289
130	Bolesti očnog kapka	H00-H01	62
131	Bolesti vežnjače oka	H10-H13	46
132	Bolesti beonjače i rožnjače	H15-H19	15
133	Cataracta i druga oboljenja sočiva	H25-H28	21
135	Glaucoma	H40-H42	44
137	Anomaliae refractionis et anomaliae accommodationis	H52	2
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	99
GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	107
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	58
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H62,H80-H83,H92,H95	49
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	1408
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	735
146	Druge bolesti krvnog pritiska	I11-I15	214
148	Druge ishemijske bolesti srca	I20,I23-I25	233
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije srca	I44-I49	36
151	Insufficiencia cordis	I50	5
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	17
156	Druge bolesti krvnih sudova mozga	I65-I69	4
157	Atherosclerosis	I70	1
158	Morbi vasorum periphericorum alii	I73	6
160	Druge bolesti arterija,arteriola i kapilara	I71-I72,I77-I79	40
161	Zapaljenje vena,zapaljenje vena sa trombozom,embolija i tromboza vena	I80-I82	20
162	Varices venarum extremitatum inferiorum	I83	23
163	Haemorrhoides	I84	34
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	40

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 36.-nastavak 2

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	3035
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	612
166	Laryngitis et tracheitis acuta	J04	127
167	Infectiones tractus respiratorii superioris multiplices acutae loci non specificati	J00-J01,J05-J06	498
168	Influenza	J10-J11	541
169	Pneumonija	J12-J18	67
170	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	J20-J21	22
171	Sinusitis chronica	J32	1
172	Druge bolesti nosa i sinusa nosa	J30-J31,J33-J34	257
174	Druge bolesti gornjeg dela sistema za disanje	J36-J39	309
175	Zapaljenje dušnica, emfizem i druge obstruktivne bolesti pluća	J40-J44	28
176	Asthma bronchiale	J45-J46	100
179	Druge bolesti sistema za disanje	J22,J66-J99	473
GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	180
180	Caries dentium	K02	1
181	Druge bolesti zuba i potpornih struktura	K00-K01,K03-K08	22
182	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica	K09-K14	2
183	Ulcus ventriculi et ulcus duodeni	K25-K27	1
184	Gastritis et duodenitis	K29	37
185	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva	K20-K23	20
187	Hernia inguinalis	K40	5
188	Hernia femoralis	K41-K46	2
189	Morbus Crohn et colitis ulcerosa	K50-K51	6
192	Druge bolesti creva i potbušnice	K52-K55,K58-K67	43
194	Druge bolesti jetre	K71-K77	12
195	Cholelithiasis et cholecystitis	K80-K81	7
197	Druge bolesti sistema za varenje	K82-K83,K87-K93	22
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	147
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	91
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	56
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	718
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	50
201	Degenerativno zapaljenje zglobova	M15-M19	39
203	Druga oboljenja zglobova	M00-M03,M22-M25	69
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	34
205	Poremećaji vratnog i drugog međupršljenkog diska	M50-M51	20
206	Druga oboljenja leđa	M40-M49,M53-M54	440
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	49
210	Druge bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	M87-M99	10
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	233
211	Akutni i progresivni bubrežni sindromi	N00,N01	4
213	Bolesti kanalića bubrega i međučelijskog tkiva	N10-N16	6
214	Nedovoljna funkcija bubrega	N17-N19	7
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	9
216	Cystitis	N30	25
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	107

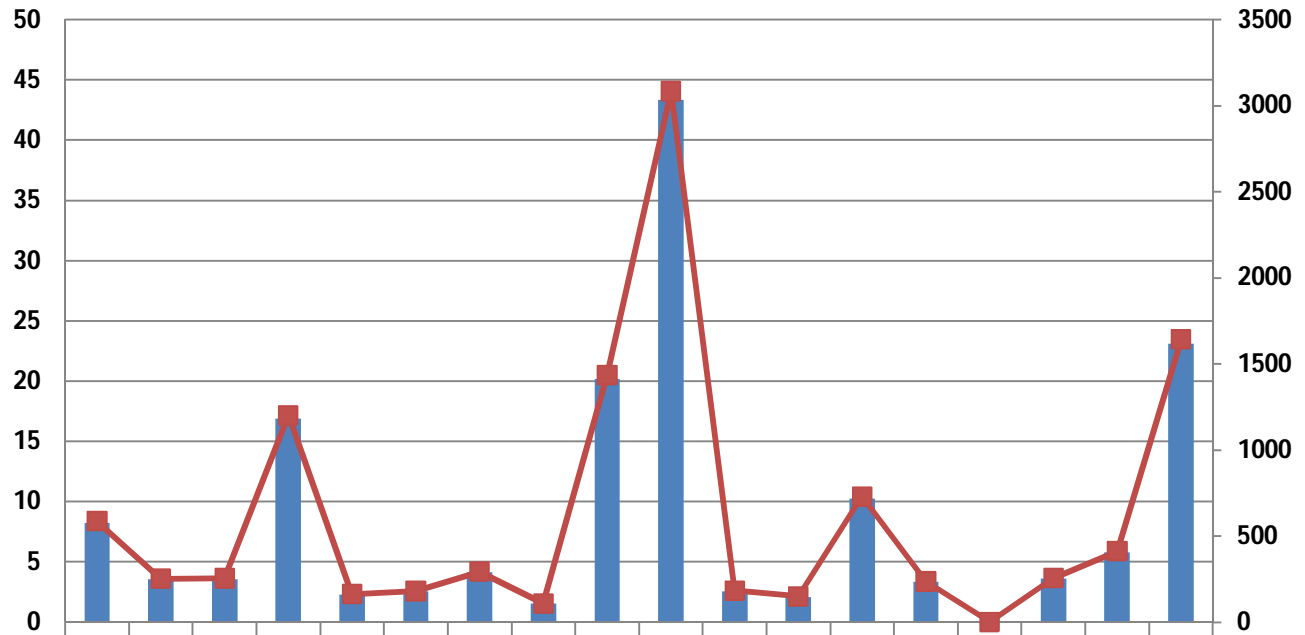
**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 36.-nastavak 3

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
218	Hyperplasia prostatae	N40	34
220	Hydrocele et spermatocele	N43	2
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	4
223	Bolesti dojke	N60-N64	11
230	Poremećaji menstruacije	N91-N92	1
232	Sterilitas feminae	N97	1
233	Druga oboljenja polnomokraćnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	22
GRUPA XVII	URODENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	1
265	Druge urodene anomalije	Q10-Q18,Q30-Q34,Q80-Q89	1
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	252
267	Dolor abdominalis et pelvis	R10	50
268	Febris causae ingotae	R50	14
269	Senilitas	R54	4
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	184
GRUPA XIX	POVREDE TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-S98	406
272	Prelomi vrata, grudnog koša i karlice	S12,S22,S32,T08	3
273	Fractura femoris	S72	3
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42,S52,S62,S82,S92,T10,T12	12
276	Specifična i višestruka uganuća, rascepi i utisnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S73,S83, S93,T03	18
278	Laesio traumatica intracranialis	S06	4
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	331
282	Uticaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	5
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	4
287	Drugi i nespecifični uticaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	15
288	Neke rane komplikacije povreda i komplikacije hirurškog i medicinskog lečenja neklasifikovane na drugom mestu	T79-T88	1
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih uzroka	T90-T98	10
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	1617
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	1311
291	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z21	
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	293
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdravstvene zaštite	Z40-Z54	3
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	10
GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	662

Grafikon 19.

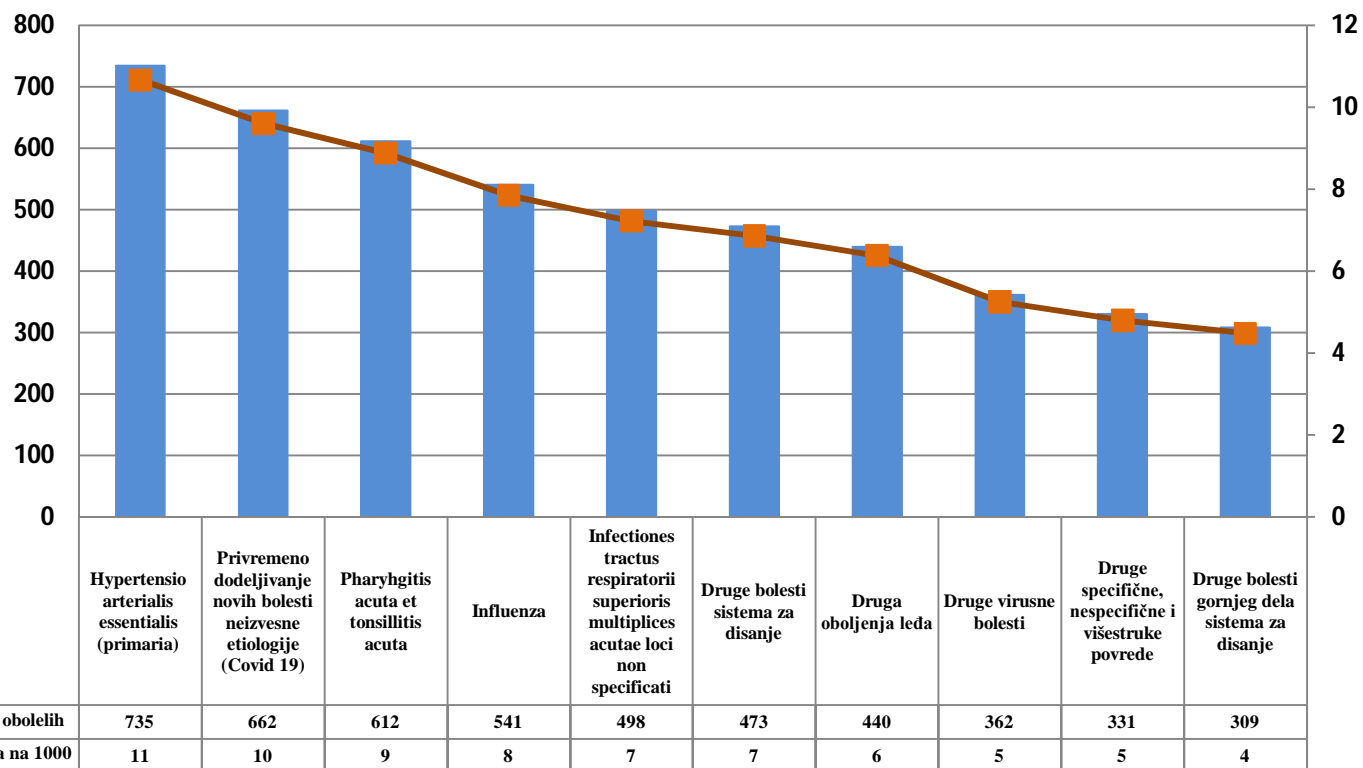
Utvrđena oboljenja i stanja u zdravstvenoj zaštiti radno aktivnog stanovništva u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema grupama oboljenja

broj obolelih	577	248	251	1183	161	178	289	107	1413	3035	180	147	718	233	1	252	406	1617
stopa na 1000	8	4	4	17	2	3	4	2	21	44	3	2	10	3	0	4	6	23

Grupe oboljenja prema MKB-10

Deset najčešćih oboljenja i stanja u zdravstvenoj zaštiti radno aktivnog stanovništva u Južnobanatskom okrugu u 2021. godini prema dijagnozama

Zdravstvena zaščita odraslih

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ODRASLIH

Na pružanju zdravstvene zaštite odraslom stanovništvu, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2021. godini je angažovano 156 doktora medicine, od kojih je 39 specijalista (25%), dok je 19 doktora medicine na specijalizaciji i 216 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme. Jedan doktor medicine je obezbeđivao zdravstvenu zaštitu za 1.407, a jedna medicinska sestra za 1.016 odraslih stanovnika.

Tokom 2021. godine odraslo stanovništvo je prosečno imalo 5,1 epizodu lečenja sa oko 3,4 kontrolne posete po epizodi i 3,3 posete kod medicinske sestre-tehničara zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije.

Opšta stopa registrovanog morbiditeta iznosi 1717 na 1.000 stanovnika starijih od 18 godina. To praktično znači da je tokom 2021. godine, u proseku kod svakog stanovnika na teritoriji Južnobanatskog okruga, dijagnostikovano 1,7 oboljenja. Pet vodećih grupa bolesti čine 54,6% ukupnog morbiditeta:

- bolesti sistema krvotoka (279 na 1000 stanovnika),
- bolesti sistema za disanje (247 na 1000 stanovnika),
- privremeno dodeljivanje novih bolesti neizvesne etiologije (189 na 1000 stanovnika)
- bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (113 na 1000 stanovnika) i
- simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (109 na 1000 stanovnika).

ZDRAVSTVENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG STANOVNIŠTVA PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 37.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI								sa nižom spremom	Nemedicinski radnici				
		LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA			ukupno	psiholozi	logopedi	ostali	Mestopunktovi
		SVEGA	OD TOGA			SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI						
			OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJI	SPECIJALISTI										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
UKUPNO	156	98	19	39	12	9	204	200	0	0	0	0	0	95	
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	21	11	9	1	1		19	17					10	
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	7	6	1		1	1	11	11					9	
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	21	14		7	2	1	24	23					25	
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	13	13					19	19					7	
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	14	10	1	3	1		15	14					8	
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	6		2	4			8	8					4	
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	65	40	4	21	6	6	92	92					19	
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	9	4	2	3	1	1	16	16					13	

**BROJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLIH STANOVNIKA U DOMOVIMA ZDRAVLJA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 38.

Opština	P O S E T E									pregledana lica u cilju zaposlenja				
	radi sistematskih pregleda	radi periodičnih pregleda	radi kontrolnih pregleda	patronaže	u ordinaciji kod:			kućne		ukupno pregledanih	sposobni za rad		nesposobni za rad	
					lekara		ostalih medicinskih radnika	lekara	ostalih medicinskih radnika		od toga samo na određenim radnim mjestima	od toga privremeno		
					ukupno	od toga prve								
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
UKUPNO	7466	135022	13168	0	1124682	376678	718952	5957	74115	23	23	0	0	0
ALIBUNAR	2384		266		95830	53327	58047	1716	11037					
BELA CRKVA	398		328		61970	15459	15405	176	2413					
VRŠAC	777		637		113661	54994	48991	106	181					
KOVAČICA	1115	576			134037	33219	104165	292	24654	23	23			
KOVIN	1481	1093			102037	39386	68234	622	11302					
OPOVO	387	525			52653	14593	69302	1321	2391					
PANČEVO	468	132828			508707	147010	318842	1262	16713					
PLANDIŠTE	456		11937		55787	18690	35966	462	5424					

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
ODRASLOG STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 39.

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
YKVHHO		A00 - T98	376850
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	15419
004	Amoebiasis	A06	2
005	Diarrhoea et gastroenteritis	A09	942
006	Druge zarazne bolesti	A02,A04-A05,A07-A08	708
007	Tuberculosis pulmonis	A15-A16	3
017	Septicaemia	A40-A41	5
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-	434
020	Syphilis recens	A51	1
023	Infectiones sexuales chlamydiales	A55-A56	1
024	Druge infekcije pretežno prenete polnim putem	A57-A64	15
033	Infectiones herpesvirales	B00	145
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	458
037	Hepatitis acuta B	B16	1
038	Druga virusna žutica	B15,B17-B19	54
039	Morbus HIV	B20-B24	2
040	Parotitis	B26	5
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34	11742
042	Mycoses	B35-B49	645
047	Infectiones trematodicae aliae	B66	1
053	Druge helmintijaze	B68-B71,B75,B77-B83	20
054	Sequelae tuberculosis	B90	5
057	Druge zarazne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58-B64,B85-B89,B91-B99	230
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	5711
058	Zloćudni tumori usne, usne duplje i zdrela	C00-C14	77
059	Neoplasma malignum oesophagi	C15	16
060	Neoplasma malignum gasteris	C16	68
061	Neoplasma malignum coli	C18	245
062	Zloćudni tumori rektosigmoidnog spoja debelog creva,čmara i čmarnog kanala	C19-C21	257
063	Neoplasma malignum hepatis et ductum biliarium intrahepaticorum	C22	36
064	Neoplasma malignum pancreatis	C25	59
065	Drugi zloćudni tumori organa za varenje	C17,C23-C24,C26	57
066	Neoplasma malignum laryngis	C32	66
067	Neoplasma malignum tracheae,bronchi et pulmonis	C33-C34	358
068	Drugi zloćudni tumori organa za disanje i intratorakalnih organa	C30-C31,C37-C39	28
069	Zloćudni tumor kosti i zglobove hrskavice	C40-C41	17
070	Melanoma malignum cutis	C43	84
071	Neoplasma malignum cutis	C44	159

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
ODRASLOG STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 1

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
072	Zloćudni tumori vezivnog i mekog tkiva	C45-C49	31
073	Neoplasma malignum mammae	C50	626
074	Neoplasma malignum cervicis uteri	C53	115
075	Neoplasma malignum corporis uteri	C54-C55	66
076	Drugi zloćudni tumori ženskih polnih organa	C51-C52,C56-C58	82
077	Neoplasma malignum prostatae	C61	244
078	Drugi zloćudni tumori muških polnih organa	C60,C62-C63	56
079	Neoplasma malignum vesicae urinariae	C67	173
080	Drugi zloćudni tumori sistema za mokrenje	C64-C66,C68	77
081	Neoplasma malignum oculi et adnexorum oculi	C69	7
082	Neoplasma malignum cerebri	C71	74
083	Zloćudni tumori drugih delova centralnog nervnog sistema	C70,C72	3
084	Drugi sekundarni, zloćudni tumori neoznačenih i raznih lokalizacija	C73-C80,C97	231
085	Morbus Hodgkin	C81	61
086	Lymphoma non-Hodgkin	C82-C85	93
087	Leucaemia	C91-C95	98
088	Drugi zloćudni tumori limfne žlezde, krvne loze i srodnog tkiva	C88-C90,C96	46
089	Carcinoma in situ cervicis uteri	D06	7
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	566
091	Neoplasma benignum mammae	D24	125
092	Leiomyoma uteri	D25	45
093	Neoplasma benignum ovarii	D27	8
094	Neoplasma benignum organorum urinarioum	D30	12
095	Neoplasmata benigna cerebri et systematis nervosi centralis, partium aliorum	D33	28
096	Dobročudni tumori, drugi tumori >>in situ<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	1310
GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	2425
097	Anemia sideropenica	D50	1700
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	365
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	294
100	Neki poremećaji imunog sistema	D80-D89	66
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	24819
101	Poremećaji štitaste žlezde zbog nedostatka joda	E00-E02	301
102	Thyreotoxicosis	E05	379
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04,E06-E07	2657
104	Diabetes mellitus	E10-E14	16746
105	Pothranjenost	E40-E46	19
106	Avitaminosis A	E50	9
107	Drugi nedostaci vitamina	E51-E56	107
108	Sequelae malnutritionis et deficientiae materiarum nutritivarum aliae	E64	4
109	Obesitas	E66	861

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
ODRASLOG STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 2

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
110	Dehydratio et hypovolaemia	E86	5
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-E90	3731
GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	12919
112	Dementia	F00-F03	644
113	Disordines mentales et disordines morum propter usum alcoholis (Alcoholismus)	F10	356
114	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani upotrebom droga	F11-F19	259
115	Shizofrenija, shiotipski poremećaji, sumanuti poremećaji	F20-F29	1286
116	Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji)	F30-F39	4680
117	Neurotski, stresogeni i somatoformni poremećaji	F40-F48	4250
118	Retardatio mentalis	F70-F79	198
119	Drugi duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09,F50-F69,F80-F99	1246
GRUPA VI	BOLESTI NERVOG SISTEMA	G00-G99	5362
120	Zapaljenske bolesti centralnog nervnog sistema	G00-G09	10
121	Morbus Parkinson	G20	584
122	Morbus Alzheimer	G30	168
123	Sclerosis multiplex	G35	144
124	Epilepsia	G40-G41	935
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	1523
126	Ischaemia cerebri transitiva et syndromae affines	G45	121
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	486
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	317
129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-G73,G90-G99	1074
GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJKA OKA	H00-H59	5226
130	Bolesti očnog kapka	H00-H01	326
131	Bolesti vežnjače oka	H10-H13	976
132	Bolesti beonjače i rožnjače	H15-H19	66
133	Cataracta i druga oboljenja sočiva	H25-H28	893
134	Ablatio retinae et ruptura retinae	H33	28
135	Glaucoma	H40-H42	1226
136	Strabismus	H49-H50	15
137	Anomaliae refractionis et anomaliae	H52	324
138	Amaurosis et amblyopia	H54	37
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	1335

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
ODRASLOG STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 3

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	4785
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	1784
141	Surditas	H90-H91	391
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H62,H80-	2610
GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	61282
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	46200
145	Druge bolesti krvnog pritiska	I11-I15	192
147	Infarctus myocardii acutus	I21-I22	1202
148	Druge ishemijske bolesti srca	I20,I23-I25	3215
149	Embolia pulmonis	I26	88
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije srca	I44-I49	3689
151	Insufficiencia cordis	I50	685
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	1321
153	Krvarenja u mozgu	I60-I62	49
154	Infarctus cerebri	I63	770
155	Apoplexia cerebri	I64	3
156	Druge bolesti krvnih sudova mozga	I65-I69	628
157	Atherosclerosis	I70	239
158	Morbi vasorum periphericorum alii	I73	62
159	Embolia arteriarum et thrombosis arteriarum	I74	43
160	Druge bolesti arterija,arteriola i kapilara	I71-I72,I77-I79	163
161	Zapaljenje vena,zapaljenje vena sa trombozom,embolija i tromboza vena	I80-I82	626
162	Varices venarum extremitatum inferiorum	I83	756
163	Haemorrhoides	I84	662
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	689
GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	54175
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	18897
166	Laryngitis et tracheitis acuta	J04	799
167	Infectiones tractus respiratorii superioris multiplices acutae loci non specificati	J00-J01,J05-J06	14833
168	Influenza	J10-J11	195
169	Pneumonia	J12-J18	4357
170	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	J20-J21	5160
171	Sinusitis chronica	J32	291
172	Druge bolesti nosa i sinusa nosa	J30-J31,J33-J34	1424
173	Morbi tonsillarum et vegetationum adenoidium chronici	J35	70
174	Druge bolesti gornjeg dela sistema za disanje	J36-J39	270
175	Zapaljenje dušnica, emfizem i druge obstruktivne bolesti pluća	J40-J44	3015
176	Asthma bronchiale	J45-J46	3269
177	Bronchiaectasia	J47	15
179	Druge bolesti sistema za disanje	J22,J66-J99	1580

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
ODRASLOG STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 4

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	9038
180	Caries dentium	K02	76
181	Druge bolesti zuba i potpornih struktura	K00-K01,K03-K08	474
182	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica	K09-K14	230
183	Ulcus ventriculi et ulcus duodeni	K25-K27	154
184	Gastritis et duodenitis	K29	1437
185	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva	K20-K23	1996
186	Bolesti slepog creva	K35-K38	125
187	Hernia inguinalis	K40	413
188	Hernia femoralis	K41-K46	192
189	Morbus Crohn et colitis ulcerosa	K50-K51	347
190	Ileus paralyticus et obstructio intestinalis,sine hernia	K56	26
191	Diverticulosis intestini	K57	32
192	Druge bolesti creva i potbušnice	K52-K55,K58-K67	1747
193	Morbus hepatitis alcoholicus	K70	150
194	Druge bolesti jetre	K71-K77	272
195	Cholelithiasis et cholecystitis	K80-K81	652
196	Akutno zapaljenje i druge bolesti gušterače	K85-K86	85
197	Druge bolesti sistema za varenje	K82-K83,K87-K93	630
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	10086
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	4367
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	5719
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	22417
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	1421
201	Degenerativno zapaljenje zglobova	M15-M19	2006
202	Stečeni deformiteti udova	M20-M21	61
203	Druga oboljenja zglobova	M00-M03,M22-M25	1762
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	297
205	Poremećaji vratnog i drugog međupršljenjskog diska	M50-M51	814
206	Druga oboljenja leđa	M40-M49,M53-M54	13095
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	2169
208	Poremećaji strukture i gustine kostiju	M80-M85	643
209	Osteomyelitis	M86	42
210	Druge bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog	M87-M99	107
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	16067
211	Akutni i progresivni bubrežni sindromi	N00,N01	3
212	Druge bolesti glomerula bubrega	N02-N08	78
213	Bolesti kanalića bubrega i međućelijskog tkiva	N10-N16	200
214	Nedovoljna funkcija bubrega	N17-N19	539
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	1252
216	Cystitis	N30	3718
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	5189
218	Hyperplasia prostatae	N40	3164

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
ODRASLOG STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 5

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
219	Morbi prostatae alii	N41-N42	121
220	Hydrocele et spermatocele	N43	28
221	Phymosis et paraphymosis	N47	47
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	313
223	Bolesti dojke	N60-N64	847
224	Salpingitis et oophoritis	N70	39
225	Cervicitis uteri	N72	41
226	Druga zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	50
227	Endometriosis	N80	6
228	Prolapsus genitaliorum femininorum	N81	46
229	Morbi ovarii, tubae uterinae et parametrij non	N83	15
230	Poremećaji menstruacije	N91-N92	87
231	Morbi climacterici	N95	52
232	Sterilitas feminae	N97	35
233	Druga oboljenja polnomokračnog puta	N82,N84-N90,N93-	197
GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	O00-O99	51
234	Abortus spontaneus	O03	4
236	Druge trudnoće sa pobačajem	O00-O02,O05-O08	3
237	Otok,belančevine u mokraći i povišen pritisak u trudnoći, porođaju i porođajnom periodu	O10-O16	1
239	Briga trudnice u vezi pola i amnionske duplje i mogućih problema porođaja	O33-O43,O47,O48	5
242	Druge komplikacije trudnoće i porođaja	O20-O29,O60-O63,O67-O71,O73-O75,O81-O84	32
243	Partus spontaneus simplex	O80	3
244	Komplikacije u babinjama i drugim stanjima koja komplikuju trudnoću i rađanje	O85-O99	3
GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	43
254	Spina bifida	Q05	1
255	Druge urođene anomalije nervnog sistema	Q00-Q04,Q06-Q07	4
256	Urođene anomalije krvotoka	Q20-Q28	11
259	Druge urođene anomalije sistema za varenje	Q38-Q40,Q42-Q45	1
260	Cryptorchismus	Q53	2
262	Deformationes coxae congenitae	Q65	3
263	Deformationes pedis congenitae	Q66	2
265	Druge urođene anomalije	Q10-Q18,Q30-Q34,Q80-	17
266	Hromosomske nenormalnosti	Q90-Q99	2
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	23996
267	Dolor abdominalis et pelvici	R10	3127
268	Febris causae ingotae	R50	6408
269	Senilitas	R54	179
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	14282
GRUPA XIX	POVEDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T8	12905
271	Fractura cranii et ossium faciei	S02	34
272	Prelomi vrata, grudnog koša i karlice	S12,S22,S32,T08	150

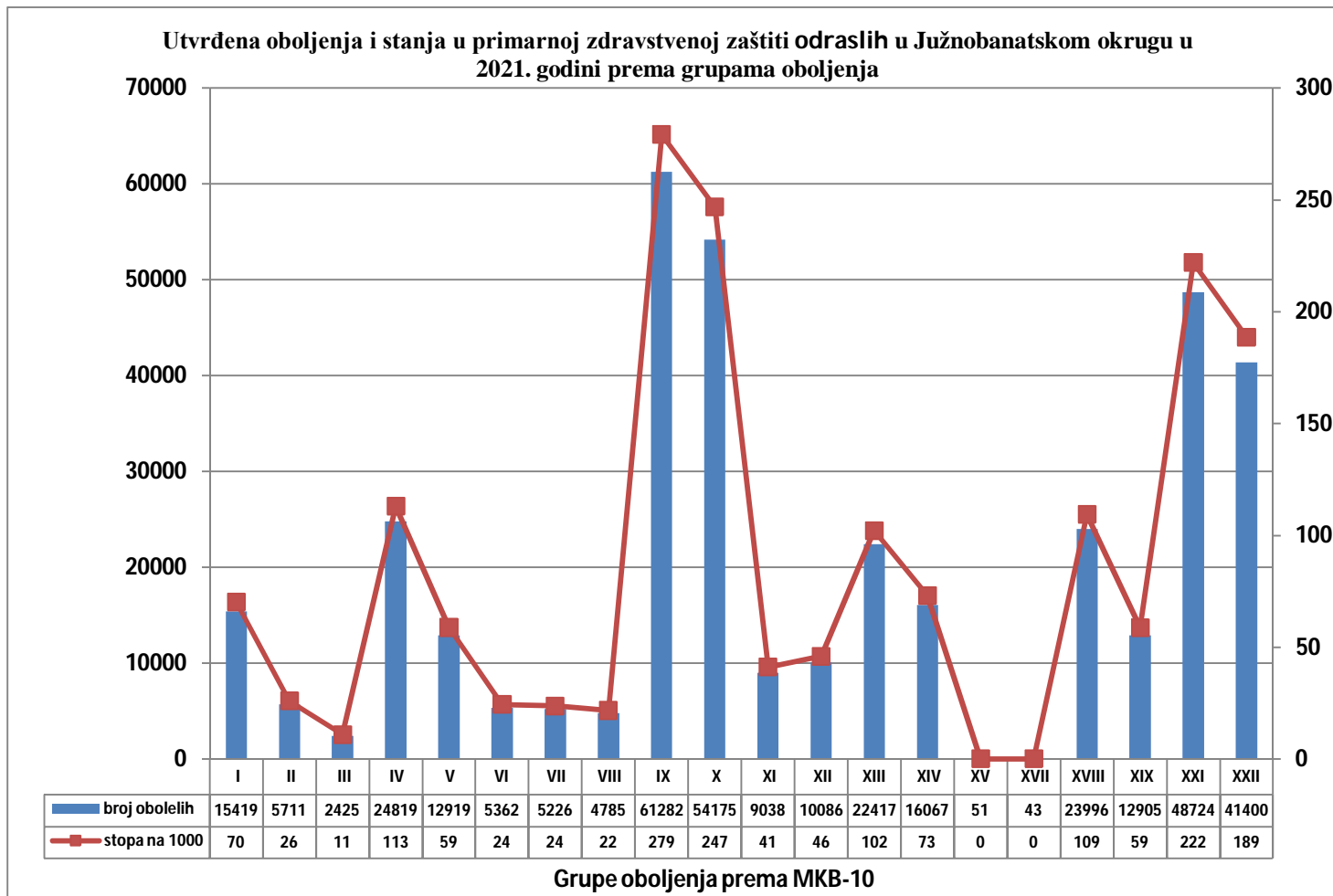

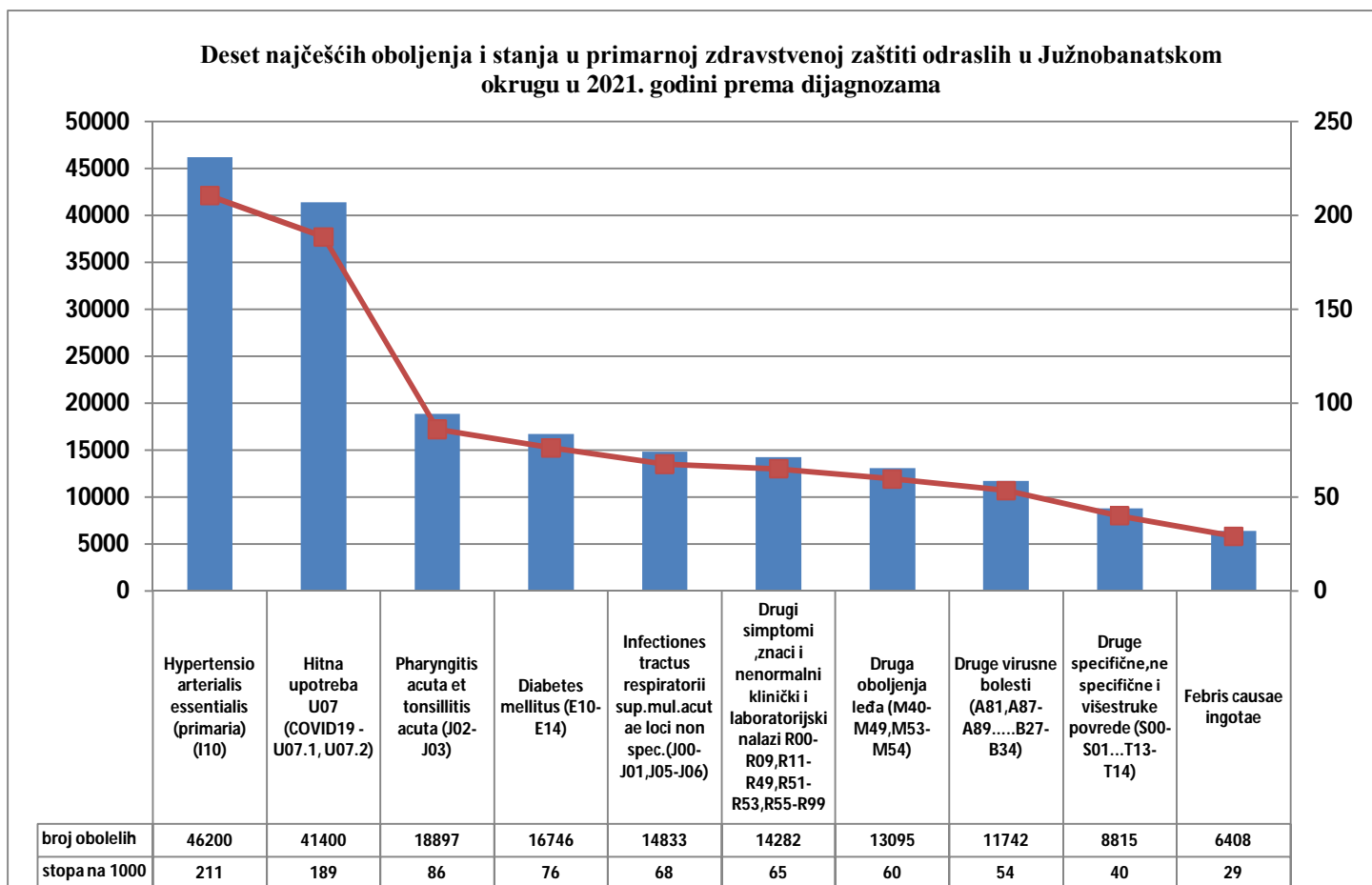
**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
ODRASLOG STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 6

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
273	Fractura femoris	S72	180
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42, S52, S62, S82, S92, T10, T12	910
275	Fracturae regionum corporis multiplicium	T02	5
276	Specifična i višestruka uguanuća, rascepi i utisnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S 73,S83,S93,T03	848
277	Laesio traumatica oculi et orbitae	S05	113
278	Laesio traumatica intracranialis	S06	32
279	Druge povrede unutrašnjih organa	S26-S27,S36-S37	4
280	Udarne povrede i specifične, višestruke povrede sa amputacijom	S07-S08,S17-S18,S28,S38,S47- S48,S57-S58,S67-S68,S77- S78,S87-S88,S97-S98,T04-T05	27
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14- S16,S19-S21,S24-S25,S29- S31,S34-S35,S39-S41,S44- S46,S49-S51,S54-S56,S59- S61,S64-S66,S69-S71,S74- S76,S79-S81,S84-S86,S89- S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06- T07,T09,T11,T13-T14	8815
282	Uticaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	585
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	458
284	Trovanje drogama i biološkim supstancama	T36-T50	31
285	Toksična dejstva supstanci nemedicinskog porekla	T51-T65	13
286	Sindrom lošeg postupanja	T74	1
287	Drugi i nespecifični uticaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	418
288	Neke rane komplikacije povreda i komplikacije hirurškog i medicinskog lečenja neklasifikovane na	T79-T88	71
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih uzroka	T90-T98	210
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	48724
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	15218
291	Nesimptomatska virusna bolest smanjenog	Z21	0
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	27020
295	Živorodena deca prema mestu rođenja	Z38	0
296	Nega i pregled posle porođaja	Z39	0
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdr. zaštite	Z40-Z54	581
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	5761
GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	41400

Grafikon 21.

**Zdravstvena zaštita stanovništva
u službama hitne
medicinske pomoći**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA STANOVNIŠTVA U SLUŽBAMA HITNE MEDICINSKE POMOĆI

Hitnu medicinsku pomoć u domovima zdravlja, na teritoriji Južnobanatskog okruga, pružalo je u 2021. godini 53 doktora medicine, od kojih su 15 specijalisti (28%), dok je 7 doktora medicine na specijalizaciji i 83 medicinskih sestara-tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom. Delatnost hitne medicinske pomoći u domovima zdravlja u Plandištu i Opovu obavljaju stručni timovi u službi opšte medicine, te su njihove usluge prikazane u Izveštaju službe opšte medicine. U proseku 1 tim (1 doktor medicine i 1,6 sestara), pružao je hitnu medicinsku pomoć za 5.142 stanovnika.

U 2021. godini prosečno svaki šesti stanovnik Južnobanatskog okruga je koristio usluge doktora medicine u službama hitne medicinske pomoći, zbog bolesti ili povrede, a svaka usluga doktora medicine bila je praćena sa 1,13 usluga medicinskih sestara (injekciona terapija, previjanje ili neka druga intervencija).

U 2021. godini prosečno kod svakog sedamnaestog stanovnika Južnobanatskog okruga, služba hitne medicinske pomoći je obavila kućnu posetu, zbog bolesti ili povrede, a svaka usluga u kućnoj poseti doktora medicine bila je praćena sa 2,2 usluge medicinskih sestara zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije.

Posmatrajući odnos kućnih poseta i usluga doktora medicine u službama hitne medicinske pomoći u ordinaciji, uočava se da je u 2021. godini, na teritoriji Južnobanatskog okruga, bilo 3 puta više usluga doktora medicine u ordinaciji od kućnih poseta.

ZDRAVSTVENI RADNICI U SLUŽBI HITNE MEDICINSKE POMOĆI PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 40.

OPŠTINE	Medicinski radnici									mesta-punktovi
	Lekari				sa višom spremom		sa srednjom spremom		sa nižom spremom	
	Ukupno	opšte medicine	na specijalizaciji	specijalisti	ukupno	od toga med.sestre-tehničari	ukupno	od toga med.sestre-tehničari		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
UKUPNO	53	31	7	15	3	3	80	80	13	7
ALIBUNAR	3	3					5	5		1
BELA CRKVA	4	3		1			6	6		1
VRŠAC	9	8	1		2	2	13	13	13	1
KOVAČICA	5		1	4			11	11		1
KOVIN	9	5	2	2	1	1	10	10		1
OPOVO	5	3		2			5	5		1
PANČEVO	18	9	3	6			30	30		1

BROJ POSETA U SLUŽBI HITNE MEDICINSKE POMOĆI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 41.

Opština	P O S E T E								
	radi sistematskih pregleda	radi periodičnih pregleda	radi kontrolnih pregleda	patronaže	u ordinaciji kod:			kućne	
					lekara		ostalih med.radnika	lekara	ostalih med.radnika
					ukupno	od toga prve			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
UKUPNO	0	0	0	0	44245	44235	49952	16389	35460
Alibunar					2527	2527	3613	427	495
Bela Crkva					3560	3560	6619	276	276
Vršac					4216	4216	4877	3726	5954
Kovačica					6617	6617	6617	1119	1119
Kovin					9201	9201	9201	1888	1888
Opovo					4046	4046	5981	1506	1506
Pančevo					14078	14068	13044	7447	24222

**Zdravstvena zaščita u službama
polivalentne patronaže**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U SLUŽBAMA POLIVALENTNE PATRONAŽE

U službama polivalentne patronaže, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2021. godini, radilo je 47 polivalentnih patronažnih sestara, koje su raspoređene na 29 punktova, u 8 opština. U 3 zdravstvene ustanove (domovi zdravlja u Pančevu, Vršcu i Alibunaru) postoje razvijene službe polivalentne patronaže, dok se u ostalim domovima zdravlja delatnost polivalentne patronaže organizovano obavlja u službama opšte medicine, ali se podaci o obavljenoj delatnosti u ovoj oblasti dostavljaju na propisanom Izveštaju o radu službe polivalentne patronaže.

Svaka patronažna sestra obezbeđivala je ovaj vid zdravstvene zaštite za 5.799 stanovnika. Prosečan broj godišnjih poseta po sestri iznosio je 849, odnosno oko 4 poseta po sestri dnevno. Ova služba ostvarila je (76%) svoga rada kroz posete porodici, a ostale aktivnosti kroz zdravstveno-vaspitni rad u zajednici (24%).

Prilikom poseta porodici, prioritet je dat osetljivim populacionim grupacijama kao što su: trudnice, babinjare i novorođena deca, odojčad, mala i predškolska deca (od 2 i 4 godine starosti), stari preko 65 godina, izbegla i prognana lica, hendikepirana i invalidna lica, kao i osobe obolele od oboljenja koja su od posebnog socijalno-medicinskog značaja (oboleli od tuberkuloze, šećerne bolesti sa akcentom na insulin zavisne bolesnike itd.). Zdravstveno-vaspitni rad u zajednici, služba polivalentne patronaže je obavljala u okviru realizacije postojećih specifičnih zdravstveno-vaspitnih programa sa standardizovanim zdravstveno-vaspitnim sadržajima. Ovi sadržaji su usklađeni sa zdravstveno-vaspitnim potrebama određenih populacionih grupa ili zajednice.

**ZDRAVSTVENI RADNICI PREMA STRUČNOJ SPREMI I BROJ PUNKTOVA U SLUŽBAMA POLIVALENTNE PATRONAŽE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 42

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI			BROJ PUNKTOVA	OBUHVACENO DOMACINSTVA
		UKUPNO	OD TOGA			
			VIŠA STRUČNA SPREMA	SREDNJA STRUČNA SPREMA		
0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	UKUPNO	47	20	27	29	22972
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	4	1	3	4	965
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	2	1	1	3	2520
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	9	3	6	1	5158
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	5	1	4	1	1689
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	7	3	4	8	3759
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	2	1	1	4	1425
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	16	9	7	7	7098
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	2	1	1	1	358

**BROJ POSETA U SLUŽBAMA POLIVALENTNE PATRONAŽE PREMA KATEGORIJI KORISNIKA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 43.

Redni broj	VRSTA POSETE	SVEGA	DOMOVI ZDRAVLJA U OKRUGU									
			ALIBUNAR	BELA CRKVA	VRŠAC	KOVAČICA	KOVIN	OPOVO	PANČEVO	PLANDIŠTE		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	ŽENE	UKUPNO	13866	173	831	3655	844	1562	388	6047	366	
		TRUDNICE	1248	22	114	348	72	161	106	381	44	
		PORODILJE I BABINJARE	10849	151	557	2209	772	1059	282	5551	268	
		POSLE PREKIDA TRUDNOĆE	0									
		OSTALIM ŽENAMA	1769		160	1098		342		115	54	
2	ODOJČAD	UKUPNO	13063	322	294	2639	1125	1220	463	6626	374	
		PRVE POSETE PREMA STAROSTI ODOJČADI	SVEGA	3837	95	227	762	234	293	172	1920	134
			do 6 dana	1798	21	101	338	155	152	67	914	50
			7-14 dana	230	16		33	2	38	6	123	12
			15-29 dana	55	5		9	1	8	4	26	2
			1-2 meseca	479	11	41	26	5	41	32	271	52
			3-5 meseci	725	18	45	230	32	21	35	329	15
			6-11 meseci	550	24	40	126	39	33	28	257	3
3	DECA	UKUPNO	3282	132	165	450	248	498	160	1553	76	
		PRVE POSETE PREMA STAROSTI DECE	SVEGA	3608	118	175	660	24	335	206	1901	189
			1-2 godine	1745	58	79	365	19	115	106	939	64
			3-5 godina	1391	60	56	247	5	156	100	685	82
			6 i više godina	472		40	48		64		277	43

BROJ POSETA U SLUŽBAMA POLIVALENTNE PATRONAŽE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 44.

Redni broj	OBOLJENJA	SVEGA	DOMOVI ZDRAVLJA U OKRUGU							
			ALIBUNAR	BELA CRKVA	VRŠAC	KOVAČICA	KOVIN	OPOVO	PANČEVO	PLANDIŠTE
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	UKUPNO	9706	862	1221	1313	587	1824	226	2699	974
1	TUBERKULOZA	4							4	
2	DUŠEVNA BOLEST	174	19	12	3		37	21	44	38
3	MALIGNO OBOLJENJE	539	65	20	30	58	171	49	123	23
4	ŠEĆERNA BOLEST	1429	125	330	107	62	419	44	185	157
5	ENDEMSKA NEFROPATIJA	0								
6	MIŠIĆNA DISTROFIJA	53	27			2			24	
7	KARDIOVASKULARNO OBOLJENJE	2337	27	290	498	71	614	96	376	365
8	ALKOHOLIZAM	56	1	20			20			15
9	OSTALO	4762	598	230	658	394	563		1943	376
10	ZBOG SOCIJALNIH PRILIKA	106		85	17			4		
11	ZBOG HIGIJENSKIH PRILIKA	230		226				4		
12	ŠKOLAMA ZBOG HIGIJENSKIH PRILIKA	16		8				8		

Stomatološka Zdravstvena zaštita

STOMATOLOŠKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Stomatološka zdravstvena zaštita se pruža u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u kojima je u 2021. godini, angažovano 54 doktora stomatologije, od kojih je 20 specijalista (37%), dok su 5 doktora stomatologije na specijalizaciji i 25 zubnih tehničara i 63 zubnih asistenata.

Jedan stomatolog obezbeđivao je stomatološku zdravstvenu zaštitu za 5 047 stanovnika Južnobanatskog okruga.

U 2021. godini svaki peti stanovnik Južnobanatskog okruga se obratio doktoru stomatologije zbog dijagnostike i lečenja zuba, sa u proseku 0,4 poseta. Godišnja opterećenost stomatologa iznosi 1 842 poseta, dnevna opterećenost 9 poseta tj. 1 poseta na sat.

U okviru ovih poseta izvršeno je 20 802 stavljanja definitivnog ispuna zuba, odnosno kod svakog 13. stanovnika Južnobanatskog okruga je plombiran 1 zub (u proseku 0,08 plombiranih zuba po jednom stanovniku: kod svakog 6-og deteta predškolskog uzrasta plombiran je 1 zub, kod svakog trećeg školskog deteta i svakog 29-og odraslog).

Ekstrahovano je ukupno 14 257 zuba, odnosno svakom devetnaestom stanovniku je izvađen jedan zub (u proseku 0,05 izvađenih zuba po stanovniku: svakom 15. predškolskom, svakom 8. školskom detetu i svakom 24. odraslom stanovniku).

U okviru standarda stomatološke zaštite izvršeno je 1669 protetskih radova (od pokretnih proteza: 1126 totalnih i 535 parcijalnih proteza, kao i 8 fiksnih proteza), što znači da je svakom 131. stanovniku Južnobanatskog okruga starijem od 18 godina urađen neki od ovih radova.

Za populaciju dece od 7-18 godina urađen je 1031 ortodontski aparat, odnosno svakom 32. detetu.

Najčešći razlog obraćanja doktoru stomatologije su druge bolesti usne duplje i potpornih struktura (58,14%), zatim zubni karijes (37,21%) i druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica (4,64%).

**ZDRAVSTVENI RADNICI PO OPŠTINAMA U SLUŽBI ZA ZAŠTITU I LEČENJE ZUBA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U
2021. GODINI**

Tabela 45.

R.br	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI									MESTA- PUNKTOVI
		STOMATOLOZI				ZUBNI TEHNIČARI		ZUBNI ASISTENTI		RENTGEN TEHNIČARI	
		UKUPNO	ZUBNI LEKARI	ZUBNI LEKARI NA SPECIJALIZACIJI	ZUBNI LEKARI SPECIJALISTI	UKUPNO	OD TOGA VIŠA SPREMA	UKUPNO	OD TOGA SREDNJA SPREMA		
0	1	3	4	5	6	9	10	11	12	13	14
	UKUPNO	54	29	5	20	25	0	63	63	0	52
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	2	2			7					4
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	3	2		1	3		1	1		3
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	9	7		2	2		11	11		9
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	6	4	1	1	2		7	7		7
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	4	1		3	5		5	5		9
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	2	1		1			1	1		2
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	26	10	4	12	6		36	36		16
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	2	2					2	2		2

BROJ POSETA I RAD U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 46.

Redni broj	ZDRAVSTENA USTANOVA	OBLAST/ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	POSETE		BROJ ZAVRŠENIH RADOVA														
			UKUPNO	OD TOGA		PLOMBIRANJE ZUBA		HIRURŠKA INTERVENCIJA		PROTETSKI RADOVI				ORTODONCIJA				LEČENJE MEKIH DELOVA USNE ŠUPLJINE	
				PRVE	SERIJSKE	BEZ LEČENJA	SA LEČENJEM	VAĐENJE ZUBA	OSTALE INTERVENCIJE	POKRETNE PROTEZE		FIKSNE PROTEZE		PRVI PREGLEDI	ORTODONSKE TERAPIJSKE INTERVENCIJE	POKRETNI APARATI	FIKSNI APARATI		
										TOTALNE	PARCIJALNE	KRUNICE	ČI. FIKSNIH PROTEZA						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
UKUPNO	SVEGA		99465	48959	18767	16272	4530	14257	8772	1126	535	51	8	3103	6746	977	54	15068	
	PREDŠKOLSKA DECA		11453	5494	3437	2548	533	1157	788	0	0	0	0	0	0	0	0	1860	
	ŠKOLSKA DECA		48159	23411	12734	8085	2156	4087	1663	0	0	0	0	3101	6745	977	54	6706	
	ODRASLI		39853	20054	2596	5639	1841	9013	6321	1126	535	51	8	2	1	0	0	6502	
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	SVEGA	3428	3113	543	696	6	613	11	119	58	0	0	0	0	0	0	0	163
		PREDŠKOLSKA DECA	158	155	126	17		14											11
		ŠKOLSKA DECA	989	965	417	220	5	92	1										90
		ODRASLI	2281	1993		459	1	507	10	119	58								62
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	SVEGA	3003	824	287	812	250	791	909	63	11	2	0	0	0	0	0	0	348
		PREDŠKOLSKA DECA	674	209	135	223	44	168											93
		ŠKOLSKA DECA	1070	418	143	381	141	205	432										96
		ODRASLI	1259	197	9	208	65	418	477	63	11	2							159

BROJ POSETA I RAD U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 46.-nastavak 1

Redni broj	ZDRAVSTENA USTANOVA	OBLAST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	POSETE		BROJ ZAVRŠENIH RADOVA														
			UKUPNO	OD TOGA		PLOMBIRANJE ZUBA		HIRURŠKA INTERVENCIJA		PROTETSKE RADOVI				ORTODONCIJA			LEČENJE MEKIH DELOVA USNE ŠUPLJINE		
				PRVE	SERIJSKE	BEZ LEČENJA	SA LEČENJEM	VAĐENJE ZUBA	OSTALE INTERVENCIJE	POKRETNE PROTEZE		FIKSNE PROTEZE		PRVI PREGLEDI	ORTODONSKE TERAPIJSKE INTERVENCIJE	POKRETNI APARATI		FIKSNI APARATI	
										TOTALNE	PARČIALNE	KRUNICE	ČL.FIKSNIH PROTEZA						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	SVEGA	10970	4279	2552	1350	377	1827	213	173	69	0	0	111	1487	300	0	544	
		PREDŠKOLSKA DECA	547	326	95	154	151	151	5										8
		ŠKOLSKA DECA	6491	1968	2451	781	165	680	18						109	1486	300		215
		ODRASLI	3932	1985	6	415	61	996	190	173	69				2	1			321
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	SVEGA	10911	3587	669	1075	887	1550	65	168	77	0	0	38	1181	48	0	560	
		PREDŠKOLSKA DECA	627	267	94	30	42	49	3										36
		ŠKOLSKA DECA	5917	1767	575	305	314	235	13						38	1181	48		248
		ODRASLI	4367	1553		740	531	1266	49	168	77								276
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	SVEGA	15732	10999	4629	1035	512	1795	181	274	80	4	0	309	1091	121	0	3585	
		PREDŠKOLSKA DECA	1919	1324	462	88	22	105	9										433
		ŠKOLSKA DECA	7220	5548	4077	457	241	455	74						309	1091	121		2511
		ODRASLI	6593	4127	90	490	249	1235	98	274	80	4							641

BROJ POSETA I RAD U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 46.-nastavak 2

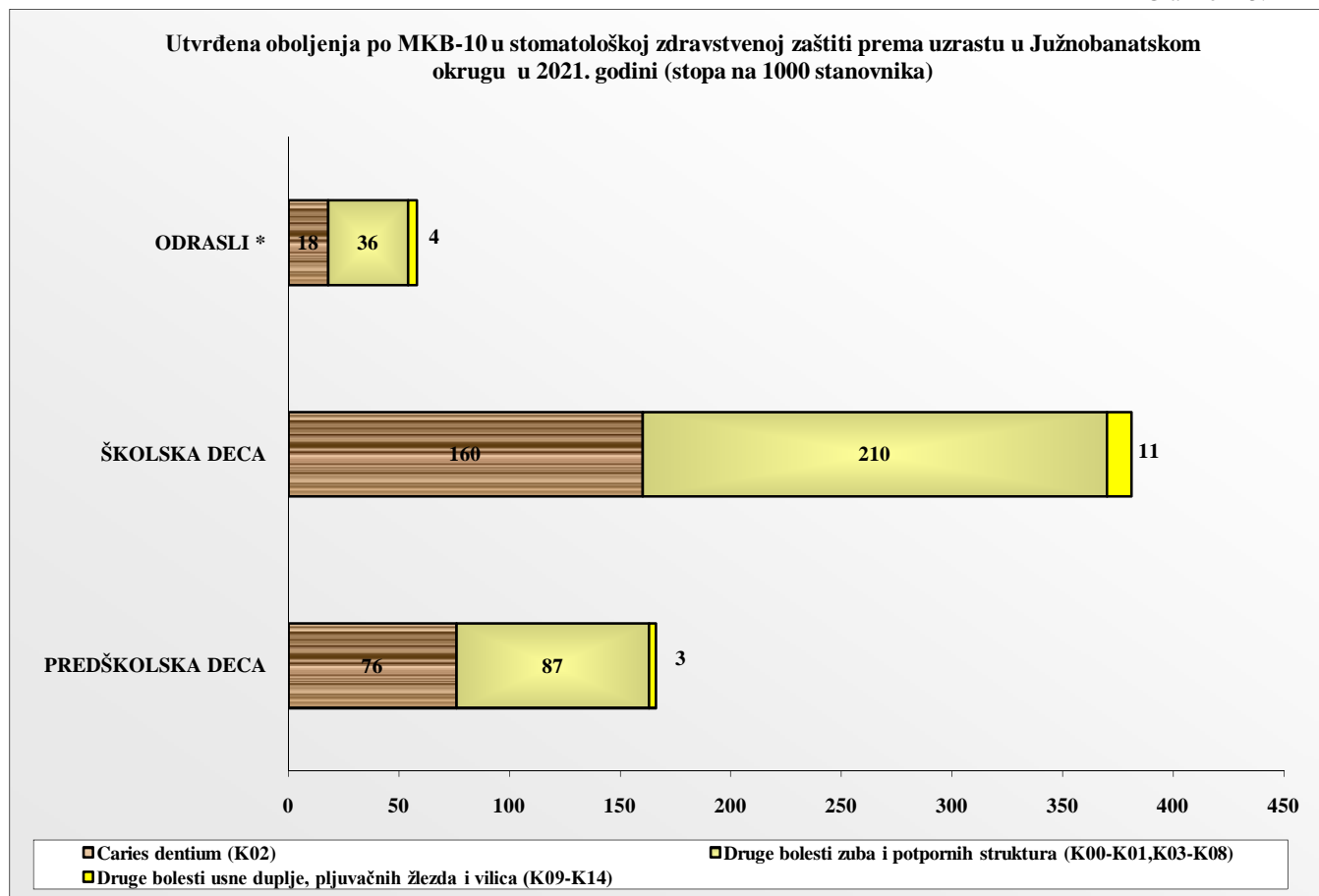
Redn. broj	ZDRAVSTENA USTANOVA	OBLAST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	POSETE		BROJ ZAVRŠENIH RADOVA													
			UKUPNO	OD TOGA		PLOMBIRANJE ZUBA		HIRURŠKA INTERVENCIJA		PROTETSKI RADOVI				ORTODONCIJA				LEČENJE MEKIH DELOVA USNE ŠUPLJINE
				PRVE	SERIJSKE	BEZ LEČENJA	SA LEČENJEM	VAĐENJE ZUBA	OSTALE INTERVENCIJE	POKRETNE PROTEZE		FIKSNE PROTEZE		PRVI PREGLEDI	ORTODONSKE TERAPIJSKE INTERVENCIJE	POKRETNI APARATI	FIKSNI APARATI	
										TOTALNE	PARCIJALNE	KRUNICE	ČL.FIKSNIH PROTEZA					
10	11	12	13	14	15	16	17	18										
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	SVEGA	2120	1349	771	710	305	577	8	41	11	0	0	0	0	0	0	136
		PREDŠKOLSKA DECA	275	185	90	63	19	41										36
		ŠKOLSKA DECA	888	713	175	423	211	172										49
		ODRASLI	957	451	506	224	75	364	8	41	11							51
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	SVEGA	51729	23364	9250	10138	1843	6436	7385	288	229	45	8	2645	2987	508	54	9698
		PREDŠKOLSKA DECA	7081	2878	2369	1941	199	607	771									1239
		ŠKOLSKA DECA	24968	11504	4896	5311	846	2123	1125					2645	2987	508	54	3490
		ODRASLI	19680	8982	1985	2886	798	3706	5489	288	229	45	8					4969
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	SVEGA	1572	1444	66	456	350	668	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34
		PREDŠKOLSKA DECA	172	150	66	32	56	22										4
		ŠKOLSKA DECA	616	528		207	233	125										7
		ODRASLI	784	766		217	61	521										23

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA-STANJA U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 47.

R.br.	OBOLJENJA - STANJA	UKUPNO	OD TOGA PREMA UZRASTU		
			PREDŠKOLSKA DECA	ŠKOLSKA DECA	ODRASLI
0	1	2	3	4	5
	UKUPNO	28029	2835	12591	12603
1	Caries dentium (K02)	10431	1295	5279	3857
2	Druge bolesti zuba i potpornih struktura (K00-K01,K03-K08)	16297	1484	6945	7868
3	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica (K09-K14)	1301	56	367	878

Grafikon 23.

* Odrasli pacijenti ostvaruju stomatološku zdravstvenu zaštitu u skladu sa pravima iz obaveznog osiguranja u znatno manjem obimu od dece

**Zdravstveno
vaspitihi rad**

ZDRAVSTVENO VASPITNI RAD

Programski zdravstveno-vaspitni rad u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2021. godini realizovali su doktori medicine, doktori stomatologije, medicinske sestre-tehničari, polivalentne patronažne sestre i zdravstveni saradnici.

Zdravstveno-vaspitni rad sprovodio se u svim službama domova zdravlja i Zavodu za javno zdravlje, a pre svega u službama za zdravstvenu zaštitu male i predškolske dece, školske dece i omladine, žena, odraslih, radno aktivnog stanovništva, stomatološkim službama (posebno u preventivnoj i dečijoj stomatologiji), polivalentnim patronažnim službama, dispanzerima za mentalno zdravlje i dr.

Najčešće je korišćen individualni metod rada kroz planirani razgovor u ordinacijama doktora medicine i u savetovalištima.

U okviru grupnih metoda rada u užem smislu (rad u velikoj i maloj grupi), posebna pažnja je posvećena pitanjima higijensko-dijetetskog režima, planiranja porodice, ranog otkrivanja raka, hroničnim nezaraznim oboljenjima, zaraznim bolestima, AIDS-u itd.

U okviru predavanja dominirali su sadržaji o ishrani, higijeni, vakcinacijama, zdravim stilovima života, bolestima zavisnosti (alkoholizam, narkomanija, pušenje).

Od zdravstveno-vaspitnih sredstava korišćeni su: agitke, plakati, crteži. Organizovani prikaz izložbi kao metod rada, najviše je korišćen u osnovnim školama. Mas-mediji su korišćeni u većim opštinama (Pančevo, Vršac, Kovin, Kovačica, Bela Crkva).

ZDRAVSTVENO-VASPITNI RAD OSTVAREN U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 48.

R.br.	VRSTA POSETE	SVEGA	DOMOVI ZDRAVLJA U OKRUGU							
			ALIBUNAR	BELA CRKVA	VRŠAC	KOVAČICA	KOVIN	OPOVO	PANČEVO	PLANDIŠTE
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	UKUPNO	457	50	14	100	89	72	18	94	20
med.radnici	doktori medicine	161	17	6	35	28	25	8	34	8
	viša stručna sprema	41	2	1	6	7	5	1	17	2
	srednja stručna sprema	255	31	7	59	54	42	9	43	10
1	UKUPNO	1586	0	198	229	150	227	77	652	53
	O VAKCINACIJAMA	589		60	100	92	56	21	226	34
	O ISHRANI	314		10	32	18	48	16	185	5
	O HIGIJENI	418		25	52	18	60	16	241	6
	OSTALO	265		103	45	22	63	24		8
2	UKUPNO	4317	48	308	107	961	268	1336	1258	31
	KONSULTACIJE	230		8	21	88		23	77	13
	PLANIRANJE PORODICE	282	1	6	19	1		160	94	1
	HIGIJENSKO DIJETETSKI REŽIM	1477	5	10	27	140	145	316	828	6
	RANO OTKRIVANJE RAKA	770	6	4	32	140	10	316	259	3
	OSTALO	1558	36	280	8	592	113	521		8
3	UKUPNO	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	PRVA POMOĆ	0								
	SPREMANJE HRANE	0								
	DEMONSTRACIONE KUHINJE ZA ODOJČAD	0								
	NEGA ODOJČADI I MALE DECE	0								
	OSTALI	0								

**Dermatovenerološka
Zdravstvena zaštita**

DERMATOVENEROLOŠKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Dermatovenerološku zdravstvenu zaštitu stanovnicima Južnobanatskog okruga, obezbeđivale su 3 zdravstvene ustanove (dve opšte bolnice i jedan dom zdravlja). Na pružanju ovog vida zdravstvene zaštite na primarnom nivou angažovani su u DZ Kovin 1 doktor medicine-specijalista dermatovenerologije i 1 medicinska sestra-tehničar srednje stručne spreme.

U dermatovenerološkoj službi Doma zdravlja Kovin nije bilo poseta, jer je specijalista dermatovenerologije bio tokom čitave godine angažovan u Kovid ambulanti .

**ZDRAVSTVENI RADNICI U DERMATOVENEROLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021.
GODINI**

Tabela 49.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI									NEMEDICINSKI RADNICI			MESTA-PUNKTOVI	
		LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA			NIZA STRUČNA SPREMA	UKUPNO	SOCIJALNI RADNICI		OSTALI
		SVEGA	OD TOGA			SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI						
			OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJI	SPECIJALISTI										
0.	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	UKUPNO	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	
1	DOM ZDRAVLJA KOVIN	1			1			1	1					1	

Antituberkulozna zdravstvena zaštita

ANTITUBERKULOZNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Antituberkulozna zdravstvena zaštita stanovnika Južnobanatskog okruga organizovana je u okviru rada antituberkuloznih službi u jednom domu zdravlja i u Dispanzeru za plućne bolesti sa dnevnom bolnicom koji pripada Specijalnoj bolnici za plućne bolesti "Dr Budislav Babić" u Beloj Crkvi.

Antituberkuloznu zdravstvenu zaštitu obezbeđivalo je 2 doktora medicine specijalista pneumoftiziologije i 3 medicinskih sestara-tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom.

Tokom 2021. godine obavljeno je 2333 poseta kod doktora medicine u ordinaciji. Svaka poseta doktoru medicine praćena je sa 1,4 laboratorijske usluge, a na jednu posetu korišćena je 0,3 usluga rendgen dijagnostike. Godišnja opterećenost lekara iznosi 1167 poseta, dnevna opterećenost 6 poseta i 0,8 poseta na sat.

U 2021. godini registrovano je jedno lice sa aktivnom tuberkulozom.

**ZDRAVSTVENI RADNICI PREMA STRUČNOJ SPREMI U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 50.

Opština	Medicinski radnici									Mesto-punktovi
	ukupno	Iekari			sa višom spremom		sa srednjom spremom		sa nižom spremom	
		opšte medicine	na specijalizaciji	specijalisti	ukupno	od toga medic.sestre tehničari	ukupno	od toga medic.sestre tehničari		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
UKUPNO	2	0	0	2	1	1	2	2	0	2
Alibunar	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1
Bela Crkva	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1

**BROJ POSETA U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 51.

1	POSETE U ORDINACIJI		DIJAGNOSTIČKE USLUGE										
	KOD LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	UKUPNO RENDGEN DIJAGNOSTIKA	OD TOGA				UKUPNO LABORATORIJA	OD TOGA				
				RADIO SKOPSKI PREGLEDI	RADIOGRAFIJA		RADIO FOTOGRAF. RUTINSKI PREGLED		BK DIREKTN. MIKROSKOPIJA	BK KULTURA	BK REZISTENCIJA	TUBERKULINSKI TEST	OSTALE LABORATORISKE USLUGE
					STANDARDNA	TOMOGRAFIJA							
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Ukupno	2333	0	746	0	746	0	0	3211	21	21	0	0	3169
Južnobanatski okrug	2333	0	746	0	746	0	0	3211	21	21	0	0	3169

**KRETANJE BOLESNIKA SA AKTIVNOM TUBERKULOZOM REGISTOVANIH U ANTITUBERKULOZNOJ
ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 52.

Evidencija obolelih lica		Ukupno	TBC respiratornog		TBC ekstrarespiratornog sistema					
			svoga	od toga BK pozitiv.	svoga	meningitis	urogenitalna	limfoglandularna	OAT	ostali oblici
			1	2	3	4	5	6	7	8
Stanje 31. decembra prethodne godine		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Upisani u toku godine	Ukupno	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	Novootkriveni	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	Recidivi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Doseljeni	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ispisani u toku godine	Ukupno	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Prešli u inaktivni oblik	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Odseljeni	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Umrli	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Izgubljeni iz evidencije	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. decembra tekuće godine		1	1	0	0	0	0	0	0	0
Negativizirani				0	0					

Ukupan broj hroničara (stanje 31. decembra tekuće godine)

BROJ NOVOOTKRIVENIH LICA OD AKTIVNE TUBERKULOZE REGISTROVANIH U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PREMA DOBNIM GRUPAMA I POLU U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 53.

STAROST	U k u p n o		TBC respiratornog sistema		TBC ekstrarespiratornog sistema	
	muški	ženski	muški	ženski	muški	ženski
	1	2	3	4	5	6
Ukupno	0	1	0	1	0	0
0 godina						
.1-4						
.5-9						
.10-14						
.15-19						
.20-24						
.25-29						
.30-34						
.35-39						
.40-44						
.45-49						
.50-54						
.55-59						
.60-64						
.65-69		1		1		
70 i više						
Nepoznato						

**BROJ NOVOOTKRIVENIH LICA OD AKTIVNE TUBERKULOZE REGISTROVANIH U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE
ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PREMA DOBNIM GRUPAMA I POLU U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 54.

Redni broj	STAROST	UKUPNO TBC		TBC RESPIRATORNOG SISTEMA								TUBERKULOZA EKSTRARESPIRATORNOG SISTEMA											
		muški	ženski	SVEGA		MINIMALNA		SREDNJE PROŠIRENA		VEOMA PROŠIRENA		SVEGA		MENINGITIS		UROGENITALNE		LIMFOGLANDULARNA		OAT		OSTALI OBLICI	
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
	UKUPNO	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0-4 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	5-9 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	10-14 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	15-19 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	20-24 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	25-29 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	30-34 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	35-39 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	40-44 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	45-49 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	50-54 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	55-59 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	60-64 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	65-69 godina	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	70 i više godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Zdravstvena zaštita u službama
za fizikalnu medicinu i
rehabilitaciju**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U SLUŽBAMA ZA FIZIKALNU MEDICINU I REHABILITACIJU

Fizikalna medicina i rehabilitacija je na teritoriji Južnobanatskog okruga, organizovana u okviru 3 doma zdravlja i 1 opštoj bolnici. Na ovim poslovima u 2021. godini je angažovano 8 doktora medicine od toga je 88% specijalista i 37 medicinskih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom.

Jedan tim zdravstvenih radnika (1 doktor medicine i 4 fizioterapeuta) obezbeđuje ovaj vid zaštite za oko 34 070 stanovnika. U toku godine bilo je ukupno 14 322 posete, od toga 7 345 prvih poseta i 156 804 poseta kod ostalih medicinskih radnika. Godišnja prosečna opterećenost lekara iznosi 1790 poseta, dnevna opterećenost 8,5 poseta i prosečno oko 1 poseta na sat.

Tokom 2021. godine svaki 37. stanovnik Južnobanatskog okruga je prosečno jednom posetio doktora medicine radi prvog pregleda i jednom radi kontrole.

Od ukupnog broja evidentiranih lica sa završenim lečenjem 58% je osposobljeno za ranija zanimanja.

U lečenju pacijenata najčešće je primenjivana kineziterapija i fizioterapija.

ZDRAVSTVENI RADNICI I MESTA U SLUŽBI REHABILITACIJE NA TERITORIJI JUŽNOBANATSKOG OKRUGA U 2021. GOD

Tabela 55.

R.br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI								sa nižom spremom	Nemedicinski radnici				
		LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA			ukupno	psiholozi	socijalni radnici	ostali	Mesto-punktovi
		ukupno	OD TOGA			ukupno	OD TOGA MEDICIN SKE SESTRE TEHNIČA RI	ukupno	OD TOGA MEDICIN SKE SESTRE TEHNIČA RI						
Opšte medicine	Na specijalizaciji		Specijalisti												
0	0	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
UKUPNO		8	0	1	7	30	3	7	3	0	2	0	0	2	5
1	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	1			1	2		2							1
2	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	1			1	3	3								2
3	DOM ZDRAVLJA KOVIN	1			1	2		3	1						1
4	OPŠTA BOLNICA PANČEVO	5		1	4	23		2	2		2			2	1

BROJ POSETA U SLUŽBI FIZIKALNE MEDICINE I REHABILITACIJE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 56.

Opština	P O S E T E			
	u ordinaciji kod:			ostali med.radnici
	lekara		kod ostalih med.radnika	
	ukupno	od toga prve		
0	1	2	3	4
UKUPNO	14322	7345	156804	
DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	3613	1303	45744	
DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	1819	1126	27563	
DOM ZDRAVLJA KOVIN	2906	1437	44836	
OPŠTA BOLNICA PANČEVO	5984	3479	38661	

BROJ LEČENIH LICA I ISHOD LEČENJA U SLUŽBI FIZIKALNE MEDICINE I REHABILITACIJE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 57.

Opština	primljeno na ambulantno lečenje		STANJE PRI UPISU										
	medicinska rehabilitacija	profesionalna rehabilitacija	broj lica sa završenim lečenjem	osposobljeno za ranije zanimanje		predloženo za prekvalifikaciju		osposobljeno za svakodnevne aktivnosti		stanje nepromenjeno		napustilo lečenje	
				ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.
UKUPNO	6077	0	5507	3213	42	17	0	4606	55	428	15	62	14
DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	1330		1180	1090				980		10			
DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	895		870	253				228		389		25	
DOM ZDRAVLJA KOVIN	1622		1557	9				1548					
OPŠTA BOLNICA PANČEVO	2230		1900	1861	42	17		1850	55	29	15	37	14

**BROJ POSETA, LEČENIH LICA I KAPACITET U SLUŽBI FIZIKALNE MEDICINE I
REHABILITACIJE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 58.

Opština		Mesta za rehabilitaciju	Lica na rehabilitaciji	Posete
UKUPNO		394	3561	81984
BELA CRKVA	kineziterapija	74	1056	23329
KOVAČICA		20	393	12050
KOVIN		130	914	17259
OPŠTA BOLNICA PANČEVO		170	1198	29346
UKUPNO		373	3828	74820
BELA CRKVA	fizioterapija	83	1044	22415
KOVAČICA		60	477	15513
KOVIN		70	1275	27577
OPŠTA BOLNICA PANČEVO		160	1032	9315
UKUPNO		0	0	0
BELA CRKVA	terapija radom			
KOVAČICA				
KOVIN				
OPŠTA BOLNICA PANČEVO				
UKUPNO		0	0	0
BELA CRKVA	hidroterapija			
KOVAČICA				
KOVIN				
OPŠTA BOLNICA PANČEVO				
UKUPNO		0	0	0
BELA CRKVA	psihoterapija			
KOVAČICA				
KOVIN				
OPŠTA BOLNICA PANČEVO				

**Specijalističko
konsultativna
zdravstvena zaštita**

SPECIJALISTIČKO KONSULTATIVNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

U Južnobanatskom okrugu, specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita je organizovana na svim nivoima zdravstvene zaštite. U domovima zdravlja su to službe u kojima se obavlja delatnost iz različitih specijalističkih grana medicine.

Pri opštim bolnicama se nalaze razvijene specijalističko-konsultativne službe sa širokim spektrom specijalističkih i uže specijalističkih grana medicine, a u domovima zdravlja se nalaze specijalističke ambulante.

Prema vrstama specijalnih bolnica, u njihovim specijalističko-konsultativnim službama rade specijalisti odgovarajuće specijalnosti. Specijalna bolnica za plućne bolesti "Dr Budislav Babić" u Beloj Crkvi pored specijalističko-konsultativne obavlja i specijalističku delatnost u oblasti antituberkulozne zdravstvene zaštite za stanovništvo ove opštine.

U specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti je bilo angažovano 68 doktora medicine (84% su specijalisti) i 215 zdravstvenih radnika sa višom odnosno srednjom stručnom spremom.

Ukupno je ostvareno 429.728 poseta kod doktora medicine. Oko 74% svih poseta se odnosi na užu specijalističko-konsultativnu delatnost, a 26% na posete u okviru urgentne prijemne službe, radiološke i ultrazvučne dijagnostike. Svakom stanovniku Južnobanatskog okruga, u 2021. godini, prema izveštajnim podacima, u proseku je 1,6 puta pružena specijalističko-konsultativna zaštita.

ZDRAVSTVENI RADNICI PO GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 59.

Redni broj	Grana specijalističke delatnosti	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI								
			LEKARI			VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA		NIŽA STRUČNA SPREMA	
			SVEGA	OD TOGA			SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	SVEGA		OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI
				OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJI	SPECIJALISTI					
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	UKUPNO	283	68	6	5	57	62	29	153	149	0
1	INTERNA MEDICINA	16	7		2	5	3	2	6	6	
2	KARDIOLOGIJA	3	1			1			2	2	
3	ANESTEZIOLOGIJA	2	1			1			1	1	
4	RO I ULTRAZVUK	54	19		1	18	28	8	7	7	
5	HIRURGIJA	3	1			1			2	2	
6	ORTOPEDIJA	5	1			1	1	1	3	3	
7	OFTAMOLOGIJA	5	3			3			2	2	
8	UROLOGIJA	2	1			1			1	1	
9	GASTROENTEROLOGIJA	3	1			1			2	2	
10	DERMATOVENEROLOGIJA	14	6		1	5	2	2	6	6	
11	ORL	2	1			1			1	1	
12	INFEKTIVNO	2	1			1			1	1	

ZDRAVSTVENI RADNICI PO GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 59.-nastavak 1.

Redni broj	Grana specijalističke delatnosti	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI								
			LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA		NIŽA STRUČNA SPREMA
			SVEGA	OD TOGA			SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	
				OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJAMA I	SPECIJALISTI					
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
13	URGENTNA MEDICINA	42	8	5		3	2	2	32	32	
14	SAVETOVALIŠTE ZA MENTALNO ZDRAVLJE	9	4		1	3	2	1	3	3	
15	NEFROLOGIJA	2	1			1			1	1	
15	ONKOLOGIJA	7	2			2	1	1	4	4	
16	SPEC.KONSULTATIVNA	75	4			4	10	10	61	61	
17	FIZIKALNA MEDICINA	12	1			1	10		1		
18	SL. ZA SNABDEVANJE KRVLJU.	25	5	1		4	3	2	17	14	

BROJ LEKARA I POSETA LEKARU PO OPŠTINAMA I GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 60.

Redni broj	GRANA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI	UKUPNO		DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR		DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA		OPŠTA BOLNICA VRŠAC		DOM ZDRAVLJA KOVAČICA		DOM ZDRAVLJA KOVIN		DOM ZDRAVLJA OPOVO		DOM ZDRAVLJA PANČEVO		OPŠTA BOLNICA PANČEVO		DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	
		LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
UKUPNO		68	429728	1	1103	2	11297	18	89725	2	10907	6	29125	1	9311	3	31361	35	243022	0	0
1	INTERNA MEDICINA	6	55299			1	4382	2	14913	1	584	2	9100						26320		
2	GASTROENTEROLOGIJA	1	860					1	860												
3	KARDIOLOGIJA	1	2508					1	2508												
4	INFЕКТОLOGIJA	1	12625					1	5367										7258		
5	ONKOLOGIJA	2	22083					2	6801										15282		
6	ORL	1	20434					1	5996										14438		
7	OFTALMOLOGIJA	3	33543					2	7506			1	4185						23362		
8	ANESTEZIOLOGIJA	1	1854					1	191										1663		
9	HIRURGIJA	1	32051					1	13678										18373		
10	PEDIJARIJA	0	17461						2119										9955		
11	UROLOGIJA	1	18796					1	5851										12945		
12	REHABILITACIJA	1	5762					1	5762												

BROJ LEKARA I POSETA LEKARU PO OPŠTINAMA I GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Tabela 60.-nastavak 1.

Redni broj	GRANA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI	UKUPNO		DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR		DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA		OPŠTA BOLNICA VRŠAC		DOM ZDRAVLJA KOVAČICA		DOM ZDRAVLJA KOVIN		DOM ZDRAVLJA OPOVO		DOM ZDRAVLJA PANČEVO		OPŠTA BOLNICA PANČEVO		DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE		
		LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
UKUPNO																						
13	GINEKOLOGIJA	0	11578						3608										7970			
14	PSIHIJARIJA	0	7538																7538			
15	ULTRAZVUK	0	12344		1103		714				2302		2248		5033		944					
16	RADIOLOGIJA	20	58555	1		1	6201			1	8021	2	9139	1	4278	3	30417	11	499			
17	SAVETVALIŠTE ZA MENTALNO ZDRAVLJE	4	4453									1	4453						3			
18	URGENTNA MEDICINA	8	42451																8	42451		
19	ORTOPEDIJA	1	25154					1	8306											16848		
20	DERMATOVENEROLOGIJA	6	20492					2	4288										4	16204		
21	PNEUMOFTIZIOLOGIJA	0	5704																	5704		
22	SPECIJALISTIČKO KONSULTATIVNA SLUŽBA	4	0																4			
23	NEUROLOGIJA	0	4425																	4425		
24	NEFROLOGIJA	1	1971					1	1971													
25	SLUŽBA ZA SNABDEVANJE KRVlju	5	11787																5	11787		

Stacionarna zdravstvena zaštita

STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

U dve opšte bolnice iz Pančeva i Vršca, kapaciteta od 950 standardnih bolničkih postelja, ukupno je lečeno 21670 lica sa prosečno 7 dana boravka po epizodi. Stopa hospitalizacije u ovim bolnicama, odnosno obim njihovog korišćenja u 2021. godini iznosi 80 hospitalizovanih na 1000 stanovnika.

Prosečna zauzetost posteljnog fonda u opštim bolnicama je 46%, odnosno 166 dana u godini. Propusna moć bolničkih postelja u toku 2021. godine bila je 23 epizode lečenja po bolničkoj postelji. U pogledu kadrovske obezbeđenosti, po jednom lekaru bilo je 3,9 postelja, a po jednoj sestri 1,4 postelja, broj bolnički lečenih bolesnika po lekaru u 2021. godini bio je 89, dok je odnos lekara i sestara bio 1 prema 3.

U opštim bolnicama, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u odnosu na prethodnu godinu broj bolnički lečenih lica je veći za 10%, a broj dana hospitalizacije je veći za 18%. Lečenje je završeno smrtnim ishodom kod 9% hospitalizovanih lica.

Analizirajući bolnički morbiditet, na osnovu individualnih izveštaja koje dostavljaju stacionarne zdravstvene ustanove, može se zaključiti, da je u Opštoj bolnici Vršac najveći broj pacijenata lečen od novih bolesti neizvesne etiologije (Covid 19), na drugom mestu su bolesti mokraćno polnog sistema, zatim slede bolesti sistema za varenje, na četvrtom mestu su bolesti sistema krvotoka, a na petom mestu su bolesti iz grupe povreda, trovanja i posledica delovanja spoljnih faktora.

U Opštoj bolnici Pančevo najveći broj pacijenata lečen je od novih bolesti neizvesne etiologije (Covid 19), zatim slede bolesti mokraćno polnog sistema, na trećem mestu su tumori, na četvrtom su bolesti krvotoka, a na petom mestu se nalaze bolesti sistema za varenje.

Kao pokazatelj kvaliteta rada bolnica izračunava se bolnički mortalitet koji u 2021. godini iznosi 9% za Opštu bolnicu Pančevo i 10% za Opštu bolnicu Vršac.

U tri Specijalne bolnice (Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti “Dr Slavoljub Bakalović” iz Vršca, Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti “Kovin” iz Kovina i Specijalna bolnica za plućne bolesti “Dr Budislav Babić“ iz Bele Crkve), kapaciteta od 2100 bolničkih postelja, ostvareno je 3743 epizoda bolničkog lečenja sa prosečno 116 dana boravka po epizodi.

Prosečna zauzetost postelnog fonda u specijalnim bolnicama bila je 56% odnosno 206 dana u godini. U pogledu kadrovske obezbedjenosti, po jednom doktoru medicine bilo je 18 kreveta, a po jednoj sestri 4 kreveta.

Broj lečenih pacijenata po jednom doktoru u 2021. godini iznosio je 32. U 2021. godini po jednoj bolničkoj postelji bilo je 1,8 lečenih pacijenta.

U Specijalnoj bolnici za psihijatrijske bolesti “Dr Slavoljub Bakalović” Vršac lečenje se završilo smrtnim ishodom u 16% slučajeva. U Specijalnoj bolnici za psihijatrijske bolesti “Kovin” lečenje je završeno smrtnim ishodom u 9% slučajeva, a u Specijalnoj bolnici za plućne bolesti „Dr Budislav Babić” lečenje je završeno smrtnim ishodom u 16% slučajeva.

ZDRAVSTVENI RADNICI U STACIONARIMA NA TERITORJI JUŽNOBANATSKOG OKRUGA U 2021. GOD

Tabela 61.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI											sa nižom spremom	NEMEDICINSKI RADNICI			
			LEKARI				Farmaceuti	Stomatolozi	Ostali	VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA			ukupno	psiholozi	Socijalni radnici	ostali
			SVEGA	Opšte medicine	Na specijalizaciji	Specijalisti				UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI					
0	0	1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	UKUPNO	1569	360	20	95	245	5	0	1	157	133	1052	992	8	30	14	9	8
1	SBPB Bela Crkva	78	14	3	3	8	1			13	13	51	51			1		
2	Opšta bolnica Vršac	289	67	2	17	48				21	21	201	201					
3	SBPB Vršac	298	58	4	14	40	1			37	26	203	198	8	15	5	4	6
4	SBPB Kovin	272	44	4	14	26	1		1	35	26	193	187		15	8	5	2
6	Opšta bolnica Pančevo	632	177	7	47	123	2			51	47	404	355					

**POSTELJE, DANI LEČENJA I KRETANJE LEČENIH BOLESNIKA U OPŠTIM I SPECIJALNIM BOLNICAMA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI**

Tabela 62.

Opština	Postelja	dani lečenja ispisanih bolesnika	stanje u prethodnom izveštajnom periodu	kretanje lečenih bolesnika					stanje na kraju izveštajnog perioda
				upisano u toku tromesečja		ispisano u toku tromesečja			
				ukupno	od toga iz drugih odeljenja	ukupno	od toga		
		umrlo	premešteno na druga odeljenja						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
UKUPNO	3050	591140	2559	25502	5700	25413	2512	5398	2578
SBPB Bela Crkva	200	14457	1048	802	0	751	124	0	1099
Opšta bolnica Vršac	290	38179	132	5034	2339	5040	523	2332	56
SBPB Vršac	900	225603	591	1946	691	1838	300	695	699
SBPB Kovin	1000	193205	516	1126	1237	1154	106	1237	488
Opšta bolnica Pančevo	660	119696	272	16594	1433	16630	1459	1134	236

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U VRŠCU U 2021. GODINI

Tabela 63.

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja	DANI
	1		2	3
UKUPNO			5089	35138
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	195	1562
2	GRUPA II	TUMORI	254	1734
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	54	335
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	50	425
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	4	7
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	9	35
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	37	51
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	6	45
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	385	3103
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	269	1808
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	487	3238

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U VRŠCU U 2021. GODINI

Tabela 63.-nastavak 1

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja	DANI
	1		2	3
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	79	429
13	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	72	736
14	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	519	2210
15	GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	663	2530
16	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	2	4
17	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	2	3
18	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	199	1326
19	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	346	3169
20	GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	431	1504
21	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	1026	10884

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U PANČEVU U 2021. GODINI

Tabela 64.

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja	DANI
	1		2	3
UKUPNO			17690	106124
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	313	1961
2	GRUPA II	TUMORI	1570	6694
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	412	2569
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	219	2160
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	8	90
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	115	989
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	782	1593
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	35	312
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	1522	13447
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	579	32163
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	1351	8422

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U PANČEVU U 2021. GODINI

Tabela 64.-nastavak 1

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja	DANI
	1		2	3
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	399	1697
13	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	244	1429
14	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	1944	6335
15	GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	2096	6511
16	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	68	463
17	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HRAMOSOMSKE NENORMALNOSTI	14	111
18	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	824	5877
19	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	541	3182
20	GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	1784	3288
21	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	2870	6831

**BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA PLUĆNE BOLESTI
U BELOJ CRKVI U 2021. GODINI**

Tabela 65.

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja	DANI
	1		2	3
	UKUPNO		712	12998
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	23	1681
2	GRUPA II	TUMORI	16	718
3	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	1	15
4	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	387	6500
5	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	21	419
6	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	1	37
7	GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	2	41
8	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	261	3587

**BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA PSIHIJATRIJSKE BOLESTI
U VRŠCU U 2021. GODINI**

Tabela 66.

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja 2	DANI 3
	UKUPNO		1028	308570
1	GRUPA II	TUMORI	33	1586
2	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	1	7
2	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	583	290001
3	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	109	3885
4	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	3	53
5	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	11	122
6	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	236	12126
7	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	1	8
8	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	21	366
9	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	12	72
10	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	13	134
11	GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDR. SLUŽBOM	2	9

**BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA PSIHIJATRIJSKE BOLESTI
U KOVINU U 2021. GODINI**

Tabela 67.

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja	DANI
	1		2	3
UKUPNO			1067	371805
1	GRUPA II	TUMORI	2	63
2	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	5	1854
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	37	13231
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	780	278484
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	31	7525
6	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	1	89
7	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	112	35912
8	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	48	20772
9	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	13	5481
10	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	4	1857
11	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	5	2275
12	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	20	4138
13	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	5	67
14	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	4	57

**pobačaji
u zdravstvenim ustanovama**

Svaka trudnoća koja se ne završi porođajem, smatra se prekidom trudnoće. U skladu sa zakonom zdravstvena ustanova u kojoj se vrši prekid trudnoće dužna je da vodi evidenciju i medicinsku dokumentaciju o izvršenim prekidima trudnoće i da propisane izveštaje dostavlja nadležnom zavodu za javno zdravlje.

Prema važećim zakonskim propisima, žena može legalno da izvrši prekid trudnoće bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja ne traje duže od deset nedelja (Član 6. Zakona o postupku prekida trudnoće u zdravstvenoj ustanovi, Sl. glasnik RS br.16/95 i 101/05). Prekid trudnoće se može obaviti samo u za to ovlašćenim zdravstvenim ustanovama.

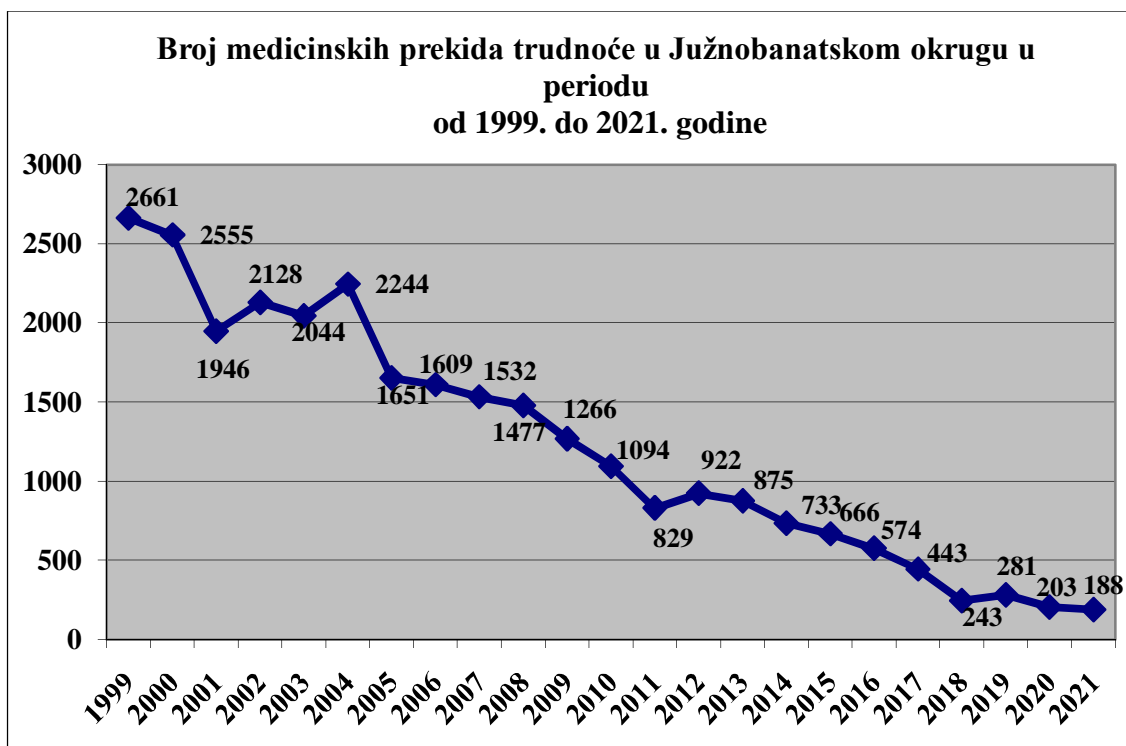
Na teritoriji Južnobanatskog okruga prijavljeno je u 2021. godini 188 medicinskih prekida trudnoće, što predstavlja blagi pad u odnosu na predhodnu godinu.

Od svih žena kod kojih je tokom 2021. godine obavljen prekid trudnoće, najviše ih je u starosnom intervalu od 30-39 godina (52,66%).

Zaključuje se da je među ženama koje zahtevaju medicinski prekid trudnoće najviše onih koje nemaju dece (39,89%) i starosti između 30-39 godina, što potvrđuje činjenicu da se u našim uslovima prekid trudnoće nažalost i dalje koristi kao vid kontracepcije.

Tabela 68.

Godine	Broj medicinskih prekida trudnoće prema starosti žene u Južnobanatskom okrugu u periodu od 1999-2021. godine						
	Ukupno	do 16	17-19 god.	20-29 god.	30-39 god.	40-49 god.	50 i više
1999	2661	4	74	1009	1249	243	82
2000	2555	13	71	982	1221	267	1
2001	1946	9	50	768	934	184	1
2002	2128	5	75	820	990	237	1
2003	2044	8	61	737	1004	230	4
2004	2244	9	67	839	1077	249	3
2005	1651	7	51	611	814	165	3
2006	1609	7	51	588	788	174	1
2007	1532	7	58	589	716	157	5
2008	1477	8	37	562	716	151	3
2009	1266	11	47	495	551	155	7
2010	1094	7	39	403	550	94	1
2011	829	6	29	307	403	82	2
2012	922	7	45	328	432	103	7
2013	875	5	27	300	452	90	1
2014	733	3	31	259	346	92	2
2015	666	1	6	112	445	101	1
2016	574	1	3	136	331	98	5
2017	443	3	6	109	220	105	0
2018	243	3	3	97	107	33	0
2019	281	0	0	63	181	37	0
2020	203	2	5	61	113	22	0
2021	188	3	8	57	99	21	0

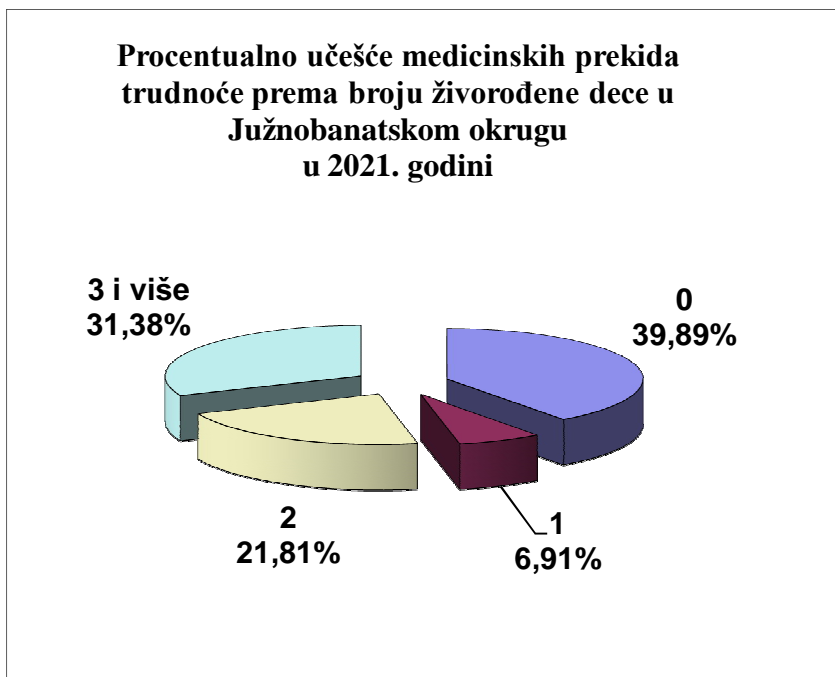

Broj žena fertile doba, broj živorođene dece, stopa fertiliteta i medicinskih prekida trudnoće na 1 živorođeno dete u Južnobanatskom okrugu u periodu od 1999. do 2021. godine

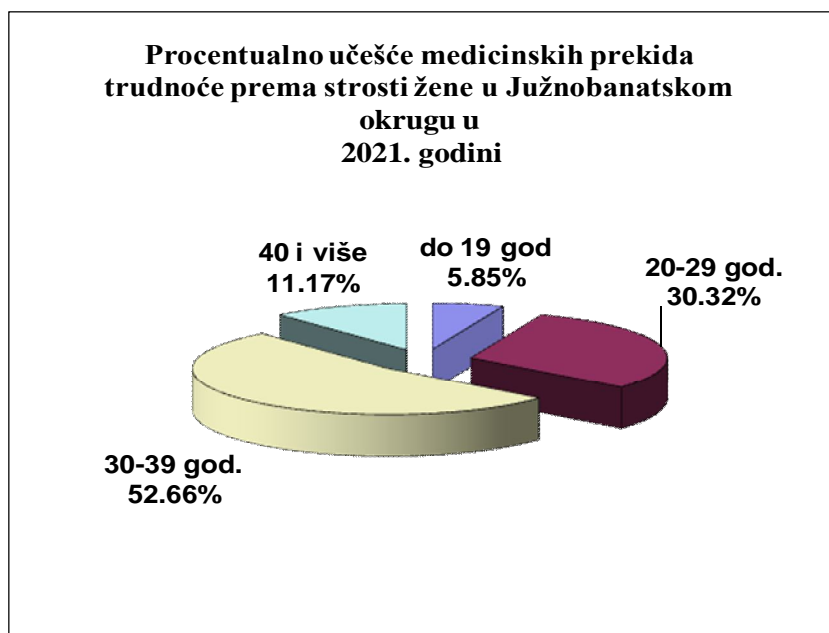
Tabela 69.

Godine	Broj žena fertile dobi	Broj živorođene dece	Stopa fertiliteta	Broj medicinskih prekida trudnoće na 1 živorođeno dete
1999	77995	2979	38.19	0.86
2000	77995	2930	37.57	0.84
2001	77995	3158	40.49	0.59
2002	75621	3146	41.60	0.65
2003	75621	3348	44.27	0.59
2004	75621	3206	42.40	0.68
2005	75621	3033	40.11	0.53
2006	75621	2989	39.53	0.52
2007	75621	2871	37.97	0.51
2008	75621	2774	36.68	0.52
2009	75621	2745	36.30	0.46
2010	71347	2692	37.50	0.41
2011	67653	2555	37.77	0.34
2012	67653	2676	39.55	0.34
2013	67653	2576	37.91	0.33
2014	67653	2531	37.41	0.28
2015	67653	2449	36.20	0.27
2016	67653	2470	36.51	0.23
2017	67653	2500	36.95	0.17
2018	67653	2427	35.87	0.10
2019	67653	2344	34.65	0.11
2020	67653	2362	34.91	0.08
2021	57674	2374	41.16	0.08

Grafikon 25.

Grafikon 26.

Rad službi za transfuziju

RAD U SLUŽBI ZA TRANSFUZIJU

U službama za transfuziju krvi, u opštim bolnicama, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2021. godini radilo je 6 doktora medicine (od toga su 5 specijalisti) i 26 medicinskih tehničara više i srednje stručne spreme.

ZDRAVSTVENI RADNICI I MESTA-PUNKTOVI PO OPŠTINAMA -STANJE NA DAN 31.12.2021.GODINE

Tabela 70.

OPŠTINE	Medicinski radnici									mesta-punktovi
	Lekari				sa višom spremom		sa srednjom spremom		sa nižom spremom	
	Ukupno	opšte medicine	na specijalizaciji	specijalisti	Ukupno	od toga med.sestre-tehničari	Ukupno	od toga med.sestre-tehničari		
UKUPNO	6	1	0	5	3	2	23	21	0	2
OPŠTA BOLNICA PANČEVO	5	1		4	3	2	17	15		1
OPŠTA BOLNICA VRŠAC	1			1			6	6		1

**privatna
praksa**

U Južnobanatskom okrugu su tokom 2021. godine 17 lekarskih ordinacija, 24 stomatoloških ordinacija, 2 zavoda za zdravstvenu zaštitu radnika, 1 specijalna bolnica, 3 laboratorije i 12 apoteka dostavljale izveštaje o svom radu Zavodu za javno zdravlje Pančevo.

Struktura zdravstvenih radnika u privatnom sektoru na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2021. godini

Tabela 71.

OPŠTINA	ZDRAVSTVENI RADNICI			
	Ukupno	Lekari	Stomatolozi	Radnici sa višom i srednjom stručnom spremom
ALIBUNAR				
BELA CRKVA	1	1		
VRŠAC	8	4	4	
KOVAČICA				
KOVIN	21	10	1	10
OPOVO				
PANČEVO	163	37	50	76
PLANDIŠTE				
UKUPNO	193	52	55	86

Prema podacima dostupnim Zavodu za javno zdravlje Pančevo u privatnoj praksi na teritoriji okruga tokom 2021. godine je radilo 52 lekara, 55 stomatologa i 86 radnika sa višom i srednjom stručnom spremom.

Broj punktova i broj poseta u privatnim lekarskim ordinacijama u Južnobanatskom okrugu tokom 2021. godine

Tabela 72.

	SLUŽBA	BROJ PUNKTOVA	BROJ POSETA
OŠTINA VRŠAC	INTERNA	1	497
	OFTALMOLOGIJA	1	111
	GINEKOLOGIJA	2	620
OŠTINA BELA CRKVA	PSIHIJARIJA	1	670
OŠTINA KOVIN	ZAVOD ZA ZAŠTITU RADNIKA	1	1020
OŠTINA PANČEVO	GINEKOLOGIJA	3	6565
	POLIKLINIKA	2	4739
	PEDIJARIJA	2	1742
	ZAVOD ZA ZAŠTITU RADNIKA	1	56367
	OFTALMOLOGIJA	3	2674
	UKUPNO	17	76711

Na svim punktovima privatne lekarske prakse tokom 2021. godine je registrovano ukupno 76.711 poseta.

U privatnim stomatološkim ordinacijama (24 ordinacija) tokom 2021. godine je registrovano ukupno 15.197 poseta.

Tabela 73.

STOMATOLOŠKA SLUŽBA		
OPŠTINA	BROJ PUNKTOVA	BROJ POSETA
ALIBUNAR	2	928
VRŠAC	1	69
KOVIN		
KOVAČICA		
OPOVO		
PANČEVO	21	14200
UKUPNO	24	15197

Dvanaest apoteka je tokom 2021. godine dostavljalo izveštaj o svom radu Zavodu za javno zdravlje Pančevo.

Tabela 74.

PRIVATNE APOTEKE	
OPŠTINA	BROJ PUNKTOVA
ALIBUNAR	
BELA CRKVA	
VRŠAC	1
KOVAČICA	7
KOVIN	1
OPOVO	
PANČEVO	3
PLANDIŠTE	
UKUPNO	12

**prikaz epidemiološke
situacije zaraznih bolesti
u Južnibanatskom okrugu**

PRIKAZ EPIDEMIOLOŠKE SITUACIJE ZARAZNIH BOLESTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Centar za prevenciju i kontrolu bolesti prikuplja podatke koje obrađuje i analizira i sačinjava izveštaj o kretanju zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu sa 272.560 stanovnika, a na osnovu podataka koje dostavljaju zdravstvene ustanove (8 domova zdravlja, 3 specijalne bolnice i 2 opšte bolnice).

Proglašenje epidemije izazvane novim sojem korona virusa SARS-CoV-2 u Republici Srbiji i nepovoljna epidemiološka situacija po pitanju COVID-19 oboljenja, veliki broja obolelih od Kovid-19 i pad u prijavljivanju svih ostalih zaraznih bolesti, koje se po Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti prijavljuju, uslovalo je smanjenje incidencije svih zaraznih bolesti u odnosu na prethodnih pet godina.

Tokom 2021. godine odrađeno je prikupljanje, epidemiološka obrada pojedinačnih i zbirnih prijava, analiza i izrada izveštaja o obolelim/umrlim od zaraznih bolesti i obrada prijava o laboratorijski utvrđenom uzročniku zaraznih bolesti, koje dostavljaju zdravstvene ustanove (8 domova zdravlja, 2 opšte bolnice i 3 specijalne bolnice) na propisanim obrascima, kao i epidemiološka obrada i evidentiranje izveštaja iz ALERT/SENTINEL nadzora gripa. Epidemiološki je obrađeno i evidentirano 39 pojedinačnih prijava zaraznih bolesti, što je 22% manje u odnosu na prethodnu 2020. godinu (50) i 416 zbirnih prijava zaraznih bolesti, što je identično podatku iz 2020. godine (416). Prijava o laboratorijski utvrđenom uzročniku zaraznih bolesti za posmatrani period bilo je 426, što je 36% više u odnosu na period iz 2020. godine (426). Institutu za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ dostavljeni su epidemiološki obrađeni i evidentirani izveštaji iz ALERT/SENTINEL i izveštaji populacionog nadzora nad gripom za 40 nedelja populacionog nadzora za sezonu 2020/21 i 40 nedeljnih izveštaja IZJZ Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ i IZJZ Vojvodine za Sentinelni nadzor, što je dvostruko više u odnosu na prošlogodišnji period.

Ukupna incidencija zaraznih bolesti, bez COVID-19 oboljenja, u 2021. godini je bila 13,28, što je niže u poređenju sa prethodnom godinom (17,02), kao i u odnosu na incidenciju za posmatrani petogodišnji period (337,32). Prema ukupnom broju prijavljenih slučajeva zaraznih bolesti u 2021. godini, grupa Crevnih zaraznih bolesti učestvuje sa 43,6% i na prvom je mestu, kao i tokom 2020. godine. U ovoj grupi 41% oboljenja su činile Salmonellose, 35,3% Campilobacter i 23,5% Disenteria bacilaris.

Grupa respiratornih zaraznih bolesti činila je 2021. godine 23,1 % svih zaraznih bolesti i zauzimala je drugo mesto, kao i 2020. godine. Ove godine je prijavljeno 8 obolelih od TBC, što je dvostruko manje u odnosu na 2020. godinu (16) i daleko ispod petogodišnjeg proseka (22,40). Tokom 2020. godine dostavljena je 1 prijava pertusisa, što je ispod petogodišnjeg proseka (5,4) i manje nego 2020. godine, kada su bile dostavljene 3 pojedinačne prijave i kada je registrovan i jedan smrtni ishod. Tokom 2019. godine prijavljeno je 8 obolelih od velikog kašlja, kada je prijavljena porodična epidemija sa troje obolelih.

U grupi oboljenja Zoonoze došlo je do drastičnog smanjenja prijave. U 2021. godini nadzor nad Groznicom Zapadnog Nila (GZN) se sprovodio, za razliku od 2020. kada zbog COVID-19 epidemije nije sproveden, te su prijavljena dva obolela od GZN. Dostavljena je i jedna prijava sa dijagnozom Toksoplazmoze. U 2021. godini nije bilo smrtnih ishoda kod obolelih od GZN, dok su u 2018. godini registrovani smrtni ishodi kod 10 obolelih, sa mortalitetom od 3,40. Serološka dijagnostika Groznice Zapadnog Nila je prvi put u Srbiji bila omogućena u 2012. godini. Naredne godine, nakon epidemiološkog istraživanja na teritoriji Južnobanatskog okruga, prijavljena je epidemija Groznice Zapadnog Nila sa potvrđenih i prijavljenih 47 obolelih i četiri smrtna ishoda u periodu avgust - septembar 2013. godine, da bi naredne godine broj obolelih pao na 14 i potom 2015. godine na 6 obolelih. Tokom 2016. godine prijavljeno je 6 obolelih sa jednim smrtnim ishodom, a u 2017. godini ZZJZ Pančevo dostavljeno je 5 prijave bez smrtnog ishoda, 2018. godine čak 63 obolelih sa 10 smrtnih ishoda, a 2019. godine bilo je 5 obolelih bez smrtnog ishoda. Tokom posmatranog perioda nije bilo prijave Kju groznice, dok je u 2019. godini prijavljeno 9 obolelih.

Zavod za javno zdravlje Pančevo je 2021. godine prijavio jednu zaraznu bolest, nosilaštvo Salmonele, jednu epidemiju Clostridium difficile i tri epidemije.

Tokom posmatranog perioda, nije bilo putnika u međunarodnom saobraćaju koji su stavljeni pod zdravstveni nadzor na koleru, malariju i VHG.

U okviru obaveznog zdravstvenog pregleda određenih kategorija zaposlenih, drugih lica i kliconoša - zdravstvenog sanitarnog nadzora, otkriveno je i prijavljeno sanitarnoj inspekciji 1.454 osobe sa pozitivnim nalazom Staphylococcus koagulaza, kod kojih je sprovedena terapija i kontrola do obeskličavanja, što je 8,8% više nego 2020. godine (11.323) i 1 pozitivan uzorak stolice na Salmonelu. Ovaj porast se može tumačiti time što je više novih klijenata prošlo kroz ambulantu za sanitarne preglede u ZZJZ Pančevo, kod kojih je odrađen zdravstveno vaspitni rad tokom pregleda.

Tabela 1. Broj obolelih od zaraznih bolesti i incidencija, broj umrlih i mortalitet na teritoriji Južnobanatskog okruga u periodu 2017-2021. godine

Godina	Broj obolelih	Inc /100000	Broj umrlih	Mt/100000
2017	4721	1607,26	6	2,04
2018	227	77,28	13	4,43
2019	183	62,30	1	0,34
2020	50	17,02	1	0,34
2021	39	13,28	2	0,68

* bez influence i kliconoštva

Incidencija zaraznih bolesti razlikuje se po opštinama u rasponu od 18,63 u opštini Pančevo, gde je zabeležena najviša incidencija u Južnobanatskom okrugu, do 5,75 u opštini Bela Crkva, sa najnižom zabeleženom incidencijom. U opštinama Opovo i Plandište, nije bila registrovana ni jedna zarazna bolest iz grupe bolesti koje podležu obaveznom prijavljivanju. Došlo je do pada incidencije u svim opštinama u odnosu na 2020. godinu, kao i u odnosu na petogodišnji period posmatranja, usled ukupnog smanjenja broja prijavljenih zaraznih bolesti na pojedinačnim prijavama (Tabela 2).

Tabela 2. Distribucija broja obolelih i incidencije zaraznih i parazitarnih bolesti po opštinama u Južnobanatskom okrugu u 2020 i 2021. godini

Opština	Broj obolelih 2021.	Inc/ 100000 2021.	Broj obolelih 2020.	Inc/ 100000 2020.
Alibunar	2	9,92	3	14,88
Bela Crkva	1	5,75	4	23,04
Vršac	7	13,44	4	7,68
Kovačica	2	7,90	3	11,87
Kovin	4	11,85	5	14,85
Opovo	0	0,00	0	0,00
Pančevo	23	18,63	27	21,87
Plandište	0	0,00	4	35,28
UKUPNO	39	13,28	50	17,02

* bez influence i kliconoštva

Mortalitet za Južnobanatski okrug u 2021. godini iznosio je 0,68/100 000 i veći je u odnosu na 2020. godinu (0,34/100000) i ispod je petogodišnjeg proseka (1,57) (Tabela 3).

Ove godine prijavljena su dva smrtna ishoda od AIDS-a, dok je 2020. prijavljen jedan smrtni ishod od Pertusisa kod deteta starosti 3 meseca (Tabela 3 i 4).

Tabela 3. Distribucija broja umrlih i mortaliteta zaraznih i parazitarnih bolesti po opštinama u Južnobanatskom okrugu u 2020 i 2021. godini

Opština	Broj umrlih 2021.	Mt/ 100000 2021.	Broj umrlih 2020.	Mt/ 100000 2021.
Alibunar	0	0,00	0	0,00
Bela Crkva	0	0,00	0	0,00
Vršac	0	0,00	1	1,92
Kovačica	0	0,00	0	0,00
Kovin	0	0,00	0	0,00
Opovo	0	0,00	0	0,00
Pančevo	2	1,62	0	0,00
Plandište	0	0,00	0	0,00
UKUPNO	2	0,68	1	0,34

Tabela 4. Struktura uzroka smrtnog ishoda od zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu u 2020 - 2021. godini

Oboljenje	Broj umrlih u 2021. godini	%	Broj umrlih u 2020. godini	%
TBC	0	0,00	0	0,00
Hepatitis B chronica	0	0,00	0	0,00
Enterocolitis Clostridium difficile	0	0,00	0	0,00
Septicaemiae alie	0	0,00	0	0,00
Pertussis	0	0,00	1	100,00
AIDS	2	100,00	0	0,00
UKUPNO	2	100%	1	100%

Ove godine su bolesti iz Grupe Crevnih zaraznih bolesti bile na prvom mestu, kao i prethodne godine sa učešćem od 43,6% i incidencijom od 5,79, što je 28% niže u odnosu na 2020. godinu (incidencija 7,83) i ispod petogodišnjeg proseka (30,23). U ovoj grupi je prosleđeno 7 prijavi oboljenja Salmonelosis, 6 Campylobacteriosis i 4 Disenteria bacilaris.

Grupa respiratornih zaraznih bolesti činila je 2021. godine 23,1% učešća svih zaraznih bolesti i zauzimala je drugo mesto. Ukupna Incidencija zaraznih bolesti iz ove grupe iznosila je 3,06 i dvostruko je niža u odnosu na 2020. godinu (6,47) i u odnosu na petogodišnji prosek (288,36). Do ovog smanjenja incidencije došlo je usled ukupnog smanjenja broja prijavljenih oboljenja od zarazne bolesti na pojedinačnim prijavama i broja prijavljenih oboljenja na zbirnim prijavama i to u grupi Respiratornih bolesti – Pharyngitis streptococcica i Tonsillitis streptococcica koje se zbog stupanja na snagu novog Pravilnika o prijavljivanju zaraznih bolesti i drugih zdravstvenih pitanja više ne prijavljuju (Pravilnik o prijavljivanju zaraznih bolesti i posebnih zdravstvenih pitanja "Službeni glasnik RS", br. 44/2017 a stupio je na snagu 17.5.2017). Ove godine je prijavljeno 8 obolelih od TBC, što je za 50% manje u odnosu na 2020. godinu (16) i ispod petogodišnjeg proseka (22,4). Tokom 2021. godine dostavljena je 1 prijava Pertusisa, kao i 2020. godine.

Na trećem mestu po učestalosti, ove godine se nalaze seksualno prenosive bolesti sa učešćem od 12,8%, za razliku od 2020. godine, kada su na trećem mestu bili hepatitis. U grupi polno prenosivih bolesti prijavljena su tri obolela od AIDS-a, što je iznad petogodišnjeg proseka (1,20), sa dva smrtna ishoda i mortalitetom od 0,68, što je takođe iznad petogodišnjeg proseka (0,14), za razliku od prethodne godine, kada u ovoj grupi oboljenja nije bilo smrtnih ishoda.

Hepatitis zauzimaju 4. mesto sa učešćem od 10,43%, dok se zoonoze nalaze na petom mestu sa učešćem od 7,7% sa jednom prijavljenom Toksoplazmozom i dve Groznice Zapadnog Nila (Tabela 5).

Tabela 5. Udeo pojedinih grupa bolesti prema strukturi obolevanja od zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu 2020. i 2021. godine

Redni broj	Grupa zaraznih bolesti	Broj obolelih 2021. god.	%	Broj obolelih 2020. god.	%
1.	Crevne zarazne bolesti	17	43,6	23	46
2.	Respiratorne zarazne bolesti	9	23,1	19	38
3.	Hepatitisi	4	10,3	4	8
4.	Zoonoze	3	7,7	1	2
5.	Polno prenosive zarazne bolesti	5	12,8	2	4
6.	Vektorske zarazne bolesti	1	2,5	1	2
7.	Ostale zarazne bolesti	0	0	0	0
	UKUPNO	39	100	50	100%

*bez influence i kliconoštva

U strukturi deset najčešćih zaraznih bolesti u 2020. godini, vodeće mesto zauzimaju Tuberkuloza i Enteritis Salmonellosa sa incidencijama 2,72 i 2,38, što je dvostruko niže u odnosu na prošlogodišnji period (5,45) i u odnosu na petogodišnji prosek. Na trećem mestu se nalazi Campylobacter sa 6 prijavi i Incidencijom 2,04, što je identično kao 2020. godine i niže od petogodišnjeg proseka (3,54). Četvrto mesto sa incidencijom 1,36, zauzima Disenteria bacilaris, a na petom mestu se nalazi AIDS sa incidencijom od 1,02, za razliku od 2020. godine kada ni jedno od ova dva obolenja nije bilo prijavljeno. Kod oba prijavljena oboljenja, zabeležene su incidencije koje su iznad petogodišnjeg proseka (0,88 za Disenteria bacilaris i 0,14 za AIDS), Hepatitis B, Sifilis (Lues) i Groznica Zapadnog Nila dele sedmo mesto sa incidencijama od 0,68 na 100 000. Na osmom mestu su Lajmska bolest, Hronični B i C hepatitisi sa po jednom prijavom oboljenja i incidencijama od 0,34/ 100 000 (Tabela 6).

Tabela 6. Redosled učestalosti broja obolelih i incidencija pojedinih zaraznih i parazitarne bolesti u Južnobanatskom okrugu u 2020. i 2021. godini.

Redni broj	Oboljenje	Broj obolelih 2021.	Inc /100000	Broj obolelih 2020.	Inc. /100000
1.	TBC	8	2,72	16	5,45
2.	Enteritis Salmonellosa	7	2,38	16	5,45
3.	Campilobacteriosis	6	2,04	6	2,04
4.	Disenteria bacilaris	4	1,36	0	0,00
5.	AIDS	3	1,02	0	0,00
6.	Hepatitis B chronica	2	0,68	1	0,34
7.	Lues	2	0,68	1	0,34
8.	Febri West Nile	2	0,68	0	0,00
9.	Pertusis	1	0,34	3	1,02
10.	Morbus Lyme	1	0,34	1	0,34
9.	Hepatitis B acuta	1	0,34	1	0,34
10.	Hepatitis C chronica	1	0,34	3	1,02

Tokom 2021. godine u Južnobanatskom okrugu prijavljeno je ukupno 7 nosilaštva zaraznih bolesti, što je 29% prijava više nego 2020. godine (5). HBsAg nosilaštvo nije registrovano ove godine za razliku od 2020. godine, kada je prijavljen jedan slučaj, dok je HCV nosilaštvo zabeleženo kod 1 osobe, što je niže u odnosu na 2020. godinu (3) i niže od petogodišnjeg proseka (8,40). HIV nosilaštva sa 5 prijavljenih nosioca čini 71,4% svih kliconoša, za 4 više nego 2020. godine i više u odnosu na petogodišnji prosek (4,80). Za razliku od 2020. godine, ove godine je prijavljeno i jedno nosilaštvo Salmonelle (Tabele 7 i 8).

Tabela 7. Procentualna učestalost nosilaštva zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu u 2020. i 2021. godini

Redni broj	Oboljenje	Broj nosioca 2021	%	Broj nosioca 2020	%
1.	HCV-nosioci	1	14,3	3	60
2.	Salmonella-nosioci	1	14,3	0	0,00
3.	HBsAg-nosioci	0	0	1	20
4.	HIV+	5	71,4	1	20
5.	Lambliasis	0	0	0	0,00
6.	Shygella-nosioci	0	0	0	0,00
UKUPNO		7	100	5	5

Tabela 8. Distribucija broja nosilaštva, broja umrlih, incidencije i mortaliteta od zaraznih i parazitaranih bolesti u Južnobanatskom okrugu 2020-2021.godini i prosek za pet godina

BOLESTI	2021				2020				Prosek za 5 g		Inc. 5 god	Mt 5 god.
	br.obol.	br.umrl.	Inc.	Mt	br.obol.	br.umrl.	Inc.	Mt	br.obol.	br.umrl.		
NOSILAŠTVO												
Salmonella-nosioci	1	0	0,34	0	0	0	0,00	0,00	1,80	0,00	0,61	0,00
Shygella-nosioci	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lambliasis-nosioci	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	1,80	0,00	0,61	0,00
HbsAg – nosioci	0	0	0	0	1	0	0,34	0,00	2,00	0,00	0,68	0,00
Nosioci HCV	1	0	0,34	0	3	0	1,02	0,00	8,40	0,00	2,86	0,00
HIV+	5	1	1,70	0,34	1	0	0,34	0,00	4,80	0,20	1,63	0,07
UKUPNO NOSILAŠTVO	7	1	2,38	0,34	5	0	1,7	0,00	18,80	0,20	6,40	0,07

U sezoni 2020/2021 nije proglašena epidemija Gripa od strane Ministarstva zdravlja RS, kao ni 2019/2020. godine. Ove sezone, nadzor nad oboljenjima sličnim gripu sprovodio se cele godine. Na teritoriji Južnobanatskog okruga ukupno je prijavljeno na zbirnim i pojedinačnim prijavama zaraznih bolesti populacionim nadzorom 6.747 obolelih osoba (incidencija 2.297,01), što je neznatno više nego prošle sezone, kada je prijavljeno 5.944 obolelih (Incidencija 2023,62). U sezoni 2018/19 godine, zabeleženo je deset smrtnih ishoda koji se mogu povezati sa gripom.

Zbog novonastale nepovoljne epidemiološke situacije po pitanju proglašenja COVID-19 pandemije izazvane virusom SARS CoV-2 od 01.03.2020. godine započeo je nadzor nad ovim oboljenjem u Republici Srbiji, a Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Zavoda za javno zdravlje Pančevo, realizovao je sve zadatke donete od strane Kriznog štaba za suzbijanje zarazne bolesti COVID -19, a po Stručno metodološkim uputstvima, koja su pristizala prateći dinamiku epidemiološke situacije COVID-19 epidemije u Republici Srbiji i okruženju, koje je nastavljeno i tokom 2021. godine. Realizovano je uvođenje zdravstvenog sistema po algoritmima i kriterijumima koji su pristizali od strane Kriznog štaba Republike Srbije, po pitanju organizovanja primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene službe uvođenjem kriterijuma definicije i etiološke dijagnostike COVID-19 zarazne bolesti izazvane virusom SARS CoV-2. Tokom 2021. godine odrađeno je prikupljanje, obrada, prijava anketnih obrazaca za 34.882 lica, kod kojih je laboratorijski potvrđeno prisustvo SARS CoV-2 virusa, što je skoro trostruko više u odnosu na 2020. godinu (12.911), a na osnovu podataka koje dostavljaju zdravstvene ustanove iz 8 Domova zdravlja, 3 specijalne bolnice i 2 opšte bolnice i 11 ustanova socijalne zaštite, kod kojih se sprovodi i zdravstvena delatnost.

Ukupna incidencija Kovid-19 u Južnobanatskom okrugu za 2021. godinu iznosila je 11.875,33 i razlikovala se po opštinama. Najveće stope incidencije su registrovane u Opopu (14.262,45) i Alibunaru (13.919,9). Na trećem mestu je opština Pančevo sa incidencijom 12.576,36, a na četvrtom mestu opština Kovačica (12.150,82). Najniža incidencija zabeležena je u opštinama Bela Crkva (9.777,16) i Plandište (8.309,8).

Tokom posmatranog perioda prijavljene su tri i odjavljene dve epidemije COVID-19.

NADZOR NAD BOLNIČKIM INFEKCIJAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU SA ANALIZOM STUDIJE INCIDENCIJE U OPŠTOJ BOLNICI PANČEVO I OPŠTOJ BOLNICI VRŠAC ZA PERIOD OD 01.01.2021. DO 31.12.2021.GODINE

Kontinuirano praćenje epidemiološke situacije bolničkih infekcija (BI) u 2021. godini, vršeno je na osnovu 12 mesečnih, 4 kvartalna, jednog šestomesečnog i devetomesečnog izveštaja praćenih studijom incidencije BI u dvema hospitalnim ustanovama (u opštoj bolnici Pančevo na 14 odeljenja i Opštoj bolnici Vršac na 12 odeljenja). Bolničke infekcije su praćene studijom incidencije ukupno kod 30.305 (21.074+9.231) pacijenata, za 21% više nego 2020. godine za isti posmatrani period 26.890 (18.730+8.160) i 8% manje, u odnosu na petogodišnji prosek posmatranja (32.919). Ovakav pad učestalosti bolničkih infekcija u obema ustanovama, nastao je zbog proglašenja epidemije COVID-19 oboljenja u Republici Srbiji od marta 2020. godine, tokom koje je OB Pančevo radila kao COVID bolnica, a u OB Vršac su Odeljenja fizikalne medicine i Interno odeljenje prevedeni u COVID odeljenja, dok je na ostalim odeljenjima smanjen obim rada.

Učestalost bolničkih infekcija u navedenim ustanovama iznosila je 0,57 za OB Pančevo, što je 26% manje u odnosu na prošlu godinu (0,77) i 2,34 za OB Vršac, što je znatno više u odnosu na posmatrani period u 2020. godini (0,87), za 63%. Stopa incidencije pacijenata sa BI je 0,56 za OB Pančevo, što je za 23% niže u odnosu na prošlu godinu (0,73) i ispod petogodišnjeg proseka (1,42). U OB Vršac stopa incidencije pacijenata sa BI iznosila je 2,23, što je za 63% veća vrednost u odnosu na posmatrani period prošle godine (0,82), i u nivou je petogodišnjeg proseka (1,08). Ovako veliko povećanje učestalosti bolničkih infekcija u Opštoj bolnici Vršac nastalo je zbog epidemije Clostridium difficile na COVID odeljenjima.

Tokom 2021. godine prijavljene su tri epidemije bolničke infekcije i to: sistema za varenje kod koje je kao uzročnik dokazan Clostridium difficile na COVID odeljenjima OB Vršac i dve epidemije COVID-19 u Specijalnoj bolnici za psihijatrijske bolesti „Kovin“ u Kovinu i Specijalnoj bolnici za psihijatrijske bolesti „Dr Slavoljub Bakalović“ Vršac. Odjavljene su dve epidemije: Clostridium difficile i COVID – 19 u SBPB Kovin, dok je epidemija COVID-19 u SBPB u Vršcu u toku.

IMUNOPROFILAKSA ZARAZNIH BOLESTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021. GODINI

Epidemiološki nadzor na terenu nad kvalitetom sprovedene imunizacije, sprovodio se i tokom 2021. godine nadzornim posetama OB Pančevo, OB Vršac, DZ Vršac, DZ Alibunar, DZ Plandište, DZ Pančevo, DZ Kovin, DZ Bela Crkva, DZ Opovo, DZ Kovačica, SBPB Kovin, SBPB Vršac i SBPB Bela Crkva. Odrađen je objedinjen godišnji, devetomesečni i šestomesečni izveštaj o broju i strukturi imunizovanih lica za Južnobanatski okrug i dostavljen je Institutu za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović - Batut“ i Institutu za javno zdravlje Vojvodine. Urađeni su izveštaji po pitanju vakcinacije protiv besnila, za tri antirabične ambulante i to za infektivna odeljenja OB Pančevo i OB Vršac i ZZJZ Pančevo i dostavljen je Zavodu za antirabičnu zaštitu - Pasterovom zavodu Novi Sad.

Pružena je stručno-metodološka pomoć na terenu u izradi planova imunizacije u cilju planiranja potrebnih količina vakcina i imunobioloških preparata, za sprovođenje Programa imunizacije stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti, kroz konsultacije i sastanke sa koordinatorima za imunizaciju. Odrađena je izrada objedinjenog Plana potreba vakcina i imunoglobulina za Južnobanatski okrug za 2022. godinu, 13 kontrola i analiza iskazanog Plana potreba vakcina zdravstvenih ustanova Južnobanatskog okruga. Stručno metodološke pomoći na terenu u izradi Planova imunizacije su realizovane u obimu od 100%.

Obuhvat imunizacije na teritoriji Južnobanatskog okruga je u 2021. godini zbog novonastale nepovoljne epidemiološke situacije, pojave pandemije i epidemije nove zarazne bolesti COVID -19 izazvane novim virusom SARS-CoV-2 u 2020. godini, a koja i dalje traje, ispod 95% kod svih vakcina, osim vakcinacije TBC vakcinom (98,49%), DT vakcinom u 7. godini (98,68%) , IPV vakcinom u 7. godini (96,90)% i MMR vakcinom u 7. godini (97,86%).

Razlozi neimunizovanja obveznika svim vakcinama do dostignutih >95% su akutno febrilno stanje ili akutne bolesti (1.590) kao i odbijanje roditelja da se deca vakcinišu (18) i to samo u DZ Vršac.

Razlog se može naći i u pandemiji COVID-19, u bolesti roditelja ili dece od COVID infekcije, zatim u nedostatku pedijataru (nije sprovedena politika zapošljavanja doktora specijaliste pedijatrije po planu radi zamene odlazećih u penziju, odlazak pedijataru iz državnog sektora i njihovog prelaska u privatni sektor), a uz to došlo je i do obolevanja medicinskih sestara i specijalista pedijatrije od COVID infekcije.

Obuhvat neimunizovanih u 2021. godini je za 50% manji nego prethodne godine (1.608 : 3.504) od kojih je 1% nevakcinisan zbog odbijanja imunizacije (18), a 99% nije vakcinisano iz medicinskih razloga (1.590). Obuhvat vakcinacije na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2021. godini izgleda ovako:

DTaP-IPVHiB vakcinacija 93,35%, revakcinacija u 2. godini 88,59%, revakcinacija u 7. godini, DT 98,68% i u 14. godini DT 93,44%, revakcinacija u 7. godini ove godine IPV 96,90%, u 14. godini, zaostatak bOPV 100%. Ako posmatramo pravovremenost vakcinacije DTap-IPVHiB vakcinom dece rođene 2020. godine, koja su vakcinisana unutar prvih šest meseci za Opštinu Pančevo iznosi 74,4%, a za Opštinu Vršac 95,21%, što je dobra pravovremenost.

Obuhvat primovakcinacije MMR-vakcinom u 2. godini je 89,16%, a MMR-revakcinacije u 7. godini je 97,86%. Revizija vakcinalnih kartona u 2021. godini odrađena je za sve domove zdravlja. Nakon nadzora nad sprovođenjem obaveznog vida vakcinacije sa posebnim osvrtom na MMR vakcinu na teritoriji Južnobanatskog okruga, domovi zdravlja Kovačica, Opovo, Plandište i Alibunar ostvarili su obuhvat za MMR1 i MMR2 preko 95% u svim godištim računajući i 2020. godišće. U Domu zdravlja Bela Crkva postignut je obuhvat iznad 95% u svim godištim osim u 2019. godini (90,74%) za MMR1 i za MMR2 u 2013. (94,21%). Dom zdravlja Vršac postigao je obuhvat iznad 95% u svim godištim osim u 2018. (93,93%) i 2019. godini (90,50%) za MMR1, a za MMR2 u 2014. godini (93,24%). Dom zdravlja Kovin postigao je obuhvat iznad 95% u svim godištim osim u 2019. godini (90,64%) i u 2020. godini 74,66% za MMR1, a za MMR2 u godištim 2013. (92,52%) i 2014. (93,00%). Dom zdravlja Pančevo je postigao obuhvat iznad 95% u svim godištim osim u 2017. (93,13%), 2018. (89,81%), 2019. (77,05%) i 2020. (85,11%) za MMR1, a za MMR2 u godištim 2012. (94,52%), 2013. (94,01%) i 2014. (87,64%).

Ako posmatramo pravovremenost vakcinacijom MMR vakcinom dece rođene 2019. godine koja su vakcinisana unutar 15 meseci, ona za Opštinu Pančevo iznosi 74,18%, a za Opštinu Vršac 85,59%, što je dobra pravovremenost.

Analizirajući vakcinama prevenirane bolesti u Južnobanatskom okrugu, primećuje se da je Difterija eliminisana, a zadnji slučaj oboljenja od Tetanusa novorođenčadi zabeležen je 1974. godine i od tada nije registrovan ni jedan slučaj.

Poznato je da je Južnobanatski okrug tetanogeno područje, a zbog razvijenosti poljoprivrede dolazi do velikog broja povreda. U toku 2021. godine je bilo 6.372 povrede, što je za 14% povređenih manje nego tokom 2020. godine (7.374) i od tog broja je 5.535 osoba primilo humani imunoglobulin.

U 2021. godini dato je 12.831 doza vakcine protiv tetanusa što je za 6% manje nego 2020. godine (13.664), a kod 1.416 lica je aplikovano tri doze vakcine i HTIG.

Veliki kašalj koji je sve do 2015. godine bio sveden na pojedinačna javljanja, u 2015. godini se javlja 13 prijavljenih obolelih, u 2016. godini pet obolelih, u 2017. godini dva, 2018. godine njih 13. U 2021. godini je bio 1 slučaj velikog kašlja, što je za tri puta manje nego 2020. godine, kada je bilo 3 slučaja i petostruko manje od petogodišnjeg proseka (5,4), dok je 2020. godine bilo troje obolelih, jedan vakcinisan i jedan smrtni ishod (dete staro 15 dana). U 2021. godini jedno dete staro 3 godine je bilo vakcinisano, ali ne i revakcinisano i nije preminulo.

Zahvaljujući visokom obuhvatu dece vakcinom protiv dečje paralize od 1962. godine nije registrovan nijedan slučaj ovog oboljenja. Od aprila 1998. godine vrši se aktivni nadzor nad akutnim flakcidnim paralizama (AFP) i Poliomijelitisom. Od 2021. godine učestvujemo u nacionalnim programima: održavanje statusa zemlje bez poliomijelitisa koji sprovodimo kroz nadzor nad akutnom flakcidnom paralizom (AFP) prema metodologiji SZO na teritoriji Južnobanatskog okruga, kao i u eliminaciji tetanusa novorođenčadi, autohtonih malih boginja i prevenciji kongenitalnog rubele sindroma, prema metodologiji SZO. U 2021. godini postojala je jedna prijavljena sumnja na AFP, pacijent je bio stavljen pod aktivni nadzor i slučaj je odbačen.

U Južnobanatskom okrugu u 2021. godini obuhvati u vezi vakcine protiv dečije paralize bili su sledeći: DTaP-IPVHiB vakcinacija 93,35%, revakcinacija u 2. godini života 88,59%, u 7. godini IPV umesto bOPV (počelo se od ove godine) 96,90%, a pojedini domovi zdravlja su završavali u 14. godini sa bOPV i to 100%;

Od 1995. godine do 2013. godine u Južnobanatskom okrugu se ne registruje ni jedan prijavljen slučaj obolenja od morbila, dok je 12.12.2014. potvrđen jedan slučaj morbila u Vršcu. Nepovoljna epidemiološka situaciji po pitanju morbila u Srbiji bila je 2016. i 2017. godine; u 2017. godini na teritoriji Južnobanatskog okruga registrovana su ukupno tri slučaja morbila, dva sa teritorije Opštine Pančevo i jedan sa teritorije Opštine Kovin. Svi su ostvarili kontakte sa potvrđenim slučajevima morbila u Beogradu. Za razliku od 2018. godine kada je prijavljeno 20 obolelih od morbila, 2019. 2020. i 2021. godine nije bilo ni jedne sumnje na oboljevanje od morbila. U 2021. godini na teritoriji JBO nastavilo se sa vakcinisanjem zdravstvenih radnika koji su sero negativni ili nisu vakcinisani sa dve doze MMR vakcine.

U 2021. godini nema prijavljenih slučajeva Rubele, kao ni u petogodišnjem posmatranom periodu i nije bilo sumnjivih slučajeva.

Parotitisa nije bilo od 2018. kao ni u 2021. godini, a petogodišnji prosek je 0,40.

Tokom 2021. godine, prijavljeno je 1 oboljevanje od akutnog virusnog hepatitisa B, za razliku od 2020. godini kada nije bilo prijava i ispod je petogodišnjeg proseka (2,40). Od akutnog VHB u 2021. godini nije bilo smrtnih ishoda kao ni 2020. godine. Hronični Hepatitis B u 2021. godini sa 2 prijavljenih je za jednu prijavu više u odnosu na 2020. godinu (1). Od 2014-2021. godine nije bilo smrtnih ishoda u ovoj grupi zaraznih bolesti. Posmatrajući vakcinalni status obolelog od akutnog i hroničnog virusnog hepatitisa B, niko nije vakcinisan.

U zadnjem mesecu trudnoće u 2021. godini na HBsAg testirano je 29,55% trudnica (599 : 2027), od toga nijedan test nije bio HBsAg pozitivan, za razliku od 2020. godine kada je registrovan jedan slučaj. Samo su trudnice iz OB Pančevo testirane u ZZJZ Pančevo, dok iz OB Vršac, najverovatnije zbog udaljenosti Vršca od Pančeva izveštaji nisu stizali (jer su se trudnice testirale u privatnim laboratorijama).

U 2021. godini sprovodila se vakcinacija protiv HB izloženih lica: preekspoziciona kod 47 osoba (štićenici iz Doma „Stari Lec“ opština Plandište) i postekspoziciona kod 2 osobe, kao i lica u posebnom riziku (ukupno 77 vakcinisanih, 71 lice na dijalizi i insulin zavisni dijabetičari 6).

U 2021. godini vakcinisano je 69 zdravstvenih radnika protiv virusnog hepatitisa B. Od 2005. godine je počela vakcinacija protiv VHB, kao obavezna po kalendaru imunizacije. U 2021. godini obuhvat je u prvoj godini sa tri doze bio 91,76%. Ovako mali obuhvat je posledica nedostatka pedijataru. U DZ Pančevo obuhvat je za 2021 iznosio 86,64%, pa se pravovremenost nije postigla. Revizijom vakcinalnih kartona obuhvaćena su propuštena godišta i u okrugu je vakcinisano tokom 2021. godine 143 obveznika.

Kao i prethodne godine i 2021. godine nije bilo ni jedne prijave pneumonije Haemofilusom influenze tip B i to je trend, u petogodišnjem proseku nije bilo ni jedne prijave. Obuhvat vakcinacije vakcinom DTaP-IPVHiB je 93,35%, a revakcinacije u 2. godini života je 88,59%.

Ove godine prijavljeno je 8 obolelih od TBC sa incidencijom 2,72, što je manje u odnosu na prošlu godinu (incidencija 5,45) i ispod je petogodišnjeg proseka (incidencija 7,62). 2019. godine je prijavljena jedna umrla osoba od TBC (mortalitet 0,34), a 2020 i 2021. godine nije prijavljen ni jedan pacijent sa smrtnim ishodom, a mortalitet za petogodišnji posmatrani period je 0,34. Obuhvat vakcinacije BCG vakcinom je ove godine bio 98.49%.

Od 2018. godine uvedena je imunizacija protiv oboljenja izazvanih Streptokokom pneumonije Pneumokoknom konjugovanom vakcinom sa tri doze. Obuhvat ovom vakcinom je na nivou Južnobanatskog okruga 93,52% i ispod je 95%.

U 2021. godini odrađena je imunizacija protiv gripa. Ukupno je vakcinisano 14.502 lica i gledajući uzrast, 59,24% su osobe starije od 65> godina. Po kliničkim indikacijama vakcinisano je 87,24% (12.652 osobe), zatim slede zdravstveni radnici sa 6,46% (937 osoba); zatim ustanove socijalne zaštite sa 3,51% (509 osoba) i najzad gerontološki centri sa 2,78% (404 osoba). Ostalo je 11.496 doza vakcine protiv gripa koje nisu utrošene.

Od početka nadzora gripa u sezoni 2021/2022 nije bilo potvrde gripe (šest uzoraka brisa guše i nosa poslatih IZJZ Vojvodine na testiranje na virus gripa su bili negativni).

Područje Južnobanatskog okruga, kao i cela teritorija Vojvodine karakterišu se endemičnom epizootijom besnila kod divljih životinja, uglavnom lisica, a izuzetno i kod domaćih (mačke, psi). Od 2010. do 2021. godine na teritoriji Južnobanatskog okruga nije bilo dokazanog besnila kod životinja, za razliku od 2009. godine kada je dokazano besnilo kod 8 životinja: kod 3 mačke (1 mačka u opštini Pančevo, 2 mačke u opštini Alibunar), 3 psa (3-opština Alibunar) i 2 lisice (1-opština Kovin i 1- opština

Alibunar). Zadnjih decenija na ovom području nije zabeležen nijedan slučaj oboljenja kod ljudi.

Epidemiološka služba Zavoda za javno zdravlja Pančevo, Infektivno odeljenje OB Pančevo i Infektivno odeljenje OB Vršac, vrše antirabičnu imunizaciju. U antirabičnoj ambulanti OB Pančevo pregledano je u 2021. godini 46 pacijenata ujedinih od strane životinja sumnjivih na besnilo, što je 7 puta manje nego 2020. godine (307), a razlog je taj što zbog Kovida-19 infektivno odeljenje u Pančevu nije radilo preglede radnim danima već samo za praznike i hitne slučajeve. Antirabičnu zaštitu primilo je 3 pacijenata (HRIG i vakcinu), što je za 8 pacijenata manje nego 2020. godine (11). U antirabičnoj ambulanti OB Vršac pregledano je u 2021. godini 209 pacijenata ujedinih od životinja sumnjive na besnilo i to je za 27% manje nego 2020. godine (153), a antirabičnu zaštitu primilo je 2 pacijenta (HRIG i vakcinu), za jedan manje nego 2020. godine (3). U antirabičnoj ambulanti ZZJZ Pančevo pregledano je u 2021. godini 474 pacijenata ujedinih od životinja sumnjive na besnilo što je za 36% više nego 2020. godine (346). Antirabičnu zaštitu je primilo 3 pacijenta (i HRIG i vakcinu), za 433% manje nego 2020. godine (13), dok je jedan pacijent primio samo vakcinu. U antirabičnim ambulantama Južnobanatskog okruga pregledano je 729 pacijenata, što je za 10% manje nego 2020. godine (806), a 35% više u odnosu na petogodišnji nivo posmatranja (985). Kod 9 pacijenata je indikovana antirabična zaštita, što je za 300% manje nego 2020. godine (27) i dato je 23 doza vakcina, za 273% manje nego 2020. godine (63), što je u skladu sa epidemiološkom situacijom Južnobanatskog okruga, a prema prepurukama i kriterijuma za sprovođenje antirabične zaštite Zavoda za antirabičnu zaštitu Pasterovog zavoda Novi Sad. U periodu od 01.01.2021. - 31.12.2021. godine u Antirabičnoj stanici OB Pančeva Infektivno odeljenje dato je 2400 IJ HRIG-a, a u OB Vršac Infektivno odeljenje dato je 3500 IJ HRIG-a, što je ukupno za Južnobanatski okrug 5900 IJ HRIG-a. Antirabične stanice imaju veoma dobru saradnju sa službom Sanitacije JKP Pančevo kao i veterinarskom inspekcijom službom svih naseljenih mesta u cilju opservacije životinja sumnjivih na besnilo. Od strane ZZJZ Pančevo odrađena je u Pasterovom zavodu kontrola imuniteta kod 4 individualnih lista od kojih su 2 kompletno vakcinisani (jedan prekinuo vakcinaciju, a jedan se nije odazvao za kontrolu imuniteta i pored više poziva). Kod jednog pacijenta zaštitna vrednost nivoa titra je bila iznad 0.5 IJ/ml i uspešno je vakcinisan protiv besnila, a kod 1 pacijenta je bio ispod 0.5 IJ/ml, te je zahtevao buster dozu koja je i data i posle nje odrađen je nivo titra koji je bio zadovoljavajući. U saradnji sa Pasterovim zavodom ove godine odrađeno je 7 kontrola imuniteta kod preventivno vakcinisanih radnika JKP Higijena Kovin. Kod jednog radnika je sprovedena vakcinacija buster dozom.

Radi promovisanja zdravlja odrađeno je u 2021. godini 20 nastupa u medijima na teritoriji Južnobanatskog okruga, za 55% više nego 2020. godine (9). Radi promovisanja zdravlja potrebna je i dalje aktivna saradnja sa svim zdravstvenim ustanovama i medijima na teritoriji Južnobanatskog okruga.

**Prikaz epidemiološke
situacije hroničnih nezaraznih bolesti
u Južnobačanskom okrugu**

EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA HRONIČNIH NEZARAZNIH BOLESTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2021.GODINI

Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Zavoda za javno zdravlje Pančevo prikuplja, analizira i obrađuje podatke o novoobolelim i umrlim i sačinjava izveštaj o kretanju vodećih hroničnih nezaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu (opštine Pančevo, Vršac, Bela Crkva, Alibunar, Opovo, Kovin, Kovačica i Plandište) koji prema proceni Republičkog zavoda za statistiku od 31.12.2021. godine ima 272.560 stanovnika.

Kontinuirano se prati obolevanje i umiranje stanovništva Južnobanatskog okruga od raka, dijabetesa melitusa, akutnog koronarnog sindroma (AKS), ali i ostalih vodećih hroničnih nezaraznih oboljenja (HNO). Epidemiološka situacija HNO se procenjuje i baze podataka se formiraju na osnovu prikupljenih prijava obolelih iz domova zdravlja, bolnica, instituta i klinika za onkologiju, patohistoloških laboratorija, prijava iz koronarnih jedinica OB Pančevo i OB Vršac, izveštaja o hospitalizaciji, prijava iz elektronskih kartona domova zdravlja, prijava umrlih iz Baze umrlih Zavoda, podataka Instituta za javno zdravlje Srbije (IJZS) i Republičkog zavoda za statistiku (RZS).

Hronične nezarazne bolesti su veliki socioekonomski i javnozdravstveni problem i predstavljaju vodeći uzrok obolevanja i umiranja kako u svetu tako i u našoj zemlji.

Maligne bolesti

Maligne bolesti se nalaze na drugom mestu u ukupnom obolevanju i umiranju od svih bolesti, odmah iza bolesti srca i krvnih sudova. Prema najnovijim procenama Svetske zdravstvene organizacije i Međunarodne agencije za istraživanje raka, obolevanje od malignih bolesti u svetu je poraslo na 19,3 miliona ljudi i registrovano je 9,9 miliona smrtnih slučajeva od svih lokalizacija malignih tumora u 2020. godini. U Srbiji je tokom 2019. godine od svih malignih tumora obolelo 42.289 i umrlo 21.340 osoba.

Na osnovu podataka Registra za rak ZZJZ Pančevo, zaključno sa martom 2022. godine, prikupljeno je 1.310 prijava novoobolelih od malignih bolesti koje su otkrivene u 2021. godini (incidencija 477,8). Na osnovu do sada prikupljenih podataka u 2021. godini registrovano je 12,4% manje novoobolelih nego 2020. godine, 18,1% manje u odnosu na petogodišnji i 10,7% manje u odnosu na desetogodišnji prosek registrovanja novoobolelih od malignih bolesti. S obzirom na to da zbog epidemiološke situacije, prijave obolelih koji su u 2021. godini lečeni u Institutu za onkologiju i radiologiju Srbije, Sremskoj Kamenici i Novom Sadu još uvek nisu dostavljeni ZZJZ Pančevo, baza Registra za rak za 2021. godinu nije kompletna, a prikupljanje kompletnih podataka se očekuje do kraja 2022. godine.

Incidencije pokazuju da od malignih bolesti u Južnobanatskom okrugu češće obolevaju muškarci nego žene (Tabela 1)

Tabela 1. Distribucija broja obolelih i incidencije malignih tumora po polu u Južnobanatskom okrugu od 2019 do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Period	ukupno		muškarci		žene	
	Oboleli	Inc	Oboleli	Inc	Oboleli	Inc
Desetogodišnji prosek (2011-2020)	1467,3	517,8	760,3	545,6	707,0	490,9
Petogodišnji prosek (2016-2020)	1599,6	576,6	830,4	608,3	769,2	545,9
2019	1692	609,9	891	652,7	801	568,5
2020	1496	545,7	772	572,5	724	519,8
2021	1310	477,8	677	502,0	633	454,4

Tokom 2021. godine najviše novoobolelih od malignih bolesti i incidencije veće nego u Južnobanatskom okrugu (Inc 477,8) registrovane su u Alibunaru (Inc 546,1), Opovu (Inc 533,6), Pančevu (Inc 530,9) i Plandištu (Inc 502,5), dok su u Kovačici (Inc 453,4), Vršcu (Inc 405,9), Beloj Crkvi (Inc 401,3) i Kovinu (Inc 378,2) registrovane incidencije manje od onih zabeleženih u okrugu (Tabela 2.).

Tabela 2. Distribucija broja obolelih i incidencije malignih tumora po opštinama Južnobanatskog okruga od 2019 do 2021. godine (stope na 100.000 stanovnika)

		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
2019	obol	1692	834	294	164	114	48	83	37	118
	Inc	609,9	697,8	601,1	525,7	481,1	499,5	519,6	362,7	664,9
2020	obol	1496	754	209	155	129	44	85	44	76
	Inc	545,7	635,4	432,9	505,4	551,8	460,3	541,4	442,2	423,5
2021	obol	1310	630	196	116	106	51	63	50	98
	Inc	477,8	530,9	405,9	378,2	453,4	533,6	401,3	502,5	546,1

Najčešći maligni tumori od kojih su obolevali muškarci bili su maligni tumori pluća, kolorektuma, prostate, mokraćne bešike i želudca.

Rak pluća se u 2021. godini nalazio na prvom mestu i činio je 18,5% od ukupnog broja obolelih od raka kod muškaraca. Tokom 2021. godine registrovano je 7,4% manje obolelih nego 2020. godine, 24,9% manje u odnosu na petogodišnji i 18,9% u odnosu na desetogodišnji prosek obolelih.

Kolorektalni karcinom nalazio se na drugom mestu i činio je 17,3% svih novoobolelih od raka kod muškaraca u 2021. godine. Registrovano je 2,6% više obolelih nego tokom 2020. godine, 3,9% manje nego na petogodišnjem i 6,4% više nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Karcinom prostate nalazio se na trećem mestu i činio je 12,3% svih novoobolelih od raka kod muškaraca. U 2021. godini je registrovano 18,6% manje novoobolelih nego u 2020. godini, 6,5% manje nego na petogodišnjem i 1,7% više nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Tumor mokraćne bešike nalazio se na četvrtom mestu i činio je 7,2% svih novoobolelih od raka kod muškaraca. U 2021. godini prijavljeno je 9,2% manje novoobolelih nego u 2020. godini, 4,7% manje nego na petogodišnjem, a 4,3% manje nego na desetogodišnjem proseku obolelih.

Karcinom želudca nalazio se na petom mestu i činio je 3,4% svih novoobolelih od raka kod muškaraca. U 2021. godini registrovano je 31,6% više novoobolelih nego 2020. godine, 17,8% manje nego na petogodišnjem i 11,3% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Posmatrajući broj obolelih muškaraca u 2021. godini u odnosu na 2020. godini uočava se da je prijavljen veći broj obolelih od karcinoma kolona i želudca, a manji od ostalih vodećih lokalizacija. U odnosu na petogodišnje i desetogodišnje proseke novoobolelih, u muškoj populaciji u 2021. godini registrovan je manji broj novoobolelih od svih karcinoma, što je očekivano obzirom da zbog aktuelne situacije vezano za Kovid-19, veliki broj novoobolelih još uvek nije prijavljen ZZJZ Pančevo (Tabela 3. i Tabela 4.).

Tabela 3. Distribucija broja obolelih i incidencije pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod muškaraca u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Lokalizacija		Desetogodišnji prosek	Petogodišnji prosek	2019	2020	2021
		(2011-2020)	(2016-2020)			
Pluća	oboleli	154,2	166,4	165	135	125
	Inc.	110,7	121,9	120,9	100,1	92,7
Kolorektum	oboleli	110,0	121,8	119	114	117
	Inc	78,9	89,2	87,2	84,5	86,8
Prostata	oboleli	81,6	88,8	101	102	83
	Inc	58,6	65,0	73,9	75,6	61,5
Mokraćna bešika	oboleli	51,2	51,4	59	54	49
	Inc	36,7	37,6	43,2	40,0	36,3
Želudac	oboleli	28,2	30,4	34	19	25
	Inc	20,2	22,3	24,9	14,1	18,5

Tabela 4. Distribucija broja obolelih i incidencije pet vodećih malignih tumora kod muškaraca po opštinama Južnobanatskog okruga u 2021. godini (stope na 100.000 stanovnika)

		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
Pluća	obol	125	61	17	12	7	6	11	4	7
	Inc	92,7	105,6	73,1	77,6	60,1	125,7	139,6	78,5	77,9
Kolorektum	obol	117	59	14	12	8	4	6	8	6
	Inc	86,8	102,2	60,2	77,6	68,6	83,8	76,2	157,0	66,7
Prostata	obol	83	42	12	4	10	5	1	3	6
	Inc	61,5	72,7	51,6	25,9	85,8	104,8	12,7	58,8	66,7
Mokraćna bešika	obol	49	23	6	5	0	5	6	1	3
	Inc	36,3	39,8	25,8	32,3	0	104,8	76,2	19,6	33,3
Želudac	obol	25	10	7	4	1	0	0	1	2
	Inc	18,5	17,3	30,1	25,9	8,6	0	0	19,6	22,2

Najčešći maligni tumori od kojih su obolevale žene u Južnobanatskom okrugu su bili maligni tumori dojke, pluća, kolorektuma, tela i grlića materice.

U 2021. godini, **rak dojke** se nalazio na prvom mestu i činio je 21,1% od ukupnog broja novoobolelih od raka kod žena. U 2021. registrovano je 12,9% manje obolelih nego 2020. godine, 28,3% manje nego na petogodišnjem i 24,4% manje nego na desetogodišnjem proseku obolelih.

Rak pluća nalazio se na drugom mestu i činio je 10,7% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2021. godini registrovano je 1,4% manje obolelih nego 2020. godine, 5% manje nego na petogodišnjem i 10,4% više nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Kolorektalni karcinom nalazio se na trećem mestu i činio je 10,4% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2021. godini registrovano je 15,4% manje novoobolelih nego 2020. godine, 11,8% manje nego na petogodišnjem i 8,6% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Rak tela materice u 2021. godini. nalazio se na četvrtom mestu i činio je 6% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2021. godini prijavljeno je 11,8% više novoobolelih nego 2020. godini, 4,5% manje nego na petogodišnjem i 7,6% više nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Rak grlića materice u 2021. godini nalazio se na petom mestu i činio je 4,6% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2021. godini prijavljeno je 35-38% manje novoobolelih nego 2020. godine, na petogodišnjem i desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Posmatrajući broj obolelih može se videti da je u 2021. godini. u odnosu na 2020. godinu registrovan veći broj obolelih od raka tela materice, a manji od ostalih vodećih lokalizacija. U odnosu na petogodišnje i desetogodišnje proseke u ženskoj populaciji, možemo videti da postoji insuficijencija prijavljivanja od svih lokacija što je očekivano, jer zbog epidemiološke situacije veliki broj obolelih nije prijavljen ZZJZ Pančevo (Tabela 5. i Tabela 6.).

Tabela 5. Distribucija broja obolelih i incidencije pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod žena u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Lokalizacija		Desetogodišnji prosek (2011-2020)	Petogodišnji prosek (2016-2020)	2019	2020	2021
Dojka	oboleli	177,3	187	180	154	134
	Inc	123,1	132,7	127,8	110,5	96,2
Kolo- rektum	oboleli	72,2	74,8	66	78	66
	Inc	50,1	53,1	46,8	55,9	47,4
Pluća	oboleli	61,1	71,6	71	69	68
	Inc	42,4	50,8	50,4	49,5	48,8
Grlić materice	oboleli	44,5	44,8	59	47	29
	Inc	30,9	31,8	41,9	33,7	20,8
Telo materice	oboleli	35,3	39,8	46	34	38
	Inc	24,5	28,2	32,6	24,4	27,3

Tabela 6. Distribucija broja obolelih i incidencije pet najčešći malignih tumora kod žena po opštinama Južnobanatskog okruga u 2021. godini

		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
Dojka	obol	134	68	19	13	9	3	6	6	10
	Inc	96,2	111,6	75,9	85,5	76,8	62,7	76,7	123,6	111,6
Kolo- rektum	obol	66	38	9	3	7	2	3	1	3
	Inc	47,4	62,4	35,9	19,7	59,7	41,8	38,3	20,6	33,5
Pluća	obol	68	33	15	5	2	3	5	1	4
	Inc	48,8	54,2	59,9	32,8	17,1	62,7	63,9	20,6	44,7
Grlić materice	obol	29	10	7	2	1	1	2	3	4
	Inc	20,8	16,4	27,9	13,1	8,5	20,9	25,6	61,8	44,7
Telo materice	obol	38	22	6	1	6	1	0	0	2
	Inc	27,3	36,1	23,9	6,6	51,2	20,9	0	0	22,3

Tokom 2021. godine kompletirani su podaci o umrlim za 2020.god kada je registrovan 831 umrli od malignih bolesti (Mortalitet 303,1), što je 10,7% manje nego u 2019. godini, 9,6% manje nego na petogodišnjem i 10,5% manje nego na desetogodišnjem proseku broja umrlih od malignih bolesti. Podaci o umrlim za 2021. godinu obeleženi su * i prikazani su radi uvida u trenutne raspoložive podatke, koji nisu dopunjeni podacima RZS Srbije, jer podaci još nisu publikovani. Stope mortaliteta kao i broj umrlih su nešto niže od očekivanih vrednosti za posmatrani period. Vrednosti mortaliteta u posmatranom periodu pokazuju da od malignih bolesti u Južnobanatskom okrugu češće umiru muškarci nego žene (Tabela 7).

Tabela 7. Distribucija broja umrlih i mortalitet malignih tumora prema polu u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Period	ukupno umrlih		muškarci		žene	
	Umrli	Mt	Umrli	Mt	Umrli	Mt
Desetogodišnji prosek (2011-2020)	928,3	327,6	541,1	388,3	387,2	268,9
Petogodišnji prosek (2016-2020)	919,6	329,3	539,2	392,3	380,4	268,2
2019	931	335,6	557	408,0	374	265,4
2020	831	303,1	477	353,7	354	254,1
2021*	781	284,9	419	310,7	362	259,9

Tokom 2020. godine broj umrlih od malignih bolesti prema broju stanovnika-mortalitet, veći nego u Južnobanatskom okrugu (Mt 301,1) registrovan je u Alibunaru (Mt 345,5), Kovačici (Mt 337,9), Kovinu (Mt 319,5) i Pančevu (Mt 311,8), dok je u Opovu (Mt 282,5) Plandištu (Mt 281,4), Vršcu (Mt 273,4) i Beloj Crkvi (Mt 222,9) registrovan mortalitet manji nego u okrugu (Tabela 8).

Tabela 8. Distribucija broja umrlih i mortalitet malignih tumora po opštinama Južnobanatskog okruga u periodu od 2019. do 2021. godine (stope na 100.000 stanovnika)

		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
2019	umrli	931	413	147	113	78	28	59	26	67
	Mt	335,6	345,6	300,5	362,2	329,2	291,4	369,4	254,9	366,2
2020	umrli	831	370	132	98	79	27	35	28	62
	Mt	303,1	311,8	273,4	319,5	337,9	282,5	222,9	281,4	345,5
2021	umrli	781	338	124	77	75	32	54	28	53
*										

*Kompletiranje podataka za 2021.god očekuje se do kraja 2022.godine

Najčešći maligni tumori od kojih su umirali muškarci bili su maligni tumori pluća, kolorektuma, prostate, želudca i pankreasa.

Od ukupnog broja umrlih od malignih bolesti u muškoj populaciji u 2020. godini, **rak pluća** se nalazio na prvom mestu i činio je 28,1% svih smrtnih ishoda od raka. Tokom 2020. godine registrovano je 16,8% manje umrlih nego 2019. godine, 21,1% manje nego na petogodišnjem i 23,6% manje nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih.

Kolorektalni karcinom u 2020. godini. se nalazio na drugom mestu kao uzrok umiranja od malignih bolesti i činio je 14% svih smrtnih ishoda kod muškaraca. U 2020. godini registrovano je 9,5% manje umrlih nego u 2019. godini, 9,2% manje nego na petogodišnjem i 8,5% manje nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih.

Karcinom prostate u 2020. godini se nalazio na trećem mestu i činio je 8,8% svih smrtnih ishoda kod muškaraca. U 2020. godini registrovan je isti broj umrlih kao 2019. godine, 2,3% manje nego na petogodišnjem i 3,2% manje nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Karcinom želudca se godinama nalazio na četvrtom mestu. U 2020. godini se našao na petom mestu i činio je 4,8% svih smrtnih ishoda kod muškaraca. U 2020. godini. registrovano je 20,7% manje umrlih nego 2019. godine, 14,8% manje nego na petogodišnjem i 12,2% manje nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih.

Karcinom pankreasa se u 2020. godini nalazio na četvrtom mestu i činio je 6,1% svih smrtnih ishoda od raka kod muškaraca. U 2020. godini registrovan je isti broj umrlih kao 2019. godine, 19,8% više nego na petogodišnjem i 34,3% više nego na desetogodišnjem proseku (Tabele 9. i 10.).

Posmatrajući 2020. godinu u odnosu na 2019. godinu vidimo da je u muškoj populaciji registrovan isti ili manji broj umrlih, a u odnosu na petogodišnje i desetogodišnje proseke zabeležen je veći broja umrlih samo od karcinoma pankreasa i manji od svih ostalih vodećih tumora.

Tabela 9. Distribucija broja umrlih i mortalitet pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod **muškaraca** u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Lokalizacija		Desetogodišnji prosek (2011-2020)	Petogodišnji prosek (2016-2020)	2019	2020	2021*
Pluća	umrli	175,4	169,8	161	134	125
	Mt	125,9	123,6	117,9	99,4	92,7
Kolo- rektum	umrli	73,2	73,8	74	67	46
	Mt	52,5	53,7	54,2	49,7	34,1
Prostata	umrli	43,4	43	42	42	40
	Mt	31,1	31,3	30,8	31,1	29,7
Želudac	umrli	26,2	27	29	23	19
	Mt	18,8	19,6	21,2	17,1	14,1
Pankreas	umrli	21,6	24,2	29	29	20
	Mt	15,5	17,6	21,2	21,5	14,8

*Kompletiranje podataka za 2021.god očekuje se do kraja 2022.god.

Tabela 10. Distribucija broja umrlih i mortalitet pet najčešćih malignih tumora kod muškaraca po opštinama Južnobanatskog okruga u 2020. godini (stope na 100.000 stanovnika)

Lokalizacija		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
Pluća	umrli	134	53	26	25	6	3	5	5	11
	Mt	99,4	91,8	111,8	161,7	51,5	62,9	63,5	98,1	122,4
Kolo- rektum	umrli	67	33	13	3	7	2	2	4	3
	Mt	49,7	57,1	55,9	19,4	60,1	41,9	25,4	78,5	33,4
Prostata	umrli	42	14	11	3	9	1	2	0	2
	Mt	31,1	24,2	47,3	19,4	77,2	20,9	25,4	0	22,2
Želudac	umrli	23	11	2	2	3	3	0	0	2
	Mt	17,1	19,0	8,6	12,9	25,7	62,9	0	0	22,2
Pankreas	umrli	29	12	6	5	2	0	0	2	2
	Mt	21,5	20,8	25,8	32,3	17,2	0	0	39,2	22,2

Najčešći maligni tumori od kojih su umirale žene bili su maligni tumori dojke, pluća, kolorektuma, pankreasa i grlića materice.

Od ukupnog broja umrlih od malignih bolesti u 2020. godini u ženskoj populaciji **rak dojke** se nalazio se na prvom mestu sa učešćem 20,3% svih smrtnih ishoda od raka. U 2020. godini registrovano je 20% više umrlih nego u 2019. godini, 1,1% manje nego na petogodišnjem i 5,1% manje nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Rak pluća se nalazio na drugom mestu i činio je 16,9% svih smrtnih ishoda od raka kod žena. U 2020. godini registrovano je 18,9% manje umrlih nego u 2019. godini, 13,8% manje nego na petogodišnjem i 9,2% manje nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Kolorektalni karcinom nalazio se na trećem mestu u ukupnom umiranju od raka kod žena i činio je 9,9% svih smrtnih ishoda. Registrovano je 2,8% manje umrlih nego u 2019. godini, 8,8% manje nego na petogodišnjem i 14,8% manje nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Karcinom pankreasa se godinama nalazio na četvrtom mestu, a u 2020. godini sa učešćem od 5,4% našao se na petom mestu u ukupnom broju umrlih od raka kod žena. Tokom 2020. godine registrovano je 32,1% manje umrlih nego u 2019. godini, 15,9% manje nego na petogodišnjem i 7,3% manje nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Karcinom grlića materice našao se 2020. godine na četvrtom mestu i činio je 5,6% od svih smrtnih ishoda. U 2020. godini registrovano je 9,1% manje umrlih nego u 2019. godini, 14,9% više nego na petogodišnjem i 0,5% više nego na desetogodišnjem proseku umrlih (Tabele 11. i 12.).

U ženskoj populaciji je u 2020. godini, u odnosu na 2019. godinu zabeležen veći broj umrlih od raka dojke, dok je kod svih ostalih vodećih lokalizacija registrovan manji broj umrlih. U 2020. godini u odnosu na petogodišnji i desetogodišnji prosek veći broj umrlih je od raka grlića, dok je kod ostala četiri vodeća tumora registrovan manji broj umrlih.

Tabela 11. Distribucija broja umrlih i mortalit pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod žena u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Lokalizacija		Desetogodišnji prosek (2011-2020)	Petogodišnji prosek (2016-2020)	2019	2020	2021*
Dojka	umrli	75,9	72,8	60	72	70
	Mt	52,7	51,3	42,6	51,7	50,2
Pluća	umrli	66,1	69,6	74	60	74
	Mt	45,9	49,1	52,5	43,1	53,1
Kolo- rektum	umrli	41,1	38,4	36	35	33
	Mt	28,5	27,1	25,5	25,1	23,7
Pankreas	umrli	20,5	22,6	28	19	24
	Mt	14,2	15,9	19,9	13,6	17,2
Grlić materice	umrli	19,9	17,4	22	20	19
	Mt	13,8	12,3	15,6	14,4	13,6

*Kompletiranje podataka za 2021.god očekuje se do kraja 2022.god.

Tabela 12. Distribucija broja umrlih i mortalitet pet najčešćih malignih tumora od kojih su umirale žene po opštinama Južnobanatskog okruga u 2020. godini

Lokalizacija		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
Dojka	umrli	72	34	11	11	8	1	1	2	4
	Mt	51,7	55,8	43,9	72,3	68,2	20,9	12,8	41,2	44,6
Pluća	umrli	60	26	12	6	3	2	3	2	6
	Mt	43,1	42,7	47,9	39,4	25,6	41,8	38,3	41,2	66,9
Kolo- rektum	umrli	35	16	4	4	2	0	2	3	4
	Mt	25,1	26,3	15,9	26,3	17,1	0	25,5	61,8	44,6
Pankreas	umrli	19	10	3	0	1	1	3	0	1
	Mt	13,6	16,4	11,9	0	8,5	20,9	38,3	0	11,2
Grlić materice	umrli	20	9	3	2	4	0	0	0	2
	Mt	14,4	14,8	11,9	13,1	34,1	0	0	0	22,3

Kao što se može videti, veliki udeo u obolevanju i umiranju stanovništva imaju maligni tumori koji su visoko preventabilni. Najbolja dugoročna strategija usmerena na smanjenje obolevanja i umiranja od malignih tumora je prevencija. Bolja informisanost i edukacija stanovništva u vezi određenih faktora rizika i pojave tumora, promena navika, kao i usvajanje zdravih stilova života su osnovni ciljevi primarne prevencije malignih bolesti.

Sekundarna prevencija - rano otkrivanje raka i pretumorskih promena tj. uvođenje organizovanih skrining programa i podsticanje oportunijskih skrininga je od izuzetnog značaja. Ona utiče na prevenciju nastanka tumora, smanjenje mortaliteta, prevenciju komplikacija, smanjenja troškova lečenja i poboljšanje kvaliteta života.

Tokom 2021. godine, koliko je dozvoljavala epidemiološka situacija, u svim opštinama su se sprovodili skriningi raka debelog creva, dojke i grlića materice.

Dijabetes melitus

Dijabetes melitus (prema MKB 10 dijagnoze: E10-E14) predstavlja grupu metaboličkih poremećaja koju karakteriše hiperglikemija kao posledica defekta u insulinskoj sekreciji ili aktivnosti. Procena Svetske zdravstvene organizacije je da je u 2019. godini u svetu od dijabetesa bolovalo 463.000.000 ljudi i da će se broj obolelih od dijabetesa do 2045. godine povećati na 700.000.000 miliona. Prema proceni IZJZ Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ u Republici Srbiji bez Kosova i Metohije od dijabetesa boluje približno 770.000 osoba ili 12% odraslog stanovništva. Broj osoba sa tipom 2 dijabetesa je mnogostruko veći (95%) u odnosu na osobe sa tipom 1 dijabetesa (5%). Pri tom, prema procenama domaćih eksperata i na osnovu rezultata međunarodnih studija, 43% osoba sa tipom 2 dijabetesa nema postavljenu dijagnozu i ne zna za svoju bolest. S tim u vezi, jasno je da je realan broj obolelih od dijabetesa melitusa i u našem okrugu mnogo veći od prijavljenog od strane izabranih lekara.

U Južnobanatskom okrugu u 2021. godini registrovano je 4,5% više novoobolelih nego 2020. godine, 3,7% više nego na petogodišnjem i 7,2% više nego na desetogodišnjem proseku prijavljivanja novoobolelih (Tabela 13.).

Tabela 13. Distribucija broja novoobolelih i incidencije dijabetesa melitusa po polu u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

	Oboleli	Ukupno		Tip 1		Tip 2	
		broj	Inc	broj	Inc	broj	Inc
Desetogodišnji prosek (2011-2020)		938,1	331,1	14	4,9	926,1	326,8
Petogodišnji prosek (2016-2020)		970,2	347,4	9	3,2	961,2	344,2
2019	ukupno	930	335,2	10	3,6	920	331,6
	muškarci	463	339,2	6	4,4	457	334,7
	žene	467	331,5	4	2,8	463	328,6
2020	ukupno	963	347,2	6	2,2	957	344,9
	muškarci	459	336,2	4	2,9	455	333,3
	žene	504	357,7	2	1,4	502	356,3
2021	ukupno	1006	366,9	6	2,2	1000	364,7
	muškarci	479	355,2	4	2,9	475	352,2
	žene	527	378,3	2	1,4	525	376,9

Posmatrajući opštine u odnosu na okrug (incidencija 2,2), incidencija dijabetesa melitusa tip 1 u 2021. godini bila je veća u Alibunaru (5,6), Vršcu (4,1) i Kovinu (3,3), manja u Pančevu (1,7), dok u Opoju, Beloj Crkvi, Plandištu i Kovačici nije bilo registrovanih obolelih od DM tip 1 (Tabela 14.).

U odnosu na okrug (incidenca 364,7), incidence DM tip 2 u 2021. godini su bile veće u Opoju (596,4), Plandištu (542,7), Beloj Crkvi (465), Kovinu (388,0), Vršcu (372,8) i Kovačici (367,9), a manje u Pančevu (326,1) i Alibunaru (245,2).

Tabela 14. Distribucija broja obolelih i incidencije dijabetesa melitusa tip 1 i tip 2 po opštinama Južnobanatskog okruga od 2019. do 2021. godine

		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opoje	B. Crkva	Plandište	Alibunar
2019	DM 1	10	1	4	3	0	0	1	1	0
	Inc	3,6	0,8	8,2	9,6	0	0	6,3	9,8	0
	DM 2	920	339	163	117	80	50	66	51	54
	Inc	331,6	283,7	333,2	375,1	337,6	520,3	413,2	529,4	295,1
2020	DM 1	6	2	1	0	3	0	0	0	0
	Inc	2,2	1,7	2,0	0	12,7	0	0	0	0
	DM 2	957	376	163	119	80	52	65	50	52
	Inc	344,9	314,6	333,2	381,5	337,6	541,1	406,9	490,2	284,2
2021	DM 1	6	2	2	1	0	0	0	0	1
	Inc	2,2	1,7	4,1	3,3	0	0	0	0	5,6
	DM 2	1000	387	180	119	86	57	73	54	44
	Inc	364,7	326,1	372,8	388,0	367,9	596,4	465,0	542,7	245,2

Prema podacima IZJZ Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“, u Južnobanatskom okrugu je u 2020. godini od dijabetesa melitusa umrlo 133 osoba, što je 66,2% više nego u 2019. godini, 13,5% više nego na petogodišnjem i 11,1% više nego na desetogodišnjem proseku umrlih (Tabela 15.).

Tabela 15. Distribucija broja umrlih i mortalitet dijabetesa melitusa po polu u Južnobanatskom okrugu u periodu 2019-2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

	Umrli	Ukupno		Tip 1		Tip 2	
		broj	Mt	broj	Mt	broj	Mt
Desetogodišnji prosek (2011-2020)	Ukupno	119,7	42,4	55,6	19,6	63,5	22,4
Petogodišnji prosek (2016-2020)	ukupno	117,2	41,9	52,4	18,8	63,6	22,8
2019	ukupno	80	28,8	38	13,7	36	13,0
	muškarci	38	27,8	16	11,7	20	14,7
	žene	42	29,8	12	15,6	16	11,4
2020	ukupno	133	48,7	56	20,9	77	28,0
	muškarci	62	45,8	27	19,9	35	25,8
	žene	71	51,5	29	20,7	42	30,0
2021*	ukupno	110	40,1	62	22,6	48	17,5

*Izvor podataka-samo Baze umrlih ZJZ Pančevo, dopuna podacima za 2021.god Republičkog zavoda za statistiku se očekuje tokom 2022.god

Akutni koronarni sindrom (AKS)

Kardiovaskularne bolesti (KVB) se nalaze na prvom mestu kao uzrok obolevanja i umiranja i čine preko 50% udela u umiranju od svih bolesti. Predstavljaju veliku i heterogenu grupu oboljenja, koje prema MKB 10 imaju šifre I00–I99. U razvijenim zemljama se broj osoba koje umiru od KVB smanjuje zahvaljujući preduzetim preventivnim merama, ali i uspešnoj i pravovremenoj terapiji, dok u zemljama u razvoju raste učestalost KVB. Nestabilna angina pektorisa, infarkt miokarda i iznenadna srčana smrt predstavljaju akutne, oblike ishemijske bolesti srca pod zajedničkim nazivom akutni koronarni sindrom (AKS).

I tokom 2021. godine veliki broj pacijenata obolelih od AKS iz Južnog Banata se lečio u zdravstvenim ustanovama u Beogradu i Sremskoj Kamenici. Kompletirajući podatke Registra za AKS ZJZ Pančevo, sa podacima zdravstvenih ustanova u Beogradu i Sremskoj Kamenici, Institut za javno zdravlje Srbije publikovao je podatke za 2020. godinu dok su za 2021. godinu* prikazani trenutni raspoloživi podaci Registra za AKS ZJZ Pančevo radi uvida, a kompletiranje baze novoobolelih i umrlih u 2021. godine se očekuje krajem 2022. godine.

Posmatrajući poslednje kompletirane podatke u 2020. godini registrovano je 29,1% manje obolelih nego 2019. godine, 11,5% manje nego na petogodišnjem i 13,3% manje nego na desetogodišnjem proseku obolelih, što se može povezati sa epidemiološkom situacijom Kovid-19 tokom 2020. godine. Od ukupnog broja obolelih od AKS u 2020. godine, infarkt miokarda je dijagnostikovao kod 86,7%, a nestabilna angina pektorisa u 13,3% obolelih.

Incidence pokazuju da od AKS znatno češće obolevaju muškarci nego žene (Tabela 16).

Tabela 16. Distribucija broja novoobolelih i incidencije akutnog koronarnog sindroma (AKS), infarkta miokarda i nestabilne angine po polu u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

		AKS		Infarkt		Nestabilna angina	
		broj	Inc	broj	Inc	broj	Inc
Desetogodišnji prosek (2011-2020)		844,7	298,1	766,7	270,6	74,2	26,2
Petogodišnji prosek (2016-2020)		826,8	296,0	736,2	263,6	83	29,7
2019	ukupno	1032	372,0	902	325,2	130	46,9
	muškarci	652	477,6	566	414,6	86	63,0
	žene	380	269,7	336	238,5	44	31,2
2020	ukupno	732	265,9	635	230,7	59	21,4
	muškarci	440	324,9	371	274,0	33	24,4
	žene	292	208,8	264	188,8	26	18,6
2021*	ukupno	402	146,6	366	133,5	36	13,1

*Kompletiranje baze Registra za AKS za 2021. godinu očekuje se do kraja 2022. god.

U istom periodu 2020. godine registrovano je 136 osoba umrlih od AKS, što je 0,7% manje nego 2019. godine, 2,2% manje nego na petogodišnjem i 11,7% manje nego na desetogodišnjem proseku, što ukazuje na postepen pad broja umrlih od AKS koji se beležio poslednjih godina. Infarkt miokarda je tokom 2020. godine bio uzrok 98,5% smrtnih ishoda od AKS, angina pektorisa 1,5% smrtnih ishoda. Mortalitet pokazuje da od AKS znatno češće umiru muškarci nego žene (Tabela 17.).

Tabela 17. Distribucija broja umrlih i mortalitet akutnog koronarnog sindroma, infarkta miokarda i nestabilne angine po polu u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

		AKS		Infarkt		Nestabilna angina	
		broj	Mt	broj	Mt	broj	Mt
Desetogodišnji prosek (2011-2020)	ukupno	154,1	54,4	152,3	53,7	1,8	0,6
Petogodišnji prosek (2016-2020)	ukupno	139,0	49,8	137,8	49,1	1,2	0,4
2019	ukupno	137	49,4	137	49,4	0	0
	muškarci	83	60,8	83	60,8	0	0
	žene	54	38,3	54	38,3	0	0
2020	ukupno	136	49,4	134	48,7	2	0,7
	muškarci	73	53,9	73	53,9	0	0
	žene	63	45,0	61	43,6	2	1,4
2021*	ukupno	140	51,1	138	50,3	2	1,4

* Dopuna podataka o umrlim za 2021.godine očekuje se do kraja 2022.god

Ostala hronična nezarazna oboljenja

Kao i prethodnih godina evidentirano je lošije prijavljivanje novoobolelih od ostalih HNO (hronična bubrežna insuficijencija, reumatske groznice, endemska nefropatija, psihoze, narkomanija i drugih) i postoje nepotpuni podaci za praćenje i analizu kretanja ovih bolesti. Iz grupe ostalih HNO u 2021. godini prijavljeno je 199 novoobolelih, što je za 25,9% više nego u 2020. godini i 14,1% više u odnosu na petogodišnji prosek prijavljivanja (174,4). Takođe u 2021. godini registrovana je 475 osoba umrla od ostalih HNO, što je za 0,8% više nego 2020. godini i 3,6% više u odnosu na petogodišnji prosek prijavljivanja (458,6) (Tabele 18. i 19.)

Tabela 18. Distribucija broja novoobolelih od ostalih HNO u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine i petogodišnji prosek

Bolest	Broj obolelih			
	Petogodišnji prosek (2017-2021)	2019	2020	2021
Hronična insuficijencija bubrega (N 18)	5,8	6	3	2
Reumatska groznica (I 00 – I 09)	0	0	0	0
Endemska nefropatija (N 15.0)	0	0	0	0
Druge (D66–D67, F00-03, F06, F10,F11–F19, F20-23,F28-29, F30-32, F84, G71, J44, J45, J47)	168,6	197	155	197
Bolesti krvnih sudova mozga (I60-I69)	/	/	/	/
UKUPNO	174,4	203	158	199

Tabela 19. Distribucija broja umrlih od ostalih HNO u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine i petogodišnji prosek

Bolest	Broj umrlih			
	Petogodišnji prosek (2017-2021)	2019	2020	2021
Hronična insuficijencija bubrega (N 18)	60,2	61	73	68
Reumatska groznica (I 00 – I 09)	0,4	0	0	0
Endemska nefropatija (N 15.0)	0	0	0	0
Druge (D66–D67, F00-03, F06, F10,F11–F19, F20-23,F28-29, F30-32, F84, G71, J44, J45, J47)	131,4	92	138	136
Bolesti krvnih sudova mozga (I60-I69)	266,6	270	260	271
UKUPNO	458,6	423	471	475

Izveštaj o kretanju vodećih HNO je urađen na osnovu prijava nezaraznih bolesti koje su dostavljene i podataka koji su prikupljeni od strane ZZJZ Pančevo iz zdravstvenih ustanova sa teritorije Južnog Banata, Beograda i drugih gradova gde su lečeni stanovnici Južnobanatskog okruga. Kao izvor podataka korišćen je Registar za rak, Registar za dijabet, Registar za AKS, Registar ostalih nezaraznih bolesti i Baze umrlih ZZJZ Pančevo, kao i podaci IZJZ Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ i Republičkog zavoda za statistiku.

Prikaz higijenskog stanja u Južnobačanskom okrugu

PRIKAZ HIGIJENSKOG STANJA NA TERITORIJI JUŽNOBANATSKOG OKRUGA U 2021. GODINI

PRAĆENJE KVALITETA VAZDUHA U ŽIVOTNOJ SREDINI NA PODRUČJU JUŽNOBANATSKOG OKRUGA

Zdrava životna sredina podrazumeva međusobnu uzajamnu ravnotežu i sadejstvo svih njenih elemenata: zemljišta, vode, vazduha, biljnog i životinjskog sveta. Zagađenje vazduha je značajno sa aspekta uticaja na životnu sredinu i sa aspekta uticaja na zdravlje ljudi. Mnogobrojna saznanja o štetnom dejstvu aerozagađenja na ljude dobijena su posle masovnih katastrofa uzrokovanih aerozagađenjem u nekim velikim svetskim gradovima, kao i iz podataka zaštite radnika na radu i studija o humanoj i animalnoj populaciji. Međutim, prisutnost zagađujućih materija i u malim koncentracijama uz prolongirano dejstvo može imati štetni uticaj po zdravlje ljudi. Emitovane zagađujuće materije u atmosferi mogu nagraditi nove štetne supstance u atmosferi, a svakako se u njoj mogu naći i zagađenja preneti sa većih udaljenosti. Kakav će i koliki efekat na zdravlje imati zagađenje iz vazduha zavisi od mnogih činilaca (od vrste i koncentracija štetnih supstanci u vazduhu, veličine ventilacije, stanja respiratorne sluznice, ukupnog zdravstvenog stanja, životne dobi).

O aerozagađenju se češće govori kao o činiocu koji doprinosi nastanku bolesti ili pogoršanju već postojeće bolesti (pre svega respiratornih i kardiovaskularnih), nego kao o primarnom činiocu za nastanak nekog oboljenja. Procena zdravstvenog rizika za ljude od izloženosti zagađenom vazduhu, moguća je na osnovu dugoročnog praćenja koncentracija zagađujućih materija u vazduhu i praćenja zdravstvenog stanja stanovništva, pre svega onih zdravstvenih ishoda za koje se zna da su povezani sa zagađenjem iz vazduha.

Zavod za javno zdravlje Pančevo, kao ovlašćena i akreditovana ustanova, vrši sistematsko praćenje kvaliteta vazduha u životnoj sredini u gradovima Pančevu i Vršcu. U Pančevu na pet mernih mesta i u gradu Vršcu na tri merna mesta. U periodu od 15.09.2021 -15.10.2021. godine i u periodu novembar 2021. izvršeno je jednokratno merenje zagađujućih materija u opštini Kovin na dva merna mesta , Kovin Dom zdravlja i mesna zajednica u Mramorku. Merna mesta na kojima je vršen monitoring pripadaju mreži lokalnih urbanih stanica za praćenje imisije zagađujućih materija u ambijentalnom vazduhu. Na svim mernim mestima nisu praćeni isti polutanati. Najveći broj polutanata praćen je na mernim mestima Vatrogasni dom i Zavod u gradu Pančevu.

AEROZAGAĐENJE U PANČEVU, KOVINU I VRŠCU

PANČEVO

Aerosediment – ukupne taložne materije su praćene na dva merna mesta u gradu Pančevu. Tokom svih meseci 2021. godine nije bilo prekoračenja mesečne granične vrednosti imisije za ukupan aerosediment. Srednja godišnja vrednost nije prekoračila godišnju graničnu vrednost (GV).

Čađ je merena ukupno u 1459 uzoraka na četiri merna mesta u Pančevu (Zavod, Vatrogasni dom, Strelishte i Nova Misa). Najveći broj prekoračenja registrovan je na lokacijama Zavod i Nova Misa (5) u stambenoj zoni. Najveća maksimalna koncentracija bila je na lokaciji Zavod ($118\mu\text{g}/\text{m}^3$). Najveća srednja godišnja vrednost za čađ je iznosila $11,4\mu\text{g}/\text{m}^3$ na lokaciji Nova Misa. Distribucija prosečnih mesečnih koncentracija čađi na svim lokalitetima u gradu Pančevu, ukazuje na prisustvo većih koncentracija ovog polutanta u zimskim mesecima, tj. u periodu grejanja.

Sumpordioksid je praćen na dva merna mesta u gradu Pančevu i nema prekoračenja GV za ovaj polutant. Prosečna godišnja koncentracija je niska $8,12\mu\text{g}/\text{m}^3$ i u okviru je preporučene prosečne godišnje koncentracije.

*Indeks kvaliteta vazduha (SAQI₁₁) je procenjen prema vrednostima koje su date u Knežević J. i sar., Kvalitet vazduha u Republici Srbiji 2019 godine, Ministarstvo zaštite životne sredine, Agencija za zaštitu životne sredine, Beograd, 2020.

Sve vrednosti indeksa kvaliteta vazduha za sumpordioksid u svim uzorcima su pripadale klasi „odličan“ i nisu imale zdravstveni i ekološki značaj.

SO ₂ Pančevo - Zavod		2021. godina	
SAQI ₁₁ *	Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Broj dana	%
odličan	0-50.0	365	100
doobar	50.1-75.0	0	0
prihvatljiv	75.1-125.0	0	0
zagađen	125.1-187.5	0	0
jako zagađen	>187.5	0	0
		365	100.0

SO₂ Pančevo - Vatrogasni dom		2021. godina	
SAQI_11 *	Koncentracija	Broj	%
Indeks kvaliteta vazduha	(µg/m³)	dana	
odličan	0-50.0	365	100
dobar	50.1-75.0	0	0
prihvatljiv	75.1-125.0	0	0
zagađen	125.1-187.5	0	0
jako zagađen	>187.5	0	0
		365	100.0

Azotdioksid je praćen na dva mesta u gradu Pančevu (Zavod, Vatrogasni dom) i nema prekoračenja GV za ovaj polutant. Prosečna godišnja koncentracija od 15,81µg/m³ niža je od granične vrednosti na godišnjem nivou i ispod je kritičnog nivoa za zaštitu vegetacije.

NO₂ Pančevo - Zavod		2021. godina	
SAQI_11 *	Koncentracija	Broj	%
Indeks kvaliteta vazduha	(µg/m³)	dana	
odličan	0-42.5	362	99.2
dobar	42.6-60.0	3	0.8
prihvatljiv	60.1-85.0	0	0.0
zagađen	85.1-125.0	0	0.0
jako zagađen	>125.0	0	0.0
		365	100.0

NO₂ Pančevo - Vatrogasni dom		2021. godina	
SAQI_11 *	Koncentracija	Broj	%
Indeks kvaliteta vazduha	(µg/m³)	dana	
odličan	0-42.5	363	99.5
dobar	42.6-60.0	2	0.5
prihvatljiv	60.1-85.0	0	0.0
zagađen	85.1-125.0	0	0.0
jako zagađen	>125.0	0	0.0
		365	100.0

Azotni oksidi praćeni su na mernom mestu Narodna bařta automatskim monitoringom u gradu Panćevu, u ukupno 362 uzorka. Prosećna godišnja koncentracija je iznosila $37,37\mu\text{g}/\text{m}^3$, a najviřa izmerena $156,93\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ukupne suspendovane ćestice PM₁₀

U gradu Panćevu sistematski je praćena koncentracija PM₁₀ u ambijentalnom vazduhu na dva merna mesta – Strelište svakog trećeg dana i svakodnevno automatsko merenje na lokaciji Narodna bařta. Od ukupno 442 uzoraka, u ukupno 139 (31,4%) izmerene koncentracije su prekoraćile GV. Prosećna godišnja koncentracija za ovaj polutant iznosi $27,41\mu\text{g}/\text{m}^3$. Najviřa izmerena koncentracija iznosila je $196,43\mu\text{g}/\text{m}^3$ na lokaciji Narodna bařta i $106,00\mu\text{g}/\text{m}^3$ na lokaciji Strelište.

Teřki metali (kadmijum, olovo, niki, arsen, řiva) analizirani su u uzorcima PM₁₀ na mernom mestu Strelište. Prosećne godišnje koncentracije za normirane teřke metale nisu prelazile granićne ni ciljne vrednosti.

PM ₁₀ Panćevo - Strelište		2021. godina		
SAQI_11 *		Koncentracija	Broj	
Indeks kvaliteta vazduha		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	dana	%
	odlićan	0-20	22	18.0
	doobar	20,1-40	65	53.3
	prihvatljiv	40,1-50	16	13.1
	zagaćen	50,1-100	19	15.6
	jako zagaćen	>100	0	0.0
			122	100.0

PM ₁₀ Panćevo - Narodna bařta		2021. godina		
SAQI_11 *		Koncentracija	Broj	
Indeks kvaliteta vazduha		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	dana	%
	odlićan	0-20	29	9.1
	doobar	20,1-40	155	48.4
	prihvatljiv	40,1-50	49	15.3
	zagaćen	50,1-100	72	22.5
	jako zagaćen	>100	15	4.7
			320	100.0

Ukupne suspendovane čestice PM_{2,5} praćene su kontinualno automatski na mernom mestu Narodna bašta tokom 2021. godine. Prosećna koncentracija za dostupnih 320 dnevnih uzoraka za ovaj period merenja, bila je 33,01µg/m³.

Amonijak je kao specifićni polutant sistematski praćen u gradu Panćevu na tri merna mesta, u ukupno 1092 uzoraka bez prekoraćenja maksimalno dozvoljene dnevne koncentracije. Srednja godišnja koncentracija iznosila je 5,26µg/m³.

Lako isparljivi ugljovodonici – benzen, toluen, ksilen (BTX) praćeni su u ukupno 462 uzorka ambijentalnog vazduha na tri merna mesta u Panćevu (122 uzorka na mernom mestu Zavod i Vatrogasni dom i 340 uzoraka na mernom mestu Narodna bašta).

Benzen je izmeren u prosećnoj godišnjoj koncentraciji od 2,35µg/m³, koja je u nivou propisane granićne vrednosti za godišnji nivo. Maksimalna koncentracija benzena od 20,81µg/m³ izmerena je na mernom mestu Narodna bašta.

Toluen - prosećna godišnja koncentracija ovog polutanta u ambijentalnom vazduhu u Panćevu iznosila je 4,96µg/m³. Maksimalna koncentracija toluena od 79,68µg/m³ izmerena je na mernom mestu Narodna bašta.

Ksilen je u ambijentalnom vazduhu u Panćevu prisutan u prosećnoj godišnjoj koncentraciji od 6,64µg/m³. Maksimalna izmerena koncentracija zabeleţena je na mernom mestu Narodna bašta i iznosila je 111,21µg/m³.

KOVIN

Praćenje zagađujućih materija u ambijentalnom vazduhu u Kovinu i Mramorku je izvršeno tokom perioda septembar-oktobar 2021. godine, a u Kovinu samo u periodu novembar 2021.

Aerosediment – ukupne taloţne materije su praćene na jednom mernom mestu u Kovinu i nije bilo prekoraćenja mesećne granićne vrednosti imisije za ukupan aerosediment. Srednja vrednost nije prekoraćila godišnju granićnu vrednost.

Amonijak je meren u Kovinu i Mramorku. Izmerene koncentracije nisu prekoraćivale dnevne granićne vrednosti.

Ukupne suspendovane čestice PM₁₀ praćene su na mernom mestu u Kovinu tokom oba merna perioda. Prosećna koncentracija u 60 dnevnih uzoraka bila je 29,70µg/m³. Maksimalno izmerena koncentracija je bila 73µg/m³.

Izmerene vrednosti ostalih parametara - ćađi, sumpordioksida, azotdioksida i amonijaka u Kovinu, nisu prekoraćivale dnevne granićne vrednosti.

VRŠAC

Praćenje zagađujućih materija u ambijentalnom vazduhu u Vršću je realizovano na tri merna mesta: Carinski terminal, Opština i Vojnićki trg.

Tokom 2021. godine na mernim mestima Carinski terminal i Opština nisu izmerene koncentracije veće od granične vrednosti od $50\mu\text{g}/\text{m}^3$ za parametar **čad**.

Prosečna koncentracija čađi na lokaciji Opština ($9,51\mu\text{g}/\text{m}^3$) je veća od prosečne koncentracije na lokaciji Carinski terminal ($5,14\mu\text{g}/\text{m}^3$). Čađ je više prisutna na lokaciji Opština i razlika u opterećenosti dva merna mesta, ukazuje na poreklo čestica čađi od saobraćaja i iz ložišta. Distribucija prosečnih mesečnih koncentracija čađi na oba lokaliteta u gradu Vršcu, ukazuje na prisustvo većih koncentracija ovog polutanta u zimskim mesecima u periodu grejanja.

Ukupne suspendovane čestice PM_{10} sistematski su praćene u Vršcu na dva merna mesta, Carinski terminal i Vojnički trg. Od ukupno 406 ispitanih uzoraka vazduha u 38 (9,36%) uzoraka, koncentracije su bile veće od GV (2 na mernom mestu Carinski terminal i 36 na mernom mestu Vojnički Trg). Maksimalna izmerena koncentracija PM_{10} iznosila je $105\mu\text{g}/\text{m}^3$ na mernom mestu Vojnički trg. Prosečna godišnja koncentracija PM_{10} u ambijentalnom vazduhu u Vršcu od $30,12\mu\text{g}/\text{m}^3$ niža je od propisane prosečne godišnje koncentracije. U uzorcima ukupnih suspendovanih čestica uzetih u ambijentalnom vazduhu u Vršcu, određivane su i koncentracije teških metala.

PM_{10} Vršac - Carinski terminal		2021. godina		
SAQI_11 *		Koncentracija $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Broj dana	%
Indeks kvaliteta vazduha				
odličan		0-20	21	39.6
dobar		20,1-40	26	49.1
prihvatljiv		40,1-50	4	7.5
zagađen		50,1-100	2	3.8
jako zagađen		>100	0	0.0
			53	100.0

PM_{10} Vršac - Vojnički trg		2021. godina		
SAQI_11 *		Koncentracija $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Broj dana	%
Indeks kvaliteta vazduha				
odličan		0-20	89	25.2
dobar		20,1-40	195	55.2
prihvatljiv		40,1-50	33	9.3
zagađen		50,1-100	33	9.3
jako zagađen		>100	3	0.8
			353	100.0

Na osnovu rezultata monitoringa kvaliteta vazduha na području Južnobanatskog okruga, može se zaključiti da rezultati u pogledu pojedinih osnovnih zagađujućih supstancija – aerosedimenta, sumpordioksida i azotdioksida su zadovoljavajući, čađi kao i rezultati ispitivanja svih specifičnih polutanata uključujući i teške metale.

Kvalitet ambijentalnog vazduha u pogledu povećane koncentracije i ukupnih suspendovanih čestica je nezadovoljavajući, zbog čega postoji određeni zdravstveni rizik, pre svega za osetljive populacione grupe, koji podrazumeva pogoršanje postojećih i doprinos nastajanju štetnih kardiovaskularnih, respiratornih i drugih zdravstvenih ishoda.

Azotdioksid sistematski je praćen u Vršcu na dva merna mesta, Carinski terminal i Opština. Od ukupno 730 ispitanih uzoraka vazduha, u 2 (0,28%) uzoraka koncentracije su bile veće od GV (na mernom mestu Carinski terminal i na mernom mestu Vojnički Trg nije bilo). Maksimalna izmerena koncentracija azotdioksida iznosila je 78/m³ na mernom mestu Vojnički trg. Prosečna godišnja koncentracija azotdioksida u ambijentalnom vazduhu u Vršcu od 8,87µg/m³, niža je od propisane prosečne godišnje koncentracije.

NO ₂ Vršac - Carinski terminal		2021. godina	
SAQI_11 *	Koncentracija	Broj	%
Indeks kvaliteta vazduha	(µg/m ³)	dana	
odličan	0-42.5	365	100.0
dobar	42.6-60.0	0	0.0
prihvatljiv	60.1-85.0	0	0.0
zagađen	85.1-125.0	0	0.0
jako zagađen	>125.0	0	0.0
		365	100.0

NO ₂ Vršac - Opština		2021. godina	
SAQI_11 *	Koncentracija	Broj	%
Indeks kvaliteta vazduha	(µg/m ³)	dana	
odličan	0-42.5	364	100.0
dobar	42.6-60.0	0	0.0
prihvatljiv	60.1-85.0	0	0.0
zagađen	85.1-125.0	0	0.0
jako zagađen	>125.0	0	0.0
		364	100.0

PRAĆENJE REZULTATA MERENJA ALERGENOG POLENA NA TERITORIJI GRADA PANČEVA I OKOLINE

Polen biljaka je za čoveka jedan od najznačajnijih alergena u vazduhu. Polenova zrna kod više od 20% ljudske populacije izazivaju alergijske reakcije (bronhitis, konjuktivitis, dermatitis, polenska kijavica), dok u slučaju dugotrajnog i višegodišnjeg izlaganja visokim koncentracijama, jedan deo ljudske populacije oboleva od hroničnog bronhitisa i bronhijalne astme. Zagađenost vazduha u urbanim, industrijskim sredinama doprinosi pojačanom alergijskom dejstvu aeropolena.

Merenje koncentracije polena 24 alergene biljne vrste u vazduhu, obavlja se u okviru sistematskog praćenja koncentracije polena na teritoriji Grada Pančeva, u okviru državne mreže za monitoring alergenog polena, koji vrši Agencija za zaštitu životne sredine. Merno mesto za uzorkovanje polena je u centru Pančeva, na zgradi Gradske uprave Pančevo.

Vremenski period kontinuiranog uzimanja uzoraka počinje početkom februara i traje do prvih novembarskih dana, u zavisnosti od vremenskih uslova.

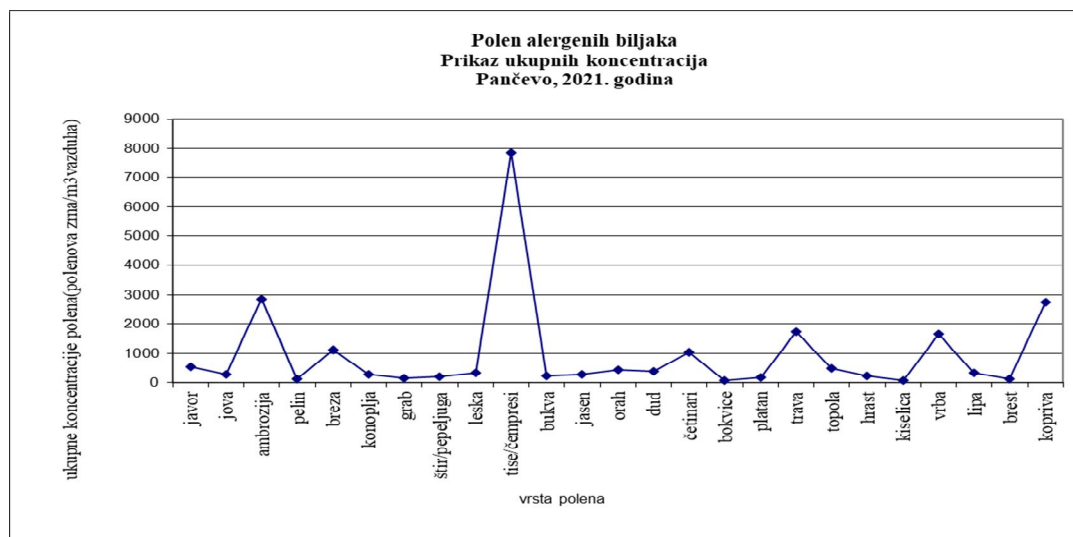
Merenja polena u vazduhu obuhvataju tri sezone cvetanja:

- a) sezonu cvetanja drveća, koja počinje početkom februara cvetanjem leske i jove i traje do početka maja;
- b) sezonu cvetanja trava, koja traje od maja do druge dekade jula, a osim cvetanja trava karakteriše je i cvetanje borova i lipa;
- c) sezonu cvetanja korova, koja traje od druge polovine jula do početka novembra meseca i karakteriše je cvetanje ambrozije.

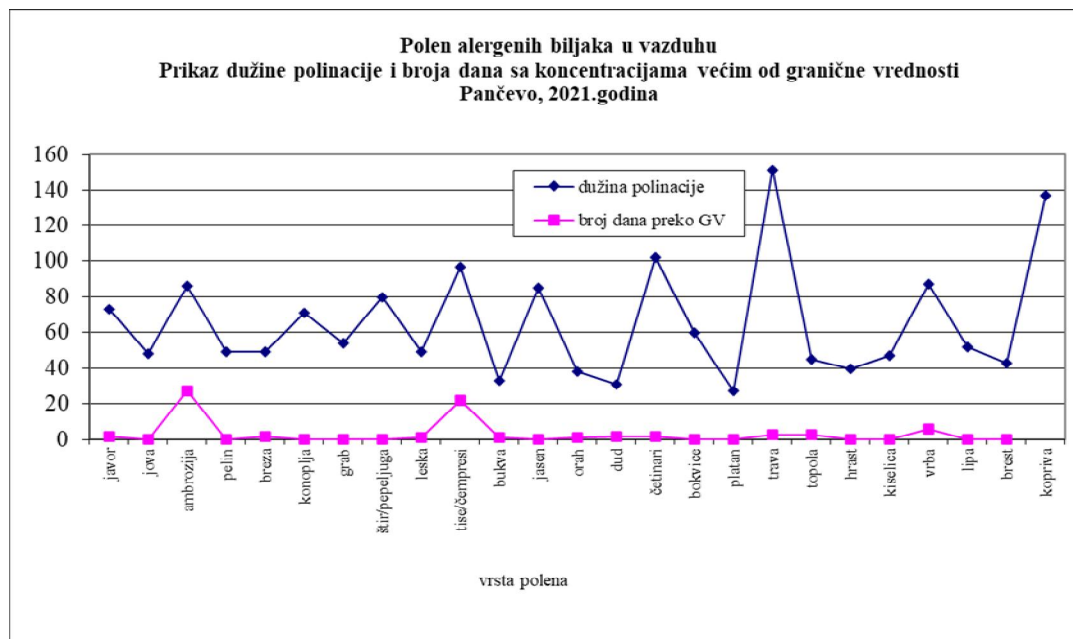
Vrši se identifikacija polena sledećih biljnih vrsta: leska, jova, tise i čempresi, brest, topola, javor, vrba, jasen, breza, grab, platan, orah, hrast, bor, konoplja, trave, lipa, bokvica, kiselica, koprive, štir, pelin i ambrozija.

Rezultati merenja aerogenog polena u vazduhu grada Pančeva su tabelarno prikazani.

Grafički prikaz rezultata merenja aeropolena u 2021. godini

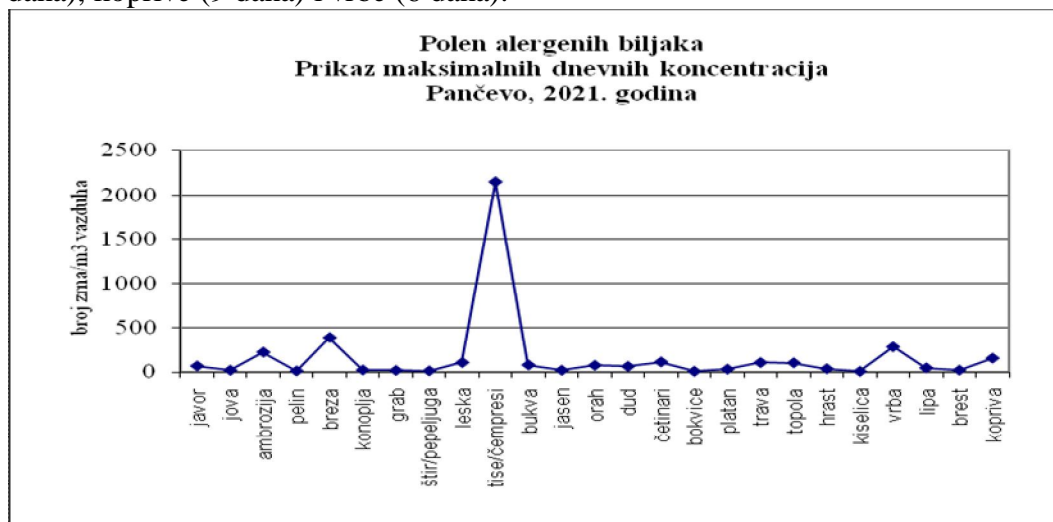

Tokom perioda merenja **ukupnih koncentracija** polena u 2021. godini, u vazduhu u Pančevu najviše su bile ukupne koncentracije polena tise i čempresi (7858 polenovih zrna/m³ vazduha), ambrozije (286 polenovih zrna/m³ vazduha), kopriva (2737 polenovih zrna/m³ vazduha), trava (1734 polenovih zrna/m³ vazduha) i vrba (1647 polenovih zrna/m³ vazduha).

Najdužu polinaciju su imale trave (151 dan), koprive (137 dana), četinara (102 dana), tise i čempresi (97 dana) i vrbe (87 dana), dok su ostale vrste alergeni biljaka imale manju dužinu polinacije.

Najveći broj dana sa koncentracijama većim od granične vrednosti za polen alergeni biljaka, zabeležen je za polen ambrozije (27 dana), tise i čempresa (22 dana), koprive (9 dana) i vrbe (6 dana).

Najveće vrednosti **maksimalne dnevne koncentracije** imale su koncentracije polena tise i čempresa (2143 polenovih zrna/m³ vazduha), breze (389 polenovih zrna/m³ vazduha), vrbe (282 polenovih zrna/m³ vazduha), ambrozije (222 polenovih zrna/m³ vazduha), koprive (154 polenovih zrna/m³ vazduha). Granična vrednost za koncentracije polena ambrozije u vazduhu se razlikuje od polena drugih vrsta, te je potencijalni rizik od polena ambrozije veći, nego rizik istih koncentracija drugih vrsta.

KALENDAR POLINACIJE ZA 2021. GODINU

Biljni taksoni / mesec	januar	februar	mart	april	maj	jun	jul	avgust	septembar	oktobar	novembar	decembar
leska												
jova												
tise/čempresi												
brest												
topola												
javor												
vrba												
jasen												
breza												
grab												
platan												
orah												
hrast												
četinari												
dud												
bukva												
lipe												
trave												
bokvice												
kiselice												
konoplja												
koprive												
štirevi/pepeljuge												
pelin												
ambrozija												

Ocena zdravstvenog rizika

U periodu od 6-44 nedelje 2021. godine ukupan broj dana koji je ocenjen sa: **umerenim zdravstvenim rizikom** po nastanak alergijskih reakcija je iznosio za polen: tisa i čempresa 4 dana, topole 1 dan, javora 2 dana, vrba 2 dana, oraha 1 dan, bukve 1 dan, duda 2 dana, koprive 1 dan, četinara 1 dan, trava 2 dana, koprive 6 dana i ambrozije 14 dana; **visoki zdravstveni rizik** po nastanak alergijskih reakcija je bio za polen: tisa i čempresa 18 dana, leske 1 dan, topole 1 dan, breze 2 dana, vrbe 4 dana, četinara 1 dan, trava 2 dana, kopirva 2 dana i ambrozije 12 dana (Slika 5).

Ukupan broj dana, koji je ocenjen sa umerenim rizikom najmanje za jednu vrstu alergena polena je bio u periodu od 6-44 nedelje 2021. godine 31 dan i sa visokim rizikom (kada je bar jedna vrsta ocenjena ovom ocenom) 39 dana, što je manje nego prošle godine kada je bilo 34 dana procenjeno sa umerenim rizikom i 51 dan sa visokim rizikom za pojavu alergijskih reakcija.

PRAĆENJE BUKE U ŽIVOTNOJ SREDINI NA PODRUČJU JUŽNOBANATSKOG OKRUGA

Buka je svaki neželjeni zvuk. To znači da svaka zvučna pojava (zujanje, larma, šum, galama, lupa, govor i sl.) koja ometa rad ili odmor predstavlja buku. Buka u životnoj sredini uglavnom je posledica ljudskih aktivnosti, ali buku može stvarati i priroda (udar groma, vodopadi, jaki vetrovi, životinje). Glavni izvori buke u komunalnoj sredini su saobraćaj, industrija, građevinski i javni radovi, rekreacija, sport, zabava. Saobraćaj je među najvažnijim izvorima buke, a čak 80% zagađenja bukom u gradovima uzrokuju automobili. Zbog toga je "zagađenje bukom" postalo izrazit javnozdravstveni i ekološki problem. Kao posledica izloženosti velikoj buci, mogu da se jave efekti na čulo sluha (auditivni) i efekti na ostale organe i tkiva (neauditivni).

Neauditivni zdravstveni efekti, izraz su fiziološke reakcije na stres. Buka indirektno utiče na endokrini sistem i simpatički deo autonomnog nervnog sistema i podstiče izlučivanje stresogenih hormona. Većina efekata buke (smetnje kardiovaskularnog, digestivnog i imunološkog sistema, smanjenje pažnje i pamćenja, suženje vidnog polja) kratkotrajna je i prolazna. Ali, zdravstvene smetnje mogu preći i u hronične. Kod dece se zapažaju poremećaji koncentracije i pamćenja. Posebno se naglašava važnost uklanjanja buke pri intelektualnom radu. Za dobar san, bilo bi poželjno da buka ne prelazi 30 decibela, a pojedinačni zvučni nadražaji 45 decibela.

Sistematsko merenje buke u životnoj sredini, uslov je za bolje upoznavanje štetnih efekata prekomerne buke i sprovođenje nadzora i smanjenja nivoa buke u svakodnevnom životu i radu.

Na odabranim mernim mestima, merenja se vrše kontinualno, 24-časovno. Mere se glavni indikatori buke u životnoj sredini: dnevni- L_{day} (od 06-18h), večernji- $L_{evening}$

(od 18-22h) i noćni L_{night} (od 22-06h) nivoi buke u životnoj sredini kao i celodnevni nivo buke- L_{den} (00-24h). Pored glavnih, mere se i pomoćni indikatori: L_{AE} , L_{AFmax} , L_{AFmin} i procentni nivoi $L_{\text{N,T}}$.

Na svakom mernom mestu meri se gustina saobraćaja brojanjem prolaska lakih i teških vozila.

U 2021. godini Zavod za javno zdravlje Pančevo, vršio je monitoring buke u životnoj sredini u gradu Pančevu, Vršacu, opštini Kovin i Bela Crkva.

GRAD PANČEVO

Mreža mernih mesta za monitoring buke u Pančevu, obuhvata 41 merno mesta raspoređeno u šest akustičkih zona.

Granične vrednosti indikatora buke na otvorenom prostoru

ZONA	NAMENA PROSTORA	NIVO BUKE U dB	
		ZA DAN I VEČE	ZA NOĆ
1.	Područja za odmor i rekreaciju, bolničke zone i oporavilišta, kulturno-istorijski lokaliteti, veliki parkovi	50	40
2.	Turistička područja, kampovi i školske zone	50	45
3.	Čisto stambena područja	55	45
4.	Poslovno-stambena područja, trgovačko-stambena područja i dečja igrališta	60	50
5.	Gradski centar, zanatska, trgovačka, administrativno-upravna zona sa stanovima, zona duž autoputeva, magistralnih i gradskih saobraćajnica	65	55
6.	Industrijska, skladišna i servisna područja i transportni terminali bez stambenih zgrada	Na granici ove zone buka ne sme prelaziti graničnu vrednost u zoni sa kojom se graniči	

Statističkom obradom rezultata merenja odabranih indikatora buke, na mernim mestima za sistematsko merenje buke u Pančevu, u letnjoj sezoni 2021. godine dobijene su prosečne vrednosti indikatora buke, prosečna prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke za pojedine periode merenja.

Prosečna vrednost indikatora buke na mernim mestima u Pančevu u letnjoj sezoni 2021. godine izražena u dB

Indikatori buke	L_{day}	Levening	L_{night}	L_{den}
Prosečne vrednosti indikatora buke	55,50	55,69	51,98	60,11

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za dan: L_{day} (**69,72dB**) izmerena je u Zoni 4: Poslovno-stambena područja, trgovačko-stambena područja i dečja igrališta na MM 13 – Oslobođenja br.15, centar grada JKP (Vodovod i kanalizacija).

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za večer $L_{evening}$ (**63,38dB**) izmerena je u Zoni 5: Zona gradskog centra na MM 11 – Vojvode Radomira Putnika br.4, centar grada.

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za noć: L_{night} (**67,08dB**) izmerena je u Zoni 3: Čisto stambena područja na MM 28 – 12.Vojvođanske brigade br.2, naselje Vojlovica (preko puta HIP Azotare).

Najveća vrednost celodnevnog nivoa buke u životnoj sredini L_{den} (**72,49dB**) izmerena je u Zoni 3: Čisto stambena područja na MM 28 – 12.Vojvođanske brigade br.2, naselje Vojlovica (preko puta HIP Azotare)

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za dan i večer L_{day} (**43,55dB**) i $L_{evening}$ (**41,08B**) izmerena je u Zoni 3: Čisto stambena područja na MM 37 – Poljska br.20, naselje Vojlovica (ograda RNP).

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za noć: L_{night} (**39,15dB**) izmerena je u Zoni 3: Čisto stambena područja na MM 30 – Stojana Novakovića br.6, naselje Tesla (pored pekare).

Najmanja vrednost celodnevnog nivoa buke u životnoj sredini L_{den} (**47,99dB**), izmerena je u Zoni 3: Čisto stambena područja na MM 37 – Poljska br.20, naselje Vojlovica (ograda RNP).

Od 90776 stanovnika u gradu Pančevu u letnjoj sezoni 2021. godine:

- dnevnom bukom **ugroženo je** 12,86% ili 11674 stanovnika,
- dnevnom bukom **veoma je ugroženo** 9,02% ili 8188 stanovnika,
- noćnom bukom **ugroženo je** 14,73% ili 13371 stanovnik,
- noćnom bukom je **veoma ugroženo** 6,37% ili 5782 stanovnika.

Dominantan izvor buke u Pančevu je buka od saobraćaja na najvećem broju mernih mesta i buka od industrijskih postrojenja.

OPŠTINA BELA CRKVA

Monitoring buke u gradu Vršcu, realizovan je u toku jesenje sezone na 3 merna mesta.

Na svim mernim mestima merenje buke se odvijalo radnim danom. Monitoringom su obuhvaćene 3 akustičke zone sa po jednim mernim mestom.

Nije bilo prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini ni za jedan od **tri referentna vremenska perioda** (dan, večer, noć).

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za **referentni vremenski period** dan L_{day} (**61.11dB**), večer $L_{evening}$ (**58.32dB**), noć L_{night} (**51.15dB**) kao i

najveća vrednost celodnevnog nivoa buke L_{den} (61.58dB) izmerena je u zoni 5 na MM 3 – Partizanska br.40.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za **referentni vremenski period dan L_{day} (48.91dB) i veće $L_{evening}$ (43.11dB)** izmerena je u zoni 3 na MM 2 – Jezerska br.36, **za noć L_{night} (35.75dB) kao i najmanja vrednost celodnevnog nivoa buke L_{den} (48.82dB)** izmerena je u zoni 2 na MM 1 – Tehnička škola "Sava Munćan", Jovana Cvijića br.7.

Od 17367 stanovnika na teritoriji naselja Bela Crkva tokom 2021. godine **dnevnom bukom ugroženo je 9.14%** ili 1587 stanovnika, a **veoma je ugroženo 5.69%** ili 988 stanovnika.

Noćnom bukom ugroženo je 8.00% ili 1390 stanovnika, a **veoma ugroženo 3.08%** ili 535 stanovnika.

Dominantan izvor buke u Beloj Crkvi je saobraćajna buka.

OPŠTINA KOVIN

Monitoring buke u opštini Kovin, realizovan je u toku jesenje sezone 2021. godine, na 15 mernih mesta na kojima se buka prati sistematski više godina.

Na svim mernim mestima merenje buke se odvijalo radnim danom. Monitoringom su obuhvaćene sve akustičke zone sa različitim brojem mernih mesta u okviru samih zona.

Spisak mernih mesta za sistematsko merenje buke u Opštini Kovinu u 2021.godini – letnja sezona

R.br.	Oznaka mernog mesta	Zona*	Merno mesto
1.	MM 1	5	Kovin, Opština J.N.A. Br.5
2.	MM 2	5	Bavanište, Mesna Zajednica Trg Zorana Đurđeva br. 2
3.	MM 3	1	Kovin, Trg Žarka Zrenjanina br.11
4.	MM 4	5	Kovin, Nemanjina br.52
5.	MM 5	3	Kovin, Đure Petrovića br.1
6.	MM 6	1	Kovin, Cara Lazara br.253 (Neuropsihijatrija)
7.	MM 7	5	Gaj, Mesna zajednica, Trg oslobođenja br.11
8.	MM 8	5	Dubovac, Cara Lazara br.34
9.	MM 9	5	Deliblato, Dom kulture, Paje Marganovića br.88
10.	MM 10	2	Kovin, Gimnazija "Branko Radičević", Cara Lazara br.197

11.	MM 11	5	Kovin, Dom Kulture Cara Lazara br.85
12.	MM 12	5	Skorenovac, Maršala Tita br.97
13.	MM 13	5	Mramorak, Žarka Zrenjanina br.69
14.	MM 14	4	Kovin, Dejana Brankova br.247
15.	MM 15	5	Pločica, Mesna zajednica, Kralja Petra I br.25

* SRPS U.J6.205:2007

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini **za sva tri referentna vremenska perioda je na 6 mernih mesta** (MM 3, MM 4, MM 6, MM 10, MM 11, i MM 14).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini **za referentni vremenski period dan je na 3 merna mesta** (MM 3, MM 6, i MM 14.).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini **za referentni vremenski period veće je na 3 merna mesta** (MM 3, MM 6, i MM 14).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini **za referentni vremenski period noć je na 6 mernih mesta** (MM 3, MM 4, MM 6, MM 10, MM 11, i MM 14).

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za dan: L_{day} (66.06dB) izmerena je u zoni 1: Područja za odmor i rekreaciju, na MM 3 – Kovin, Đure Petrovića br.1.

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za **za referentni vremenski period** veće $L_{evening}$ (62.03dB) izmerena je u zoni 5: Zona gradskog centra na MM 7 – Gaj, Trg oslobođenja br.11.

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za **za referentni vremenski period** noć: L_{night} (59.78dB) izmerena je u zoni 5: Zona gradskog centra na MM 11 – Kovin, Dom Kulture Cara Lazara br.85.

Najveća vrednost celodnevnog nivoa buke u životnoj sredini L_{den} (66.07dB) izmerena je u zoni 5: Zona gradskog centra na MM 11 – Kovin, Dom Kulture Cara Lazara br.85.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za **za referentni vremenski period** dan L_{day} (49.10dB) izmerena je u zoni 5: Zona gradskog centra na MM 9 – Deliblato, Paje Marganovića br.88.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini **za referentni vremenski period** veće $L_{evening}$ (46.07dB) izmerena je u zoni 2: Školska zona na MM 9 – Kovin, Gimnazija "Branko Radičević" Cara Lazara br.197.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za **za referentni vremenski period** noć: L_{night} (37.67dB) izmerena je u zoni 2: Školska na MM 9 – Kovin, Gimnazija "Branko Radičević" Cara Lazara br.197.

Najmanja vrednost celodnevnog nivoa buke u životnoj sredini **L_{den} (50.44dB)**,) izmerena je u zoni 2: Školska na MM 9 – Kovin, Gimnazija "Branko Radičević" Cara Lazara br.197.

Od 33708 stanovnika na teritoriji opštine Kovin tokom 2021. godine **dnevnom bukom ugroženo je 12.54%** ili 4227 stanovnika, a **veoma je ugroženo 8.73%** ili 2945 stanovnika.

Noćnom bukom ugroženo je 12.45% ili 4200 stanovnika, a **veoma ugroženo 5.14%** ili 1732 stanovnika.

Procenat i broj ugroženog stanovništva bukom po naseljenim mestima

Naseljeno mesto	Tokom dana				Tokom noći (ometanja sna)			
	%A*	broj	%HA**	broj	%A*	broj	%HA**	broj
Kovin	13.07	1766	9.21	1245	13.17	1780	5.51	745
Bavanište	11.62	676	7.91	460	10.18	592	4.01	233
Gaj	14.61	428	10.59	310	15.42	452	6.76	198
Dubovac	13.96	166	10.01	119	16.02	190	7.10	84
Deliblato	7.48	220	4.21	124	5.48	161	2.33	69
Skorenovac	13.10	308	9.24	217	13.79	325	5.85	138
Mramorak	14.51	390	10.50	282	20.34	547	9.68	260
Pločica	8.19	147	4.84	87	6.57	118	2.59	46
OPŠTINA KOVIN	12.54	4227	8.73	2945	12.45	4200	5.14	1732

- %A – Procenat stanovništva ugroženog bukom od drumskog saobraćaja tokom dana
- ** %HA – Procenat veoma ugroženog stanovništva

Dominantan izvor buke u Kovinu je saobraćajna buka na najvećem broju mernih mesta i buka od industrijskih postrojenja.

GRAD VRŠAC

Monitoring buke u gradu Vršcu, realizovan je u toku jesenje sezone 2021. godine na 20 mernih mesta na kojima se buka prati sistematski više godina.

Na svim mernim mestima merenje buke se odvijalo radnim danom. Monitoringom je obuhvaćeno 5 akustičkih zona sa različitim brojem mernih mesta u okviru samih zona.

Spisak mernih mesta za sistematsko merenje buke u Vršcu u 2021. godini – jesenja sezona

R. br.	Oznaka mernog mesta	Zona*	Adresa mernog mesta
1	MM 1	1	Abraševićeva br.42
2	MM 2		Podvršanska br.13 (Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti "Dr Slavoljub Bakalović")
3	MM 3	2	OŠ "Jovan Sterija Popović",

			Bulevar Žarka Zrenjanina br.114
4	MM 4	3	Vojnički Trg br.1
5	MM 5		Vase Pelagića br.18
6	MM 6		Vojnički Trg br.26
7	MM 7		Svetislava Jovanovića br.1
8	MM 8		Gavrila Principa br.54
9	MM 9	4	"Agrico", između ulica Put za klanicu i Đure Cvejića
10.	MM 10	5	Opština, Trg Pobjede br.1
11.	MM 11		2. oktobra br. 89
12.	MM 12		Bulevar Žarka Zrenjanina br.29
13.	MM 13		Nikite Tolstoja br.1
14.	MM 14		Svetosavki Trg br. 6b
15.	MM 15		Vojvode Stepe Stepanovića br. 1
16.	MM 16		Hajduk Veljka br. 76
17.	MM 17		Arhitekta Brašovana br.2
18.	MM 18		Dvorska br. 28
19.	MM 19		Bulevar Miloša Obilića br.26
20.	MM 20		Zagorke Malivuk br.14

* SRPS U.J6.205:2007

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini **za sva tri referentna vremenska perioda je na 4 merna mesta** (MM 1, MM 2, MM 3 i MM 7).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini **za referentni vremenski period dan je na 6 mernih mesta** (MM 1, MM 2, MM 3, MM 6, MM 7 i MM 18).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini **za referentni vremenski period veče je na 4 merna mesta** (MM 1, MM 2, MM 3 i MM 7).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini **za referentni vremenski period noć je na 10 mernih mesta** (MM 1, MM 2, MM 3, MM 5, MM 6, MM 7, MM 11, MM 12, MM 18 i MM 19).

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za **referentni vremenski period dan** L_{day} (65.08dB), **veče** $L_{evening}$ (63.78dB), **noć** L_{night} (58.80dB) **kao i najveća vrednost celodnevnog nivoa buke** L_{den} (67.32dB) izmerena je u zoni 5 na MM 18 – Dvorska br.28.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za **referentni vremenski** period dan L_{day} (**50.40dB**), **veče** L_{evening} (**40.34dB**) izmerena je u zoni 3 na MM 5 – Vase Pelagića br.18 – Vojnički Trg br.1, **za noć** L_{night} (**40.58 dB**) **kao i najmanja vrednost celodnevnog nivoa buke** L_{den} (**51.33dB**) izmerena je u zoni 3 na MM 6 – Vojnički Trg br.26.

Od 52026 stanovnika na teritoriji grada Vršca tokom 2021. godine **dnevnom bukom ugroženo je 13.27%** ili 6903 stanovnika a **veoma je ugroženo 9.39%** ili 4885 stanovnika.

Noćnom bukom ugroženo je 14.62% ili 47604 stanovnika, a **veoma ugroženo 6.30%** ili 3279 stanovnika.

Dominantan izvor buke u Vršcu je saobraćajna buka na najvećem broju mernih mesta.

UNAPREĐENJE ISHRANE, BEZBEDNOST HRANE, MIKROBIOLOŠKA ISPRAVNOST UZORAKA SA POVRŠINA I ZDRAVSTVENA ISPRAVNOST PREDMETA OPŠTE UPOTREBE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Hrana je izvor energije i esencijalnih hranljivih sastojaka potrebnih za izgradnju i funkcionisanje ćelija, tkiva i organskih sistema kao i za nadoknadu energetske potrošnje. Primena principa pravilne ishrane kao i dostupnost dovoljne količine zdravstveno bezbedne hrane predstavljaju osnovno ljudsko pravo, preduslov je unapređenja i očuvanja zdravlja stanovništva.

Savetovalište za ishranu je privremeno zatvoreno, jer je Zavod za javno zdravlje Pančevo iseljen na privremenu lokaciju od 2017. godine. Neke aktivnosti su realizovane u okviru promocije zdravlja.

Nadzor nad bezbednošću hrane i zdravstvenom ispravnošću predmeta opšte upotrebe tokom 2021. godine je redovno sproveden. Prikupljeni su podaci koji omogućavaju da se utvrde uzroci neispravnosti, izvrši procena rizika za zdravlje stanovništva i preporučuje mere za poboljšanje svih onih postupaka u lancu proizvodnje, transporta i prometa namirnica koji predstavljaju rizik za mikrobiološku i fizičko – hemijsku kontaminaciju.

Mikrobiološka i fizičko – hemijska kontaminacija hrane predstavljaju rizik za nastanak bolesti prenosivih hranom. Do kontaminacije hrane može doći u prevozu, proizvodnji i prometu, a i sami krajnji korisnici mogu neadekvatnim rukovanjem dovesti do njene kontaminacije. Kontrola hrane, predmeta opšte upotrebe domaćeg porekla i iz uvoza, higijene procesa proizvodnje i transporta hrane se vrši na zahtev korisnika ili u skladu sa već ugovorenim obavezama.

Kontrola uzoraka sa površina (briseva, sunđera i kontakt ploča sa predmeta, površina i ruku osoba) u procesu proizvodnje i prometa namirnica vršena je sa

ciljem procene rizika po zdravlje ljudi i blagovremenog preduzimanja mera u skladu sa principima HACCP sistema.

Zavod za javno zdravlje se svojim angažovanjem nameće kao pouzdan partner u ostvarenju bezbednosti hrane što potvrđuju i brojne usluge dobijene na značajnim tenderima. Učestvovanje u obezbeđivanju bezbedne hrane, u cilju prevencije i unapređenja zdravlja ljudi bila je i ostala osnovna delatnost Instituta i Zavoda za javno zdravlje.

Rezultati ispitivanja su pokazali da u periodu od I-XII 2021. godine na teritoriji Južnobanatskog okruga uzorkovano je i analizirano ukupno 520 uzorka hrane. Od tog broja na mikrobiološku ispravnost ispitano je 461 uzoraka, a na fizičko – hemijsku ispravnost ispitano je 100 uzorka. Neispravnih je bilo 16 odnosno (3,47%) zbog prisustva Aerobnih mezofilnih bakterija, Enterobacteriaceae, Klebsiella, kvasci i plesni u broju iznad vrednosti definisanih zakonskom regulativom. Fizičko – hemijska neispravnost nije uočena. Na osnovu ovih analiza, data su mišljenja o bezbednosti hrane, sa predlozima mera koje treba preduzeti.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga u okviru ugovorenih usluga i na zahtev korisnika na mikrobiološku ispravnost tokom 2021. godine analizirano je 298 uzoraka. Neispravnih je bilo 14 odnosno (3,93%) zbog prisustva Aerobnih mezofilnih bakterija, Enterobacteriaceae, Bacillus cereus-a, kvasci i plesni u broju iznad vrednosti definisanih zakonskom regulativom.

Po epidemiološkim indikacijama nije bilo uzorkovanja.

U okviru monitoringa hrane na teritoriji APV tokom 2021. Godine, uzorkovano je 50 uzoraka hrane za Projekat kontrole sadržaja natrijum-hlorida u obrocima organizovane društvene ishrane dece predškolskog uzrasta i adolescenata u AP Vojvodini.

Na zahtev sanitarne inspekcije nije uzorkovana hrana.

Kontrola uzoraka sa površina je obuhvatila ispitivanje 1425 uzoraka. Neispravnih uzoraka je bilo 43, što je 3,07% od ukupnog broja (u 22 uzorka izolovani su saprofiti u većem broju od preporučenog, a u 21 uzorku patogeni).

U periodu I-XII 2021. godine uzorkovano je i analizirano 24 uzoraka predmeta opšte upotrebe. Na mikrobiološku ispravnost analizirano je 23 uzorka, a na fizičko – hemijsku ispravnost uzorkovano je i ispitano 20 uzoraka. Svi uzorci su ispravni u pogledu mikrobioloških i fizičko-hemijskih osobina.

Gore navedeni podaci o higijenskim uslovima u proizvodnji i prometu ukazuju da je potrebno i dalje raditi na edukaciji stanovništva, kontinuirano naglašavati značaj održavanja lične higijene kao i higijene radnih prostorija, površina i predmeta koji dolaze u dodir sa hranom. Broj analiziranih uzoraka hrane, predmeta opšte upotrebe i briseva ne omogućava validnu procenu rizika, po zdravlje stanovništva Južnobanatskog okruga. Potrebno je da svi subjekti (laboratorije) sa teritorije Južnobanatskog okruga dostavljaju Zavodu za javno zdravlje Pančevo izveštaje o kontroli bezbednosti hrane, zdravstvene ispravnosti predmeta opšte upotrebe i uzoraka sa površina, što do sada nisu činili.

PROGRAM JAVNO-ZDRAVSTVENE KONTROLE PREDŠKOLSKIH I ŠKOLSKIH OBJEKATA

Škole su vaspitno obrazovne ustanove, ali i deo životno-radne sredine od izuzetnog značaja za psihički, fizički i socijalni razvoj dece.

U smislu razvijanja i unapređenja fizičkog zdravlja od posebnog značaja je periodični nadzor nad svim predškolskim i školskim objektima (školska zgrada, dvorište, fiskulturna sala) i prostorijama (učionice, kabineti, holovi, hodnici, sanitarne prostorije, kuhinje itd.).

Za potrebe Ministarstva zdravlja ,vrši se kontrola higijenskih uslova u objektima osnovnih škola, a prema ugovorima se realizuju programi javno-zdravstvene kontrole predškolskih i školskih objekata koji obuhvataju u celini ili pojedinačno: kontrolu higijenskog stanja objekta, kontrolu mikrobiološkog stanja radnih površina, posuđa i ruku osoblja zaposlenog u školskim kuhinjama, ispitivanje zdravstvene ispravnosti namirnica u školskoj kuhinji, kontrolu energetske vrednosti obroka, kontrolu vode za piće, poslove dezinfekcije i deratizacije objekata i zdravstvene preglede osoblja zaposlenog u školskim kuhinjama i vaspitača u zabavištu.

U periodu od I-XII 2021. godine izvršeno je 155 kontrola higijenskog stanja predškolskih i školskih objekata. Nadzorom je utvrđeno stanje na prošlogodišnjem nivou i vrše se stalna poboljšanja.

Na mikrobiološku ispravnost ukupno je analizirano 721 uzorka hrane iz predškolskih, školskih objekata i objekata za kolektivni smeštaj dece. Neispravno je bilo 17 uzorka , odnosno (2,41%) zbog povećanog prisustva saprofita, a u dva uzorka su izolovane Enterobacteriaceae i Citrobacter.

Uzorkovano je i ispitano 1425 uzoraka sa površina iz kuhinja ovih objekata. Od ukupnog broja bilo je 43 neispravnih , što je 3,07%, od čega su u većini uzoraka izolovani saprofiti, a u 21 uzorku su izolovane patogene bakterije.

Uzorkovano je i analizirano 158 uzorka energetske vrednosti obroka.

Tokom 2021. godine analizirano je 303 uzoraka vode za piće na mikrobiološku ispravnost i 284 kontrola fizičko – hemijske ispravnosti vode za piće.

Broj analiziranih uzoraka u školama realno je veći, jer su svi vodovodi kao svoja točeca mesta u monitoringu predvideli školske objekte, a ovi se podaci prikazuju u ukupnom broju analiza vode za piće.

HIGIJENSKA ISPRAVNOST VODE ZA PIĆE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Prema Svetskoj Zdravstvenoj Organizaciji osnovni uslov za očuvanje zdravlja stanovništva je obezbeđivanje dovoljne količine zdravstveno bezbedne vode za piće i jedan je od osnovnih pokazatelja zdravstvenog stanja stanovništva.

Vodosnabdevanje stanovništva u Južnobanatskom okrugu vrši se putem podzemnih voda iz dubljih vodonosnih slojeva (30-100m). Oko 90% stanovništva priključeno je na centralne vodovode. U okrugu postoje sledeća postrojenja za preradu vode: u Pančevu, Kovinu, Opovu, Kovačici, Bavaništu i Vršcu.

Kvalitet usluge vodosnabdevanja, ne procenjuje se samo kroz obezbeđivanje dovoljne količine vode potrošačima za piće i za sve uobičajene potrebe u domaćinstvu, već i kroz sprečavanje distribucije štetnih materija i mikroorganizama. Način kontrole kvaliteta usluge vodosnabdevanja je kontinuirani monitoring, a cilj kontrole higijenske ispravnosti vode za piće je očuvanje i zaštita zdravlja ljudi.

Rezultati laboratorijskih analiza se dostavljaju nadležnom inspektoratu za sanitarni nadzor, vlasniku vodnog objekta, a godišnji izveštaji o kontroli Institutu za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", Institutu za javno zdravlje Vojvodine i Ministarstvu zdravlja Republike Srbije.

Južnobanatski okrug prema popisu iz 2011. godine, ima 293.730 stanovnika i 96 naseljenih mesta. Okrug je podeljen u osam opština: Alibunar (10 naseljenih mesta i vikend naselje Devojački bunar), Bela Crkva (14 naseljenih mesta), Kovačica (8 naseljenih mesta), Kovin (10 naseljenih mesta), Opovo (4 naseljena mesta), Pančevo (10 naseljenih mesta), Plandište (14 naseljenih mesta) i Vršac (24 naseljena mesta i vikend naselje Dumbrava).

Monitoring vodosnabdevanja sprovodi se u svih osam opština okruga u 92 naseljena mesta i dva vikend naselja, odnosno u svim naseljenim mestima koji imaju centralni način vodosnabdevanja. U naseljenim mestima Laudonovac (Plandište) i Vršački Ritovi (Vršac) ne postoji centralni način vodosnabdevanja, već svako domaćinstvo ima sopstveni bunar. Na teritoriji Južnobanatskog okruga postoji ukupno 66 centralnih vodovoda. Približno 98% stanovnika na teritoriji okruga se snabdeva vodom za piće iz centralnih vodovoda (gradskih i seoskih). Na teritoriji okruga postoji šest fabrika za preradu vode: Pančevo, Kovin, Opovo, Kovačica, Vršac i Bavanište.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga pod redovnom kontrolom Zavoda za javno zdravlje Pančevo su svi centralni vodovodi.

Zavod za javno zdravlje Pančevo, na teritoriji Južnobanatskog okruga mikrobiološki je analizirao 6802 uzorka vode za piće iz distributivne mreže

centralnih i lokalnih vodovoda za javno snabdevanje stanovništva, javnih izvora i bunara.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga fizičko–hemijski je analizirao 6193 uzorka vode za piće iz distributivne mreže centralnih i lokalnih vodovoda za javno snabdevanje stanovništva, javnih izvora i bunara.

Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti vode za piće iz javnih vodovoda gradskih naselja sa teritorije Južnobanatskog okruga tokom 2021. god

NASELJE	MIKROBIOLOŠKI PREGLED				FIZIČKO-HEMIJSKI PREGLED			
	broj uzetih uzoraka	neispravni uzorci		uzrok neispravnosti	broj uzetih uzoraka	neispravnih		uzrok neispravnosti
		broj	%			broj	%	
PANČEVO*	1629	38	2,33	AMB i ostali uzročnici	1526	210	13,76	Gvožđe, mangan, amonijak, rezidualni hlor i senzorne osobine, % saturacije O ₂
ALIBUNAR	33	0	0,00	/	33	29	87,88	Gvožđe, nitriti
BELA CRKVA	251	3	8,30	AMB i ostali uzročnici	251	78	31,08	Mangan, gvožđe i senzorne osobine, RCl
KOVIN	178	6	3,37	AMB i ostali uzročnici	178	33	7,18	Amonijak, gvožđe, senzorne osobine, % saturacije O ₂
OPOVO**	100	10	10,00	AMB	100	23	23,00	Mangan, boja, gvožđe
KOVAČICA	45	4	8,89	AMB i ostali uzročnici	33	8	24,24	Mangan, gvožđe, senzorne osobine, % saturacije O ₂
VRŠAC	616	32	5,19	AMB i ostali uzročnici	616	2	0,32	senzorne osobine, amonijak, mangan, % saturacije O ₂
PLANDIŠTE	48	9	18,75	AMB i ostali uzročnici	48	48	100,00	Mangan, gvožđe, senzorne osobine, amonijak, RCl

*Vodovod Pančevo je regionalni vodovod iz kog se snabdevaju vodom za piće sledeća naseljena mesta: Pančevo, Banatski Brestovac, Ivanovo, Omoljica, Starčevo, Dolovo, Glogonj, Jabuka, Kačarevo.

**Vodovod Opova je regionalni vodovod iz kog se snabdevaju vodom za piće sledeća naseljena mesta: Opovo, Baranda, Sakule i Sefkerin.

Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti neprečišćene hlorisane vode za piće iz seoskih vodovoda sa teritorije Južnobanatskog okruga tokom 2021. god

Red br	Opština	Mikrobiološki pregled				Fizičko-hemijski pregled			
		Broj uzetih uzoraka	neispravno		Uzrok neispravnosti	Broj uzetih uzoraka	neispravno		Uzrok neispravnosti
			broj	%			broj	%	
OPŠTINA ALIBUNAR									
1	Banatski Karlovac	60	0	0.00		60	54	90.00	Mn, pH
2	Devojački Bunar	36	3	8.33	amb, Pseudomonas aeruginosa	36	32	88.89	Mn, boja, % saturacije kiseonikom
3	Dobrica	33	5	15.15	uk.koli, fek.koli, fek.streptokok, e.coli, citrobacter, enterobact.	33	33	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn
4	Ilandža	33	1	3.03	amb	33	33	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn
5	Janošik	36	2	5.56	e.coli, Pseudomonas, fek.streptokok, fek.koli, amb	36	36	100.00	boja, miris, Fe, nitrati, Mn, RCl, % saturacije kiseonikom
6	Lokve	36	1	2.78	amb	36	34	94.44	boja, mutnoća, Fe, Mn
7	Nikolinci	60	3	5.00	sulfitoredujuće klostridije	60	57	95.00	boja, miris, mutnoća, Fe, Mn
8	Novi Kozjak	33	0	0.00		33	33	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn
9	Seleuš	56	2	3.57	uk.koli, enterobact.	56	56	100.00	boja, Mn, nitrati, Fe, Mn
10	Vladimirovac	47	10	21.28	uk.koli, fek.koli, fek.streptokok, e.coli, citrobacter, amb	47	47	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn, nitrati, % saturacije kiseonikom
OPŠTINA BELA CRKVA									
11	Kaluderovo	24	15	62.50	e.coli, enterobac., citrobacter, fek.koli, fek.streptokok, proteus, pseudomonas, amb	24	0	0.00	
OPŠTINA KOVIN									
12	Debljato	36	0	0.00		36	36	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn, miris, nitrati, RCl
13	Dubovac	36	0	0.00		36	36	100.00	boja, miris, Fe, Mn, % saturacije kiseonikom
14	Gaj	36	0	0.00		36	36	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn
15	Malo Bavanište	36	0	0.00		36	36	100.00	boja, miris, mutnoća, Fe, NH ₃ , Mn, Cl
16	Mramorak	36	4	11.11	amb, pseudomonas	36	36	100.00	boja, mutnoća, Mn, Fe
17	Pločica	36	3	8.33	sulfitoredujuće klostridije, pseudomonas	36	36	100.00	boja, miris, Fe, mutnoća, Fe, Mn; NH ₃
18	Skorenovac	47	2	4.26	sulfitoredujuće, Pseudomonas, amb, fek.streptokok, fek.koli	47	36	76.60	boja, miris, mutnoća, Fe, nitrati, As, NH ₃ , % saturacije kiseonikom
19	Šumarak	36	0	0.00		36	36	100.00	boja, miris, mutnoća, Fe, nitrati, pH
20	Bavanište	48	1	2.08	amb	48	17	35.42	boja, Fe, Mn, NH ₃ , nitrati, % saturacije kiseonikom
OPŠTINA KOVAČICA									
21	Crepuja	36	3	8.3333	amb, fek.streptokok, pseudomonas	36	34	94.44	Fe, boja, Mn, mutnoća, RCl, NH ₃
22	Debeljača	36	2	5.56	fek.streptokok	36	36	100.00	Fe, Mn, boja, mutnoća, NH ₃ , RCl, As
23	Idvor	33	20	60.61	amb, citrobacter, sulfitoredujuće	11	3	27.27	pH
24	Padina	36	1	2.78	fek.streptokok	36	36	100.00	Mn, boja, mutnoća, RCl
25	Samoš	33	7	21.21	amb, fek.koli, fek.streptokok, E.Coli, sulfitoredujuće klostridije, anaer.	33	33	100.00	Fe, Mn, boja, mutnoća
26	Uzdin-Putnikovo	36	7	19.44	amb	36	36	100.00	Fe, Mn, NH ₃ , boja, mutnoća, RCl
OPŠTINA OPOVO									
OPŠTINA PANČEVO									
27	Banatsko Novo Selo	147	15	10.20	fek.streptokok, sulfitoredujuće, amb	147	143	97.28	boja, mutnoća, Fe, Mn, nitrati, nitrati
OPŠTINA PLANDIŠTE									
28	Banatski Sokolac	36	2	5.56	amb	36	36	100.00	boja, miris, mutnoća, Fe, Mn
29	Barice	36	1	2.78	amb	36	27	75.00	boja, miris, mutnoća, Fe, NH ₃ , Mn, RCl
30	Dužine	36	4	11.11	amb	36	36	100.00	boja, miris, mutnoća, Fe, Mn, HN ₃
31	Hađučica	36	4	11.11	amb	36	36	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn
32	Jermenovci	36	0	0.00		36	36	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn, RCl
33	Margita	36	7	19.44	fek.streptokok	36	36	100.00	boja, miris, KMnO ₄ , NH ₃ , Mn, Fe
34	Markovićevo	36	3	8.33	E.Coli, fek.koli, fek.streptokok, amb, pseudomonas, fek.coli, citrobacter, fek.koli,	36	35	97.22	boja, miris, Fe, NH ₃ , MN
35	Miletićevo	36	1	2.78	fek.streptokok, Pseudomonas aer.,	36	36	100.00	boja, miris, mutnoća, Fe, NH ₃ , Mn
36	Stari Lec	36	2	5.56	amb	36	36	100.00	boja, Fe, Mn, HN ₃ , miris, RCl
37	Velika Greda	41	1	2.44	amb	41	41	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn, HN ₃ , RCl
38	Veliki Gaj-Kupinik	36	2	5.56	amb, Pseudomonas aer.	36	36	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn, HN ₃ , RCl, As
OPŠTINA VRŠAC									
39	Kuštij	37	0	0.00		37	0	0.00	
40	Mesic	37	0	0.00		37	14	37.84	boja, pH
41	Uljna	50	1	2.00	amb, fek.streptokok	50	50	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn
42	Malo Središte	36	0	0.00		36	9	25.00	boja, pH
43	Gudurica	38	1	2.63	amb	38	8	21.05	pH
44	Veliko Središte	38	2	5.26	Citrobacter, amb	38	0	0.00	
45	Mali Žam	38	4	10.53	sulfitoredujuće, amb	38	38	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn
46	Vlahjovac	38	1	2.63	sulfitoredujuće	38	38	100.00	boja, mutnoća, Mn
47	Ritiševo	38	5	13.16	sulfitoredujuće, amb, fek.streptokok	38	38	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn
48	Markovac	38	2	5.26	amb	38	8	21.05	pH
49	Vatin	38	2	5.26	amb	38	38	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn, HN ₃ , Cl, KMnO ₄
50	Dumbrava	36	2	5.56	E.Coli, Pseudomonas, amb	36	7	19.44	pH
51	Jablanka	11	1	9.09	amb	11	0	0.00	
52	Sočica	38	3	7.89	Citrobac, fek.streptokok, amb	38	28	73.68	boja, miris, mutnoća, Fe, Mn
54	Vojvodinci	38	6	15.79	fek.streptokok, Pseudomonas aer., sulfitoredujuće, amb	38	29	76.32	boja, Fe, Mn
55	Orešac	38	1	2.63	sulfitoredujuće	38	27	71.05	boja, mutnoća, Fe, Mn
56	Parta	38	8	21.05	fek.streptokok, sulfitoredujuće, amb	38	38	100.00	boja, Fe, Mn
57	Zagajica	38	5	13.16	amb	38	38	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn
58	Šušara	37	3	8.11	amb	37	2	5.41	Mn
59	Izbište	37	2	5.41	fek.streptokok	37	37	100.00	boja, mutnoća, Fe, Mn
60	Potporanj	38	1	2.63	amb	38	35	92.11	boja, mutnoća, Fe, Mn
UKUPNO		2334	184	7.88		2312	1914	82.79	

* Vodovod Bele Crkve je regionalni vodovod iz kog se snabdevaju vodom za piće sledeća naseljena mesta: Bela Crkva, Banatska Palanka, Banatska Subotica, Crvena Crkva, Češko Selo, Dobričevo, Dupljaja, Grebenac, Jasenov, Kajtasovo, Kruščica, Kusić, Stara Palanka, Straža i Vračarev Gaj.

Voda za piće koja se distribuira u vodovodima naseljenih mesta u Južnobanatskom okrugu, a koja se ne prečišćava, već samo hlorige, crpi se iz bušenih bunara i ima rastvorene mineralne sastojke koji su karakteristični za ovaj region (gvožđe, mangan i amonijak). Samo se procesom prečišćavanja može omogućiti zdravstveno bezbedna voda za piće. Kvalitet vodosnabdevanja se može poboljšati izgradnjom regionalnih fabrika vode koje bi snabdevale stanovništvo više naseljenih mesta prečišćenom vodom za piće, a ovo se može postići aktivnim uključivanjem nadležnih institucija, organa lokalne samouprave i šire zajednice.

KVALITET POVRŠINSKE VODE JAVNIH KUPALIŠTA REKA I JEZERA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Rekreacija je jedan od bitnih načina održavanja psihofizičkog zdravlja i radne sposobnosti savremenog čoveka, zbog čega se velika pažnja posvećuje kvalitetu površinskih voda, kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi koji koriste ove vode za kupanje i rekreaciju. Redovnom kontrolom potencijalnih uzročnika zagađenja površinskih voda, moguće je proceniti rizike po zdravlje, koji se prate ne samo u površinskim vodama, već i na širokom prostoru zona za rekreaciju.

Izveštaji o ispitivanju kvaliteta površinskih voda javnih kupališta reka i jezera u Južnobanatskom okrugu se redovno dostavljaju nadležnom inspektoratu za sanitarni nadzor i zaštitu životne sredine, a godišnji izveštaji Institutu za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", Institutu za javno zdravlje Vojvodine i Ministarstvu zdravlja Republike Srbije.

U periodu od I-XII 2021. godine analizirano je 85 uzorka površinskih voda na mikrobiološku ispravnost i 85 uzoraka površinskih voda na fizičko-hemijsku ispravnost, 12 uzoraka podzemne vode na mikrobiološku ispravnost, 13 uzoraka podzemne vode na fizičko-hemijsku ispravnost. Mikrobiološki je analizirano 281 uzoraka bazenske vode i vode iz hidromasažnih kada, dok je fizičko-hemijski analizirano 192 uzoraka bazenske vode i vode iz hidromasažnih kada.

U toku sezone kupanja 2021. godine kontrolisan je kvalitet površinske vode na kupalištima u Južnom Banatu. Analizirane su vode tri reke: Dunav, Tamiš i Ponjavica, jezera: Vršачko jezero, Belockrvanska jezera (Glavno i Vračevgajsko), jezero u Kačarevu i jezero Šljunkara kod Kovina. Ukupno je ispitano 85 uzorka površinske vode na mikrobiološku i fizičko-hemijsku ispravnost.

Prema zakonskoj regulativi vode koje pripadaju I, II ili III klasi mogu se koristiti za kupanje i rekreaciju. Odstupanja od ovih grupa su prikazana u tabeli.

Rezultati ispitivanja kvaliteta površinske vode javnih kupališta u Južnobanatskom okrugu tokom 2021. godine

Rezultati **fizičko-hemijskih** ispitivanja uzoraka površinskih voda koje se koriste za kupanje i rekreaciju

Red. broj	Opština	Naziv reke ili jezera koje se koristi kao kupalište i naziv kupališta (ako postoji)	Fizičko-hemijsko ispitivanje			
			Broj uzoraka	Neispravno		Uzrok neispravnosti
				broj	%	
1	Bela Crkva	Glavno jezero	6	2	33,3	suspendovane materije, ukupni azot
2	Bela Crkva	Vračevgajsko jezero	6	2	33,3	suspendovane materije, ukupni azot
3	Pančevo	Jezero Kačarevo	6	5	83,33	Suspendovane, HPK, ukupni azot
4	Pančevo	Tamiš kupalište u Pančevu	6	5	83,33	suspendovane materije, HPK
5	Pančevo	Tamiš kupalište u Jabuci	6	5	83,33	suspendovane materije, HPK
6	Pančevo	Tamiš kupalište u Glogonju	6	4	66,66	suspendovane materije, ukupni azot, gvožđe
7	Pančevo	Dunav Bela Stena levo od špica	6	5	83,33	suspendovane, HPK, BPK ₅ , ukupni azot
8	Pančevo	Dunav Bela Stena desno od špica	6	5	83,33	suspendovane, HPK, BPK ₅ , ukupni azot, gvožđe
9	Pančevo	Dunav kupalište u Ivanovu	6	6	100	pH, suspendovane, HPK, BPK ₅ , ukupni azot, ukupan fosfor, ortofosfati
10	Pančevo	Ponjavica kupalište u Omoljici	6	6	100	pH, suspendovane, HPK, BPK ₅ , ukupni azot, gvožđe, arsen
11	Pančevo	Ponjavica kupalište u Banatskom Brestovcu	6	6	100	pH, suspendovane, HPK, BPK ₅ , ukupni azot
12	Kovin	Šljunkara	1	0	0	/
13	Vršac	Vršačko jezero	18	18	100	pH, suspendovane, HPK, BPK ₅ , ukupni azot, nitriti, amonijak, fosfati, hloridi, ukupna mineralizacije, elektroprovodljivost, bor, AOX
		Ukupno	85	69	81,2	pH, suspendovane, HPK, BPK ₅ , ukupni azot, nitriti, amonijak, ukupni fosfor, ortofosfati, hloridi, ukupna mineralizacija, gvožđe, elektroprovodljivost, bor, AOX

Rezultati **mikrobioloških** ispitivanja uzoraka površinskih voda za kupanje i rekreaciju

Red. broj	Opština	Naziv reke ili jezera koje se koristi kao kupalište i naziv kupališta (ako postoji)	Mikrobiološko ispitivanje			
			Broj uzoraka	Neispravno		Uzrok neispravnosti
				broj	%	
1	Bela Crkva	Glavno jezero	6	0	0	/
2	Bela Crkva	Vračevgajsko jezero	6	0	0	/
3	Pančevo	Jezero Kačarevo	6	1	16,66	Ukupne koliformne bakterije
4	Pančevo	Tamiš kupalište u Pančevu	6	0	0	/
5	Pančevo	Tamiš kupalište u Jabuci	6	0	0	/
6	Pančevo	Tamiš kupalište u Glogonju	6	0	0	/
7	Pančevo	Dunav Bela Stena levo od špica	6	0	0	/
8	Pančevo	Dunav Bela Stena desno od špica	6	0	0	/
9	Pančevo	Dunav kupalište u Ivanovu	6	2	33,33	Ukupne koliformne bakterije
10	Pančevo	Ponjavica kupalište u Omoljici	6	0	0	/
11	Pančevo	Ponjavica kupalište u Banatskom Brestovcu	6	0	0	/
12	Kovin	Šljunkara	1	0	0	/
13	Vršac	Vršačko jezero	18	3	16,6	Ukupne koliformne bakterije
		Ukupno		6	7,05	Ukupne koliformne bakterije

Prema preporukama Svetske Zdravstvene Organizacije, a u cilju sprečavanja i smanjenja rizika po zdravlje ljudi preporučuje se stalno praćenje kvaliteta površinske vode na kupalištima zbog promenljivosti uslova sredine. Okvirna Direktiva EU o vodama (Water Framework Directive 2000/60/EC) propisuje sveobuhvatnu zaštitu svih voda, uz primenu načela upravljanja vodenim resursima, podizanje dobrog statusa voda prema definisanim kriterijumima i hidrološkim, hemijskim i biološkim standardima u periodu od 15 godina. Neophodno je uključivanje javnosti u cilju informisanja, konsultovanja i aktivnog učestvovanja u upravljanju vodama.

KONTROLA KVALITETA OTPADNIH VODA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Otpadne vode su danas jedan od značajnih zagađivača životne sredine. Poslednjih godina se posebno ulažu naponi u regulisanje ove oblasti, ali i dalje veliki broj industrijskih objekata ne prečišćava svoje otpadne vode. Veći broj objekata koji ima prečišćivače ne održava ih na propisan način. Na teritoriji Južnog Banata grad Vršac, Plandište, Janošik, Starčevo i Kovačica imaju postrojenje za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.

Ispitivanje kvaliteta otpadne vode iz industrije i komunalne otpadne vode ima za cilj zaštitu životne sredine i zdravlja ljudi. Redovno praćenje kvaliteta otpadne vode doprinosi pravovremenom uočavanju i definisanju rizika i proceni zagađenja.

O kvalitetu otpadnih voda Zavod za javno zdravlje Pančevo izveštava nadležne inspekcije za zaštitu životne sredine, Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", Institut za javno zdravlje Vojvodine i Ministarstvo zdravlja Republike Srbije.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga samo veća gradska naselja (Alibunar, Banatski Karlovac, Janošik, Opovo, Bela Crkva, Kovačica, Kovin, Pančevo, Banatsko Novo Selo, Starčevo, Plandište i Vršac) imaju izgrađenu kanalizacionu mrežu koja predstavlja kombinaciju kišne i komunalne kanalizacije.

Vršac, Janošik, Plandište, Starčevo i Kovačica imaju neki oblik postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda pre ispuštanja u recipijent, ali je nedovoljan broj priključenih domaćinstava na kanalizacionu mrežu u pojedinim naseljima. Stanovništvo manjih naseljenih mesta, kao i manjih firmi i industrijskih postrojenja koja se nalaze na teritoriji koriste septičke jame.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga tokom 2021. godine praćen je kvalitet otpadnih voda komunalnog i industrijskog porekla. Ukupno je mikrobiološki ispitano 85 uzoraka otpadne vode i fizičko-hemijski je ispitano 159 uzorka otpadne vode.

Opšte je prisutna pojava da firme koje su priključene na gradsku kanalizaciju, nemaju ugrađene uređaje za prečišćavanje kako bi dostigle potreban kvalitet ili ukoliko ih poseduju one su zastarele, neodržavane i ne postižu zahtevani kvalitet prečišćavanja.

Odvođenje otpadnih voda iz domaćinstava i industrijskih postrojenja je jedan od važnih činilaca u očuvanju zdrave životne sredine. Značajan napredak u očuvanju životne sredine u pogledu kvaliteta otpadnih voda može se postići izgradnjom postrojenja za preradu otpadnih voda (komunalnih i tehnoloških), edukacijom stanovništva, kao i aktivnim uključivanjem nadležnih institucija, organa lokalne samouprave i šire javnosti.

promocija Zdravlja

„Promocija zdravlja je osposobljavanje ljudi da povećaju kontrolu nad sopstvenim zdravljem i da ga unaprede. Briga za zdravlje stanovništva obuhvata multisektorski i multidisciplinarni pristup.” Ottawa povelja (1986)

Promocija zdravlja predstavlja bitan segment zaštite i unapređenja zdravlja, kao i prevencije i ranog otkrivanja bolesti. Okvir za promociju zdravlja u zajednici proizilazi iz Ottawa povelje, koju su prihvatile gotovo sve zemlje sveta i sprovodi se kroz pet celina: izgradnja zdrave javne politike, stvaranje okoline koja pruža podršku, razvoj ličnih veština, jačanje akcija u zajednici i reforma zdravstvene službe.

Formulisanje zdrave javne politike jedne zemlje, upućuje one koji kreiraju politiku da budu svesni zdravstvenih posledica svojih odluka i da putem kombinacije zakonskih, finansijskih i organizacionih mera stvore povoljno okruženje za promociju zdravlja.

Republika Srbija je putem raznih zakonskih i podzakonskih akata, strategija i programa prihvatila povelju i sprovodi aktivnosti na promociji zdravlja. Kroz multisektorsku saradnju na nacionalnom i na lokalnom nivou sprovode se razne aktivnosti na očuvanju i unapređenju zdravlja i prevencije bolesti. Unapređenje i očuvanje zdravlja stanovništva, razvoj zdravog okruženja, afirmacija zdravih stilova života, smanjenje faktora rizika za nastanak vodećih masovnih nezaznih bolesti (pušenje, nedovoljna fizička aktivnost, neadekvatna ishrana, gojaznost i stres) su imperativ za bolje zdravstveno stanje stanovništva.

U okviru Nacionalnih programa od opšteg interesa sprovodi se Program promocije zdravlja, koji ima za cilj jačanje akcija u zajednici, razvoj ličnih veština na zaštiti i unapređenju zdravlja i preorijentaciju zdravstvene službe. Jačanje akcija u zajednici ogleda se u osnaživanju zajednice nad sopstvenim zdravljem, potpun i kontinuiran pristup informacijama o zdravlju i zdravim stilovima života, kao i obezbeđivanje finansijske podrške za izgradnju zdravog okruženja. Razvoj ličnih veština ima za cilj da edukuje pojedince da se brinu o sopstvenom zdravlju i zdravlju svojih najbližih i najčešće se odvija u školama, zdravstvenim ustanovama, radnom mestu i u zajednici. Reorganizacija zdravstvene službe u cilju promocije zdravlja ima zadatak da prepozna kulturne potrebe u zajednici, da ostvari bolju komunikaciju sa zajednicom i pojedincima i da sprovodi istraživanja i edukacije u zajednici. Promocija zdravlja se globalno gledano sprovodi kroz zdravstveno-vaspitne aktivnosti, mere prevencije i ostale mere u zajednici uz jednu sveobuhvatnu, kontinuiranu multisektorsku saradnju.

Takav program sprovodi se kontinuirano i na teritoriji Južnobanatskog okruga. Program se sastoji od sedam celina, koje se odnose na:

- 1) prezentaciju programa promocije zdravlja stanovništvu okruga;
- 2) pokretanje svih vidova partnerstva u zajednici sa lokalnom samoupravom, školama, ustanovama socijalne zaštite, kulture, medijima, zdravstvenim ustanovama itd ;
- 3) edukaciju edukatora za promociju zdravlja;
- 4) promociju zdravlja sa vulnerabilnim kategorijama;
- 5) sprovođenje zdravstvenih kampanja;
- 6) zdravstveno-vaspitni rad na prevenciji zaraznih bolesti i
- 7) kontinuirani rad sa mas medijima.

Odsek za promociju zdravlja Zavoda za javno zdravlje Pančevo je koordinator svih ovih aktivnosti na teritoriji celog Južnobanatskog okruga.

Uspešno saradujemo sa 8 domova zdravlja, 65 osnovnih (matičnih) škola, 17 srednjih škola, 3 osnovne i 3 srednje umetničke škole, 2 škole za specijalno osnovno i srednje obrazovanje i 8 državnih i 2 privatne predškolske ustanove kojima pruža stručno metodološku pomoć u sprovođenju Programa i oko sačinjavanja izveštaja i planova prema uputstvu Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović-Batut“.

U saradnji sa lokalnim zajednicama, preventivnim službama domova zdravlja i zainteresovanim školama u proteklom periodu obeležili smo sve značajne datume iz Kalendara zdravlja. Svoju aktivnost upotpunjujemo i medijskim prezentacijama, preko sredstava javnog informisanja i ažuriranjem internet i Facebook stranice Zavoda.

U 2021. godini uspešno su sprovedene sve aktivnosti na promociji zdravlja iz Nacionalnog Programa promocije zdravlja.

Zdravstveno-promotivne aktivnosti su koordinisane sa svim zdravstvenim ustanovama u okrugu i one su se sprovodile kroz individualne i grupne oblike rada, kroz prikaze izložbi i organizacione sastanke posvećene riziko-faktorima za nastanak mnogih masovnih nezaraznih bolesti kao i prevenciju zaraznih bolesti. Takođe, zdravstveno vaspitne aktivnosti su se sprovodile i kroz rad patronažnih službi i službi kućnog lečenja.

Zdravstveno-vaspitne aktivnosti kroz pokretanje svih vidova partnerske saradnje ostvarene su sa 43 organizacije sa 30 zajedničkih aktivnosti multisektorskom saradnjom na zaštiti i unapređenju zdravlja u okrugu.

U okviru aktivnosti edukacije edukatora u oblasti promocije zdravlja u 2021. godini realizovano je 5 online edukacija za 37 zdravstvenih radnika i u okviru aktivnosti edukacije edukatora u oblasti zaraznih bolesti realizovana je 1 online

edukacija za 37 zdravstvenih radnika Doma zdravlja Plandište u okviru projekta „Dodajmo život godinama“.

U okviru aktivnosti edukacije stanovništva za promociju zdravlja povodom Svetskog dana mentalnog zdravlja ZJZ Pančevo je učestvovao u okviru aktivnosti GZJZ Beograd „Fizička aktivnost u službi mentalnog zdravlja“ sa radionicom joga vežbi u kojoj je prisustvovalo oko 60 ljudi.

U okviru edukacije stanovništva u oblasti zaraznih bolesti realizovana je 1 edukacija za 40 osoba u kasarni 5000 u Pančevu na temu COVID-19 i značaja imunizacije i povodom Svetskog dana borbe protiv HIV-a uzeto je učešće u tribini „Lek za 21.vek- Svetski dan borbe protiv SIDE“, organizovane od strane Kreativnog omladinskog centra Pančeva za borbu protiv SIDE- KOMPAS. Tribini je prisustvovalo oko 70 osoba.

U toku 2021. godine realizovane su i edukacije vulnerabilnih kategorija, posebno školske dece i omladine koje se sprovode na teritoriji celog okruga, svake godine. U okviru Bijenala umetničkog dečjeg izraza, upriličene su 3 radionice povodom obeležavanja Svetskog dana zaštite životne sredine; uzeto je učešće u realizaciji kviza „Šta znaš o zdravlju?“ u organizaciji Crvenog krsta Pančevo i u saradnji sa Crvenim krstom Pančevo realizovano je jedno zdravstveno predavanje na temu štetnost duvanskog dima „Budi osvajač-ostavi upaljač“ za učenike 7. razreda. Ukupno su realizovane 3 edukacije i 3 radionice, a učestvovalo je: 62 deteta predškolskog uzrasta, 75 učenika osnovnih škola i 12 učenika srednjih škola.

Promotivne aktivnosti su realizovane i kroz obeležavanje datuma iz Kalendara zdravlja. U 2021. godini obeleženo je 39 datuma iz Kalendara zdravlja. Realizovano je 26 manifestacija u zajednici sa 977 učesnika u manifestacijama. U okviru 7 akcija obeležavanja 4 datuma iz Kalendara zdravlja obuhvaćeno je 350 učesnika i u 19 akcija mobilnim punktom za vakcinaciju (autobusom) po naseljenim mestima Opštine Pančevo obuhvaćeno je 627 osoba.

Ove aktivnosti imaju za cilj da širokoj populaciji skrenu pažnju na bitne zdravstvene probleme, njihovu prevenciju i rano otkrivanje, u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja.

Imajući u vidu zastupljenost medija u svakodnevnom životu građana, posebna pažnja se posvećuje medijskoj promociji zdravlja. U zavisnosti od vrste medija i njihovoj ciljnoj grupi stanovništva, prilagođavaju se i zdravstvene poruke koje se tako šalju. U 2021. godini bilo je ukupno 804 medijskih prezentacija na TV-u, radiju i u štampanim i elektronskim medijima, 56 priloga na internet stranici Zavoda (<http://www.zjzpa.org.rs/>) i 329 priloga na Facebook stranici Zavoda (<https://www.facebook.com/zjzpa/>).

U toku 2021. godine distribuiran je i promo materijal u akcijama u zajednici, domovima zdravlja u Južnobanatskom okrugu, na prijemnom pultu Zavoda, školama i predškolskim ustanovama. Ukupno je distribuirano: 2440 postera, 10710 lifleta, 10175 brošura, 100 kalendara, 200 kataloga, 150 bedževa i 30 majici, kao i 4 promo spota vezano za COVID-19 imunizaciju svim medijima u Južnobanatskom okrugu.

U toku 2021. godine obeleženi su sledeći datumi iz Kalendara zdravlja u saradnji sa ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

1. Evropska nedelja borbe protiv raka grlića materice
2. Nacionalni dan bez duvanskog dima
3. Svetski dan borbe protiv raka
4. Međunarodni dan dece obolele od raka
5. Mart mesec borbe protiv raka
6. Međunarodni dan retkih bolesti
7. Svetski dan bubrega
8. Svetski dan zdravlja
9. Dan planete Zemlje
10. Nacionalni dan borbe protiv raka dojke
11. Svetski dan voda
12. Svetski dan borbe protiv tuberkuloze
13. Nedelja prevencije povreda u saobraćaju
14. Evropska nedelja imunizacije
15. Međunarodni dan fizičke aktivnosti
16. Nedelja zdravlja usta i zuba
17. Svetski dan higijene ruku u zdravstvenim ustanovama
18. Međunarodni dan porodice
19. Međunarodni dan medicinskih sestara
20. Svetski dan bez duvana
21. Svetski dan zaštite životne sredine
22. Svetski dan bezbednosti hrane
23. Međunarodni dan protiv zloupotrebe i nezakonite trgovine drogom
24. Svetki dan borbe protiv hepatitisa
25. Svetska nedelja dojenja
26. Svetski dan prevencije samoubistva
27. Svetski dan kontracepcije
28. Svetski dan srca
29. Nacionalna nedelja dojenja
30. Međunarodni dan starijih osoba
31. Oktobar mesec borbe protiv raka dojke
32. Svetski dan mentalnog zdravlja
33. Svetski dan hrane
34. Svetski dan prevencije moždanog udara
35. Svetski dan borbe protiv dijabetesa
36. Svetska nedelja svesnosti racionalne upotrebe antibiotika

37. Evropska nedelja testiranja na HIV i Hepatitise
38. Svetski dan borbe protiv HIV-a
39. Međunarodni dan osoba sa invaliditetom

U 2021. godini realizovano je 4 konkursa: „Čuvam svoje zube – ponosim se osmehom“, „Dojenje je poklon za ceo život“, „Biram pametnije, hranim se zdravije“ sa 131 likovnih i 5 literarnih radova iz 6 OŠ u Južnobanatskom okrugu i 1 foto konkurs „Ludosti i eko mudrosti“ sa 120 autora i 393 radova.

U toku 2021.godine veliki broj aktivnosti je bio usmerena ka informisanju stanovništva vezano za COVID-19 pandemiju. Pojačane su bile medijske aktivnosti promocije COVID-19 vakcinacije, kao i same akcije vakcinacije u zajednici.

U budućem radu potrebno je i dalje nastaviti sa multisektorskom saradnjom i aktivnostima kojima se ističe značajnost brige za sopstveno zdravlje i zdravlje zajednice u celini, izdvojiti prioritete i raditi na stvaranju okruženja za njihovu realizaciju. Usvajanje zdravih stilova života među mladom populacijom predstavlja najbolji put za nastanak i očuvanje zdrave populacije. Takođe je jako bitna reorganizacija zdravstvene službe u cilju stavljanja akcenta na zdravlje, a ne na bolest, povećanje aktivnosti na promociji zdravlja i prevenciji bolesti kao i obezbeđivanju materijalnih sredstava za to.

Aktivnosti na promociji zdravlja predstavljaju dugotrajan, kontinuirani proces čiji se rezultati vide tek u budućnosti.

PREPORUKE

- Implementirati programe prevencije najučestalijih oboljenja, posebno kardiovaskularnih oboljenja, šećerne bolesti i malignih neoplazmi;
- Intenzivirati multisektorske aktivnosti u cilju unapređenja svesti stanovništva, ali i šire društvene zajednice, o neophodnosti i značaju sprovođenja skrining programa;
- Ishod same bolesti poboljšati njenim ranim otkrivanjem, odgovarajućom terapijom i rehabilitacijom, a ujedno efikasnim intervencijama sprečiti radnu nesposobnost, kao i prerano umiranje;
- Intenzivnijom promocijom zdravlja i zdravih stilova života smanjiti prisustvo najznačajnijih faktora rizika u populaciji (hipertenzija, gojaznost, pušenje, fizička neaktivnost);
- Zdravstveno-vaspitnim aktivnostima uticati na smanjenje stope prekida neželjenih trudnoća i stope oboljevanja od polno prenosivih bolesti u ženskoj populaciji;
- Kordinisanim, sveobuhvatnim aktivnostima sprovoditi prevenciju bolesti zavisnosti, posebno mlađeg stanovništva;
- Obezbediti stalni nadzor i kontrolu nad zaraznim bolestima; preventivnim merama i poboljšanjem životnog standarda i uslova života uticati na smanjenje njihovog prisustva u populaciji, što je od naročitog značaja u uslovima trajanja pandemije virusa Covid 19;
- Kontinuirano smanjivati prisustvo riziko-faktora životne sredine u vodi, vazduhu i zemljištu, uz razvijanje ekološke svesti stanovništva o značaju individualnih aktivnosti na očuvanju životnog okruženja.

ZAKLJUČAK

Demografske promene u Južnobanatskom okrugu posledica su smanjene reproduktivne moći (pada nataliteta i fertiliteta) i migracija, uglavnom mladog stanovništva. Ove demografske odrednice uslovile su intenzivno starenje stanovništva, što je u kontinuitetu dovelo i do porasta stope opšteg mortaliteta, čija je visoka vrednost u 2021. godini posledica pandemije virusa Covid 19.

Zdravstveno stanje odraslog stanovništva Južnobanatskog okruga karakteriše oboljevanje od kardiovaskularnih bolesti i visoka stopa oboljevanja od povišenog krvnog pritiska nepoznatog uzroka, kao i bolesti sistema za disanje. Značajno mesto u morbiditetu zauzimaju bolesti mišićno-koštanog sistema, bolesti žlezda sa unutrašnjem lučenjem, ishrane i metabolizma, sa visokom stopom oboljevanja od šećerne bolesti, ali u proteklom periodu i oboljevanje od zarazne bolesti Covid 19 .

Najznačajniji zdravstveni problem kod predškolske i školske dece su respiratorne bolesti, zarazne i parazitarne bolesti, bolesti uva i mastoidnog nastavka, kao bolesti kože i potkožnog tkiva. Nažalost i dalje su posebno kod dece školskog uzrasta, visoko rangirane kao uzrok oboljevanja povrede, trovanja i posledice spoljnih faktora.

Zdravlje žena u okrugu najviše ugrožavaju specifična oboljenja vezana za pol i reproduktivnu funkciju, prvenstveno bolesti mokraćno-polnog sistema, dobroćudni i zloćudni tumori, kao i oboljenja koja pripadaju grupi trudnoća, rađanja i babinja.

Upotreba duvana, alkohola i psihotropnih supstanci su ozbiljan javno-zdravstveni problem. Loše navike u ishrani, udružene sa rizičnim ponašanjem i nedovoljnom fizičkom aktivnošću stanovnika, doprinose porastu broja gojaznih i osoba sa prekomernom telesnom težinom.

Imajući u vidu da su zagađena voda, vazduh i zemljište ključni riziko faktori okoline koji utiču na zdravlje stanovništva, potrebno je stalno unapređenje multisektorskih aktivnosti na zaštiti životne sredine, ali i resursa neophodnih za praćenje riziko faktora.